

Openbaar Leven van Jezus

Hoofdstuk XIX – Verblijf in Zuid-Palestina. Het meest ophefmakend wonder van Jezus (van 29 juli tot 11 oktober 1820).

Jezus te Betabara. – Zegent er kinderen (Mt. 19, 1-30).

1448.

24 juli = 1 Ab; Nieuwe Maan. –

Inleidingsnota - Bemerking voorop.

Aan het einde van nr. 26 van Emmanuel hebben wij Jezus verlaten te Datema. De mededelingen in nr. 1447 aldaar waren de laatste die Katarina heeft gedaan. Nog slechts 36 dagen scheidden haar van haar dood.

Het vervolg van Jezus' leven was reeds verteld; zij was er mee begonnen op 29 juli 1820, de 6^e van de maand Ab, die een sabbat was. Wij hebben berekend dat, indien K. nog 5 dagen langer haar visioenen had kunnen verhalen, haar verhaal van Jezus' leven volledig zou geweest zijn.

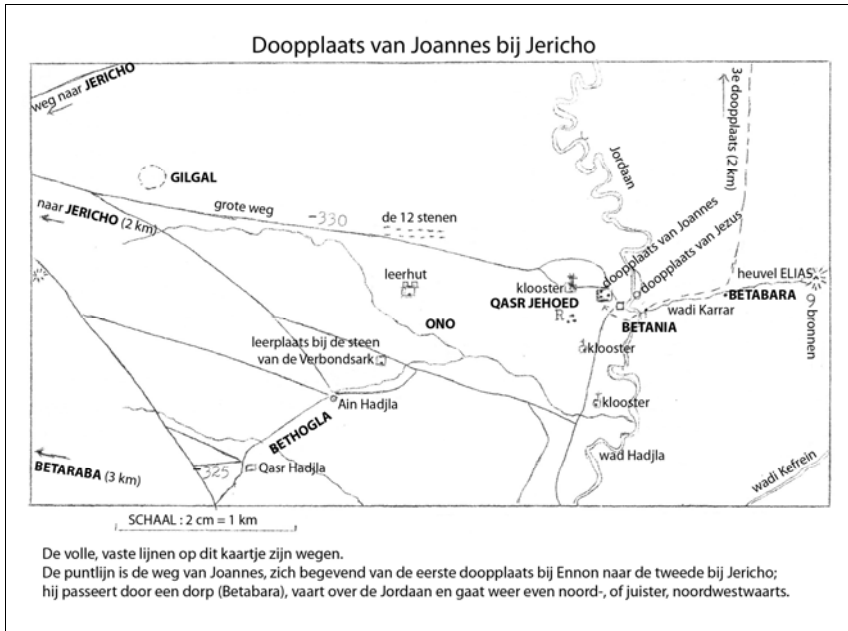
Het ligt voor de hand dat Jezus in deze 5 dagen van Datema over Tantia zuidwaarts afgezakt is, de oostkant van Perea doorreisde heeft en zich opgehouden heeft in het gewest ten oosten en zuidoosten van Betabara, waar Hij prekend, genezend en kinderen zegenend doortrok.

Deze mening wordt bevestigd door dit woord van K. in fasc. 6, nr. 145: "De H. Driekoningen trokken alle kleine plaatsen voorbij waar Jezus in de laatste dagen van juli van zijn derde jaar openbaar leven genezen, gepredikt en kinderen gezegend heeft, zoals ook te Betabara."

Juist te Betabara zullen wij Jezus aanstonds zien op 29 juli.

Hier is weer bedoeld het Betabara uit Joa. 1, 28, in de buurt waarvan Joannes doopte.

Betabara is reeds besproken in fasc. 10, nr. 276, voetnoot 81, met kaartje van zijn ligging; ander kaartje in fasc. 12, nr. 360.

29 juli 1820 = 6 Ab; Sabbat. –

Jesus is met enige apostelen op weg naar Betabara (verspreid liggend stadje, beginnend zowat 700 m ten oosten van de Jordaan in het dal Karrar). Deze stad is niet groot, maar er is een school; ze ligt niet ver van de plaats van de Jordaan, waar de kinderen van Israël, onder leiding van Josuë erdoor trokken (Jos. 3) en waar Gideon de Efraïmieten opstelde om de Midianieten de vlucht af te snijden (Recht. 8, 24)⁷⁸⁴ en tegenover de vijver waarin Jezus

⁷⁸⁴ Waar Gideon de Efraïmieten opstelde. – nl. volgens de H. Schrift, Recht. 7, 24, bij het wad Bet-Bara.

De palestinologen vermoeden dat dit dezelfde plaats is, waarbij Jezus gedoopt werd en die in Joa. 1, 28 Betabara genoemd wordt. Deze mededeling van K. bevestigt dit gevoelen.

gedoopt werd (fasc. 10, nr. 289); ze ligt in de nabijheid van een andere plaats die op de oever zelf van de Jordaan ligt en een naam draagt als Betanië (Joa. 1, 28)⁷⁸⁵.

Te Betabara waren ontelbare mensen verzameld, zieken en gezonden en voornamelijk vrienden van Jezus.

Daar bevonden zich ook 10 vrouwen, vooreerst de 5 die gewoonlijk volgden, namelijk

- Marta,
- Magdalena,
- de dienstmeid Marcella,
- Maria Salome en
- Maria van Kleofas (cfr. Lk. 8, 2-3).

Onder de 5 andere herkende ik

- met vreugde de vrouw van Jeruzalem, die men gewoonlijk Veronika noemt, want ik kan ze niet zien, zonder dat ik me tot haar aangetrokken voel; ze is zo groot, zo schoon en zo sterk als Judit.
- Onder hen zag ik ook Maria, de moeder van Joannes Markus, in wier huis te Jeruzalem Jezus dikwijls te gast is.
- (De overige 3 zullen waarschijnlijk geweest zijn: Joanna Chusa, Suzanna en Salome van Jeruzalem).

De laatste 5 vrouwen hingen Jezus meer in het geheim aan, gelijk Nikodemus; zij waren niet zo openbaar bij Hem gelijk de andere, die op alle straten in de weer waren en zulke medewerking verleenden, die bij vrouwen thuishoorde. Die andere hielden zich meer bezig met de zorg voor het nodige voor Jezus en de leerlingen in de herbergen en zij traden minder in het openbaar te

⁷⁸⁵ Dit Betanië, een onooglijk gehucht op de oever zelf, is te onderscheiden van Betabara, dat verder van de oever afligt, maar om de doopplaats van Jezus te lokaliseren, kan men even goed zeggen dat Hij gedoopt is bij Betabara als bij Betanië. Vandaar de dubbele lezing bij Joa. 1, 28, waar sommige handschriften Betabara, andere Betanië hebben.

voorschijn; zij droegen evenwel ook een deel van de zorgen, vooral Veronika, die alles verschaftte wat de vrouwen nodig hadden, zoals Marta zorgde voor hetgeen de Heer, de leerlingen en de armen behoefden.

1449.

Ik bemerkte aanvankelijk slechts 3 apostelen bij Jezus. (Zonder twijfel Petrus, Jakobus en Joannes, zoals men het uit het vorige hoofdstuk, 6 en 9 juli, met waarschijnlijkheid kan opmaken).

De stad was vol mensen en ook vol zieken. Dezen lagen gedeeltelijk onder afdaken, gedeeltelijk onder groene bomen met brede kruin; het waren zieken van allen aard.

Terwijl Jezus naar Betabara in de herberg kwam, onderwees Hij zijn gezelschap nog in de huwelijksleer en wel over de echtscheiding. Hun reactie op zijn uiteenzetting was: "Indien het met de zaak alzo gesteld is, dan is het niet raadzaam te trouwen.", waarop Jezus wedervoer: "Niet allen begrijpen dit woord, doch slechts zij, wien het gegeven is, enz." (zoals men kan lezen bij Matteüs, 19, 1-12 en Markus 10, 1-12).

Matteüs 19, 1-12 **De echtscheiding**

1. En het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat Hij uit Galilea vertrok, en Hij kwam over de Jordaan in het gebied van Judea.
2. En vele scharen volgden Hem en Hij genas hen aldaar.
3. En er kwamen Farizeeën tot Hem om Hem te verzoeken, en zij zeiden: Is het geoorloofd zijn vrouw weg te zenden om allerlei redenen?
4. Hij antwoordde en zeide: Hebt gij niet gelezen, dat de Schepper hen van den beginne als man en vrouw heeft gemaakt?
5. En Hij zeide: Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn.
6. Zo zijn zij niet meer twee, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet.
7. Zij zeiden tot Hem: Waarom heeft Mozes dan bevolen een scheidbrief te geven en haar (daarmede) weg te zenden?
8. Hij zeide tot hen: Mozes heeft u met het oog op de hardheid uwer harten toegestaan uw vrouwen weg te zenden, maar van den beginne is het zo niet geweest.
9. Doch Ik zeg u: Wie zijn vrouw wegzendt om een andere reden dan hoererij en een andere trouwt, pleegt echtbreuk.

10. De discipelen zeiden tot Hem: Indien voor een man de zaak met zijn vrouw zó staat, is het niet raadzaam te trouwen.
11. Doch Hij zeide tot hen: Niet allen vatten dit woord, alleen zij, aan wie het gegeven is.
12. Er zijn immers gesnedenen, die zo uit de moederschoot geboren zijn, en er zijn gesnedenen, die door de mensen gesneden zijn, en er zijn gesnedenen, die zichzelf gesneden hebben, ter wille van het Koninkrijk der hemelen. Die het vatten kan, die vatte het.

Marcus 10, 1-12 **Naar Jeruzalem – Gesprekken op de reis**

1. En Hij stond op en vertrok vandaar naar het gebied van Judea en het Overjordaanse, en weder kwamen de scharen bij Hem samen en weder leerde Hij hen, zoals Hij gewoon was.
2. En er kwamen Farizeeën tot Hem en vroegen Hem, om Hem te verzoeken: Is het een man geoorloofd zijn vrouw weg te zenden?
3. Hij antwoordde en zeide tot hen: Wat heeft Mozes u geboden?
4. Zij zeiden: Mozes heeft toegestaan een scheidbrief te schrijven en haar (daarmede) weg te zenden.
5. Jezus zeide tot hen: Met het oog op de hardheid uwer harten heeft hij u dat gebod geschreven.
6. Maar van het begin der schepping heeft Hij hen als man en vrouw gemaakt;
7. daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten, en die twee zullen tot één vlees zijn.
8. Zo zijn zij niet meer twee, maar één vlees.
9. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet.
10. En thuis vroegen de discipelen Hem weder naar die zaak.
11. En Hij zeide tot hen: Wie zijn vrouw wegzendt en een andere trouwt, pleegt echtbreuk ten opzichte van haar;
12. en indien zij haar man verlaat en een ander trouwt, pleegt zij echtbreuk.

Uit: NBG-vertaling 1951

Jezus genas vele mensen. Ik zag lammen en jichtigen hun krukken wegwerpen. Ook viel mij op een soort van doofstomme bezetenen, en er werd mij gezegd dat dit zulke waren, die gans verstokt hun hart gesloten hielden voor de goddelijke lering. Ik zag een man met een verdorde hand genezen worden en zo ook verscheidene blinden. Hier waren ook bespieders van de Farizeeën, die al Jezus' handelingen gade sloegen. Met de vrouwen waren enige Jeruzalemse leerlingen meegekomen, want de vrouwen gingen nooit geheel alleen op reis (fasc. 2, nr. 44, voetnoot 94).

Jezus zette voor zijn leerlingen zijn onderricht over het huwelijk voort. Later zag ik 5 apostelen bij Hem; de 4^e hield ik voor Matteüs; de 5^e schijnt mij geen eigenlijke apostel te

zijn, maar hij is toch zeer vertrouwelĳk met Jezus; hij is nu eens bij Hem, dan weer afwezig (waarschijnlijk Saturninus).

Jezus arbeidde hier onvermoeid; Hij was gedurig in de weer, altijd ernstig, zachtmoedig en kalm en met een treffende, geheimzinnige treurigheid. Nu leerde Hij op de straat, dan trok men Hem bij zijn klederen in het een of ander huis binnen (cfr. Mk. 10, 1).

Hij vertelde vele parabelen, onderwees de wijzen en de eenvoudigen. Hij zei aan de wijzen dat zij uit dankbaarheid alles aan God moesten weergeven wat Hij hun geschonken had, en hierin Hemzelf navolgen, daar ook Hij dit zeer getrouw deed.

1450.

Jezus deed hier enorm veel, waarover geen woord in het Evangelie staat. Hij was ook in het huis bij de H. Vrouwen. Zijn Moeder Maria was te Jeruzalem in een huis niet ver van dat van Nikodemus (misschien in haar verblijf in de Cenakelgebouwen). Toen zag ik zeer vele moeders met groepen kinderen aankomen; het geleeke op een processie. Het waren kinderen van alle leeftijd; zij hadden zelfs zuigelingen mee, die zij op de armen droegen (Mt. 19, 13-15; Mk. 10, 13-16).

Matteüs 19 (13-15)

Jezus zegent de kinderen

13. Toen werden kinderen tot Hem gebracht, opdat Hij hun de handen zou opleggen en bidden; doch de discipelen bestraften hen.

14. Maar Jezus zeide: Laat de kinderen geworden en verhindert ze niet tot Mij te komen, want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen.

15. En Hij legde hun de handen op en vertrok vandaar.

Uit: NBG-vertaling 1951

De moeders en kinderen stelden zich op in een van de breedste straten van de stad. Toen Jezus na de draai om de hoek deze straat insloeg, wilden de leerlingen die vóór Hem uit gingen, de

vrouwen en kinderen onvriendelijk wegsturen, om te beletten dat zij Jezus, die zo vermoeid was – Hij had er immers reeds zo vele gezegend – het te lastig zouden maken. *Maar Jezus weerhield zijn leerlingen* en nu bewerkten zij orde en regelmatigheid in het gedrang.

Aan de ene kant van de straat stonden 5 lange rijen kinderen van verschillende leeftijd en geslacht achter elkander, doch de jongens van de meisjes gescheiden; de meisjes waren het talrijkst. De moeders met hun zuigelingen op de arm stonden achter de achterste of vijfde rij. Aan de overkant van de straat stonden vele andere mensen, die beurtelings onder gedrang de eerste plaatsen in de voorste rij innamen.

De Heer ging de eerste rij der kinderen af, sprak hen toe, legde zijn hand op hun hoofd en zegende ze. Bij enige legde Hij zijn ene hand op hun hoofd en zijn andere op hun borst. Enige drukte Hij aan zijn Hart. Menig kind stelde Hij tot toonbeeld voor aan de anderen. Hij onderrichtte, vermaande, bemoedigde en zegende hen. Aan het einde van de rij gekomen, ging Hij over tot de volwassenen aan de andere kant van de straat en ging in tegenovergestelde richting opwaarts.

Hij onderrichtte de lieden en vermaande hen te zijn als de kinderen, waarvan Hij hun enkele tot voorbeeld stelde, indien zij ten minste deel wilden hebben aan het Rijk van God dat Hij was komen verkondigen.

1451.

Hierna ging Hij de tweede rij van de kinderen langs en kwam vervolgens opnieuw tot de volwassenen, de straat weer opgaand, waar anderen nu de voorste hadden ingenomen.

Op dezelfde wijze deed Hij met de overige rijen en Hij bewees tenslotte dezelfde liefdedaad aan de zuigelingen, die Hij op de armen van hun moeders zegende en streelde.

Mij werd gezegd dat alle kinderen, die Jezus hier gezegend heeft, een inwendige genade bekomen hebben en later allemaal christenen geworden zijn.

In deze stad zijn wel 1.000 kinderen bij Jezus geweest, want ik geloof dat deze toeloop meerdere dagen geduurd heeft.

(Bedoeld moet zijn de toeloop in de verschillende dorpen in deze streek, zoals het op te maken is uit het woord van Katarina, dat we citeerden in de inleidingsnota).

De jongeling van wie sprake is in het Evangelie van Matteüs (19, 16-26), bood zich hier bij Jezus aan, terwijl deze de kinderen zegende. Hij kwam uit de massa mensen die tegenover de kinderen stonden. Gedurende de kinderzegening hadden nog meer zulke onderbrekingen plaats.

Matteüs 19 (16-26) **De rijke jongeling**

16. En zie, iemand kwam tot Hem en zeide: Meester, wat voor goed moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?
17. Hij zeide tot hem: Wat vraagt gij Mij naar het goede? Eén is de Goede. Maar indien gij het leven wilt binnengaan, onderhoud de geboden.
18. Hij zeide tot Hem: Welke? Jezus zeide: Deze: Gij zult niet doodslaan, gij zult niet echtbreken, gij zult niet stelen, gij zult geen vals getuigenis geven,
19. eer uw vader en uw moeder, en gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.
20. De jongeling zeide tot Hem: Dat alles heb ik in acht genomen; waarin schiet ik nog te kort?
21. Jezus zeide tot hem: Indien gij volmaakt wilt zijn, ga heen, verkoop uw bezit en geef het aan de armen, en gij zult een schat in de hemelen hebben, en kom hier, volg Mij.
22. Toen de jongeling [dit] woord hoorde, ging hij bedroefd heen, want hij bezat vele goederen.
23. Jezus zeide tot zijn discipelen: Voorwaar, Ik zeg u, een rijke zal moeilijk het Koninkrijk der hemelen binnengaan.
24. Wederom zeg Ik u, het is gemakkelijker, dat een kameel gaat door het oog van een naald dan dat een rijke het Koninkrijk Gods binnengaat.
25. Toen de discipelen dit hoorden, waren zij zeer verslagen en zeiden: Wie kan dan behouden worden?
26. Jezus zag hen aan en zeide: Bij de mensen is dit onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk.

Uit: NBG-vertaling 1951

Toen de Heer tot Petrus over de wedergeboorte sprak (Mt. 19, 27-30), waren de spionnen van de Farizeeën nog aanwezig; zij verwonderden zich en morden.

Matteüs 19 (27-30)

Het loon voor het volgen van Jezus

27. Daarop antwoordde Petrus en zeide tot Hem: Zie, wij hebben alles prijsgegeven en zijn U gevolgd; wat zal dan ons deel zijn?

28. Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, gij, die Mij gevolgd zijt, zult in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen op de troon zijner heerlijkheid zal zitten, ook op twaalf tronen zitten om de twaalf stammen van Israël te richten.

29. En een ieder, die huizen of broeders of zusters of vader of moeder of kinderen of akkers heeft prijsgegeven om mijn naam, zal vele malen meer terugontvangen en het eeuwige leven erven.

30. Maar vele eersten zullen de laatsten zijn, en vele laatsten de eersten.

Uit: NBG-vertaling 1951

Tegen de avond ging de Heer in het huis, waar de vrouwen het maal bereid hadden; zij aten al staande en op- en neerwandelend. *Ondertussen hield de Heer niet op zijn leerlingen te onderrichten.* Het maal bestond uit drank met kleine broden, vruchten en honigraten. De Heer ging dikwijls buiten tot de vrouwen op het voorhof. *Dáár* was het dat ik Maria Salome (nr. 1448) tussen Joannes en Jakobus vóór Hem zag treden met de bede dat deze, haar zonen, in zijn Rijk aan zijn zijden zouden zitten, de een links, de ander rechts. De ergernis der overige tien hierover had eerst later plaats, toen zij allen weer samen waren (Mk. 35, 35-45).

De vrouwen van Jeruzalem onder wie Veronika, gingen nog 's avonds over de Jordaan naar Jeruzalem terug. Ik zag dat vele van de bespieders der Farizeeën hier bleven en zich bekeerden. Verscheidene andere die zeer verbitterd naar Jeruzalem teruggingen, veranderden onderweg van gezindheid en zijn later volgelingen van Jezus geworden.

Jezus had zich van enigen afgewend, die nochtans in het gedrang moeite deden om bij Hem te komen. Toen zijn leerlingen

Hem naar de reden daarvan vroegen, *antwoordde Hij dat het hun geen ernst was geweest.*

Genezing van tien melaatsen.

1452.

30 juli 1820. –

Heden nacht zag ik de Heer, na het avondmaal (en misschien ook na een weinig rust) met de 5 apostelen zich in stilte van Betabara in oostelijke richting op weg begeven, en toen zij in de schemering (van de morgen) bij een groot huis kwamen, waar dichtbij nog kleinere huizen stonden, werd Jezus op de weg door mensen verzocht om in het huis te komen; daarin lagen tien melaatsen. Uit vrees voor de melaatsen wendden zich nu de leerlingen om de plaats en gingen in zuidelijke richting verder; zij gingen onder een boom zitten rusten en wachtten op Jezus.

De mensen die Jezus geroepen hadden, waren daar geplaatst met de opdracht hem te verzoeken binnen te komen, wanneer Hij het huis zou voorbijgaan. De melaatsen die in doeken gehuld, met zweren en korsten bedekt waren, lagen in een afgelegen deel van het gebouw. *Jezus beval hun iets, en me dunkt, dat Hij er ook één van aangeraakt heeft.*

Hierop verliet Hij hen en ik zag dat 2 mannen hen in een rij achter elkander tot een vijver leidden, die ongeveer 12 voet breed was en in de nabijheid van het huis lag, en dat zij hen achtereenvolgens in 2 badkuipen, die in de vijver stonden, deden liggen. Rechts en links waren buizen in de muur, waaruit zij water op zich konden laten vloeien; zij werden daarin gewassen en gereinigd en ik meen dat er ook priesters in de nabijheid waren, door wie zij zich gingen laten bezichtigen (Lev. 14,2).

1453.

De Heer ging nog in een ander groot gebouw naast het voorgaande; het had een vierhoekig voorhof dat aan 2 zijden overdekte zuilengangen had. In de ene gang lagen zieke en gebrekkige mannen en in de andere zieke vrouwen. Behoorlijk aangebrachte uitdiepingen in de bodem dienden hun tot bed. Op gelijke wijze en parallel doorsneed een overdekte gang het midden van het binnenhof, waar gekookt en gewassen werd. Tussen deze middengang en de ziekingangen waren onder de blote hemel graspleinen, die ook weer doorsneden waren met paden voor de zieken, ik zag ook enige mannen met korte klederen tot bij de knieën en met brede gordels; het waren de verplegers van de zieke mannen, terwijl de zieke vrouwen verzorgd werden door verpleegsters, die gesluierd en geheel in hun klederen ingehuld waren (cfr. fasc. 2, nr. 65, voetnoot 151).

Ook hier genas Jezus vele zieken, en, terwijl Hij het gesticht verliet, zag ik één van de door Hem genezen melaatsen Hem op de weg volgen en luidop zijn lof verkondigen. Jezus zag om en de man viel voor Hem op zijn aangezicht neer. Jezus sprak hem enige woorden toe en zette zijn weg voort.

Bij de naburige huizen kwamen vele vrouwen met kinderen tot Hem, die Hij zegende, gelijk die te Betabara, zodat het nacht was (tussen 30 en 31 juli) toen Hij verder kon gaan. (Een groot deel van de dag had Hij in beide ziekenhuizen doorgebracht.)

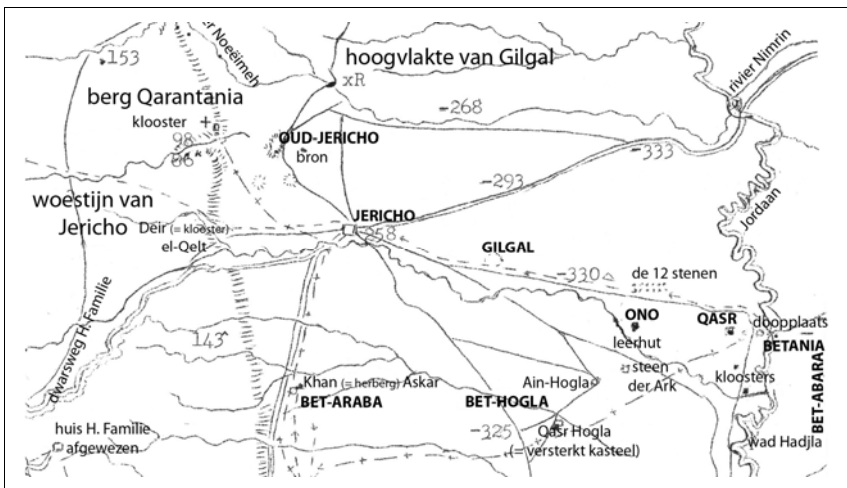
De 5 vooruitgegane leerlingen wachtten nog steeds op Hem onder de boom. Ik geloof dat Jezus hier een weinig met hen zal rusten, en dat zij zich dan met een boog zuidwaarts zullen wenden, waar een stad ligt met inwoners die niet deugen. Ik zie dit zo in de wil van de Heer Jezus.

Ontmoeting van de apostelen bij Midian. – Terug naar Jericho.

1454.

31 juli 1820 = 8 Ab. –

Mijn visioen van heden toonde mij de samenkomst van Jezus met de 5 leerlingen in de nacht van zondag op maandag (30-31 juli) onder de boom waar Hij met hen rustte. Nu zag ik duidelijk Matteüs en ook Petrus, Jakobus en Joannes.

Heden in de morgen wandelden zij naar de stad toe, waarvan ik een voorgevoel had gehad. Macherus, de vesting waar Joannes onthoofd geworden was, lag hun ter rechterzijde. Zij gingen over een kleine, maar zeer snelle rivier

(nahr ez-Zerqa, die in een diepe vallei vloeit, steeds dieper naar gelang ze de Dode Zee nadert; haar grote snelheid komt van het verval, want ze daalt af van 934 m, 900 m, 832 m boven, tot 392 m onder de zeespiegel).

De rivier kwam op hen aanstromen. Ik had de gewaarwording dat de stad waartoe zij naderden, bewoond was door boze heidenen, waartussen ook enige Joden gevestigd waren.

Eerst kwamen zij in een dorp, waar een groot gebouw stond met een plat dak, in synagoge-stijl, en daarnaast stonden enige huizen en stallen. Hier vertoefden 4 apostelen en verscheidene leerlingen die op hen wachtten en nog vele andere mensen, die hen naar hier gevolgd waren. Ik zag hen vreugdig de naderende Heer tegemoet gaan. Nu zijn hier 9 apostelen bijeen; zij vertellen alles wat zij in de naam van Jezus gedaan hebben.

(De onderstreepte woorden zijn een uitdrukking die men vaak in de H. Schrift tegenkomt, Hand. 3, 6; 4, 7. 10. 18. 30).

Een uur van dit dorp ligt een tamelijk grote stad, waarin de Heer niet binnengaat; de inwoners zijn boos; zij loeren rond en die toeloop van mensen in het kleine Jodendorp is hun een raadsel. Enige apostelen knopen niettemin een gesprek aan met de inwoners van die stad bij de grote brug vóór de stad. Het is Madian (zie fasc. 6, nr. 142, voetnoot 321 en nr. 143). Ze is bewoond door Madianieten. Mozes heeft bij Midianieten, (niet hier, maar veel meer zuidelijk bij de Akabische golf) de kudden gehoed en zijn eerste vrouw was de dochter van een priester uit dat volk (Ex. 2, 15-22).

1 augustus. –

De Heer doet in dit dorp niet bijzonder veel. *Hij onderricht slechts*; zij rusten allen van hun vermoeienissen uit, daar zij veel gearbeid hebben.

1455.

2 augustus. –

Hedenavond verlaten zij het dorp; zij keren terug en richten zich naar een kleine stad in de streek van de Jordaan (b.v. bij veronderstelling Betaran-Livias, 10 km ten oosten van Jezus’

doopplaats, midden in de zogenaamde vlakte van Moab); zij zullen langs Betabara omgaan, waar de Heer zo onvermoeid gearbeid (geleerd en kinderen gezegend) heeft.

De teruggekeerde apostelen hadden onderweg voortdurend over hun werkzaamheden verteld en Jezus had hun twijfels en moeilijkheden opgehelderd. Hij had deze tocht ondernomen juist om langer ongestoord met hen te kunnen zijn en aan de woede van de Farizeeën tijd tot bedaren te laten.

Ik zag Hem deze nacht (tussen 2 en 3 augustus) met zijn gezelschap onder open afdaken van herders doorbrengen. Deze herders waren zeer dienstvaardig en welwillend; zij dreven hun kudden niet in de stallen en ruimden hun zelfs de plaats in en brachten hun ook een verkwikking van honing. De apostelen en leerlingen sliepen, terwijl *de Heer de herders nog in parabelen onderrichtte*. Later sliep ook Hij toch een weinig.

Op de weg naar hier was het dat Jezus sprak over de voorrang die de vrouw van Zebedeüs voor haar zonen verlangde, want de laatst toegetreden leerlingen waren zeer misnoegd geweest, als zij het vernomen hadden. Ik meen, als ik het me goed herinner, dat Jezus hier nogmaals verklaard heeft dat er een verrader onder hen was.

Bartolomeüs en Judas waren nog niet terug (van hun zending).

1456.

3 augustus. –

Bij hun vertrek vergezellen hen enige herders, die anderen hun kudden lieten hoeden. Ik ben veel vergeten, maar ik zag hen allen, meer naar de Jordaan toe, in een mooi huis van een herdersfamilie hun intrek nemen.

De Heer vertelde hier verscheidene parabelen. Ik herinner me dat er sprake in was van knechten en schuldenaren (Mt. 18, 21-35).

Matteüs 18 (21-35)

Vergiffenis

21. Toen kwam Petrus bij Hem en zeide: Here, hoeveel maal zal mijn broeder tegen mij zondigen en moet ik hem vergeven?
22. Tot zevenmaal toe? Jezus zeide tot hem: Ik zeg u, niet tot zevenmaal toe, maar tot zeventig maal zevenmaal.
23. Daarom is het Koninkrijk der hemelen te vergelijken met een koning, die afrekening wilde houden met zijn slaven.
24. Toen hij begon te rekenen, werd een voor hem geleid, die tienduizend talenten schuldig was.
25. Omdat hij niet bij machte was te betalen, beval zijn heer hem te verkopen, met zijn vrouw en kinderen en al wat hij bezat, opdat er betaald kon worden.
26. De slaaf wierp zich neder als smekeling en zeide: Heb geduld met mij en ik zal u alles betalen.
27. De heer van die slaaf kreeg medelijden met hem en hij liet hem vrij en schold hem de schuld kwijt.
28. Toen die slaaf wegging, trof hij een zijner medeslaven aan, die hem honderd schellingen schuldig was, en hij greep hem bij de keel en zeide: Betaal wat gij schuldig zijt.
29. De medeslaaf nu wierp zich voor hem neder en bad hem dringend, zeggende: Heb geduld met mij en ik zal u betalen.
30. Doch hij wilde niet, maar ging heen en zette hem gevangen, totdat hij het verschuldigde zou betaald hebben.
31. Toen nu zijn medeslaven zagen, wat er gebeurd was, werden zij zeer verdrietig en gingen hun heer al wat er gebeurd was, mededelen.
32. Toen ontbood zijn heer hem en zeide tot hem: Slechte slaaf, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, daar gij het mij dringend hadt gevraagd.
33. Hadt ook gij geen medelijden moeten hebben met uw medeslaaf, zoals ook ik medelijden had met u?
34. En zijn meester werd toornig en gaf hem in handen van de folteraars, totdat hij hem al het verschuldigde zou betaald hebben.
35. Alzo zal ook mijn hemelse Vader u doen, indien gij niet, een ieder zijn broeder, van harte vergeeft.

Uit: NBG-vertaling 1951

Ook herinner ik me dit woord van Jezus: “Zij die verlangen kuis te zijn, maar ondertussen eten en drinken naar believen, willen een brand met dor hout blussen.”

Onder verscheiden leerlingen die hier tot Jezus kwamen, herinner ik mij een die later met Magdalena naar Marsilia (Marseille) getrokken is. Niet ver van hier ligt een stadje, waar zij heenreizen en waar de 3 nog ontbrekende apostelen en de overige leerlingen tot hen zullen komen. (De boven bedoelde leerling is Chelitonius, de genezen blindgeborene, nr. 2330).

1457.

4 augustus. –

Ik zag Jezus met de 9 apostelen, vele leerlingen en ander volk uit het herdershuis vertrekken en tot een stadje naderen, dat dichterbij de Jordaan ligt. (Wegens de algemeenheid der opgave onmogelijk te vermoeden welk stadje bedoeld kan zijn).

Ik zag vele mensen, zieken en verminkten naar dit stadje trekken, want de 3 nog ontbrekende apostelen Bartolomeüs, Judas en nog een derde met verscheidene leerlingen wachtten daar op Hem en genazen ondertussen zieken en onderrichtten het volk.

Vanuit deze stad (waar ik was), zag ik de Heer uit de verte naderen; het was, als zag men een processie in aantocht.

Hij gaat nu aan het hoofd, dan weer in het midden.

Dikwijls staat Hij stil en zij scharen zich om Hem heen, maar nooit dringen of duwen zij Hem.

Ik zag Jezus tegen de avond in het stadje aankomen. Judas genas geen zieken, maar hij was bezig met hen aan de weg te brengen, bij te staan, te verdragen, geldelijke aalmoezen te geven.

Jezus trad hier in een huis. Ik bemerkte hier Farizeeën en zag dat 2 van hen tot de Heer traden en Hem allerlei vragen voorlegden.

Hier waren ook velerhande bedrukte vrouwen. Ik zag een vrouw de Heer om de genezing smeken van haar dochtertje dat vol zweren zat. *De Heer wilde een leerling tot haar zenden, maar dit voldeed haar niet; zij wilde dat Hijzelf zou komen. Jezus ging niet tot haar, zond ook geen leerling en genas het niet.*

5 augustus; Sabbat. –

Op de sabbat leerde Jezus hier in de synagoge, doch genas, alvorens binnen te treden, een kromgebogen vrouw.

De Farizeeën kwamen hiertegen in verzet en pakten weer uit met hun gewone bezwaren tegen het genezen van zieken op de sabbat en zij voegden er nog beledigende scheldwoorden bij.

6 en 7 augustus. –

Op deze datums zijn geen mededelingen op het leven van Christus.

8 augustus. –

Ik zag de Heer in de kleine stad meestentijds onderricht verstrekken. De Farizeeën wilden Hem dit beletten. Zij hadden zich vóór de synagoge opgesteld en wilden Hem de toegang versperren, maar Hij ging midden tussen hen door, betrad de leerstoel, preekte en verhaalde vele parabelen.

Hier had niemand Hem te gast genodigd. Iemand deed dit eerst de laatste avond (van zijn verblijf alhier). Hij bracht Jezus met de apostelen en vele leerlingen in zijn huis, vereerde hen met een maaltijd en zette hun de kleine kronen van wol, die hij had laten bereiden, onder de maaltijd op het hoofd. Die man was evenwel niet oprecht, maar een heimelijke aanhanger van de spionerende Farizeeën. Uitwendig betoonde hij Jezus de meeste vriendelijkheid, maar niet uit oprechte genegenheid.

In hun nachtverblijf waren geen bedden genoeg, maar men maakte er met vele boven mekaar gelegde stromatten en met strokransen voor onder het hoofd. Hun gastheer volgde de Heer niet, maar later kwam hij in Samaria tot Hem.

1458.

9 augustus. –

Het stadje verlatend vertelde de Heer hun parabelen over de gastvrijheid en sprak over de inwendige gesteldheid van de waard van gisteren.

Zij trokken nu langs omwegen en door een eenzaam en woest gewest (zoals SOMMIGE delen van de vlakke van Moab zijn) naar Jericho. De apostelen en leerlingen vertelden nog veel over hun daden. Menig feit beschreven zij met een gevoel van ijdelheid. *Jezus diende hun daarover een gevoelig standje toe, zoals kort geleden, toen Hij zei: "Ik zag de duivel als een bliksem van de hemel vallen."* (Lk. 10, 18).

Vol schrik zagen zij hun fout in, (cfr. fasc. 26, nr. 1421, begin).

Jezus vertelde onderweg een parabel, die ik, helaas! vergeten ben; ze had betrekking op de toekomstige handelingen van alle 12 de apostelen. Hij zei dat zij Hem nu aanhingen omdat zij goede kost kregen; zij begrepen dit niet, maar Hij verstond daaronder vrede en mooie onderrichtingen.

In de komende beproevingen zou hun houding veranderen. Hij zegde zelfs meer bepaald dat zij die nu een mantel van liefde tot Hem droegen, deze zouden laten vallen en naakt wegvluchten. Ik zag dat dit een toespeling was op Joannes, die in de hof van Getsemani vluchtte en daarbij zijn mantel in de hand van de vijand achterliet (Lk. 14, 51-52).

(cfr. latere nrs. 1716 en 1814).

Niet ver van Jericho haalde de vrouw uit het kleine Overjordaanse stadje Hem in. Haar dochtertje was bedekt met zweren. *Jezus had haar verzoek om de genezing van het kind niet ingewilligd; zij kwam nu terug en zei tot Jezus haar toch te helpen, daar zij zich van alles had vrijgemaakt, gelijk Hij haar*

bevolen had.

Maar de Heer stuurde haar nogmaals weg. Haar kind was de vrucht van de zonde en tevens wees Hij haar op een gebrek, dat klein scheen maar waaraan zij reeds verscheidene jaren verslaafd was: zij moest niet meer terugkeren, zolang zij zich daar niet van gebeterd had.

Ik zag haar vervolgens voorbij de apostelen en leerlingen vooruit naar Jericho gaan.

1459.

10 augustus. –

Nader bij Jericho traden 4 Farizeeën tot Jezus; zij waren door de Farizeeën van Jeruzalem afgevaardigd om Hem te waarschuwen niet naar Jeruzalem te komen; Herodes koesterde immers het plan Hem te vermoorden. De ware reden echter van deze waarschuwing was dat zij Hem vreesden, want zij hadden van zijn grote en menigvuldige wonderen gehoord.

Maar Jezus antwoordde dat zij aan Herodes de vos namens Hem konden gaan zeggen: "Zie! Ik drijf duivelen uit en doe genezingen heden en morgen, ja, tot op de derde dag, waarop Ik mijn taak zal volbrengen." (Lk. 13, 31-35).

Mij werd gezegd dat 2 van die Farizeeën zich bekeerd en bij Jezus aangesloten hebben, terwijl de 2 andere verbitterd naar Jeruzalem weerkeerden. Een vorige keer bleef er één bij Hem.

Terwijl Jezus Jericho naderde, kwamen 2 broers uit deze stad tot Hem, die het over hun erfdeel niet eens konden worden.

De één wilde blijven, de ander vertrekken. Zij waren nu overeengekomen hun geschil door de beroemde Jezus te laten beslechten en zo waren zij Hem tegemoet getogen.

Maar Hij wees hen van zich af, omdat zulk een bemoeiing niet tot zijn zending behoorde.

En toen Joannes Hem opmerken liet dat dit toch een liefdewerk was, en ook Petrus dezelfde zienswijze er op nahield, *antwoordde Jezus dat Hij niet gekomen was om aardse, maar om hemelse goederen uit te delen. Dit geval nu als uitgangspunt nemend, hield Hij een lange redevoering voor het talrijk toegestroomde volk. (Hij zal er de nadruk op gelegd hebben hoezeer de hemelse goederen op de aardse primeren, daar de eerste een absolute, de tweede slechts een geringe en betrekkelijke waarde hebben).*

De leerlingen verstonden Hem nog niet volkomen, omdat zij de geest nog niet ontvangen hadden en zichzelf leefden nog steeds in de verwachting van een aards rijk (cfr. Hand. 1, 6).

Daar hier nu weer zeer vele vrouwen met kinderen tot Jezus kwamen, die Hem om zijn zegen baden, en de leerlingen door de laatste schrikanjagingen van de Farizeeën vol vrees waren voor de gevolgen van zijn opzienbarende handelingen, probeerden zij hen weg te zenden, want zij waren belast met de handhaving der orde.

Jezus echter beval hun de kinderen tot Hem te laten komen, en Hij zei tot de leerlingen dat deze kinderen zijn zegen nodig hadden, om later ook zijn leerlingen te kunnen worden. Hierop zegende Hij vele zuigelingen en ook jongens en meisjes van 10 tot 11 jaar.

Maar sommige jongere kinderen zegende Hij niet, ik weet niet waarom. De gezegende en een deel van de ongezegende vertrokken, maar andere ongezegende bleven wachten op een andere gelegenheid.

Jezus te Jericho. – Zacheüs op de vijgenboom (Lukas, 19, 1-10).

1460.

11 augustus. –

Nabij de stad Jericho⁷⁸⁶, waar tuinen, lustplaatsen en huizen afwisselend door elkander liggen, kwam de Heer met zijn gevolg in een dichter gedrang.

⁷⁸⁶ **Jericho = er-Riha.** – Over deze beroemde stad dient er zeker een woordje gezegd te worden, maar zo beknopt als het kan.

Jericho betekent zoveel als ‘stad van de goede geur’. De ‘welriekende’ heeft deze naam te danken aan de balsemhoven die aan stad en omgeving bijzonder eigen waren. De oude naam leeft voort in er-Riha.

In vele oude namen is, zoals hier, de beginlettergreep ‘JE’ weggefallen, (zie VOORREDE, nr. 4).

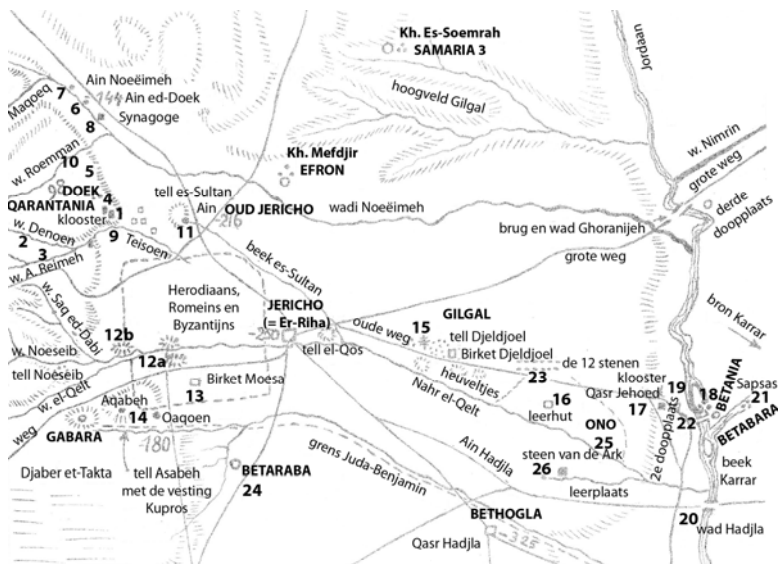
Het oude Jericho, behorend tot de stam Benjamin, bedekte aanvankelijk een kleine heuvel van 300 m lang en 250 m breed en van 18 m hoog boven de omgeving. Hij ligt 1200 m ten oosten van de berg van Jezus’ vasten of Qarantania.

De oeroude heuvel of primitieve vergane stad is nu met een prachtige laan in de richting van het zuidoosten verbonden met het huidige er-Richa of Riha. De afstand is zowat een half uur.

Nu heet de tell of heuvel Tell es-Sultan en hiernaar de bron aan de oostvoet van de heuvel Aïn es-Sultan, doch ook Elizeüs-bron omdat deze profeet haar zoutig, bitter water zoet en vruchtbaar gemaakt heeft (II Kon. 2, 19-22).

Haar water vormt een beek, die zuidoostwaarts naar de Nahr el-Qelt vloeit en met deze verenigd in de Jordaan uitmondt. Ook heden wordt het nog, zoals oudtijds, aangewend voor de bevloeiing van tuinen en velden. De geschiedenis van Jericho is een opeenvolging van verval en heropbloei, van verwoesting en wederopbouw.

De laatste bewoners schijnen de heuvel in het begin van het Makkabees tijdperk (160 vóór Chr.) definitief verlaten en zich meer zuidelijk in de vlakke gevestigd te hebben. Dit was het begin van de Grieks-Romeinse stad, waarvan de kern en voornaamste resten, nl. der latere Herodische constructies en paleizen teruggevonden werden op 2 heuvelen (12a en 12b) aan de noordkant van de weg naar Jeruzalem.

Deze en andere gebouwen in de omgeving, tuinen, waterbakken en -leidingen, vijvers, zelfs een gymnasium en een 14-tal gave bloempotten, wijzen op het hofleven van Herodes.

Nabij de voet van het westelijk gebergte, heel in het begin van het Herodiaanse Jericho, ligt een ruïne met de naam Qaqaen, even ten oosten van Gabara. Oudtijds toonde men hier de vijgenboom van Zacheüs.

Zo kunnen wij in K.'s verhaal ons Jezus voorstellen als de stad benaderend aan deze kant. Ze had een aanzienlijke oppervlakte en haar resten worden teruggevonden aan beide zijden van de rivier el-Qelt.

Op onze schetsen wordt de stadsgrens bij benadering door een puntlijn aangeduid. Het huidige dorp er-Riha, bij de oostgrens van dit gebied, schijnt nog op het terrein van het oude Jericho te liggen.

“Het oude stadsgebied is nu in tuinen en akkers herschapen, maar hier en daar vindt men stukken grond met resten van gebouwen en daartussen plaatsen waar geen bouwresten te bespeuren of te vinden zijn. Stukken land met ruïnes van oude constructies wisselen af met partijen land zonder ruïnes.” (Guérin, Sam. I, 127).

Uit deze bijzonderheid kunnen wij besluiten tot de juistheid van K.'s gezegde, dat nabij de stad Jericho of rondom het centrum hoven, lustplaatsen en huizen door elkander gelegen waren (nr. 1460, begin). Zoiets is overigens kenmerkend voor vele oude steden.

Een modern auteur noemt Jericho een tuinenstad: "Het bestond uit een verzameling van talrijke huizen, die tussen magnifieke tuinen verspreid stonden." (Guérin, Sam. I, 142).

Zo was het Zacheüs gemakkelijk een boom te vinden, hetzij buiten of binnen de stad, om erin te klimmen en Jezus voorbij te zien gaan.

De grond van Jericho is buitengewoon vruchtbaar. Ook nu nog wordt de bezoeker die uit het gebergte afdalt, verrast en geboeid door het groen van de rijk bewaterde vlakte rondom Jericho. Als Jezus uit het zuiden naderde lag het eerst verborgen in het groen en onder zijn bomen. Indien de boom van Zacheüs juist gelokaliseerd is, naderde Jezus de stad, die Hij met zijn fysieke en morele wonderen wilde vereren, op een kleine afstand langs de voet van het gebergte.

Volgens de oude pelgrims trof men die vijgenboom aan achter een monument, rechts van de weg, aan de rand van de vlakte, wanneer men uit de richting van Jeruzalem uit het gebergte in de vlakte afdaalde (Guide, 374). Hij stond nog buiten de stad, volgens K.

Vanaf het boek Josuë is Jericho in de Bijbel en in geheel Israëls geschiedenis veelvuldig vermeld; het was het toneel van vele wonderen onder de profeten en ook ten tijde van Jezus. Vandaar het heilig karakter van de stad.

Zoals oudtijds laten ook de hedendaagse pelgrims niet na een bezoek aan de stad te brengen op hun weg naar Jezus' doopplaats en naar de Dode Zee. Na zijn verwoesting door Saladin in 1188 tot vóór 100 jaren was Jericho een onooglijk gehucht van enkele armtierige hutten. Dan kende het weer een zekere opbloei en het landschap rondom kreeg iets terug van de weelderige vruchtbaarheid, die door oude schrijvers en pelgrims, zowel heidenen als christenen om strijd geroemd werd (cfr. Flavius Josephus B. J. II, 72-73).

Deze vermeldt heel in 't bijzonder Jericho's water, palmbomen en balsem. De wonderbare plantengroei, dankzij het tropisch klimaat, de diepe ligging en de overvloedige watervoorraad maakten Jericho wereldberoemd. Ook in andere opzichten genoot Jericho bekendheid.

De aanwezigheid van vele tollenaars in de stad (ook volgens K.), wijst op het belang van deze stad voor de doorvoerhandel.

In 325 werd ze een bisschopsstad en ze bloeide onder Konstantijn.

Ze behoorde tot de vooraanstaande steden van Palestina en volgde in belangrijkheid onmiddellijk op Jeruzalem.

Later kwijnde ze onder de Perzen (614) en de Arabieren (636).

Zoals gezegd, kreeg ze in de laatste eeuw wat nieuw leven.

Wat er nu zal gebeuren, moeten wij afwachten.

Daar waren zeer vele mensen uit alle omstreken tezamen gestroomd; zij verdrongen zich om Hem (Lk. 19, 3), terwijl vele bedlegerige zieken, die onder afdaken en tenten geplaatst waren, op Hem wachtten.

Zacheüs, een oppertollenaar, woonde ook buiten de stad en was naar hier gelopen, waar de Heer voorbij moest, maar daar hij klein was van gestalte, klom hij op een vijgenboom om Jezus in het gedrang goed te kunnen zien.

Toen de Heer hier nu voorbijkwam, keek Hij naar de boom op en sprak: "Zacheüs, kom spoedig naar beneden, want ik moet heden in uw huis mijn intrek nemen."

Zacheüs daalde aanstonds af, verootmoedigde zich en was zeer ontroerd en begaf zich naar huis om alles voor Jezus' komst in gereedheid te brengen.

Dat Jezus tot hem zei dat Hij heden in zijn huis moest komen, hieronder verstond Hij zijn hart, waarin Hij heden binnentrad, want de Heer trok heden naar Jericho (en pas morgen naar Zacheüs' huis, op 12 augustus).

Hier, buiten de stad vóór de poort, waren geen inwoners van Jericho gekomen; zij hielden zich uit vrees voor de Farizeeën, binnen de stad stil thuis. Hier buiten de poort waren het bijna al vreemdelingen, die hulp verlangden.

Hier genas Jezus nog een blinde en een doofstomme (Lk. 18, 35-43)⁷⁸⁷, die ik mij onder vele andere gebrekkigen nog herinner. Enige werden afgewezen.

⁷⁸⁷ De stad naderend geneest Jezus een blinde.

- Het is die van Lukas 18, 35.

Bij het verlaten van Jericho zal Jezus 2 blinden genezen, nl.

- die van Matteüs 20, 29-34.

Hij zegende ook nog kinderen, vooral zuigelingen, en zei tot de leerlingen: "De mensen moeten op die manier er zich aan gewennen hun kinderen van hun prilste jeugd af aan Mij te hechten; alle gezegende kinderen zullen Mij volgen."

Onder het volk vóór de stad was ook een bloedverliezende vrouw, die ik reeds vóór enige dagen van ver op weg naar hier zag, met het vaste besluit er bij Jezus op aan te dringen haar te genezen, maar zij bood zich heden nog niet bij Jezus aan.

Zij zal wel nog lang moeten wachten (nl. tot 8 augustus), want *ik hoorde Jezus tot de leerlingen zeggen: "Wie in het bidden niet volhardt, hem is het geen ernst; hij heeft geen geloof."*

-
- Markus vermeldt slechts één blinde door Jezus bij het verlaten van Jericho genezen (Mk. 10, 46-52).

Daar de exegeten over het algemeen aannemen dat in deze 3 passages hetzelfde geval verhaald is, kost het hun heel wat hoofdbreken om die schijnbare tegenstrijdigheid op te helderen.

Ook wordt de moeilijkheid verschillend opgelost.

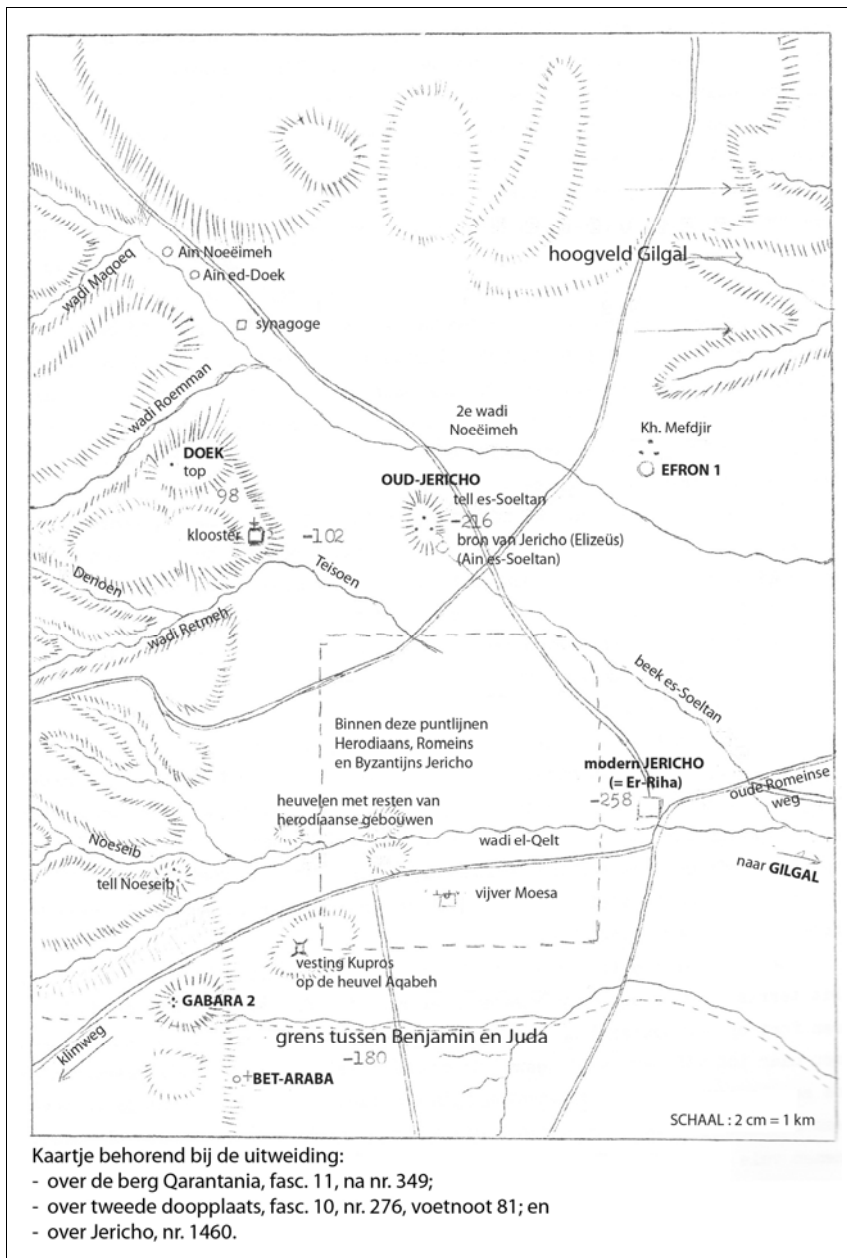
Deze oplossing is onnodig en zinloos, aangezien het hier om 2 verschillende wonderen gaat.

Onze zienster heldert het geval volkomen op.

- Jezus geneest één blinde, wanneer Hij Jericho nadert en bereikt (nr. 1460); het is de blinde van Lukas.
- Hij geneest er twee, wanneer Hij Jericho verlaat (nr. 1470). Het zijn de 2 blinden van Matteüs.
- Door Markus wordt slechts één van deze 2 genoemd, wellicht de voornaamste en meest bekende; Markus noemt hem immers bij zijn naam Bartimeüs.

Er zijn hier dus 2 gevallen van genezing.

(Voor de status quaestionis, Keulers: Mt. 20, 29).

Daar de sabbat nu begon (met vrijdagavond), ging Jezus met de zijnen naar de synagoge in de stad. Na de sabbatoefening zag ik Hem in een herberg. Hij was met de apostelen in een open eetzaal⁷⁸⁸. De leerlingen aten buiten in de zuilengangen; de maaltijd bestond uit kleine broden, honing en vruchten; zij aten al staande en *Jezus, (in de zaal zelf) onderrichtte hen bij voortduur in waarheid en parabelen.* De apostelen dronken drie en drie uit één beker; de Heer dronk alleen uit een beker.

Hier kwam de vrouw Hem nogmaals om hulp smeken, die Hij in het dorp over de Jordaan en vervolgens onderweg had afgewezen. *Ook hier zond Hij haar nog eens weg,* want zij hinkte aan 2 kanten; **zij was dubbelhartig en Jezus niet onvoorwaardelijk toegedaan;** **zij had in Jericho bij de Farizeeën navraag gedaan naar de mening te Jeruzalem over Jezus en zij had daarbij de babbelkous uitgehangen en in Jezus' nadeel gesproken.** *Daarom liet Hij haar nog langer wachten.*

Hier kwam ook Zacheüs tot Jezus. De leerlingen hadden buiten reeds gemord, omdat Jezus zich met die eerloze tollenaar ingelaten had en hem zelfs in zijn huis wilde bezoeken, want, hoewel de Heer hun vooroordeel reeds dikwijls bestreden had, bleven toch nog vele nieuwe leerlingen over, die aan Zacheüs aanstoot namen, en nog het meest enige leerlingen die verwanten van Zacheüs waren, en die er zich over schaamden dat hij zich tot nog toe niet bekeerd had en een tollenaar gebleven was.

⁷⁸⁸ Open eetzaal. – Deze was hier aan de achterkant van het binnenplein. Vóór de zaal was een gaanderij met zuilen. Jezus komt uit de zaal tot de deur of zelfs gaanderij Zacheüs tegemoet en leidt hem in de zaal. Deze wordt 'open' genoemd, omdat ze geheel of gedeeltelijk op het voorhof opgesteld kan worden.

Zacheüs naderde tot hen vóór het huis (onder de zuilengang), maar niemand wilde zich met hem inlaten; niemand presenteerde hem iets (spijs of drank). *Toen trad Jezus uit de open zaal onder de zuilengang en gaf hem een teken om in de zaal binnen te treden en zelf bood Hij hem spijs en drank aan.*

1462.

12 augustus; Sabbat. –

's Morgens zag ik Jezus naar de synagoge gaan. *Hij gebod de Farizeeën plaats voor Hem te maken, daar Hij de sabbatlezing wilde doen en uitleggen en een toespraak houden.* Met groot misbaar (= geschreeuw, getier, kabaal, lawaai, ophef) protesteerden zij hiertegen en beschimpten Hem, maar zij vermochten niets en moesten wijken. *Hij leerde hier ronduit, zonder terughouding. Ik herinner mij dat Hij voornamelijk leerde over de gierigheid.*

Hij zei veel wat ook in het Evangelie staat en nog veel meer wat niet geschreven staat. Het Evangelie geeft doorgaans maar de samenvatting of de kern van Jezus' leer.

Vóór de synagoge genas Jezus ook enige zieken die men daar op een draagbaar had aangebracht.

's Avonds na de sabbat gingen Jezus en de apostelen naar de woning van Zacheüs buiten de stad. Op deze weg volgde Hem nog eens de vrouw die hulp voor haar kind begeerde, en *ik zag dat de Heer zijn hand op haar legde, om haarzelf van haar gebrek te bevrijden. Daarna zegde Hij haar dat zij naar huis kon gaan, dat haar kind genezen was* en ik zag haar zich op de terugweg begeven.

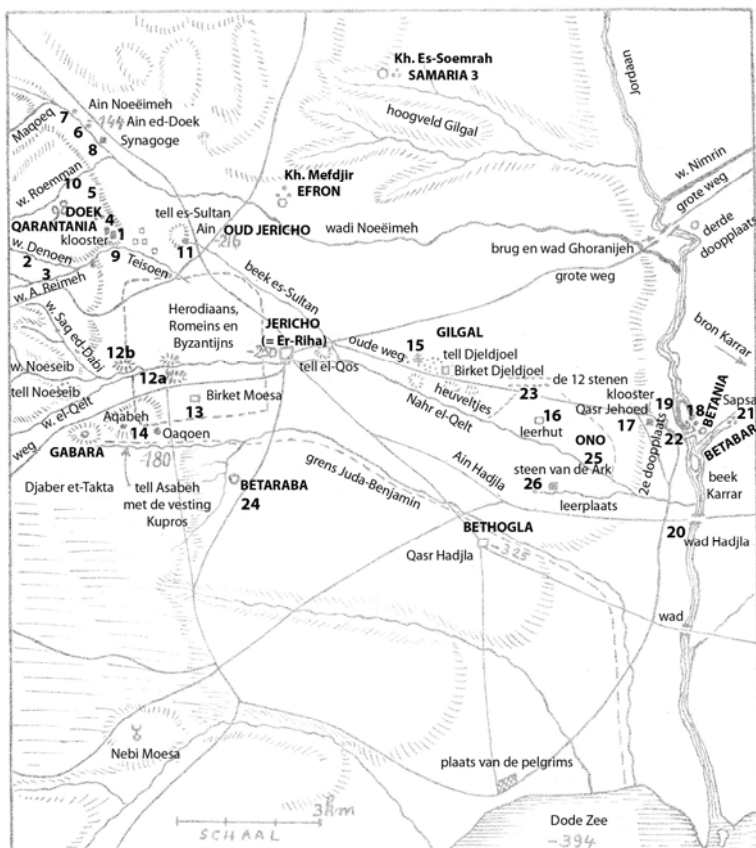
De leerlingen gingen niet mee tot Zacheüs, (maar wel de apostelen). Deze onthaalde de Heer naar zijn best vermogen. Op de tafel stond een lange schotel, zo mij dunkt met een gebraden lam, en daarnaast, als gewoonlijk, honing en vele kleine vruchten.

De gasten lagen aan tafel aan, maar Zacheüs diende op. *Telkens evenwel, als de Heer iets vertelde, liet hij zich door een tafeldienaar vervangen, ging dicht bij de Heer staan en luisterde aandachtig.* Enige apostelen waren niet tevreden, omdat zij bij zulk een slecht befaamde tollenaar moesten eten. *Toen verhaalde Jezus de parabel van de vijgenboom in de wijngaard, die 3 jaren geen vruchten gedragen had en waarvoor de wijngaardenier om nog een jaar geduld gebeden had* (Lk. 13, 5-9).

Bij de kaart hierna.

Deze kaart toont ons Jericho in een ruimer omgeving dan de vorige kaart.

- Links hebben wij de voorstelling van de berg van Jezus' vasten, Qarantania, die uitvoerig beschreven is in fasc. 11, na nr. 349.
- Jericho hebben wij in het midden. Zo-even is er over uitgeweid.
- Rechts het doopgewest en het arbeidsveld van Joannes de Doper, waar Jezus herhaaldelijk kwam en ook gedoopt werd en zelf liet dopen. Wij noemen de plaats de tweede doopplaats van Joannes, daar hij eerst te Ennon doopte, in het gewest van Salim. Bijzonderheden over het gewest van de 2^e doopplaats en omgeving zijn reeds gegeven in fasc. 10, nr. 276, voetnoot 81.

- 1 = grot halverwege de berghelling (de grot van Jezus' vasten)
- 2 = de wadi's Denoen
- 3 = Retmeh (natuurlijke en kunstmatige grot)
- 4 = een buitengewoon steil terras of top (terras boven de afgrond)
- 5 = de hoogste top van Qarantania
- 6 = de bron Ain ed-Doek
- 7 = de bron Ain Noeïmeh
- 8 = grondmuren en mozaïekvloer van een synagoge
- 9 = Teloëen (natuurlijke en kunstmatige grot)
- 10 = wadi Roemman
- 11 = tell es-Sultan
- 12a en 12b = twee heuvelen (begin van de Grieks-Romeinse stad, waarvan de kern en voornaamste resten, nl. der latere Herodische constructies en paleizen teruggevonden werden)
- 13 = Birket (regenput, citerne, waterbak) Moesa

- 16 = leerhut
- 17 = het klooster Mar Hanna, d.i. Sint Jan de Doper; het heet ook Qasr Jehud (Qasr Johoed), Joodse burcht
- 18 = de plaats van Jezus' doopsel in de Jordaan
- 19 = Joannes' gewone doopvijver gelegen; d.i. is de tweede doopplaats van Joannes, wiens eerste doopplaats te Ennon was ten zuiden van de rivier nahr ez-Zerka
- 20 = wad Hadjla
- 21 = de zogenaamde spelonk van Joannes bij SAPSAS, van waar BETABARA zich oostwaarts tot bij of zelfs op de heuvel van Elias uitstrekte
- 22 = de plaats aan van een onlangs (1935) gebouwde Confessio of open-lucht-altaar
- 23 = de 12 stenen
- 24 = BETARABA
- 25 = ONO
- 26 = Steen van de Ark

Bij wijze van herhaling nog het volgende.

- Links op de kaart wijst cijfer 1 op de grot halverwege de berghelling. Ze wordt sedert de 4e eeuw beschouwd als de grot van Jezus' vasten. Volgens K. zou Jezus er zijn vasten begonnen zijn en geëindigd hebben.
- Allerwegen zijn in de rotswanden boven de oostvlakte en boven de wadi's Denoen (2) en Retmeh-Teisoen (3 en 9) natuurlijke en kunstmatige grotten, waar later kluizenaars in gewoond hebben.
- Onmiddellijk achter de grot van Jezus' vasten rijst, als het ware hangend aan de rotswand, het klooster van de Griekse monniken. Eerst na zijn heropbouw in 1895 werd het langs minder gevaarlijke paden en hellingen, die men beter in orde gebracht had, bereikbaar.
- 4 wijst op een buitengewoon steil terras of top, een eind ver achter het klooster. Daar bevindt men zich boven een bijna loodrechte afgrond van 300m diep.
- 5 duidt de hoogste top van Qarantania (genomen in strikte zin) aan. Dit terras is door een brede gracht van het overige van de berg gescheiden. Vermoedelijk is het de situs van de vesting Doch, die in I Makk. 16, 11. 16 genoemd is.
In de geschiedenis van de kluizenaars die later in groot getal de berg bevolkten, draagt hij de naam ed-Doeka, afgeleid van Doch. De genoemde plaatsen, vooral de hoogste spits, bieden een heerlijk vergezicht. Van de laatste, hoogste top omvat de blik westwaarts de gehele oostelijke helling van het middengebergte van het land, oostwaarts de gehele diepe vlakte van Jericho of Jordaanvallei tot de stroom en hierachter het gebergte van Gilad.
- De 3 plaatsen:
 - klooster of grot (1),
 - terras boven de afgrond (4) en
 - hoogste top (5) liggen op een lijn zuidoosten-noordwesten;
- 6 duidt de bron Ain ed-Doek en
- 7 de bron Noeëimèh aan.
De laatste geeft het bestaan aan de rijke rivier Noeëimèh, die met de meer noordelijke wadi Audjeh het door K.E. genoemde hoogveld Gilgal van west naar oost doorsnijdt.

- 8 duidt de plaats aan, waar in september 1918 een bom de grondmuren en de mozaïekvloer van een synagoge blootlegde. De berg Qarantania is zo woest en wild – heel de oostelijke helling is naakte rots – dat hij nooit door mensen werd bewoond; de kluzenaars, die desniettemin daar een verblijf zochten, leefden er in een oord van wilde dieren, jakhalzen, hyena's en zelfs leeuwen. Dat dit gebergte een geschikt verblijf voor wilde dieren was, blijkt ook uit Markus 1, 12-13.
- Rechts op de kaart duidt 17 het klooster Mar Hanna, d.i. Sint Jan de Doper, de Prodromos of Voorloper aan; het heet ook Qasr Jehud, joodse burcht, wegens zijn burgachtig uitzicht.
- Aan de voet van de berg, tussen dit klooster en de Jordaan, was Joannes' gewone doopvijver gelegen (19).
- 18 verbeeldt de plaats van Jezus' doopsel in de Jordaan, waar nog aanzienlijke resten van de oude herinneringskapel te zien zijn.
- 19 is de tweede doopplaats van Joannes, wiens eerste doopplaats te Ennon was ten zuiden van de rivier nahr ez-Zerka.
- 22, even ten zuidoosten van 19, wijst de plaats aan van een onlangs (1935) gebouwde Confessio of open-lucht-altaar onder baldakijn, tegenover de traditionele doopplaats van Jezus (18).
- 21 is de zogenaamde spelonk van Joannes bij Sapsas, van waar Betabara zich oostwaarts tot bij of zelfs op de heuvel van Elias uitstrekke.

Gegevens over de tweede doopplaats van Joannes en bijzonderheden over Betania vindt men in fasc. 10, nr. 276, voetnoot 81.

Bij de herlezing van die geografische uitweidingen over Qarantania, tweede doopplaats en Jericho zal deze kaart zeer dienstig zijn.

Ik zag dat Jezus met die parabel de apostelen op het oog had. De apostelen waren de wijngaard, Jezus de eigenaar en Zacheüs de onvruchtbare vijgenboom, want sedert bijna 3 jaren hadden zijn verwanten het eerloze bedrijf verlaten en waren zij de Heer gevolgd, en was Zacheüs zijn verachtelijk ambt blijven waarnemen, en daarom was hij het voorwerp van hun minachting. Maar nu had Jezus zich over hem erbarmd, toen Hij hem van de boom riep.

Verder sprak Jezus nog van onvruchtbare bomen, die wel overvloedige bladeren dragen, maar geen vruchten. De bladeren verbeelden de uitwendige bedrijvigheid, de rumoerige actie; ze ruisen slechts een tijdlang in de wind, maar zijn onbestendig; ze vallen spoedig af, zonder het zaad van het goede, dat zich voortplant, te hebben voortgebracht. De vruchten integendeel zijn de werken en handelingen, die ingegeven en bezield zijn door het levensbeginsel van het geloof; die vruchten bevatten niet alleen voeding en verkwikking, maar ook het zaad, waardoor de boom zich bestendigt en voortteelt.

Wanneer Jezus dus tot Zacheüs zegde af te komen van de boom, wilde Hij, zo meen ik, hem vermanen het ijdel gerucht, het bladerengeruis, het nutteloze, onvruchtbare leven te verlaten, of ook, als rijpe vrucht zich van de boom los te maken, die 3 jaren onvruchtbaar in de wijngaard had gestaan.

Jezus vertelde ook nog van de getrouwe knechten, die geen ogendienaars zijn en die ook in de afwezigheid van de Meester hun plicht vervullen, die waken en

geen gerucht dulden, opdat zij de Heer, als Hij komt en aanklopt, zouden kunnen horen.

Nog andere voortreffelijke parabelen vertelde Hij, en ook een tot les voor Judas, maar ten gevolge van bezoek ben ik deze weer vergeten.

Jezus sliep hier (tussen 12 en 13 augustus). In het huis waren vele niet gestoffeerde kamers, oneraardse gewelven en brandkasten met sloten en kettingen om alle kostbaarheden veilig te bergen.

Ik heb een oogslag gehad op Betanië. Lazarus is ziek; zij verlangen vurig naar de komst van de Heer (2^e boodschap; andere zullen nog volgen in de nrs. 1436, 1463, 1468, 1477, 1478, 1479, 1480), maar Hij zal nog naar Samaria gaan, alvorens naar Betanië te komen.

Dit schijnt de leerlingen niet billijk toe; zij zijn niet tevreden, zij willen liever naar Jeruzalem.

13-14-15 augustus. –

Geen mededelingen over het leven van Christus.

In augustus had K. bovenmate veel te lijden voor de grote noden van de Kerk en haar Opperhoofd.

1464.

16 augustus. –

Heden zag ik Jezus bij een voornaam Farizeeër de maaltijd nemen. Nog vele andere Farizeeën waren te gast genodigd. Sedert Jezus' verblijf alhier was het huis van zijn gastheer een verzamelplaats geweest van tegen Hem verbitterde en op Hem loerende Farizeeën, die zich ondertussen hier aan spijs en drank te goed deden. De leerlingen en apostelen waren ook in een zekere ontevredenheid en angst, omdat Jezus zo vrijmoedig handelde en zich roekeloos aan het gevaar blootstelde, zonder de minste

bekommernis om het de mensen en zijn toehoorders naar de zin te maken.

Onder de maaltijd verweten de Farizeeën Jezus dat Hij op de laatste sabbat een zieke vóór de synagoge genezen had en *Jezus gaf hun het antwoord dat men meer dan eens in het Evangelie kan lezen* (b.v. Lk. 13, 15; 14, 5). *Hij verweet hun ook hun hovaardige zucht naar de ereplaatsen en illustreerde zijn lessen met parabelen* (Lk. 14, 7-14).

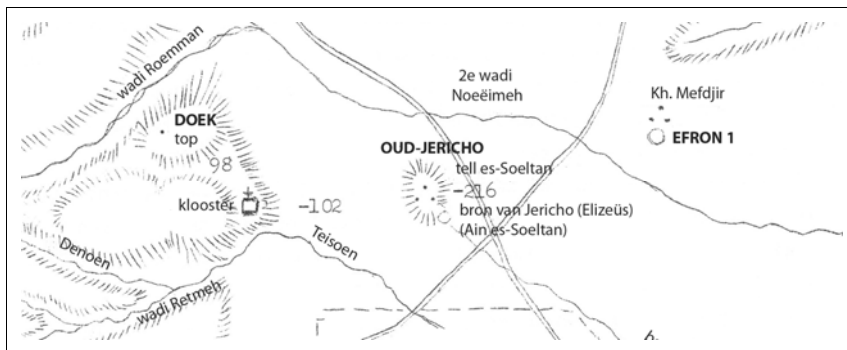
De Farizeeën in dit huis waren zeer verbitterd over de handelingen en leringen van Jezus te Jericho; zij overlegden of het raadzaam was Hem nu gevangen te laten nemen en schreven naar Jeruzalem om bevel daartoe uit te lokken. Dit bracht zijn leerlingen in grote verlegenheid.

Gedurig was een groot gedrang rondom Jezus waar Hij ging en stond en *Hij sprak op alle plaatsen*. 's Nachts sliep Hij weer in de herberg.

1465.

Ik zie Lazarus; hij is gevaarlijk ziek; zijn zusters verlangen zo vurig naar Jezus, dat zij dikwijls tot in de nabijheid van Jericho komen, in de hoop Jezus, als Hij met hun boden meekomt, te ontmoeten (3^e boodschap). Maar Hij zal in lang nog niet komen, want van hier onderneemt Hij eerst nog een reis naar Samaria. Maria is te Jeruzalem bij Maria Markus; zij gaat vaak naar Betanië.

Heden werden hier door Jakobus en Bartolomeüs vele mensen gedoopt. Midden in Jericho is op een open plaats een badvijver (zie nr. 1460, voetnoot 786), door gebouwen omringd en met gescheiden badkamers voor mannen en vrouwen.

Men daalt met trappen erin af en op de waterspiegel liggen vlottende bootjes voor het nemen van baden, zoals te Jeruzalem op de vijver Bethesda en zoals over de Jordaan, daar waar Hij de melaatsen reinigde (nr. 1452). De dopelingen daalden in het water af; zij hingen daarna een wit manteltje om, dat zij hier te leen kregen. Twee leerlingen legden hun de hand op de schouders, een derde goot het water over hen. Ook de op de sabbat genezene werd hier gedoopt (nr. 1462).

1466.

17 augustus. –

De Heer leerde voortdurend in de synagoge. Zondaars en tollenaars verdrongen zich om Hem op de straat en vóór de school. *Hij leerde overal onder grote toeloop.* Ook enige apostelen leerden hier en daar.

De Farizeeën waren nog gedurig in overleg in hun verzamelhuis, in het huis van hun gastheer. Zij wachtten er op hun boden van Jeruzalem en beraadslaagden over de mogelijkheid en het gunstig ogenblik om de Heer gevangen te nemen.

De leerlingen waren zeer misnoegd bij het zien hoe Jezus zich niets van hun plannen aantrok en zich onbevreesd aan zulk een groot gevaar blootstelde. (cfr. Lk. 10, 32-33).

Ik zag dat vele mensen, tollenaars en zondaars Hem vóór de synagoge omringden en dat de zieken zich tot Hem lieten dragen, maar de leerlingen waren zo onwillig, dat zij de Heer alleen lieten staan. *Hij wees de meeste zieken terug en leerde slechts.* Toen zag ik dat ook de jichtige en bloedverliezende vrouw, die naar hier om hulp gekomen was en die te onderscheiden is van de bloedverliezende vrouw uit het Evangelie, zich vóór de deur had laten leggen en dat zij Jezus om hulp en genezing aanriep. *Hij hielp haar echter nog niet, want Hij wilde laten zien dat het geloof zijn echtheid moet bewijzen door volharding in het hopen en smeken.*

1467.

Hierna voegde Jezus zich bij de leerlingen, die er zich aan ergerden dat Hij de zondaars en tollenaars onderwees en met hen omging en *Hij vertelde en verklaarde de parabelen van de verloren zoon, van het verdwaalde schaap en de verloren drachme* (Lk. 15).

Lucas 15

De gelijkenis van het verloren schaap en de verloren penning

1. Al de tollenaars nu en de zondaars plachten tot Hem te komen om naar Hem te horen.
2. En de Farizeeën en de schriftgeleerden morden en spraken: Deze ontvangt zondaars en eet met hen.
3. En Hij sprak deze gelijkenis tot hen en zeide:
4. Wie van u, die honderd schapen heeft en er één van verliest, laat niet de negenennegentig in de wildernis achter en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het vindt?
5. En als hij het vindt, tilt hij het met blijdschap op zijn schouders,
6. en thuisgekomen, roept hij zijn vrienden en burenen bijeen en zegt tot hen: Verblijdt u met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was.
7. Ik zeg u, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die geen bekering nodig hebben.
8. Of welke vrouw, die tien schellingen heeft, en er één verliest, steekt niet een lamp aan en veegt het huis en zoekt zorgvuldig, totdat zij hem vindt?
9. En als zij hem gevonden heeft, roept zij haar vriendinnen en burenen bijeen en zegt: Verblijdt u met mij, want ik heb de schelling gevonden, die ik verloren had.
10. Alzo is er, zeg Ik u, blijdschap bij de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert.

De gelijkenis van de verloren zoon

11. En Hij zeide: Iemand had twee zonen.
12. De jongste van hen zeide tot zijn vader: Vader, geef mij het deel van ons vermogen, dat mij toekomt. En hij verdeelde het bezit onder hen.
13. En weinige dagen later maakte de jongste zoon alles te gelde en ging op reis naar een ver land, waar hij zijn vermogen verkwistte in een leven van overdaad.

14. Toen hij er alles doorgebracht had, kwam er een zware hongersnood over dat land en hij begon gebrek te lijden.
15. En hij trok er op uit en drong zich op aan een der burgers van dat land en die zond hem naar het veld om zijn varkens te hoeden.
16. En hij begeerde zijn buik te vullen met de schillen, die de varkens aten, doch niemand gaf ze hem.
17. Toen kwam hij tot zichzelf en zeide: Hoeveel dagloners van mijn vader hebben brood in overvloed en ik kom hier om van de honger.
18. Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u,
19. ik ben niet meer waard uw zoon te heten; stel mij gelijk met een uwer dagloners.
20. En hij stond op en keerde naar zijn vader terug. En toen hij nog veraf was, zag zijn vader hem en werd met ontferming bewogen. En hij liep hem tegemoet, viel hem om de hals en kustte hem.
21. En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten.
22. Maar de vader zeide tot zijn slaven: Brengt vlug het beste kleed hier en trekt het hem aan en doet hem een ring aan zijn hand en schoenen aan zijn voeten.
23. En haalt het gemeste kalf en slacht het, en laten wij een feestmaal hebben,
24. want mijn zoon hier was dood en is weer levend geworden, hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen feest te vieren.
25. Zijn oudste zoon was op het land, en toen hij dicht bij huis kwam, hoorde hij muziek en dans.
26. En hij riep een van de knechts tot zich en vroeg, wat er te doen was.
27. Deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen en uw vader heeft het gemeste kalf laten slachten, omdat hij hem gezond en wel terug heeft.
28. Maar hij werd boos en wilde niet naar binnen gaan. Toen kwam zijn vader naar buiten en drong bij hem aan.
29. Maar hij antwoordde en zeide tot zijn vader: Zie, zovele jaren ben ik al in uw dienst en nooit heb ik uw gebod overtreden, maar mij hebt gij nooit een geitebokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren.
30. Doch nu die zoon van u gekomen is, die uw bezit heeft opgemaakt met slechte vrouwen, hebt gij voor hem het gemeste kalf laten slachten.
31. Doch hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij en al het mijne is het uwe.
32. Wij moesten feestvieren en vrolijk zijn, want uw broeder hier was dood en is levend geworden, hij was verloren en is gevonden.

Uit: NBG-vertaling 1951

Ook heden werd weerom aan de badvijver gedoopt.
Jesus onderwees heden, zoals gisteren, het volk bij deze bron en bereidde de dopelingen voor. Door de doop werden ook zieken genezen; velen werden afgewezen.

De vrouwen hoorden van ver Jezus' prediking aan; zij waren in zeer lange sluiers gehuld; zij gingen vervolgens naar hun

badplaats, waar zij hun sluiers aflegden en hun haren losmaakten. Ook de vrouw met bloedvloeïing werd heden in het reinigings- en verzoeningsbad gedragen, doch binnen een aparte plaats wegens haar ziekte. Een zondenvergiffenis was daaraan verbonden en pas na de bekomen vergiffenis konden zij genezen worden.

Nota van Brentano.

De zienster had eerst verondersteld dat deze wettelijke reiniging het doopsel was, maar volgens een verklaring van haar engel zei ze later (zoals zij vroeger reeds meer dan eens zegde) dat géén vrouwen vóór de zending van de H. Geest gedoopt zijn geworden.

1468.

18 augustus. –

Jezus ging naar een zijde van de stad vóór de poort. *Hij leerde onderweg de leerlingen die Hem vergezelden.* Vele zieken hadden zich op zijn weg laten dragen en riepen tot Hem om hulp. De jichtige bloedverliezende vrouw, die Hij reeds meermalen afgewezen had, lag eveneens op deze weg, en toen Jezus dicht voorbij haar kwam, kroop zij nader en raakte de zoom van zijn kleed aan. *Jezus bleef staan, wendde zich tot haar en genas haar;* zij stond blijde op, dankte Hem, keerde gezond naar de stad, en na de sabbat, naar huis terug.

Na haar genezing leerde Jezus over het dikwijls herhaalde, aanhoudende gebed, waar in men, zonder de hoop te verliezen, moet volharden (Lk. 18, 1).

Ik had ook een beschouwing over de naastenliefde, waarbij mij getoond werd hoe (van deze deugd een toonbeeld waren) de mensen die deze vrouw van zeer ver aangebracht hadden, haar nu hier, dan daar in de nabijheid van de Heer geleid en bij de leerlingen navraag gedaan hadden waar Hij zou voorbijkomen;

zij wilden haar trouwens een gepaste plaats bezorgen, daar zij wegens haar ziekte niet overal gelegd mocht worden.

Zoals reeds gezegd, was zij niet de bloedverliezende vrouw uit het Evangelie, want zij was bovendien jichtig en zij moest 8 dagen om verhoring bidden, in tegenstelling met die uit het Evangelie, die aanstonds door het aanraken van de zoom van Jezus' kleed genezen werd.

Het is zeer aandoenlijk te zien hoe de zieken overal, waar Jezus voorbijkomt, dicht aan de weg liggen, hoe ze zuchten en smeken, hoe de leerlingen daarbij zo bang en moedeloos zijn, en *hoe de Heer, zo ernstig, zeker en zacht, ononderbroken geneest en onderricht.*

Ook heden kwamen nogmaals boden van Betanië, die Jezus smeekten toch tot Lazarus te komen (4^e boodschap), maar zij richtten hun verzoek slechts tot de leerlingen, want *Jezus had verklaard dat Hij er nog niet heen zou gaan, daar zijn tijd nog niet gekomen was.*

Heden vroeg zond Hij 2 leerlingen – opdat zij nog vóór de sabbat ter plaats zouden aankomen – naar Samaria, om aan de Samaritanen te melden dat zij Hem mochten verwachten. (Bedoeld is waarschijnlijk het stadje Samaria, thans Soemra, zie daarover in nr. 1471, voetnoot 789).

1469.

19 augustus; Sabbat. –

De Heer onderrichtte heden op de sabbat, deed genezingen en ging van huis tot huis. Hij is de laatste maal hier en wil geheel zijn liefde als het ware uitputten. Hij heeft ook bezetenen verlost.

De overige bijzonderheden ben ik vergeten.

20 augustus. –

Heden leerde en heelde de Heer voortdurend, het ene huis na het ander bezoekend. Ook duivelen dreef Hij uit. Van de 4 Farizeeën die Hem vóór Jericho waarschuwden niet naar Jeruzalem te gaan, bleven er aanstonds 2 bij Hem. De 2 andere, die zo toornig naar Jeruzalem gingen, werden er op beledigingen onthaald, omdat zij jegens de Heer enigermate van gevoelen veranderd waren, zodat ook zij nu naar Jezus terugkeerden (nr. 1451, einde en nr. 1459, begin).

Heden zond Hij velen uit, apostelen en leerlingen, twee aan twee, naar steden waar Hij niet meer zal komen.

21 augustus. –

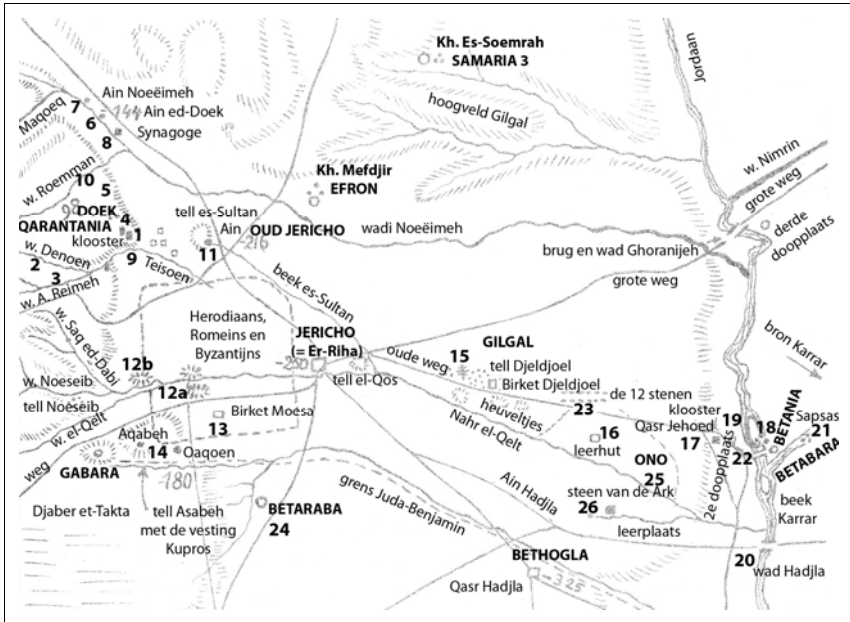
De Farizeeën waren in grote menigte te Jericho bijeengekomen. Wel honderd vreemde Farizeeën waren daar tegenwoordig, ook vele van over de Jordaan, uit Betabara en Betanië; zij bespiedden Hem zeer verbitterd.

Vooraf begaven zij zich deze namiddag tot Jezus, daar zijn gezelschap door de uitzending van verscheidene apostelen en leerlingen, zeer verzwakt was. Zelf een sterke groep vormend vroegen zij Hem heftig en agressief rekenschap van zijn handelwijze; zij kwamen weer met al hun gewone beschuldigingen voor de dag, maar *Hij bracht hen tot zwijgen.*

Zij zochten Hem in zijn woorden te vangen, en daar *Hij herhaaldelijk van zijn goddelijke Vader sprak, maakten zij Hem weer de opmerking dat zijn broeders daar stonden, en Hij antwoordde zoals vroeger, dat die genen zijn broeders waren die de wil van de Vader vervulden en Gods geboden onderhielden* (Mt. 12, 46-50).

In een kleine stad, een uur ten noorden van Jericho, waar Jezus naar toe wil, verzamelen zich reeds weer vele zieken.

(Waarschijnlijk het huidige Kh. Mefdjir, 4 km ten noorden van er-Riha. Mefdjir is een oude plaats, die, te oordelen naar de overblijfselen een stadje van enig belang schijnt geweest te zijn; zie kaart na nr. 1464).

Jezus verlaat Jericho 1. – Genezing van twee blinden (Mt. 20, 29-34; Mk. 10, 46-52; Lk. 18, 35-43).

1470.

22 augustus. –

Ik zag Jezus deze morgen naar een kleine stad, een uurtje ten noorden van Jericho, gaan. Daar kwamen reeds vele mensen

bijeen om zijn hulp af te smeken. Aan de wegen werden blinden, zieken en kreupelen gebracht om zijn aankomst af te wachten.

Op de weg vóór de stad (bedoeld kan zijn vóór Jericho, dat Jezus nu verlaat) zag ik dat Jezus nogmaals door vele Farizeeën tegengehouden en met allerlei strikvragen, beschuldigingen en verwijten bestormd werd, maar zij vermochten niets en hadden geen macht op Hem.

(De naam van het stadje is best mogelijk Efron. Immers, volgens een later verhaal heeft Jezus, op deze weg, vóór EFRON, onder een boom een leerrede gehouden en daarna kinderen gezegend, zie toekomstig nr. 1637).

Vele mensen trokken met Jezus mee en 2 blinden zaten met hun gidsen aan de weg. (Voor de moeilijkheid, zie nr. 1460, voetnoot 787). Toen Jezus hen voorbijkwam, riepen zij Hem na en smeekten Hem om genezing; het volk nu, waaronder wel bespieders van de Farizeeën waren, beval hun onder bedreiging te zwijgen.

Maar zij werden, elk door 2 mannen, achter Jezus geleid en gingen door met roepen: “Ach! Zoon van David, ontferm U over ons!”

Nu bleef de Heer staan en vroeg wat zij van Hem begeerden!?

En zij smeekten Hem zo goed te willen zijn hun de ogen te openen.

Hierop liet de Heer hen bij zich komen en Hij raakte hun de ogen aan en zij werden ziende en volgden Hem.

Om deze en de andere blinde die Hij bij zijn aankomst te Jericho genezen had, ontstond er een grote herrie. De Farizeeën stelden een onderzoek in en ondervroegen een van hen en ook zijn vader.

De leerlingen wensten vurig dat Jezus naar Betanië tot Lazarus zou trekken, waar zij rustiger en minder gestoord zouden zijn; het oponthoud te Jericho verdroot hen allen.

Jezus genas onderweg vele zieken en het is niet met woorden te vertolken, hoe Hij onder al dat smeken van zoveel ellendige mensen enerzijds, en onder al die aanvallen, beschuldigingen en vervolgingen zijner vijanden anderzijds, zo kalm, rustig, zeker en geduldig was; en hoe zacht en ernstig Hij glimlachte, toen de leerlingen Hem van zijn weg en doel wilden doen afzien. Hij sprak ook veel over de Farizeeën en de ergernis (waarschijnlijk is bedoeld: de ergernis die de Farizeeën aan Jezus namen).

1471.

23 augustus = 1 Eloel; Nieuwe Maan. –

Heden zag ik de Heer in de kleine stad ten noorden van Jericho vele zieken genezen. In de school van dit dorp hield Hij een leerrede. De inwoners verwelkomden Hem hier zeer hartelijk.

Genezing van tien melaatsen (Lk. 17, 11-19).

24 augustus. –

Ik zag Jezus heden in de richting van Samaria gaan⁷⁸⁹.

⁷⁸⁹ **Samaria = es-Soemrah.** – Efron (Mefdjir) verlatend gaat Jezus in de richting van Samaria. Wel zou kunnen de provincie Samaria bedoeld zijn, maar het ligt meer voor de hand dat hier een ander stadje van deze naam bedoeld is.

Het heeft zijn oude naam behouden in de vorm es-Soemrah en ligt 8 km ten noorden van er-Riha. Khirbet es-Soemrah is de ruïne van een kleine stad, die ondersteboven geheel verwoest ligt, zodat er weinig of niets duidelijk en herkenbaar is (Guérin, Sam. I, 226, 227). (Hier zijn nog de 2 vooruit gezonden leerlingen).

Een menigte hulpbehoevenden verzamelden zich reeds hier en daar aan de weg, om Hem af te wachten. Buiten de stad, een paar honderd schreden ter zijde van de grote weg, zag ik een tent opgericht worden en daarin, rondom, op bedden tien melaatsen door hun leidsmannen geplaatst worden. Toen Jezus door de stad gegaan was en daar nu voorbijtrok, traden de melaatsen te voorschijn en aanriepen Hem om hulp.

Jezus bleef staan, maar de leerlingen gingen een weinig vooruit. De melaatsen naderden, geheel in hun kleren gehuld, met ongelijke vlugheid, tot de Heer, naar gelang hun krachten er hen toe in staat stelden, en zij traden in een kring om Hem.

Hij raakte hen één na één aan en beval hun zich aan de priesters te gaan tonen (volgens een voorschrift van de Wet, Lev. 14, 2). En hierop vervolgde Jezus zijn weg.

Één van de melaatsen – het was een Samaritaan – was de vlugste en ging langs dezelfde weg met de 2 leerlingen, die Jezus naar dit gewest uitgezonden had (nr. 1468, einde); de anderen gingen verscheidene wegen op. **Dezen waren niet ogenblikkelijk volkomen genezen; hoewel zij aanstonds goed konden gaan, duurde het een uur, eer zij geheel rein waren, misschien omdat zij het niet eerder verdienden.**

Spoedig daarna trad een huisvader uit een herdersdorp, dat een kwartier rechts van de weg lag, tot Jezus en smeekte Hem met hem mee te gaan naar zijn huis; zijn dochtertje helaas! was gestorven. De Heer vergezelde hem aanstonds naar zijn woning.

Op deze binnenweg achterhaalde Hem één van de genezen melaatsen. Het was de Samaritaan, die, getroffen door zijn plotse en volkomen genezing, aanstonds terugkwam om Jezus te bedanken. Hij wierp zich voor Jezus neer, *die sprak: "Zijn er geen tien rein geworden? Waar zijn de overige negen? Is deze vreemdeling de enige van de tien, die weerkeert om zijn dank te betuigen en God eer te*

geven? Sta op! ga naar uw huis, uw geloof heeft u genezen!” Deze man is later een leerling geworden.⁷⁹⁰

Opwekking van het dode kind.

1472.

Ik zag Jezus nu met de huisvader in diens woning gaan. Petrus, Joannes en Jakobus de Meerdere waren bij Hem. Het kind was een meisje van ongeveer 7 jaren en, ik geloof reeds 4 dagen overleden. Jezus legde een hand op het hoofd van het kind en zijn andere op haar borst en bad met omhoog gerichte blik. Toen verhief zich het kind en het leefde. *Hij zei tot de apostelen dat zij in zijn naam hetzelfde moesten doen.*

Jezus zal heden daar nog wel blijven. De vader van het kind had een sterk geloof en had met een groot vertrouwen op de Heer gewacht. De vrouw wilde hem reeds vroeger tot Jezus zenden, maar zijn hoop was zo vast, dat hij wachtte tot Jezus zelf voorbijkwam; zijn huishouding gaf hij weldra aan iemand anders over, en zodra zijn vrouw na Jezus' dood gestorven was, werd hij een leerling. Ook heeft hij een beroemde naam verworven en het opgewekte meisje is zeer deugdzaam geworden.

Daar liggen in het rond nog enige herdershuizen, die Hij ook zal bezoeken.

⁷⁹⁰ In deze dagen zijn er slechts karige mededelingen.

In het leven van de zienster zien wij haar in een periode van bovenmenselijk lijden dat zij doorstaan moest voor de beproefde Kerk en de Paus.

Wij hebben hier te doen met het verhaal van Lk. 17, 11-19.

Het wonder had plaats nabij de grens van Samaria (Lk. 17, 11).

Hier bij Soemra heeft de zuidelijke grens van Samaria gelopen.

De grens werd herhaaldelijk verlegd en in Christus' tijd liep ze meer noordelijk. Doch op de reis die Jezus nu onderneemt, zal Hij, na een grote omweg naar het zuiden weer naar het noorden trekken tot op de noordergrens van Samaria, nl. tot Ginea. Doch in hoever is het geografisch gegeven van de H. Lukas letterlijk te nemen?

(25 augustus). –

Jezus komt langs een grote omweg op Samaritaans grondgebied. (Door omweg is te verstaan afwijking van de gewone weg; Hij komt bij en te Soemra en gaat daarna zuidwaarts).

Hij wandelt door de herdersgewesten, die zijn Moeder vóór zijn geboorte en Hijzelf na zijn doop doorkruist heeft. (Deze aanduiding toont ons Jezus op zijn tocht naar het zuiden reeds gekomen ten oosten van Jeruzalem).

26 augustus; Sabbat. –

Geen mededelingen over het leven van Christus.

27 en 28 augustus. –

Dezer dagen wandelde Jezus rond tussen de wijd verspreide herdershuizen en genas vele mensen; inzonderheid heeft Hij vele aangevochten en bezeten dochters en vrouwen verlost. Slechts Petrus, Jakobus en Joannes en zeer weinige leerlingen waren bij Hem. De overigen zijn naar die plaatsen gezonden, waar Hijzelf niet meer zal komen.

29 augustus. –

Geen mededelingen.

Jezus op een bruiloft bij herders. – Dood van Lazarus.

1473.

30 augustus. –

Ik zag de Heer, op zijn reis door het bergland van Judea naar Hebron toe, waar Zakarias gewoond heeft, het ene herdershuis na

het andere bezoeken. Ik zag Hem ook met Petrus alleen in een herdershuis op een bruiloft. Ik zag het echtpaar na hun huwelijk uit de school (synagoge) komen. Zij ontvingen uitgeleide onder een soort van troonhemel of baldakijn. Voorop gingen bruidsmeisjes, die kleine kransen van veelkleurige wol droegen en op fluiten speelden. Achter de stoet kwamen mooi uitgedoste knapen met een soortgelijke muziek. Ook was er een priester uit Jericho bij.

Toen zij nu het huis binnentraden en tot hun grote ontsteltenis de Heer zagen, omringden zij Hem aanstonds vol eerbied en schrik. *Maar Jezus stelde hen gerust, zeggend dat zij daarom hun bruiloftsgebruiken niet hoefden te onderbreken, doch deze voort moesten zetten, om geen ergernis te geven.*

Zij dronken nu uit kleine glazen. (Kleine glazen, in het Oosten algemeen gebruikelijk; hierover later een kleine bemerking). De bruid was alleen met de vrouwen en de kinderen speelden en dansten voor haar. *Ik zag hierop dat de bruidegom en de bruid met Jezus in een kamer afzonderlijk samenkwamen en dat de Heer hun handen nogmaals samen legde en met zijn rechterhand de verbonden handen zegende, en hen over de onontbindbaarheid van het huwelijk en over de onthouding onderrichtte.*

De Heer en Petrus lagen vervolgens met de herders en de priester aan tafel en de bruidegom diende hen. Maar de priester was ontevreden, omdat de ereplaats aan tafel aan de 2 vreemde gasten toegewezen was; hij lag tegenover Jezus en verliet weldra de maaltijd. Ik zag ook dat hij enige Farizeeën ophitste en dat zij later de Heer hier overvielen en Hem rekenschap van zijn aanmatiging vroegen. Ik zag dat één van die Farizeeën in de heftigheid van het geschil de mantel van Jezus schouders trok, maar de Heer bleef bedaard en zacht en zij konden het niet halen en vertrokken.

1474.

Jezus verwijlde in dit herdershuis met ongewone liefde en vriendelijkheid. De ouders van de bruid en vele andere oude herders, die zich nog bij hen voegden, waren van degenen die Hem in de nacht van zijn geboorte bij de kribbe bezocht hadden. Zij begonnen op een zeer aandoenlijke wijze te vertellen en hier aan de Heer, die zij toen als Kind bezocht hadden, alle bewijzen van eerbied te geven. Menig jongeling vertelde wat hij daarover van zijn overleden ouders vernomen had. Zij brachten ook vele zieken, waarvan sommige van ouderdomszwakke niet meer konden gaan, ook flauwe en zieke kinderen, die Jezus allemaal met grote liefde genas.

Hij zegde ook tot de echtgenoten, dat zij na zijn dood tot de apostelen moesten gaan en zijn volgelingen moesten worden, wanneer zij voldoende in de leer onderwezen en ook gedoopt zouden zijn.

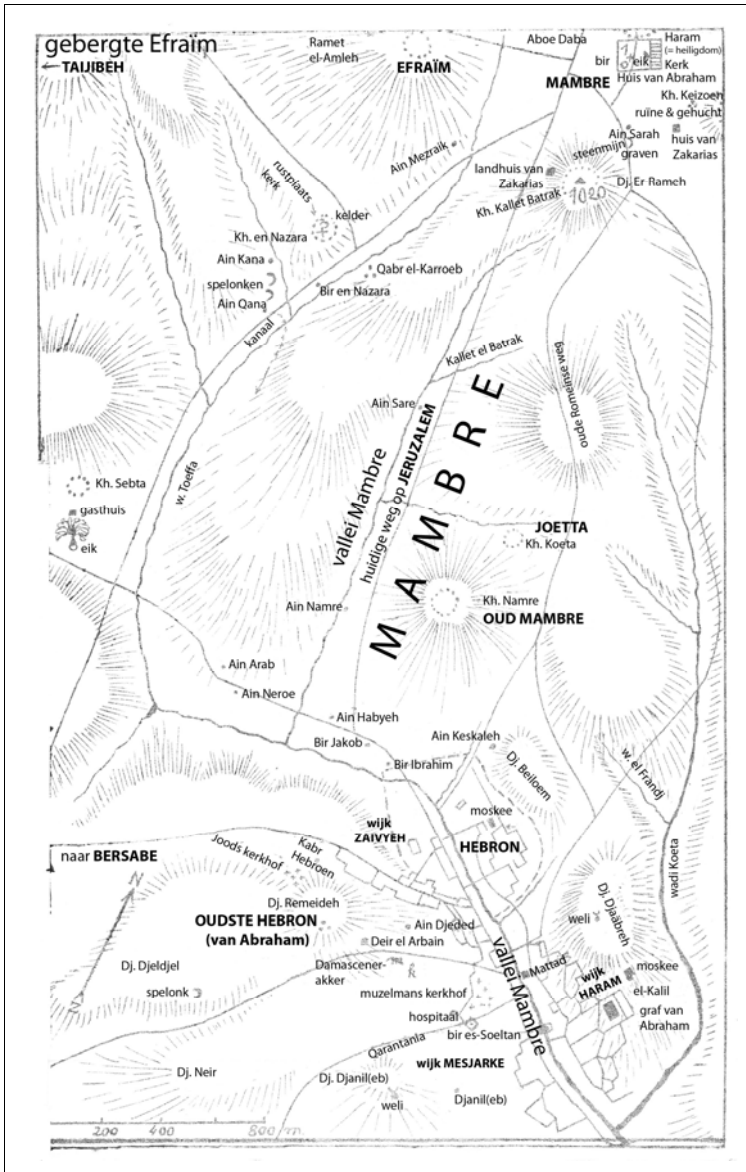
Op de gehele reis zag ik Jezus nergens zo vrolijk en opgewekt, als bij deze goede en eenvoudige mensen; dit tafereel was zeer aandoenlijk. Ook werd mij getoond dat allen die Hem als kind in de kribbe geëerd hadden, de genade van het christendom bekomen hebben.

31 augustus. –

Ik zag de Heer van de bruiloft der herders nog zuidelijker door het bergland gaan, naar Joetta toe. De bruiloftvierders deden Hem uitgeleide. Nu waren weer een zestal apostelen bij Hem, onder wie ik mij Andreas herinner. Ik vernam van de leerlingen dat Hij naar een stad in het gebergte gaat, waar een school is (of synagoge), en dat Hij daar prediken en de sabbat vieren wil.

Ik zag op deze reis vele zieke kinderen tot Hem op de weg gebracht worden; ze waren meestendeels zeer dik

*en al gezwollen en konden niet lopen. Hij genas ze.
Ook waren de mensen in dit gewest nog eenvoudig en goed.*

1475.

1 september. –

In de kleine bergstad aangekomen, ging Jezus recht naar de synagoge en *hield er een leerrede*. De priesters die er binnen waren, gingen buiten en riepen er nog andere bij, maar zij moesten de leerstoel voor Jezus inruimen. Het volk hoorde de Heer vreugdig aan. Hij vernachtte in een open herberg in de nabijheid. Ik gis dat ook Jozef en Maria op hun reis naar Zakarias in die herberg overnacht hebben. Deze stad ligt niet ver van Joetta, en de school ligt afgezonderd op een heuvel. Hier zijn vele witte stenen en in de vallei en tussen de rotsheuvelen schone weigronde (cfr. fasc. 9, nr. 205).

2 september; Sabbat. –

Ik zag de Heer met de leerlingen en enige deugdzame mensen de sabbat op de heuvel in de school vieren. De Farizeeën vierden hem in een ander huis. *Daar Jezus herhaaldelijk van zijn nabije einde sprak*, drukten de leerlingen de wens uit Hem naar zijn vaderstad Nazareth te zien gaan, maar *Hij achtte het nuttiger aan de goede mensen van hier zijn tijd te besteden, liever dan te Nazareth, waar men Hem eens zo liefdeloos en lasterlijk ontvangen had.*

Hij leerde over de grondwaarheid: "Niemand kan 2 heren dienen."

De Farizeeën spotten met Hem, omdat *Hij zei dat Hij niet meer weerkeren zou, daar Hij dit reeds meer dan eens gezegd had.*

1476.

3 september. –

Jezus zette hier zijn lering nog verder uiteen. Hij zei heden dat Hij geen vrede, maar het zwaard

was komen brengen (cfr. Mt. 10, 34). Dit bracht de beangstigde leerlingen in de war. **Maar Hij gaf tot uitleg dat de mens al het boze en verkeerde in zich moet doden en zich loshouden van het boze buiten zich.**

Hier waren enige mensen die meer dan één vrouw hadden, zodat Jezus het huwelijk tot onderwerp van zijn lering nam.

Hij sprak over de onthouding en over het verlaten van alle familieleden om Hem te volgen (Mt. 10, 34-39). *Hij illustreerde zijn leer met parabelen.*

Zelfs uit verwijderde steden kwamen vele mensen naar Hem luisteren. (Een bewijs dat Jezus' leven hier weer een bewogen tijdperk doormaakt. Spijtig dat K. die nog steeds veel voor de Kerk lijdt en om andere redenen uit haar leven bekend, zo weinig kan meedelen). Mensen van naderbij moesten hun plaats aan hen afstaan.

4 en 5 september. –

Geen mededelingen over het leven van Christus.

6 september. –

Jezus heeft de kleine bergstad, waar ik Hem dezer dagen dikwijls naar de synagoge op en neer zag gaan, verlaten. *Hij heeft de meeste apostelen en leerlingen uitgezonden.*

Hij trok een paar uren verder noordwaarts, doch langs een andere weg dan bij zijn komst. Veel volk deed Hem uitgeleide.

Hij ging naar een kleine stad, waar de inwoners goed gesteld waren en waar men Hem vóór de stad tegemoet kwam.

Jezus onderrichtte hier vele goede mensen, meest onder een boom.

Nota van Brentano.

Geweldige pijnen maakten de zuster gedurende 13 dagen tot elke mededeling onbekwaam. Van 7 tot 19 september werd dus niets verhaald.

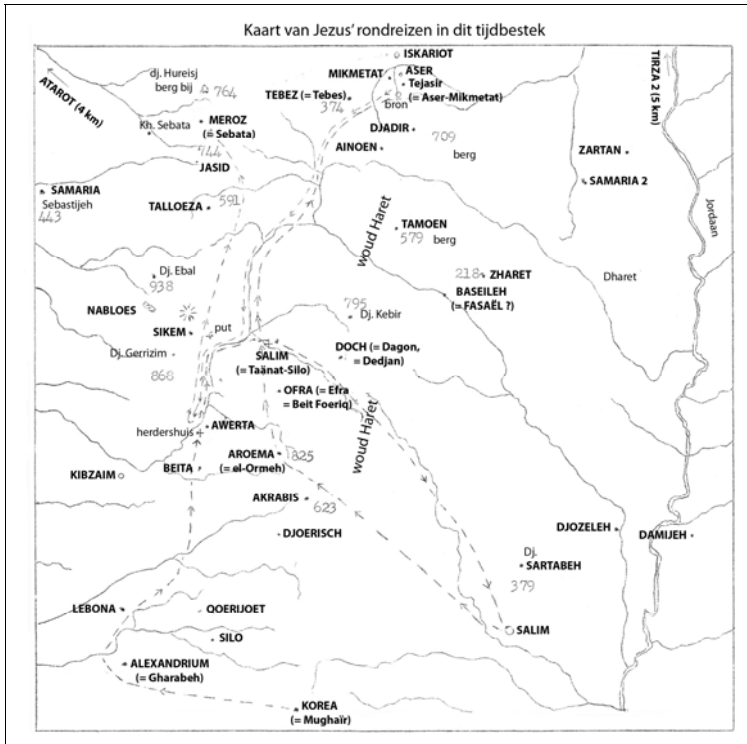
Eerst met de 20^e zette zij haar verhalen fragmentarisch voort.

1477.

20 september. –

Jezus vertoeft in een stad bij Samaria.

(In deze 15 dagen is Jezus dus naar het noorden gereisd en wij vermoeden dat de hier bedoelde stad Taänat-Silo is, waar Hij regelmatig kwam, hoewel het nog 3 uren van Samaria ligt; zie fasc. 18, nr. 782.)

Hij komt nog niet naar Betanië. Ik zie 3 Maria's Hem tegemoet gaan: de H. Maagd, Maria Heli en de dochter van deze laatste Maria van Kleofas.

21 september = 1 Tisri; Nieuwe Maan. –

De H. Vrouwen zijn bij Jezus. Een bode van Lazarus komt Hem smeken naar Betanië te willen komen (5^e boodschap), maar Hij gaat op hun verzoek niet in en trekt er nog niet naar toe.

22 september. –

De H. Vrouwen en de bode houden hier de sabbat (vrijdagavond), maar Jezus gaat hem vieren in een stad, een dagreis ten noorden van Betanië gelegen.

23 september. –

Hier leerde Jezus in de grote synagoge; ze heeft 2 verdiepingen en is vol mensen. Hij leert op de bovenste, maar komt ook dikwijls beneden spreken. Vele vrouwen komen met hun kinderen om ze door Jezus te laten zegenen. Ook brengt men vele zieken op bedden, om hun genezing te bekomen.

De H. Vrouwen en de bode wachten op Hem in de vorige stad, (want Jezus komt nog naar hier terug).

1478.

24-26 september. –

Jezus leerde dezer dagen zeer uitvoerig over de Samaritaan, de priester en leviet (Lk. 15, 8-10), over de betekenis van Jericho en van Jeruzalem en verhaalde en verklaarde ook de parabel van de verloren drachme. Hij sprak: "Zij die Mij niet volgen, zullen in de handen van moordenaars vallen!"

Hij zegende en heelde vele kleine kinderen, maar ook grotere en ook andere zieken.

27 september. –

Jezus is terug in de stad, waar de H. Vrouwen op Hem waren blijven wachten. Hier waren apostelen en leerlingen bij Hem; zij verbleven in een herberg en ontvingen daar de boodschap van Lazarus' dood (6^e boodschap).

(Wij zegden reeds dat de ongenoemde stad zeer waarschijnlijk Taānat-Silo is. Bij deze stad was een grote herberg, die tegelijk een soort hospitaal was; zie fasc. 18, nrs. 782-783; en later nrs. 2059 en 2095).

Ik kwam ook te Betanië en ik zag de overleden Lazarus.

Zijn zusters verlieten na zijn dood het huis; zijn lijk werd op een plank gelegd en volgens de joodse gebruiken gebalsemd (Joa. 11, 44; cfr. nrs. 1982-1983; 2222-2223). Hierna werd het in lijkbanden ingewikkeld. In het huis hielden zich vele mensen op. Het lijk werd met de plank in een kist van doorzichtige staven gelegd en ten grave gedragen; de kist had een gewelfvormig deksel.

Marta en Magdalena zag ik na de dood van hun broer Betanië verlaten en zich op weg begeven naar hun landgoed bij Ginea. Niet ver van daar liggen Jizreël en het erfdeel van Jozef. Op dit landgoed hadden zij (of de bestuurder van het landgoed) Jezus vaak ontvangen. Het scheen dat zij thans daar op Jezus wilden wachten.

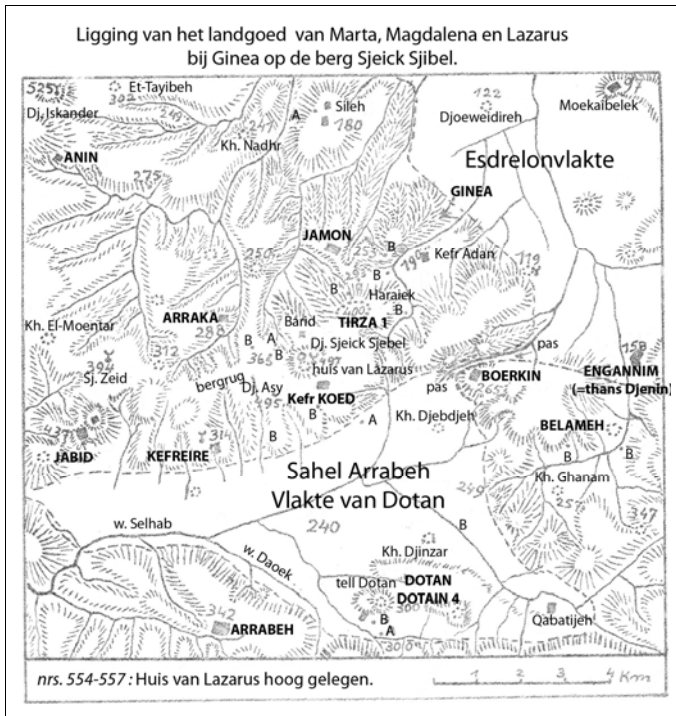
Jezus te Ginea en op Lazarus' kasteel.

1479.

28-29 september. –

In de nacht van donderdag op vrijdag (28-29 september) zag ik Jezus en de H. Vrouwen en alle apostelen in meerdere groepen in de maneschijn reizen. (Het is de 8^e dag na de nieuwe maan).

Jezus ging nu eens met deze, dan weer met gene groep; zij hadden de kleine stad, waar men zich zozeer aan Hem geërgerd had, verlaten. (Gezien de enorme leemten in het verhaal, is deze ergernis niet vermeld). Zij reisden in de richting van het landgoed van Lazarus. (Dus, als onze veronderstelling juist was, van Taänat-Silo naar het noorden noordwesten). Daar wachtten de zusters van Lazarus op Jezus.

In de morgen zag ik de Heer en zijn gezelschap in een gehucht van enige huizen, en 's namiddags zag ik Hem in de kleine stad Ginea in welks nabijheid het buitengoed van Lazarus gelegen is.

Aanstonds begaven zich de H. Vrouwen daarheen, *maar Jezus ging met de mannen naar de synagoge en hield er een leerrede.*

's Avonds na de sabbat(-oefening) heeft Jezus met de apostelen op het kasteel van Lazarus bij de H. Vrouwen een maaltijd genomen. Magdalena kwam Hem tegemoet en zei dat Lazarus overleden was. Ach! was Hij toen maar te Betanië geweest (7^e boodschap). *Maar Jezus antwoordde haar dat het zijn tijd nog niet was, dat het goed was dat hij gestorven was ...*

Zij aten in een grote zaal die aan de ene zijde open was en op een binnenhof uitzicht had. De vrouwen traden pas in de zaal, wanneer *Hij begon te leren* hielden zich bescheiden op de achtergrond. *Jezus sprak ook over de ergernis, die men in het laatste stadje aan Hem genomen had, en over de nog groter, op komst zijnde ergernis* (waarvan zijn lijden en dood het gevolg zouden zijn).

30 september; Sabbat. –

Jezus zei tot de zusters van Lazarus het gehele huisraad van hun broer op zijn plaats te laten.

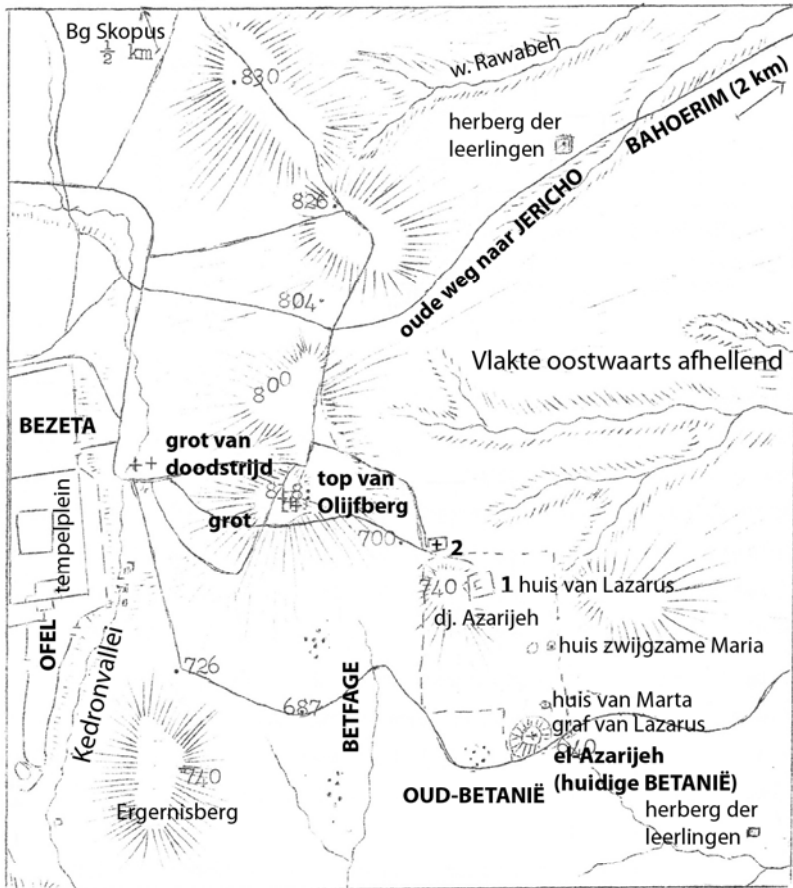
(Volgens joods gebruik werd de kamer van een overledene na zijn begrafenis ontruimd en gereinigd; D.B. Funérailles).

Hij wilde komen, doch pas na enige dagen.

De vrouwen gaan morgen immers naar Betanië. Jezus keerde met de apostelen echter naar het naburige Ginea terug.

1 en 2 oktober. –

Deze dagen opnieuw geen mededelingen.

Op het kaartje duiden de volle dikke lijnen wegen aan; de puntlijn stelt de grenzen voor van het domein van Lazarus en Marta.

Men heeft van west naar oost het tempelplein, de Kedronvallei, de Olijfberg, de djebel Azarijeh, tegen de oosthelling waarvan het huis of kasteel van Lazarus(1) aangebouwd is.

Het domein kan van noord naar zuid 900 m lang zijn en van west naar oost 400 m breed zijn.

Een voorname ingang (2), dicht bij de huidige kapel (+) die herinnert aan het uitgangspunt van Jezus' latere intocht in Jeruzalem.

Ongeveer 100 stappen ten zuiden van de noordelijke ingangspoort (2) staat het kasteel met ingangen aan de noord- en de oostkant. Van het dak kan men op de heuvel komen.

Jezus nadert Betanië.

1480.

3 oktober. –

‘s Avonds zag ik Jezus en de apostelen in een herberg een uur vóór Betanië aangekomen (nl. in de herberg van de leerlingen; zie kaartje hierna; alsook fasc. 10, nr. 251, voetnoot 69).

De plaats heet nu Bír Boequeia Dan, en het is niet onwaarschijnlijk dat deze Bír de oude bronput is op het voorplein van de herberg). Er staan daar huizen en een school. Hier kwamen boden van Lazarus’ zusters Hem uitnodigen (8^e boodschap).

Jezus liet hun door de leerlingen antwoorden dat Hij na 2 dagen zou komen. In het Evangelie van de H. Joannes staat dit alles kort samengevat.

- De tijding van de ernstige ziekte van Lazarus heeft Jezus reeds vóór 3 weken gekregen (nl. op 2 juli, fasc. 26, nr. 1436).
- De tijding van zijn dood ontving Jezus in de stad bij Samaria, waar Hij bij de H. Vrouwen was en zei: “Hij slaapt”,
- maar op het kasteel van Lazarus zegde Hij: “hij is dood.”

Jezus legde hier in een grote leerrede de parabel uit van de arbeiders in de wijngaard. De moeder van Jakobus en Joannes zocht hier nogmaals de Heer met haar verzoek te naderen. Zij hoorde van de nabijheid van zijn voleinding en meende dat verwanten zeker de eerste aanspraak op een plaats in zijn Rijk konden maken (Mk. 10, 33).

4 oktober. –

Jezus leerde hier in de school. Hij berispte zijn leerlingen over hun ongeduld; zij morden immers, omdat Hij zolang talmde naar Betanië te gaan. Hij was altijd als Iemand die niet kon zeggen hoe het met Hem en met hen gelegen was, omdat zij Hem niet verstonden. Zijn lering was er meer op

gericht hun opvattingen (die nog aards waren) te doen vervliegen en hun vertrouwen in eigen zienswijzen uiteen te drijven, dan hun het wezen der dingen te onthullen, (dan hun de naakte waarheid te openbaren), daar zij voor dit laatste nog niet vatbaar waren en het niet verstaan zouden hebben.

Hier waren farizeese bespieders, die alles te Jeruzalem aanbrachten, alsook lieden van Betanië. De moeder van Joannes en Jakobus, die (nu) in de buurt van Betanië woonde, kwam nogmaals met haar verzoek voor de dag, maar *hoogernstig wees Jezus haar terug.*

5 oktober = 15 Tisri; Loofhuttenfeest. –

Geen mededelingen.

Jezus te Betanië. – Opwekking van Lazarus (Joannes 11).

1481.

6 oktober. –

Tussen het dorp waar Jezus was en Betanië lagen vele weiden, boomgaarden, open tuinen en lustplaatsen met schaduwrijke bomen. *Ik zag de Heer de apostelen onderrichten, hetzij wandelend, hetzij stilstaand, hetzij neerzittend nu eens hier dan weer daar,* en op die manier Betanië langzaam naderen. Huis en domein van Lazarus lagen tussen de vervallen ringmuren van het dorp, maar een deel van de tuinen en voorhoven erbuiten.

Lazarus was nu 8 dagen dood; 4 dagen hadden zij hem over aarde laten liggen, in de hoop dat Jezus hem zou komen opwekken; zijn zusters waren naar het buitengoed te Ginea de Heer tegemoet

gegaan, en daar Hij weigerde spoedig mee te komen, waren zij teruggekeerd en hadden Lazarus laten begraven.

Nu bevonden zich vele vrouwen en mannen uit Betanië en Jeruzalem bij hen, om met hen, volgens het gebruik, de dode te bewenen (Joa. 11, 19)⁷⁹¹.

De vrouwen zaten tezamen, en zo ook de mannen, van de vrouwen afgezonderd. Het scheen mij namiddag te zijn, reeds naar de avond toe, wanneer Maria Zebedeï⁷⁹² bij Marta, die tussen de vrouwen zat, binnentrad. Zij kwam van de weg, waarlangs de heer naderde. Zij fluisterde Marta in het oor dat de Heer naderde.

Ik zag dat Marta met haar in een tuin achter het huis ging, waar Magdalena eenzaam in een loofhut zat (in het zuidelijk gedeelte van het uitgestrekte domein, zie kaart hiervoor, alsook fasc. 10, nr. 251, voetnoot 69) en haar zegde dat de Heer naderde.

1482.

Ik zag ook dat zij Magdalena uit liefde het eerst de Heer tegemoet wilde laten gaan, en vervolgens dat Magdalena met Maria Zebedeï de Heer werkelijk tegemoet snelde. Nochtans heb ik niet gezien dat zij tot bij de Heer doordrong; ik zag haar slechts weggaan, terwijl Marta bij de vrouwen bleef zitten. Ook weet ik dat, als Jezus in het gezelschap van zijn apostelen en leerlingen was, Hij niet licht te allen stond de vrouwen bij zich liet komen.

Na enige tijd – het begon duister te worden – kwam Magdalena dus tot de vrouwen terug en nam de plaats van Marta in en nu zag ik deze de Heer tegemoet gaan. Op dit ogenblik stond Jezus met

⁷⁹¹ Voor het bewenen van afgestorvenen, zie fasc. 20, nr. 890, voetnoot 449.

⁷⁹² De hier genoemde Maria Zebedeï is niet Maria Salome, vrouw van Zebedeüs en moeder van Jakobus en Joannes; zij kwam van de weg waarlangs Jezus naderde; zij had immers toezicht op de herberg der leerlingen nr. 1654, 1657).

Ze is ook te onderscheiden van Maria van Kleofas uit fasc. 19, nr. 807, die ook grote reizen voor de gemeente ondernam.

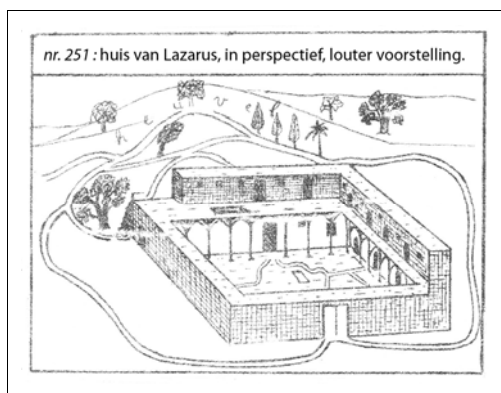
zijn apostelen en leerlingen en enige andere lieden die zich verzameld hadden, aan de grens van Marta's tuinen bij een open loofhut te spreken. Ik zag Marta het woord tot Hem richten en daarna terugsnellen en aan Magdalena in stilte iets zeggen. (waarschijnlijk: "De Meester is daar en Hij roept u!")

(Bemerking.

Uit meerdere passages schijnt het dat wij hier door hetgeen K. een open loofhut noemt, niet een aparte hut of prieel of zelfstandig afdak moeten verstaan, maar de ontvangstzaal zelf van Lazarus' huis, die wel een vestibule gehad zal hebben en die ter gelegenheid van het Loofhuttenfeest met groene takken en bladeren bekleed was.

We zijn vandaag 15 Tisri, dus feest van Loofhutten. De ontvangstzaal moest als loofhut dienst doen. Ook nu ontvangt Jezus in deze zaal het brood en de wijn der verwelcoming, zoals Hij die ook ontving vroeger, nrs. 252, 257, 530.

In nr. 259 vereenzelvigd K. de loofhut met de voorzaal en in nr. 1485 noemt zij de ontvangstzaal loverzaal of portaal, zuilengang, 'Laubhalle'. De afstand van deze zaal naar de eigenlijke woning of zaal aan het einde van het voorhof kan wel aanzienlijk zijn, hoewel zeker geen 100 stappen. (Zie onze voorstelling of tekening in fasc. 10, nr. 251, voetnoot 69).

Nu snelde Magdalena tot de Heer, en ik zag andere Joden haar achternagaan. Jezus stond nog bij de loofhut te midden van een toeloop van mensen. De zon ging reeds onder.

Magdalena viel aan Jezus' voeten neer en sprak: "Heer! waart Gij hier geweest, mijn broer was niet gestorven."

Toen zag ik de Joden wenen en *ook Jezus werd door weemoed aangegrepen en weende* (Joa. 11, 35).

Ik zag dat Hij in de loofhut trad en dat daarin een lamp ontstoken werd en dat Hij en de apostelen, op- en neergaande, een weinig aten en uit bekers dronken, en *dat Hij zeer lang de aanwezigen daar onderrichtte*. Ik hoorde ook dat sommigen van de toehoorders, waarvan velen buiten de loofhut stonden en die gedurig in aantal aangroeiden, fluisterend morden, omdat Hij Lazarus niet in het leven gehouden had (cfr. Joa. 11, 37: “Kon Hij die de ogen van de blinde heeft geopend, niet evengoed zorgen dat deze niet stierf?”).

1483.

Ik zag dat de Heer zeer bedroefd en ontroerd was en *dat Hij in de loofhut over de dood een zeer lange toespraak hield, die tot tegen de morgen duurde*.

7 oktober; Sabbat. –

Het scheen mij nog zeer vroeg in de morgen te zijn, toen zij naar het graf gingen. De apostelen waren bij Jezus. Ik herinner mij in het bijzonder en duidelijk Matteüs en Joannes.

Ook waren Lazarus' zusters, Maria en de andere Maria's, in het geheel 7 vrouwen erbij, en bovendien een massa volk.

Het gedrang groeide nog gedurig aan, ja, het gewoel was bijna zo groot als bij de kruisiging van Christus. Zij volgden een pad met aan beide zijden aftuiningen, die met levend groen doorvlochten waren en gingen dan door een poort.

Nu was de afstand naar het kerkhof nagenoeg nog een kwartier (overdreven afstandsopgave). Die begraafplaats was met een muur omgeven. Wanneer men door de deur (of poort van die muur) binnentrad, leidde een pad links en rechts rondom een oprijzende heuvel, die van het één tot het ander einde met een gang tussen keldergewelven, waarin graven waren, doorsneden was.

Niet ver van de ingang (van de ringmuur) lag de deur van Lazarus' grafkelder schuin tegen de heuvelhelling. Wanneer men die deur opende, zag men door een lang keldergewelf dwars door de heuvel. Die kelder was door verscheidene traliehekken in meerdere aparte ruimten ingedeeld, en bood aan het einde, waar hij eveneens door een hek afgesloten was, uitzicht op het groen en de bomen aan de overkant van de heuvel. Lazarus was in de eerste ruimte begraven. (Ruimte schijnt de voorhal of vestibule van het eigenlijke graf te zijn). Het licht kwam in deze kelder binnen langs openingen in het gewelf. Men daalde met enige trappen in de kelder af. Aan de rechterzijde van de deur was bij de muur een langwerpige, vierhoekige, halve mansmaat diepe groeve, die met een steen bedekt was. Hierin stond de lichte kist met het lijk van Lazarus, zodat men in het graf er omheen kon gaan. Opgelegd leunde de voormelde grafsteen tegen de wand aan. Verderop in de kelder waren nog verscheidene zulke graven (of grafkamers).

1484.

De kelder werd geopend en Jezus en de apostelen traden erin. Bovendien was het kerkhof aan deze kant, om Lazarus' groef en tot vóór de ingang open en toegankelijk. Jezus ging nu met enige apostelen in het graf. Magdalena, Marta en de andere vrouwen stonden in de deur. Het gedrang was zo groot dat de mensen nieuwsgierig op de grafheuvel en op de muren van het kerkhof klauterden om te kunnen zien.

Vóór het graf staande, beval Jezus aan de apostelen de steen op te lichten (Joa. 11, 39). Zij deden het en plaatsten hem, evenals de lichte deur, die er nog onder lag, tegen de muur. Nu zei Marta tot Jezus dat hij reeds 4 dagen in het graf was en al rook, en Jezus antwoordde haar. De apostelen namen nu ook het lichte, gevlochten deksel van de kist, zodat men het omwonden lijk zag liggen.

Jezus schouwde naar omhoog, bad luidop en riep dan met luide stem: "Lazarus! kom buiten!"

Op dit geroep verhief zich het lijk in zittende houding, en onder de menigte daar buiten ontstond aanstonds een geweldig dringen en drommen naar binnen. *Maar de Heer beval aan sommige apostelen de mensen weg te drijven*; zij deden dit en dwongen hen tot buiten het kerkhof te gaan.

De overige apostelen stonden in het graf naast de kist, en namen de zweetdoek van het aangezicht van Lazarus (Joa. 11, 44), die als slaapdronken was. Zij ontdeden zijn handen en voeten van de banden, welke zij overhandigden aan personen die buiten het graf stonden en die hun een mantel overreikten.

1485.

Nu steeg Lazarus uit de kist en uit het graf, maar hij wankelde nog als een schim; zij hingen hem de mantel om en hij schreed als een slaapwandelaar de Heer voorbij en de deur uit, waar zijn zusters en andere vrouwen schuw als voor een geest achteruit weken en, zonder hem aan te raken, op hun aangezicht neervielen.

Maar Jezus trad achter Hem uit de groef en nam hem vriendelijk en ernstig bij de handen.

Nu begaven zij zich naar de woning van Lazarus. Het gedrang was groot, maar er was een zekere schrik onder de mensen, en zo kreeg de stoet ruimte, dwars door de toegelopen menigte, die zich nu bij de stoet aansloot.

Lazarus ging als zwevend, en had nog de schijn van een lijk.

Jezus ging naast hem; de anderen gingen al wenend en snikkend in stomme, bange verwondering er omheen.

Zij kwamen weer door dezelfde oude poort, op de weg tussen de met groen begroeide aftuiningen en keerden terug naar de loverzaal, vanwaar zij uitgegaan waren. *Hier trad de Heer met Lazarus en de zijnen binnen.*

De volksmenigte verdrong zich er omheen en er heerste een groot gewoel. Hier ging Lazarus voor Jezus plat op de grond liggen, als iemand die in een kloostergemeenschap aanvaard wordt (of vraagt om aangenomen te worden).

Jezus sprak hier nog een tijdlang en men zond de menigte weg. De Heer trad met zijn gezelschap omstreeks de middag in het huis van Lazarus, dat een honderdtal stappen van daar was. Hier gingen zij in een open eetzaal die gesloten werd en de vrouwen gingen in de keuken de maaltijd bereiden.

Jezus, de apostelen en Lazarus waren nu alleen. De apostelen stelden zich op in een kring rondom Jezus en Lazarus.

Lazarus knielde neer voor de Heer, die zijn rechterhand op Lazarus' hoofd legde en met een lichtverspreidende adem zevenmaal over hem blies; het was mij als zag ik toen een donkere damp van Lazarus wijken en daarin zag ik de duivel als een zwarte vliegende gestalte achteruit wijken buiten de kring, in de hoogte, grimmig en onmachtig.

Hiermee wijdde Jezus Lazarus toe aan zijn dienst. Hij reinigde hem van alle samenhang met de wereld en haar zonden, en sterkte hem met geestelijke gaven. Hij sprak hem nog lang toe en zei dat Hij hem opgewekt had, om door hem gediend te worden. Ook voorzegde Hij hem dat hij grote vervolgingen van de Joden te lijden zou hebben.

1486.

Tot nog toe was Lazarus met de lijkdoeken omhuld en nu ging hij ze afleggen en zich kleden en pas dan omhelsden hem zijn zusters en zijn vrienden, want te voren geelk hij nog enigszins op een lijk, dat schrik inboezemde.

Ik heb ook gezien dat zijn ziel, sedert ze van zijn lichaam gescheiden was, in een stille, halfverlichte plaats zonder pijn was geweest, en dat zij daar aan de rechtvaardigen, aan Jozef, Joakim, Anna, Zakarias, enz. vertelde hoe ver het met de Verlosser en zijn werk op aarde gekomen was.

Lazarus ontving door het aanademen van de Heer de 7 gaven van de H. Geest en werd van alle aardse banden die hem verstrikt konden houden, bevrijd. Hij heeft deze gaven vóór de apostelen bekomen, omdat hij door zijn dood de kennis van grote geheimen had verkregen; hij had een andere wereld gezien; hij was reeds eenmaal gestorven en nu wedergeboren; daarom kon hij deze gaven nu reeds ontvangen. De persoon van Lazarus is de belichaming van een verheven en hoogst belangrijk geheim.

Nu werd een grote maaltijd bereid en zij lagen allen aan tafel aan; een man nam de tafeldienst waar. De vrouwen naderden na de maaltijd, doch bleven op de achtergrond, *om eveneens Jezus' lering te horen.* Lazarus zat naast Hem.

Rondom het huis was een verbazend gewoel, want vele mensen waren zelfs van Jeruzalem gekomen, ja, zelfs politieagenten, die het huis rondom bezet hielden. *Jezus belastte de apostelen er mee de mensen en de wachten weg te sturen.*

Na nog een toespraak bij het licht van de lampen gehouden te hebben, *zegde Jezus tot de leerlingen dat Hij met 2 apostelen naar Jeruzalem wilde gaan.*

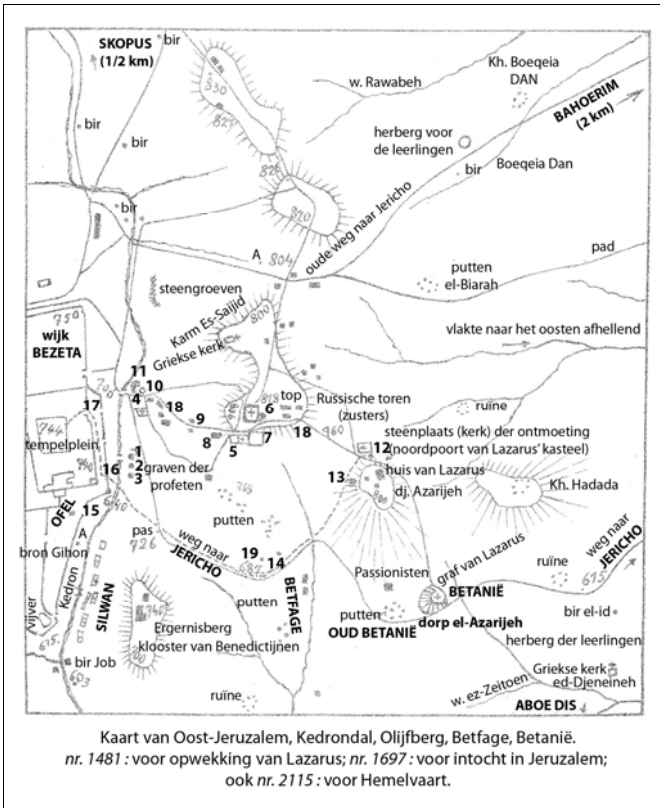
Toen zij zijn aandacht op het gevaar vestigden, *antwoordde Hij: "Niemand zal Mij herkennen, Ik zal er incognito zijn."* Vervolgens sliepen zij nog enige uren tegen de wanden.

Betanië en graf van Lazarus.

Betanië betekent 'Huis der dadelen'. Het HUIDIGE dorp heette bij zijn ontstaan rondom het graf van Lazarus: Lazarium.

Later veranderde deze naam in de mond der Arabieren in el-Azarijeh, 'dorp van Lazarus', aan wie het ook zijn naam ontleend had.

Het ligt een paar honderd meters ten oosten van het oude Betanië, waarvan de ligging duidelijk blijkt uit de overgebleven waterbakken en grotten. Deze treft men aan, zoals overigens ook el-Azarijeh, aan de moderne weg naar Jericho en aan de voet van de heuvel Azarijeh, die de zuidoostelijke verlenging of uitloper is van de Olijfberg. Boven de 2 plaatsen, op een eerste hoogte of terras van de heuvelhelling staat een passionistenklooster.

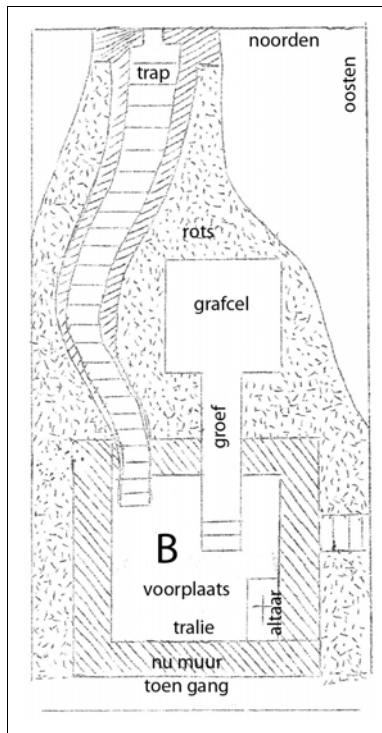
Kaart van Oost-Jeruzalem, Kedrondal, Olijfberg, Betsage, Betanië.
nr. 1481 : voor opwekking van Lazarus; nr. 1697 : voor intocht in Jeruzalem;
ook nr. 2115 : voor Hemelvaart.

Lazarus' domein strekte zich uit van de top van de heuvel dj. el-Azarijeh tot tegen het oude Betanië en bevatte ook het graf.

(Zie kaart nr. 1481 en een nadere beschrijving van dit domein in fasc. 10, nr. 251, voetnoot 69); (cfr. Kopp, 353 + nr. 106, 107).

Achter Betanië daalt de bodem vlug naar het oosten en begint aanstonds de woestijn, die zich uitstrekt tot de voet van het gebergte nabij Jericho. Uit het oosten gezien heeft het arme, ellendige Muzelmanse dorp een schilderachtig uitzicht.

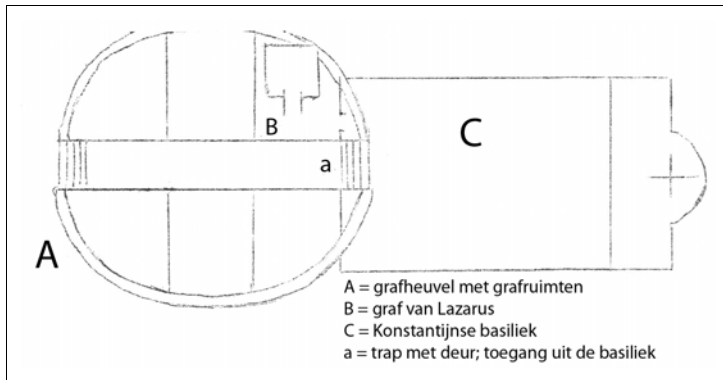
Het graf van Lazarus is nog steeds een aantrekkingspunt voor de pelgrims. Toch wordt de echtheid ervan wel eens in twijfel getrokken, niet wat de omgeving, maar wat de juiste plek, de bepaalde grot betreft (Zie D. Rops, Jezus in zijn tijd, blz. 294).

Zoals het graf er nu uitziet (zie Guide, 367 en hierboven) is het moeilijk alle bijzonderheden uit K.'s verhaal van Lazarus' opwekking er mee in overeenstemming te brengen, misschien ook omdat het voor haar een moeilijke zaak was zo iets met de juiste woorden te beschrijven, doch we hoeven maar een redelijke veronderstelling te maken, om dit te kunnen. Er is nl. reden voor de vraag: "Werd het oorspronkelijk uitzicht van Lazarus' graf niet door de aangebrachte veranderingen of versterkingswerken gewijzigd?"

Dat de heuvel met zijn verschillende grafruimten (**A**) verdween, is normaal. Immers bij de bouw van de konstantijnse basiliek werd alles rond Lazarus' graf weggehouden, om alleen dit graf ter verering te bewaren en achteraan in de kerk (**C**) onder te brengen.

Zo deed men ook te Jeruzalem. Alleen Jezus' graf en de rotsblok van Kalvarië werden behouden, maar alle overige rots rondom werd voor de basiliek weggehouden.

Volgens K.'s beschrijving heeft de grafheuvel er uitgezien zoals hierboven **A**.

Op dezelfde schets wordt het graf van Lazarus aangeduid door **B**.

Later werd de basiliek met haar westelijk einde (**C**) tegen dit graf aangebouwd. De vloer der kerk was 1,20 m boven de bodem van het graf, en daar men met treden in de grafheuvel ging, diende hier wellicht dezelfde trap met deur om beide plaatsen te verbinden (**a**).

Aan de zuidzijde van Lazarus' graf was geen muur zoals thans, doch de ruimte of vestibule was gesloten door een traliehek. Daarvóór liep de gang dwars door de heuvel. Het staat overigens vast dat de tegenwoordige zuidmuur een later bijbouwsel is. Zo mogen wij ook redelijkerwijze veronderstellen dat het overige muurwerk rond de voorplaats later bijgebouwd werd om de zwakke wanden van de zachte, verpulverbare rots te beschermen tegen de druk of het gewicht van de basiliek. Dit muurwerk wegdenkend hebben wij geen moeite meer om ons de gehele handeling van Lazarus' opwekking in te denken en ons die voor ogen te stellen.

De groef die tot in de grafcel of achterkamer komt is een halve mansmaat diep. Wanneer het lijk achteraan in de grafcel lag, kon men rondom de kist gaan.

De grote trap die uit het noorden afdaalt, is later door de Franciscanen aangebracht, nadat de Turken de toegang van uit de basiliek (a) gesloten hadden.

De paar dingen die in de voorgaande uiteenzetting louter veronderstelling zijn, zullen wel nooit als juist of zeker bewezen kunnen worden, daar ALLE resten van de oude basiliek plaats hebben moeten maken voor de nieuwe kerk. Deze schijnt evenwel geen model van schoonheid of smaakvolle bouwtrant te zijn.

Na de opwekking van Lazarus waren de vijanden van Jezus besloten Hem te doden. Daarom trok Hij zich terug in een streek nabij de woestijn, in een stad Efreem (Joa. 11, 53). Hiermee vat Joannes een lange afwezigheid van Jezus samen, die op zijn minst een paar maanden geduurd schijnt te hebben.

In die tijd ondernam Jezus een apostolische reis om de woede van zijn vijanden tot bedaren te laten komen. Op deze reis vertoefde Jezus meerdere dagen in het nieuwe land der H. Driekoningen, waar zij zich, na hun terugkeer uit Bethlehem gevestigd hadden.

Hun godsdienst was tot nog toe geweest het Mazdeïsme, waaruit zij na hun bezoek aan de kribbe menige verkeerde opvatting hadden geweerd, terwijl zij in hun oefeningen plaats hadden ingeruimd voor de verering van Jezus in de krib en ook voor Maria en Jozef.

Jezus zuiverde verder hun opvattingen en bracht hun nieuwe godsdienstleer bij.

Zij aanvaardden gretig zijn onderricht, erkenden Hem als de beloofde Koning van de Joden, de Verlosser van de wereld en boden Hem de heerschappij aan over hun persoon, hun gans bezit, hun volk en grondgebied.

Jezus te Jeruzalem.

1487.

8 oktober. –

Jezus ging vóór het dagaanbreken met Joannes en Matteüs, die een weinig anders dan gewoonlijk hun klederen opschortten, van Betanië naar Jeruzalem; zij gingen langs de stad om (om de zuidkant en door de Bronpoort) en kwamen langs zijpaden (door het verlaten zuidelijk stadsgedeelte) in het huis waar later het laatste avondmaal gehouden werd (zie grote kaart 3).

Zij hielden zich daar de gehele dag (8 oktober) en de volgende nacht in alle stilte verborgen. *Jezus onderrichtte en versterkte de hier aanwezige vrienden.*

Ik zag Maria Markus en ook Veronika in het huis en nog een twaalfstal mannen. Ik dacht toen dat men nu in geestelijke aangelegenheden zelden vrienden zou vinden, die iemand een schuilplaats zouden willen geven. Nikodemus, aan wie dit huis toebehoorde – hij liet het graag door de vrienden van Jezus gebruiken – was nu hier niet tegenwoordig; hij was heden naar Betanië gegaan om Lazarus te zien.

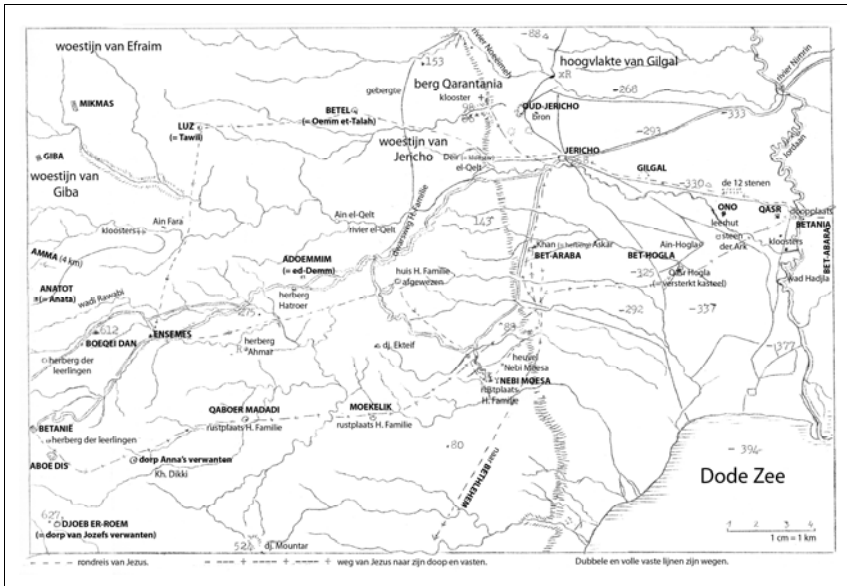
Ik zag ook een verzameling van Farizeeën en hogepriesters (of prinsen der priesters) wegens Jezus en Lazarus bijeengekomen (cfr. Joa. 11, 47). Ik hoorde ondermeer dat zij vreesden dat Jezus nog meer doden zou opwekken en daardoor een grote verwarring zou stichten; ik vond dit echt dom en belachelijk.

In Betanië heerste 's middags een grote opgewondenheid. Was Jezus daar geweest, zij zouden Hem gestenigd hebben. Lazarus was genoodzaakt zich te verbergen; de apostelen vluchtten naar alle kanten; de vrienden van Jezus te Betanië kropen weg, maar het onweer bedaarde, toen de verbitterden bedachten dat zij geen reden hadden om Lazarus onrecht aan te doen.

9 oktober. –

Jezus bleef nog de gehele nacht (van 8 op 9 oktober) tot ‘s morgens vroeg (9^e oktober) in het huis op de berg Sion.

Vóór dag verliet Hij met Matteüs en Joannes Jeruzalem en ging snel over de Jordaan, maar niet langs de weg die Hij volgde, als Hij de laatste maal naar Betabara ging (toen Hij zich ging laten dopen? Hij volgde toen uit Betanië een meer zuidelijke weg, zie fasc. 10, nr. 289; nu daalt Hij waarschijnlijk de weg naar Jericho af). Hij richtte zich noordoostwaarts.

‘s Middags (van de 9^e oktober) was Hij reeds over de Jordaan.

‘s Avonds verenigden zich hier de apostelen met Hem; zij waren van Betanië gekomen en overnachtten hier onder een grote boom.

Genezing van een blinde.

1488.

10 oktober. –

's Morgens trokken zij naar een naburige kleine stad. Aan de weg lag een blinde die 2 leidjongens had, die nochtans geen verwanten van hem waren; het was een herder uit het gewest van Jericho. Hij had van de apostelen vernomen dat de Heer kwam en hij riep Jezus nu om hulp aan. *De Heer legde hem de hand op het hoofd en hij kreeg het gezicht terug.* Nu wierp de genezen blinde zijn lompen van zich af en volgde Jezus in zijn onderkleed tot in de stad. *Hier trad Jezus in een zaal, waar Hij over de navolging leerde. Men moest, vermaande Hij in zijn toespraak, gelijk deze blinde, zijn oude lompen wegwerpen en alles verlaten, om ziende Hem te volgen.*

Hier werd aan de blinde een mantel gegeven. Hij wilde aanstonds bij Jezus blijven, *maar Hij werd afgewezen: eerst moest hij zich standvastig tonen. Jezus leerde hier tot tegen de avond.* Bij Hem waren een achttal apostelen.

Toen Jezus tot een kleine stad naderde (b.v. Jerka, 16 km ten noordoosten van Jericho), had Hij honger. Ik vond het leuk dat Jezus honger had: *Hij hongerde naar zielen.*

In zijn gezelschap bevonden zich enige lieden uit de laatste steden, het waren mensen die in geen goede gesteldheid waren.

De Heer ging voorbij een vijgenboom, die zonder vruchten voor Hem was en *Hij keerde op zijn stappen terug naar de boom en vervloekte Hem en ogenblikkelijk verdorde hij; zijn bladeren werden geel en hij kromde geheel ineens.*

In de school van de stad gekomen, maakte Jezus in zijn leerrede gewag van de onvruchtbare vijgenboom. Ook geleerden en Farizeeën waren tegenwoordig.

Jesus en zijn gezelschap overnachtten (tussen 10 en 11 oktober) in een nabije herberg.

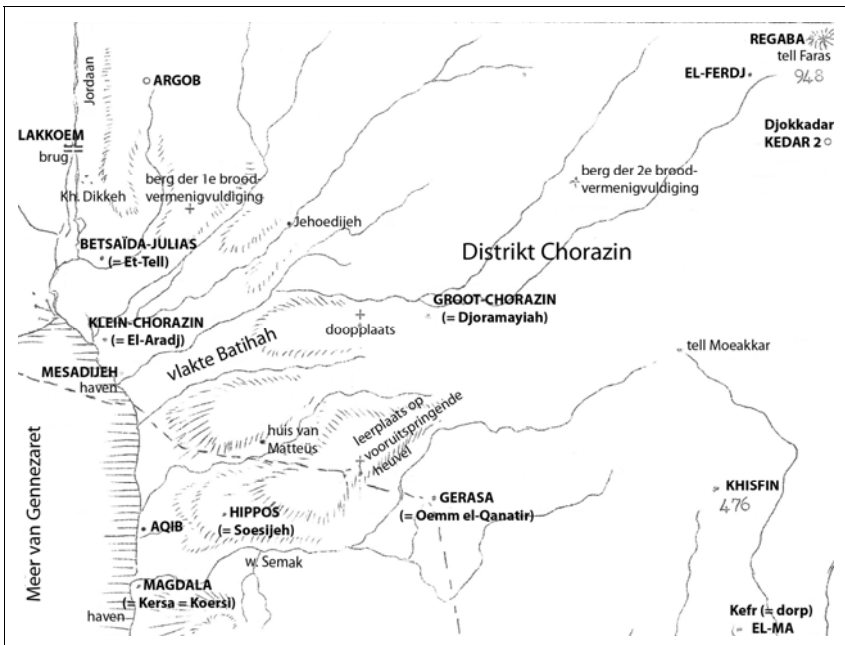
(11 oktober). –

De Farizeeën waren hier slecht en zij eisten dat Jezus hun stad weer zou verlaten. Bij deze stad loopt een riviertje, waarover ik een brug zag liggen en dat zich naar de Jordaan richt. De school ligt hier hoog. (Onmogelijk zelfs maar bij benadering de ligging van deze stad te bepalen). Jezus verliet met zijn gezelschap de stad. Hij had er geen genoeg beleefd; zij trokken noordoostwaarts door de stam Gad en overnachtten (tussen 11 en 12 oktober) in een herdersherberg.

1489.

12 oktober. –

Ik weet reeds waar Jezus naartoe gaat.

Hij zal de sabbat (14 oktober) houden in de stad, waar Hij de tweede maal kinderen gezegend heeft; Hij heeft reeds een leerling daarheen vooruit gezonden; de naam van de stad begint met Kor of Koras; *Jezus heeft er eens 'wee' over uitgeroepen* (cfr. Mt. 11, 21; bedoeld is Groot-Chorazin, in de nabijheid waarvan Hij op 27 november kinderen zegende).

Hij zal van daar naar Betsaida gaan en dan een verre reis ondernemen en lange tijd afwezig zijn.

13 oktober. –

In de nacht van donderdag op vrijdag (tussen 12 en 13 oktober) schijnt Jezus weer bij herders geherbergd te hebben. De leerlingen verspreidden zich hier en daar.

Matteüs (die in dit gewest zijn tolhuis heeft) ging voor enige tijd naar huis; hij is getrouwd; zijn vrouw is zeer goed; zij leven sedert zijn roeping in onthouding; hij zal thuis (in zijn woongewest) de leer van Jezus verkondigen en eventuele bespottung en verachting gelijkmoedig trotseren.

Heden namiddag kwam Jezus met Andreas, Filippus en Petrus naar Chorazin, om daar de sabbat(-opening) te vieren; *Hij begaf zich aanstonds naar de synagoge en leerde.*

14 oktober; Sabbat. –

's Morgens zette Jezus zijn preek in de synagoge voort. Tegen de middag kwam tot Hem een man uit Kafarnaüm, die hier op Hem gewacht had; zijn zoon verkeerde in stervensgevaar. Hij smeekte de Heer er om, met hem mee te komen en zijn zoon te genezen. *Maar de Heer beval hem terug te gaan, want zijn zoon was reeds gezond,* wat de man dan ook deed.

Ook hier was de Heer weer omringd door vele zieken en troostzoekenden uit de stad en ook van anderen die van ver gekomen

waren. Enigen van hen genas Hij aanstonds en *aan de anderen beloofde Hij hen later te zullen genezen.*

Jezus te Betsaïda.

Op de avond van de sabbat (14 oktober) *nam Jezus vóór de synagoge afscheid van de inwoners* entrok met een paar (3) apostelen opwaarts naar de plaats waar de Jordaan in het Meer vloeit, om op de westzijde te komen.

De overzet was hogerop en langs daar zou de weg veel langer geweest zijn. Hier zette men zich over op een soort van vlot, dat een rooster was van over elkaar gelegde balken, waarop in het midden een soort van grote kuip of bak stond, waarin men pakken en zakken wierp, want de bak was waterdicht. Dit vlot werd door middel van stangen naar de overkant gestoken. De oever van de Jordaan is op deze plaats niet hoog en me dunkt dat er enige eilandjes in liggen⁷⁹³.

Ik zag de Heer en de 3 apostelen in de maneschijn gaan. (De maan is in haar laatste kwartier.) Vóór Betsaïda staat een soort herberghuis, zoals vaak vóór de steden in het Beloofde Land.

⁷⁹³ Nabij zijn uitmonding in het Meer vertoont de Jordaan het hier door K. beschreven uitzicht: lage oevers, eilandjes gevormd door de stroomvertakking.

Aangezien Jezus opwaarts getrokken is, bereikte Hij de Jordaan nabij et-Tell (Betsaïda-Julias). Daar heeft de stroom ook een wad en begint zijn vertakking in meerdere armen.

Guérin die iets zuidelijker over de verschillende vertakkingen ging, beschrijft deze plaats als volgt: "Van et-Tell of Betsaïda-Julias ga ik naar het westen om over de Jordaan te gaan. Op deze plaats sluit de stroom met zijn vertakkingen meerder eilandjes in, geheel bedekt met prachtige agnuscactus-struiken en roze-laurieren. Achtereenvolgens doorwaad ik de 5 verschillende armen die de eilandjes omgeven. De stroom is hier maar 1,20 m diep, maar zeer snel." (Gal. I, 359).

De oevers zijn laag; het water stroomt gemakkelijk over en bedekt gedeeltelijk de vlakte Batihak.

Daar schorten de reizigers hun klederen neer, schikken die en reinigen zich, alvorens de stad binnen te gaan. Gewoonlijk verblijven daar lieden die hun de voeten wassen. Dit deden zij ook hier voor de Heer en zijn leerlingen.

1490.

Zij gingen nu naar het huis van Andreas, die getrouwd was, en daar was een maaltijd van honing, kleine broden en druiven bereid. Het huis ligt aan de noordzijde van de stad en ziet er voornaam uit; het heeft een ommuurd voorhof. Met de Heer kwamen Petrus, Filippus en Andreas, die, geloof ik, vooruitgegaan was. In totaal waren zij bij het eten met zowat twaalfen aan tafel; ik weet niet meer juist of het allen apostelen of sommigen ook leerlingen waren. Aan het einde van de maaltijd traden ook 6 vrouwen binnen, *die Jezus' toespraak aanhoorden.*

Jezus herbergde hier.

15 oktober. –

Jezus bezocht heden in Betsaida nog een tweede huis, waarin zich meerdere vrouwen bevonden; ik weet niet wel of dit het huis van Filippus was (cfr. Joa. 1, 14).

Vervolgens vertrok Hij met de 3 apostelen uit Betsaida. Hij richtte zich noordwaarts en hield zich vóór Betsaida nog in een huis op, waarin veel vissersgereedschap lag. *Hier waren vele mannen verzameld, aan wie Jezus nog een onderrichting voorhield.* Ze duurde vrij lang.

Van hier begaf Hij zich naar de Jordaan en trok langs de oever noordwaarts tot bij de brug (± 2 km ten noorden van het wad), waarlangs Hij over de stroom ging, nogal ver ten noorden van de plaats, waar Hij met het vlot erover gevaren was.

Openbaar Leven van Jezus

Hoofdstuk XX – Reis naar het Oosten. – Bij de sterrenvereerders. – In het nieuw verblijf der H. Driekoningen. – In Chaldea. – In Egypte. – Terug in Palestina (van 16 oktober 1820 tot 9 januari 1821) Begin van de reis. – Afscheid van de leerlingen.

1491.

Bemerking vooraf.

Drie dagen geleden, nl. op 12 oktober heeft Katarina deze reis aangekondigd en er een beknopt overzicht van gegeven tussen haar andere mededelingen in.

Zij vertelde op genoemde datum:

Ik hoorde Jezus zeggen dat Hij wilde reizen en dat de apostelen en leerlingen voor een tijd van Hem moesten scheiden; en ik hoorde Hem de steden opnoemen waar zij moesten gaan preken en waar niet, en waar zij Hem na zijn terugkeer zullen ontmoeten (en dus op Hem wachten).

Hij wil een wonderbare reis ondernemen. Ik weet reeds in welke gewesten Hij zal komen, zonder nochtans deze in volgorde te kunnen zeggen.

(Er is inderdaad geen volgorde in dit overzicht; wij geven het zoals het er staat, ook zonder commentaar).

Hij zal komen, diep zuidwaarts in de omstreken van Macherus, waar Joannes de Doper onthoofd werd.

Hij komt ook waar de Midianieten gewoond hebben, bij wie Mozes eenmaal woonde, en waar de boze stad gelegen is, waar

Jezus onlangs in de nabijheid was, zonder die te willen bezoeken (nr. 1454).

Hij zal ook daar komen waar Hagar Ismaël aan zijn lot overliet (nl. te Bersabee, zuidelijkste provincie van het Beloofde Land) en waar Jakob de steen opgericht heeft en waar de 3 engelen Abraham bezochten (Gen. 46, 1-4; 21, 9-20; 18, 1-3).

1492.

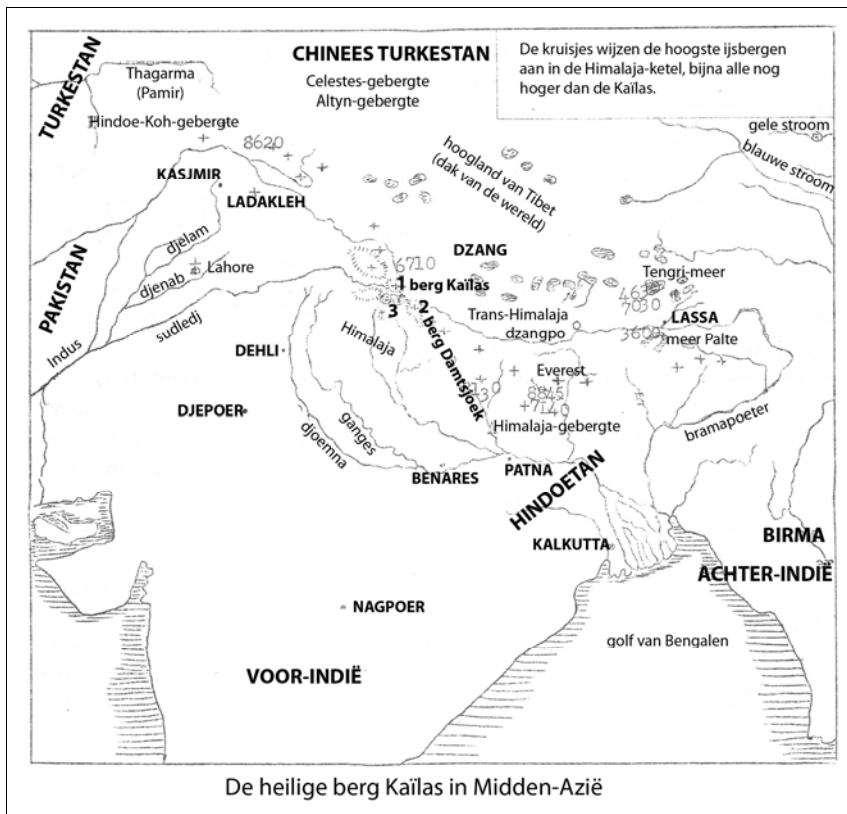
Hij zal ook om de oostkant van de Dode Zee gaan, er omheen draaien en ook daar komen waar Melchisedek voor Abraham geofferd heeft. Dit offer geschiedde in een dal ten zuiden van het vruchtbare druivendal, dat zich in de richting van Gaza uitstrekt. Op deze plaats staat nog heden ten dage een kapel en niet zelden worden daar nog godsdienstplechtigheden gehouden; ze is met onbehouwen stenen gebouwd en geheel met groen overgroeid en beschimmeld, bijna als de torens op de Profetenberg.

Nota van Brentano:

Zo noemt zij een berg, die zij dikwijls in haar gezichten ziet, als de hoogste berg ter wereld, vanwaar de bronnen van heilig water en voorzeggingen neerstroomden. Oeroude dingen uit de vroegste tijden van de wereld ziet zij gewoonlijk groen verweerd en van ouderdom met mos overgroeid.

(Zie onze bemerking over die berg in fasc. 18, nr. 735, voetnoot 363, met kaart – zie ook hierna).

Ik vernam ook dat Jezus te Heliopolis in Egypte zal komen, waar Hij in zijn kinderjaren gewoond heeft. Daar zijn nog enige goede mensen, die in hun kindsheid met Hem gespeeld en omgegaan hebben en Hem niet konden vergeten. Zij hadden sinds zijn afreis niet opgehouden zich af te vragen wat er toch van Hem geworden mocht zijn. Zij hadden wel navraag naar Hem gedaan en iets vernomen van de grote Profeet die in Israël aller aandacht op zich trok, maar het kwam bij hen niet op dat Hij dit was.

De heilige berg Kailas in Midden-Azië

1493.

Hij zal aan de andere zijde van de Dode Zee (westzijde) over Hebron en door het dal van Josafat terugkomen en Hij zal ook voorbijkomen nabij de plaats waar Joannes Hem gedoopt heeft en nabij de berg en woestijn van zijn bekoring.

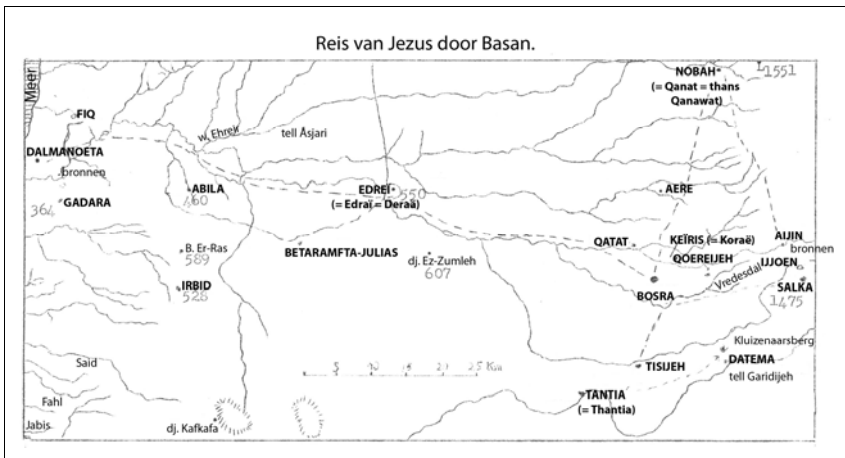
Jesus schatte de duur van zijn afwezigheid op ongeveer 3 maanden (nrs. 1497-1628; van 18 oktober tot 9 januari – dus 3 maanden min 9 dagen).

Aan de bron van Jakob bij Sikar zullen zij Hem terugvinden, maar toch konden zij Hem reeds (een paar dagen) vroeger ontmoeten, daar Hij door Judea terug zou keren.

Hij onderrichtte hen over dit alles in een lange toespraak en hij gaf hun in het bijzonder vele richtlijnen voor hun gedrag en werkzaamheid gedurende zijn afwezigheid. Ik herinner me ook de woorden dat zij daar, waar zij op hun zendingstochten niet goed ontvangen zouden worden, het stof van hun voeten moesten schudden (Mt. 10, 14).

16 oktober. –

Heden reisde Jezus met de apostelen de gehele dag door Oost-Galilea. (Andere naam voor de streek ten oosten van de Jordaan tegenover Galilea). Zijn weg liep (een zekere tijd) zuidwaarts, (daarna oostwaarts) naar het Amorietenland of Basan.

Hij heeft ook een deel van de nacht gedaan.

17 oktober. –

Deze morgen om 5 uur zag ik vele leerlingen in een gewest over de Jordaan, waar veel wit zand en kleine stenen zijn. In een open herdersloods wachtten zij daar op de aankomst van de Heer. Ook waren bij hen 3 slanke jongelingen, die zij meegebracht hadden. Zij schenen mij uit het gewest te zijn, waar de Heer, alvorens naar Samaria te trekken, onder een boom een lering gedaan en kinderen gezegend heeft.

(Bedoeld is het gewest van de herderswoning of herberg, die wij lokaliseerden te Awerta, 6 km ten zuiden van Sikem, of de herberg bij Taänat-Silo, waar Hij kinderen zegende nr. 1476-1478.

Op beide plaatsen heeft Hij kinderen gezegend.

Het eerste gewest verdient als gewest van deze 3 jongelingen de voorkeur, zie fasc. 4, nr. 108; zij stamden af van reizigers die met de H. Driekoningen naar Bethlehem gekomen waren en in Palestina achterbleven; daarom zal Jezus hen nu meenemen naar hun volk).

De leerlingen plukten hier bessen, die van een gele en groene kleur waren en de grootte van vijgen hadden; ook andere vruchten, kleine gele appelen, die gedeeltelijk op struiken, gedeeltelijk op bomen groeiden. Door middel van stokken met haken konden zij bij de vruchten van de bomen.

De weg die de Heer met de apostelen volgde, was schoon aangelegd, doch daar hij weinig gebruikt werd, met lang gras begroeid. Hij liep tussen rijen van brede vruchtbomen waarvan de takken zich van boven door elkander strengelden. De apostelen plukten zulke vruchten en staken die in hun reistassen, maar Jezus nam er gene van. Mij docht dat Hij de gehele nacht (tussen 16 en 17 oktober) langs stijgende wegen gegaan had (naar het Hauran-gebergte toe). De leerlingen die hier op Jezus gewacht hadden, gingen Hem tegemoet, groetten en omringden Hem zonder Hem evenwel de hand te bieden.

Het uiterlijk van Jezus.

1495.

Jezus was groter dan de apostelen. Waar zij gingen of stonden, stak Hij altijd met zijn helder en ernstig voorhoofd boven hen uit.

Zijn gang, steeds recht naar het doel, was zeer statig en Hij hield zich zeer recht. ("Zijn houding was geheel recht", zegde Onze-Lieve-Vrouw tot de H. Brigitta).

Hij was niet mager en evenmin dik, doch zeer goed gevormd, gezond en edel. Hij had brede schouders en een brede borst. Door gaan, klimmen en dalen waren zijn spieren, gelijk bij een getraind persoon, duidelijk afgelijnd en stevig, doch ze vertoonden geen spoor van zware arbeid.

Vóór de herdersloods lag een lange, brede, vierkante, behouwen balk. Jezus en de leerlingen gingen er bij aanliggen als aan een tafel en voor ieder werd een portie van de ingezamelde vruchten opgediend; zij hadden ook kleine kruiken met drank bij zich.

In de verte verhief zich het gebergte (Hauran) en ervoor lag een stad. Ik meen dat zij zich hier in het land van de Amoriëten bevonden. Een weinig voorbij deze plaats liep de weg weer even zijwaarts. Ik zag hen de gehele dag reizen en met de avond in een verspreid dorp aankomen.

1496.

Aan de weg lag een herberg waar zij eerst intraden en door vele nieuwsgierigen omringd werden. Deze mensen hier wisten niet veel over Jezus, maar waren overigens eenvoudig en goed.

De Heer vertelde hun de parabel van de goede Herder; zij bleven niet in dit huis, maar gingen op een zekere afstand ter zijde van de weg in een andere herberg en hier aten en sloepen zij.

De Heer maakte hier nu aan al zijn gezellen bekend dat Hij met de 3 jongelingen alleen door Chaldea en het land Ur, waar Abraham geboren was, en door Arabië naar Egypte wilde trekken. De leerlingen moesten zich hier en daar in de grensgebieden verspreiden en het volk onderwijzen.

Ook Jezus wilde gedurende deze reis zijn leerambt overal waarnemen.

Hij wees hun als de eigenlijke plaats van hun samenkomen en weerzien na 3 maanden de bron van Jakob bij Sikar aan. Ik bemerkte onder de leerlingen Simeon, Kleofas en Saturninus.

1497.

18 oktober. –

Met het aanbreken van de dag scheidde Jezus van de apostelen en leerlingen; Hij reikte hun de hand; het smartte hun pijnlijk dat Hij slechts de 3 jongelingen op zijn reis wilde meenemen; zij waren van 16 tot 18 jaar oud. De naam van de jongste heb ik geweten, maar ben hem weerom vergeten; hij heeft later grote diensten aan de apostelen bewezen; hij heeft onvermoeid gewerkt en veel geleden.

De weg van de Heer liep naar het oosten, nog gedurig opstijgend. Tegenover hen verhief zich het gebergte Gilad.

(Zeer waarschijnlijk is bedoeld het gebergte Hauran, waaraan zij in nr. 1440 eveneens de naam Gilad gaf).

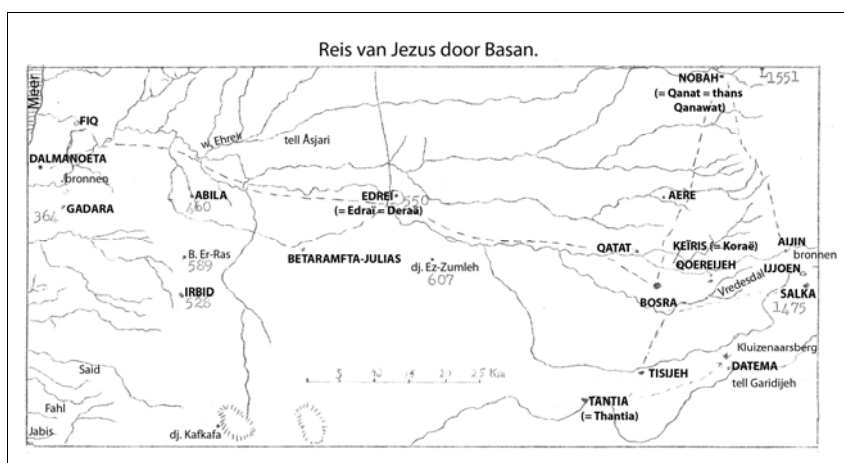
Omreis van Jezus in Perea.

Schaal : 1:50000 5 km

De grond was daar wit en zandig; hier en daar stonden enige ceder-, dadel- en ook notenbomen. Het dal (of vlakte En-Noeqra) was met beken doorsneden (die van het gebergte afdalen en naar de Jordaan vloeien, zie grote kaart 1). In deze omstreken liggen vele steden; ik herinner mij nog de namen Astarot en Kedar. (Deze laatste steden hebben zij echter reeds achter de rug).

Andreas, Filippus en Petrus gingen naar hun geboorteplaats. De leerlingen verspreidden zich in de grensgebieden. (Nu waren de apostelen ergens te of in het gewest van Salka, de meest oostelijke grensstad van Palestina).

Jezus wilde de sabbat vieren in een stad die de laatste of verste joodse stad naar die kant is, nl. Kedar.⁷⁹⁴

⁷⁹⁴ **Kedar.** – Jezus wilde er de sabbat vieren.

Deze valt op 21 oktober en dus is Jezus nog 3 dagreizen van deze stad verwijderd. Dus ligt ze ten minste 3 dagreizen verder dan Salka, dat de meest oostelijke grensstad van Palestina is.

K. moet dus bedoelen dat Kedar de verste Joodse koloniestad was, uitsluitend of overwegend door Joden bewoond.

De Heer draagt op het blote lijf een bruinachtig, gebreid of geweven hemd (ondertuniek), die naar onderen toe verbreedde, in de lengte gestreept was en in vouwen neerhing. Daarboven had hij een lang, fijn kleed aan van witte wol met wijde mouwen, rond het middel toegehaald met een brede gordel, die van dezelfde stoffe was als de doek, waarmee hij zijn hoofd omwond om te slapen⁷⁹⁵.

⁷⁹⁵ Alvorens Jezus verder op zijn weg te volgen, moeten wij een bedenking maken op deze reis van Hem naar Chaldea.

Door de Arabische woestijn of zandige hoogvlakte Hamad gaat Hij tot de boorden van de Tigris, maakt daar een grote boog zuidwaarts en keert langs een meer zuidelijke weg terug naar Egypte en van hier door de Negeb of Palestijns zuidland naar Palestina, waar Hij zijn leerlingen bij de bron van Jakob in de provincie Samaria terugvindt. Van zulk een reis vinden wij geen spoor in de Evangeliën, maar ook hier geldt de bemerking die wij gemaakt hebben bij Jezus' reis naar Cyprus, zie fasc. 25, tekst onder de 'Zichten op de ruïnes van het klooster van Bellapaïs'.

Katarina vermeldt het als opgericht ter plaats waar de resten van het oude Mallep gelegen waren. Is Jezus werkelijk op Cyprus geweest? Niets verhalen hierover de Evangeliën, doch deze bevatten ook slechts de hoofdtrekken van Jezus' leven en voornaamste wonderen.

"Moest alles beschreven zijn," zegt Joannes, met een oosters overdreven doch veelzeggende uitdrukking, "de wereld zou de boeken niet kunnen bevatten."

Het argument tegen deze reis: "De Evangeliën zeggen er niets over." is geheel waardeloos. Klaarblijkelijk was dit ook de overtuiging der kerkelijke censoren, die hun Imprimatur aan K.'s verhalen verleenden. Deze bevatten overigens in zich het bewijs van hun waarheid.

Dit tijdperk tussen de opwekking van Lazarus en Jezus' Bitter Lijden wordt door Joannes (11, 54) samengevat in deze woorden: "Nadat zijn vijanden besloten hadden Hem te doden, trad Jezus niet meer in het openbaar onder de Joden op, maar trok zich terug in een streek nabij de woestijn in een stad Efram genaamd en daar bleef Hij met zijn leerlingen."

Uit deze zinsnede kunnen wij besluiten dat Jezus zich een hele tijd verborgen hield om de woede van zijn vijanden tot bedaren te laten komen en de aandacht van het publiek van zich af te leiden. Wij hebben gezien dat Jezus zich reeds meer dan eens met dit doel uit het volk verwijderde. Nu vooral was het gevaar acuut.

Wij menen dat de aangehaalde woorden van Joannes een louter voorstelling bevatten. Joannes wil daarin de langdurige afwezigheid van Jezus samenvatten. Iedereen immers weet dat het niet de bedoeling der evangelisten geweest is ALLES te verhalen. Bovendien kwamen zij niets over deze reis te weten. Geen apostel had Jezus vergezeld en de 3 jongelingen die mee gegaan waren, hadden verbod gekregen er iets over te zeggen. Volgens K. nr. 1604 zouden zij geen bijzonderheden over die reis vernomen hebben.

De heenreis van Jezus naar Chaldea geschiedde snel, doch is natuurlijkerwijze best te verklaren, want geen groter afstand dan 10 uren heeft Hij per dag afgelegd, en dit was de lengte van een dagreis te voet buiten de karavaan.

Toen waren de Joden, zoals heden nog de Arabieren en alle oosterlingen felle gaanders. "De Arabieren, verzekert De Gêramb, rekenen 10 uren voor een dagreis te voet." (III, 173).

"Zij leggen zeer gemakkelijk 10 uren af per dag", vertelde mij de vrouw uit Mostaganem, die ik reeds meer citeerde; met weinig eten stappen zij vlug door; 's avonds leggen zij zich onder een boom te slapen en 's morgens zijn zij uitgerust voor een nieuwe dagmars.

Dezelfde vertelde hoe een dienstknecht van haar te voet naar Spaans Marokko trok om zijn vrouw af te halen en te voet over bergen terugkeerde.

Zie ook Dan. Rops in 'De Kerk der apostelen', blz. 26-27; D.B. Emmaüs, col. 1754-1755; Géogr. Univ. VI, 142; Mislin, III, 148, Beaufays, O.L.V. 68; K.E. nrs. 249, 801, 807).

Jezus' terugreis echter schijnt alleen door een wonder te verklaren te zijn.

De weg van Chaldea naar Egypte wordt afgelegd in 4 dagen. Dat de 'kracht Gods' Hem en zijn gezellen daartoe in staat stelde, is normaal.

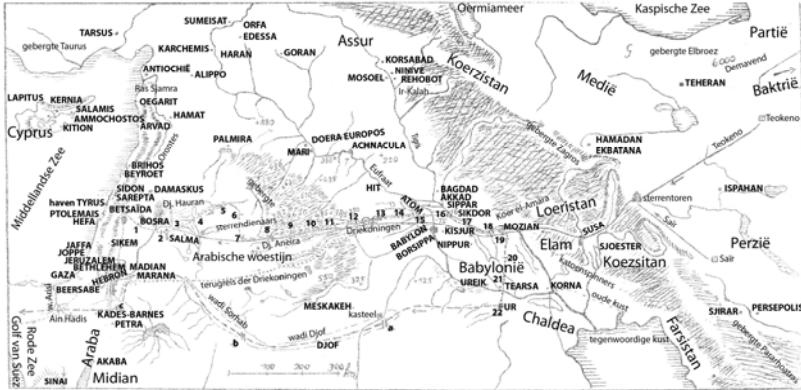
Van de grote reizen der apostelen verklaart K. dat ze met een bijzondere hulp van de Heer geschieden: "Ik geloof dat zij dikwijls, zonder het zelf te vermoeden, met een bovennatuurlijke bijstand reisden, want ik zag hen door volksmenigten gaan, zonder door één van hen opgemerkt te worden."

Van Pater Jozef Anchieta, S. J., eerste apostel van Brazilië, lezen wij: "Bovennatuurlijke gaven blinken in hem uit; hij komt en verdwijnt onverwachts, legt grote afstanden af in korte tijd; nu is hij hier, even later dáár, veel verder." (Uit Xaveriana, nr. 124).

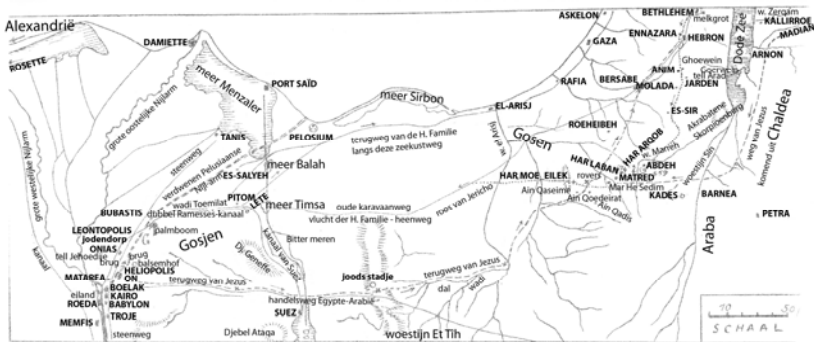
Wij lezen in de levensschets van de apostel Tomas in Petits Bollandistes: "Het is zeker dat de goddelijke Voorzienigheid grote wonderen gedaan heeft om het Evangelie in korte tijd over de gehele aarde te verspreiden." (T. 14, blz. 413).

Deze beweeglijkheid van Jezus, zijn heen- en weertrekken in eigen land en zijn reizen naar de vreemde verklaren hoe Hij, zonder voortdurend wonderen te moeten doen, zijn gevangenneming en dood, die door de Farizeeën beslist was, zo lang kon verhinderen.

De kaarten, waarop men deze reis van Jezus naar Chaldea en Egypte kan nagaan of volgen, vindt men in fasc. 6, nr. 142 en fasc. 7, nr. 177.

- a) Van de reis van de H. Driekoningen naar Bethlehem vanuit Medië en Perzië over Susa, en door Chaldea en de Arabische woestijn nrs. 130, etc. Ze is voorgesteld in dikke doorlopende lijn.
- b) Hun terugkeer langs andere wegen om de Dode Zee naar hun latere verblijfplaats in puntjeslijn.
- c) Jezus' reis vanaf het Meer van Genezareth naar de latere verblijfplaats der H. Driekoningen en verder; streepjeslijn, verdeeld in 22 etappes tot UR. Van hier naar Egypte. De terugkeer uit Egypte naar Palestina is in minime streepjes voorgesteld (nrs. 1397 tot 1628).

Toch zullen wij hier te gelegener tijd, nog een elementaire schets plaatsen, om de reis met één blik te kunnen omvatten.

Hoewel wij niet alles zo vast en zeker kunnen aantonen als voor Palestina wat de ligging der plaatsen en de loop der wegen betreft, omdat deze

Onderweg aten zij boomvruchten en bessen. De jongelingen droegen knapzakken, waarin kleine broden en kruikjes met drank staken; zij gebruikten stokken. Menigmaal brak ook de Heer tot zijn gebruik een stok af, maar liet hem daarna ergens weer achter. Zijn voeten waren gesandaald, maar voor het overige bloot.
Onderweg onderrichtte Hij zijn jeugdige leerlingen die zeer onschuldig en eenvoudig waren.

's Avonds trokken zij binnen in een alleenstaande huis; er woonden eenvoudige en ruwe mensen en bij dezen overnachtten zij.

Jezus maakte zich hier nergens bekend en toch *leerde Hij in tal van mooie parabelen, maar het meest verhaalde Hij de parabel van de Goede Herder*. Deze mensen hier informeerden naar Jezus van Nazareth, *maar Hij zegde hun niet dat HIJ het was*.

Hij ondervroeg hen naar hun dagelijkse arbeid en bezigheden en zij namen Hem voor een herder die op zoek naar goede weiden was, want zulke reizigers ontmoette men in het Jodenland niet zelden⁷⁹⁶.

streken veel minder bekend zijn in bijzonderheden, toch menen wij dat onze voorstelling zeer redelijk is en moeilijk door iemand verbeterd zal kunnen worden.

⁷⁹⁶ Weiden zoeken voor de kudden. – In deze tijd na de eerste regens begint het gras weer op te schieten. In het verslag van een exploratietocht van Bijbelstudenten door het Sinaï-schiereiland, lezen wij: "Vóór ons marcheerden verhuizende bedoeïenen uit de stam van de Heiwat; zij vluchtten voor de droogte van de et-Tih-woestijn en gingen in de valleien van het Makra-gebergte weiden voor hun kudden zoeken." (Revue bibl. 1906, blz. 454).

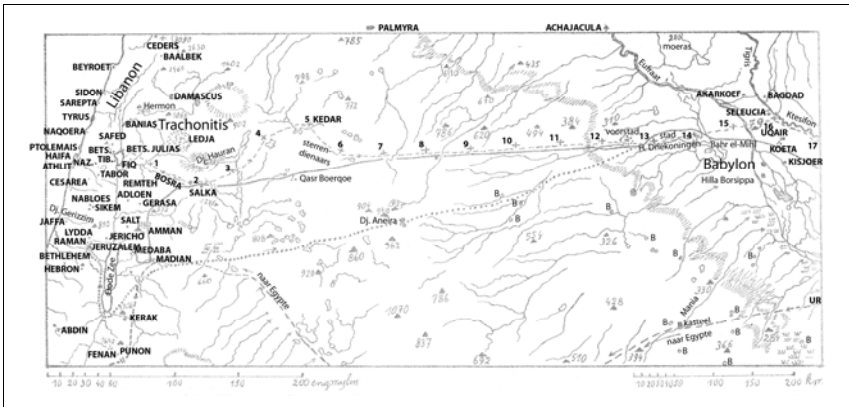
Ook als het gras ergens afgegraasd is, moet men naar nieuwe weiden uitzien.

Ik zag Hem hier geen genezingen noch andere wonderen verrichten.

1499.

19 oktober. –

Jezus zette 's morgens zijn reis voort. Hij kan nu nog enige uren van Kedar zijn, dat op een weer opklimmende grond ligt; het gebergte ligt er achter. (De Arabische woestijn Hamad is ver van een effen zandvlakte, zie niveaugetallen op het kaartje in fasc. 6, nr. 153).

Het (tweede) vaderland van Abraham (nl. Charan) ligt naar die kant, maar, zo mij dunkt, nog veel verder in het noordoosten (nl. op een bovenloop van de Eufraat); het land der H. Driekoningen ligt ten zuidoosten van hier.

Een deel van de leerlingen waren naar huis gegaan; een ander deel had zich verspreid om de mensen te onderwijzen. Ook Zacheüs van Jericho was hier bij hen geweest; hij keerde naar huis terug, zegde zijn ambt en bedrijf vaarwel, maakte zijn bezittingen ten gunste der armen te gelde en verhuisde met zijn vrouw naar een kleine stad. Hij leefde met haar voortaan in onthouding.

De Heer heeft met de leerlingen afgesproken dat Hij na 9 weken bij hen terug zal zijn (eigenlijk na 12 weken of 3 maanden, zoals Jezus eergisteren zegde, nr. 1496).

De opschudding te Jeruzalem wegens Lazarus was zeer groot geweest. **Jezus verwijderde zich om de aandacht van zich af te wenden en opdat ondertussen dit wonder door zijn klaarblijkelijke echtheid velen zou overtuigen en tot bekering brengen.** Bij zijn terugkeer was Hij mager geworden.

Van deze reis is niets geschreven en is niets bekend, want Hij reisde zonder een apostel bij zich. Misschien wisten ze zelfs niet allen waarheen Hij gegaan was. Ik zie deze reis in zover ik het mij (nu in 1820) herinner, voor de eerste maal.

(Een uitspraak hieromtrent in fasc. 9, nr. 236, dateert van 1821).

De Heer reisde heden met zijn 3 jeugdige gezellen gedurig zuidoostwaarts langs verscheidene omwegen. In de nacht van 19 op 20 oktober herbergden zij weer in een eenzaam gelegen huis van herders. De mensen hier in het rond zijn allen goed en zonder erg. Zij zien naar Jezus met bewondering op en krijgen Hem lief. *Hij vertelt vele parabelen, die Hij ook in Judea verteld heeft en zij horen dat graag. Hij geneest noch zegent.* Wanneer zij Hem nopens Jezus van Nazareth ondervragen, *vertelt Hij over zijn volgelingen en knoopt dan daar weer parabelen aan vast.* Zij houden Hem voor een herder die weiden voor zijn kudden zoekt.

Jezus komt te Kedar.

1500.

20 oktober. –

Ook de vrijdag bracht Jezus op dezelfde wijze al reizend door. Zijn omgang met de jongelingen is diep ontroerend. De jongste van hen die op zijn 16^e jaar is, heet Eremenzear. Toen zij later

leerlingen werden, heeft Hij hun andere namen gegeven, die op hun eigenschappen betrekking hebben (zie verder nr. 1508; cfr. Joa. 10, 3). Ik weet die nog niet; die jongelingen schijnen mij geen Joden te zijn. Zij zijn anders van bouw, slanker, vlugger, behendiger; zij dragen lange klederen. Mij dunkt vernomen te hebben dat zij nakomelingen zijn van herders, die uit de stoet der H. Driekoningen uit het oosten in Palestina achtergebleven waren.

Waar zij nu heentrekken schijnt hun vaderland te zijn. (Ze zijn uit de stam van Mensor, dus uit Chaldea, waarheen Jezus zich nu begeeft, cfr. nrs. 108, 135, 1508). Hun manier van doen rond Jezus is als die van kinderen; zij dienen Hem zeer lief en telkens als Hij aan een water komt, wassen zij Hem de voeten; zij lopen op de weg heen en weer, brengen stokken, takken, bloemen, bessen en vruchten.

Jezus onderwijst hen zeer liefdevol en verklaart hun voortdurend in parabelen alles wat tot nog toe voorgevallen is.

Hier in het land ziet men dikwijls grote, dichte doornhagen, waaraan zeer grote bessen hangen. Zij reisden niet langs de grote baan naar Kedar, maar langs vele omwegen en bezochten verscheidene huizen⁷⁹⁷.

Heden vóór de sabbat kwamen zij bij Kedar aan. Het was te laat om nog in de stad te treden en zij overnachtten in een grote open

⁷⁹⁷ Zij reisden niet langs de grote baan. – Hun omweg liep waarschijnlijk ten noorden van de grote weg.

Verder zullen zij weer op de grote weg komen, die door de H. Driekoningen op hun reis naar Bethlehem gevolgd werd.

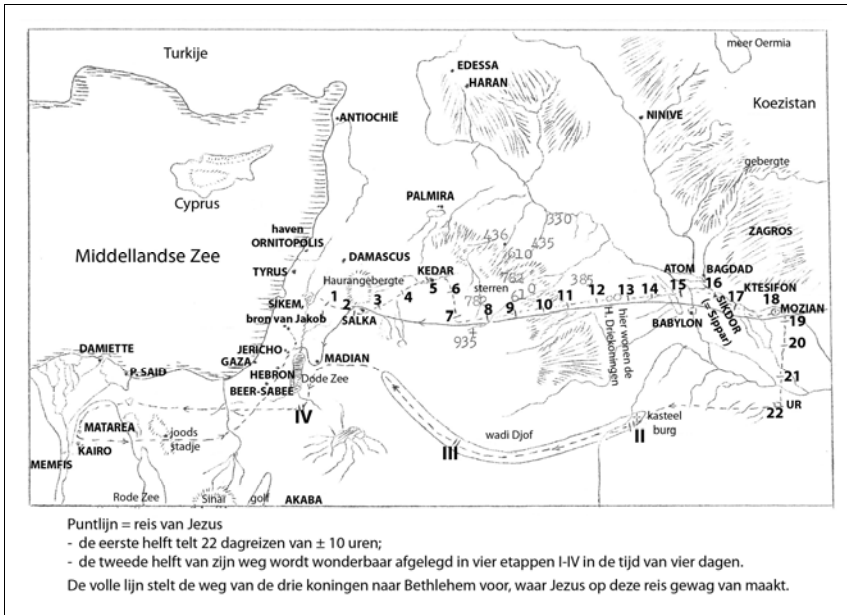
Te Kedar en verder bij de sterrenvereerders zijn zij niet voorbijgekomen. *Bij de laatsten spreekt Jezus niet over de H. Driekoningen. Te Kedar noemt Jezus hen wel, doch als mensen van wie zij niets afweten.*

Na op de grote weg teruggekomen te zijn herinnert Jezus de mensen aan die mannen die door hun land gepasseerd zijn.

herberg, waar nog vele andere reizigers een onderkomen gezocht hadden. Daar zijn verscheidene open ruimten of afdaken met slaappleatsen erin en het geheel is met een gesloten hof omringd. (Waarschijnlijk is dit dezelfde inrichting als in nr. 1504).

Een man die de eigenaar of opzichter er van was, had het 's avonds geopend en was dan naar de stad teruggekeerd.

Jesus vierde met zijn leerlingen de (opening van de) sabbat in de herberg.

1501.

21 oktober = 1 Markeswan; Sabbat; Nieuwe Maan. –

Hedenmorgen kwam de man uit de stad naar de herberg, en ik herinner me vaag dat hij van iedere gast een kleine vergoeding ontving. De reizigers vertrokken en verspreidden zich. Maar de man leidde Jezus en zijn reisgezellen met zich naar de stad in zijn huis.

De stad ligt op een voorberg en bestaat uit een oud en een nieuw gedeelte, waartussen, door een dal, een riviertje vloeit, op welks oevers ze gelegen zijn. De kleine rivier komt van het oosten en vloeit naar (in de richting van) het Beloofde Land. Het bed van deze rivier is zeer diep en de hoge oevers zijn door een brug van 2 sterk gemetselde bogen verbonden.

De wijk aan deze zijde van de rivier is onaanzienlijker, armer en bijna uitsluitend bewoond door joodse herders die ook licht bouwmetaal (b.v. wanden van dierenhuiden of van vlechtwerk), herders- en landbouwgereedschappen vervaardigen.

De wijk aan de overkant schijnt rijker, en is niet meer door Joden, maar door heidenen bewoond. De mensen zijn hier niet meer gans op zijn joods gekleed; velen dragen spitse hoofdkappen. De wijk aan deze zijde (joodse) bezit een synagoge; ook is in dezelfde wijk een springbron op een openbare plaats die met gras begroeid en dan met wit zand netjes omgeven is. Dit is nog het mooiste in geheel dit stadsdeel.

De Heer en de jongelingen gingen met hun waard naar de synagoge en vierden er zeer gerust met al het volk de sabbat. *Na het gebed vroeg Jezus of Hij hun iets mocht vertellen, en daar al die goede mensen verlangden Hem te horen, vertelde Hij hun ondermeer de parabel van de verloren zoon.* Zij luisterden met grote aandacht en bewonderden Hem grotelijks. Zij wisten echter niet wie Hij was. *Hij zei dat Hij een Herder was, die op zoek ging naar verloren lammeren, die Hij, na ze gevonden te hebben, in goede weiden wilde brengen.* Zij hielden Hem nu voor een Profeet en zij nodigden Hem uit naar hun huizen en Hij *onderrichtte hen in parabelen.*

1502.

22 oktober. –

Heden leerde Jezus voor het volk in de openlucht bij de springbron. Mannen en vrouwen zaten en lagen door

elkander aan zijn voeten, en *Hij drukte de kinderen aan zijn borst.*

Hij verhaalde ondermeer hoe Zacheüs op de vijgenboom geklommen was en alles verlaten had om Degene te volgen, die hem riep.

Ook de parabel verhaalde Hij van de Farizeeër en de tollenaar in de tempel. De eerste snoefde: "Dank U, o God, voor het geluk dat ik niet ben gelijk de anderen en vooral niet gelijk die tollenaar", maar deze klopte rouwmoedig op zijn borst, terwijl hij bad: "God, wees mij, arme zondaar, genadig." (Lk. 18, 9-14).

23 oktober. –

De maandag was Jezus nog te Kedar. De inwoners beminden Hem zeer en schonken Hem hun vertrouwen. Zij hebben Hem verzocht om tot de volgende sabbat (28 oktober) te blijven en dan weer in hun school onderrichtingen te doen. Zij ondervroegen Hem over Jezus van Nazareth en *Hij hield hun veel voor uit zijn leven en leer.*

's Avonds ging Hij stroomafwaarts naar een dorp een uur van daar, en bleef er overnachten, want men had Hem daar uitgenodigd.

24 oktober. –

Eerst dinsdagsavond keerde Hij naar Kedar terug.

Jezus in Edon. – Genezing van twee oude echtgenoten.

1503.

25 oktober. –

Heden ging Jezus met zijn reisgezellen in een gewest van schone weiden en palmbomen ten oosten van Kedar. Hij wilde naar een stad gaan, die, naar ik meen, Edon heet.

Hij bezocht onderweg een eenzaam gelegen huis, waarin vader en moeder sedert lang ongeneesbaar te bed lagen. In het huis waren verscheidene kinderen, die ik in en uit zag gaan. Jezus bleef bij deze goede mensen. Zij informeerden bij Hem naar Jezus van Nazareth, nopens wie zij vele valse geruchten gehoord hadden.

Jezus sprak van Hem en zei dat Hij vervolgd werd, dat Hij naar het Rijk van zijn Vader zou terugkeren en aan allen die Hem navolgden, deel aan dat Rijk zou geven. Dit alles vertelde Hij in een mooie parabel van een koning en zijn zoon.

Op dit zelfde ogenblik had ik een gezicht van zijn lijden en hemelvaart en heerschappij over de wereld. Ik zag Hem aan de rechterhand van zijn almachtige Vader door engelen omgeven en ik zag meteen het Rijk dat Hij voor zijn volgelingen bestemde.

Ik kreeg een voorstelling van zijn Rijk en van gans de parabel, die Hij aan de lieden vertelde. Ik zag dat Hij hun hetzelfde beeld in hun binnenste geprent achterliet.

Daarna vroeg Hij hun of zij dit alles letterlijk geloofden en of zij die goede Koning wilden volgen. En daar zij Hem dit plechtig bevestigden, verzekerde Hij dat God hun dit zou belonen en dat Hij hen gezond zou maken, zodat zij Hem naar Edon zouden kunnen volgen.

Opeens waren zij nu gezond en zij volgden Hem de volgende dag naar Edon, tot grote verwondering van alle mensen.

(Jezus overnacht in dit huis bij die echtgenoten en blijft er tot 's middags, zie nr. 1505, begin).

Jezus als gast op een bruiloft.

1504.

26 oktober. –

Ik kwam aanstonds door aangename velden en weiden met palmbomen naar het stadje, waarin, aanstonds links op een vrije plaats een huis staat, waarin men een bruiloft vierde. Dit huis waarin gewoonlijk zulke feesten gehouden worden, bestaat uit een grote zaal, aan welks einde de keuken is. Rondom het huis zijn slaappleaatsen die elk 3 legersteden bevatten, die dan op hun beurt door een schot of tussenwand van elkander gescheiden zijn. Het geheel van die slaapkamers is door het voorhof met zijn ringmuur omgeven. Bij klaren dage brandde een lamp in de zaal. De zeden zijn hier veel vrijer en vertrouwelijker en minder streng dan in het hart van Judea. Mannen en vrouwen, bruid en bruidegom bevonden zich in dezelfde zaal en waren met kransen getooid. Jongens speelden op fluiten en andere instrumenten en zongen daarbij. Deze deugdzame mensen verwachtten Jezus, die zij voor een Profeet hielden; zij hadden van zijn onderrichtingen en parabelen in Kedar en omstreken gehoord en hadden Hem op hun feest uitgenodigd.

1505.

Zo zag ik de Heer in de namiddag uit de woning van de 2 genezen echtgenoten hier aankomen. Zijn 3 leerlingen kwamen mee. In de hand had Hij een stok, die, gelijk een herdersstaf, van boven gebogen was (afbeelding fasc. 2, nr. 60, voetnoot 125).

Deze lieden ontvingen Hem met grote blijdschap en eerbied, wasten Hem en zijn gezellen aanstonds de voeten en droogden die met hun klederen af. Zij namen zijn staf en plaatsten die in een hoek en dekten een tafel voor de Heer. Er werden vissen opgediend, kleine broden en honigraten van wel een voet lang; ook rode bessen, waarvan men boven een kroontje van zwarte bladertjes met witte stipjes aftrok, eer men ze opat.

Op de tafel stonden ook nog kleine kruikjes, bekers en kleine schalen, als van aarde, doch geglazuurd of geëmailleerd, waaruit men met een lepeltje iets in de drank deed. Zij lagen aan tafel op kleine leunbanken. Men gaf aan Jezus de plaats tussen bruidegom en bruid; de vrouwen zaten aan het benedeneinde. *De Heer zegende de spijzen en de drank en dan aten zij er allen van.*

1506.

Jezus leerde en vertelde aan tafel van die man in Judea, die op de bruiloft te Kana in Galilea water in wijn veranderd had. En toen nu de 2 echtgenoten kwamen,

die Hij gisteren genezen had, waren de gasten, die hen reeds zolang als ongeneeslijke zieken kenden, buiten zichzelf van verbazing. De echtgenoten herhaalden wat de Heer hun van de koning en diens Rijk verteld had en zeiden dat, indien zij geloofden wat Hij hun zei, zij zijn Rijk eenmaal zo onfeilbaar deelachtig zouden worden, gelijk zij nu genezen vóór hen stonden.

Jezus verklaarde hun dit alles nog eens en zei hun zeer duidelijk dat er nog wel een muur tussen hen en het Rijk van die Koning was, maar dat zij toch ook door deze muur zouden dringen, indien zij zichzelf overwonnen.

Helaas! ik kan niets volledig en woordelijk herhalen van wat ik gehoord heb, ofschoon ik elk woord en iedere vraag verstaan heb. Ik ben de gehele nacht door deze bruiloft in beslag genomen geweest. Pas tegen de morgen gingen zij te bed en de Heer sliep achter de eetzaal in een kamer naast die van de jongelingen.

Nachtgebed van Jezus. – Het gebed van Maria. – Oogslag op Maria en andere vriendinnen van Jezus.

1507.

Ik zag Jezus na het bruiloftsmaal – het was reeds over middernacht – te ruste gaan. Hij sliep met de 3 jongelingen in één ruimte.

Ik zag, zoals ik het altijd gezien heb, dat de Heer, alvorens zich neer te leggen, zich afzonderde en met opgeheven handen en geknield tot zijn hemelse Vader bad. Ik zag dan lichtstralen uit zijn mond omhooggaan en een licht, of ook de gedaante van een engel tot Hem nederdalen.

Dit geschiedde ook vaak overdag, als Hij zich ergens in een eenzame plaats afzonderde. Reeds als kind heb ik zó van Hem leren bidden, want ik deed na wat ik Hem zag doen.

De H. Maagd zag ik tot aan de ontvangenis van de Verlosser meest in staande houding bidden, met de ogen neergeslagen, maar nadat zij 's Heren Moeder geworden was, zag ik haar, als zij alleen was, meest geknield bidden met omhoog gericht aangezicht, met ten hemel geslagen ogen en omhoog geheven handen.

Ik zag nu ook hoeveel Maria en de vrienden van Jezus in deze tijd van de boosheid der Joden te verduren hadden. Dezen waren zo verbitterd om de opwekking van Lazarus, waardoor vele mensen zich tot de Heer aangetrokken voelden, dat zij de aanhangers van de Heer overal vervolgden.

Lazarus hield zich meest in de kelder van zijn huis verborgen. De vrienden van Jezus te Betanië, te Betfage en in het stadje, waar Hij het laatst geweest was, eer Hij naar Betanië ging, waagden het evenmin uit hun schuilhoeken te voorschijn te komen. Ik zag bevriende, deugdzame, voorname vrouwen uit Jeruzalem aan deze achtervolgde vrienden van Jezus allerlei levensmiddelen brengen in korfjes en daaronder bevonden zich ook kleine vogelen. De Moeder van Jezus waagde zich 's avonds niet op straat. Anders had men met stenen naar haar geworpen. Joannes verbleef in zijn woonplaats.

In deze laatste dagen kreeg ik ook Judas te zien. Hij alleen is stoutmoedig en vermetel in het bijzijn van de Farizeeën. Hij snoeft en beroemt zich op zijn betrekking met Jezus. Hij wil hun dikwijls dit of dat betrekkelijk zijn Meester uit het hoofd praten en in zijn roemzucht spreekt hij dan dikwijls ten nadele van de Heer. Bij deze gelegenheid zag ik hoe gevaarlijk het is te pochen en te zwetsen.

Ik het dikwijls gezien dat Maria hem over dit gebrek vermaande⁷⁹⁸, maar dat hij er geen belang aan hechtte en lachte.

Het veroorzaakte mij altijd groot hartzeer te weten dat hij zo rampzalig zou vallen. In zijn geboorte is hij zwaar verwenst geworden (fasc. 26, nr. 1337, voetnoot 725).

Bijzonderheden over Jezus' reisgezellen.

1508.

- De oudste heette Eliud en werd later onder de naam Siricius gedoopt.
- De middelste in leeftijd heette Sela of Silas;
- de jongste heette Eremenzear en werd later Hermes genoemd.

Hun ouders uit de stam van Mensor waren verarmd; deze waren de stoet van de H. Driekoningen gevolgd, dan bij de herders in het herdersdal achtergebleven en zij hadden het Jodendom aangenomen, daarna herderinnen gehuwd en zij bezaten weiden tussen Samaria en Jericho (nader bepaald, waarschijnlijk een uur ten zuiden van Sikem, bij Awerta).

Ik meen dat Jezus, na zijn gesprek met de Samaritin bij de bron van Jakob, in het gewest van Sikar, één van deze jongelingen op

⁷⁹⁸ Maria had Judas vermaand. – Een andere mededeling van K. luidt: “Ik zag Jezus' onmetelijk verdriet over de boosheid van Judas.

Om zijnentwil zou Jezus graag een toemaat van lijden verduurd hebben, opdat hij geen verraad zou plegen, want ook zijn Moeder had Judas bemind; zij had dikwijls met hem gesproken en hem goede raad gegeven.” (Vie d'A.C.E. II, 312).

Over terechtwijzingen van Maria aan Judas zegt Maria van Agreda: “Deze wijze koningin zag door en door de gehele afdwaling van Judas; zij wilde hem helpen, eer de dood van de zonde hem trof en derhalve vermaande zij hem, gelijk een moeder haar zoon, met de grootste zachtheid in indrukwekkende bewoordingen ...” (285).

de voorbede der H. Maagd genezen heeft⁷⁹⁹. Zij bekwamen de naam van ‘zwijgzame leerlingen’ (*verschwiegene Jünger*). Zij waren later bij Tomas, Joannes en Paulus (Hand. 16, 15). Eremenzear heeft over deze reis geschreven.

De zielen die Jezus op deze reis, hier in Kedar, en verder, gewonnen heeft, zijn, geloof ik, later door Tomas gedoopt⁸⁰⁰, want zijn wijngaard begon daar, waar de wijngaard van Joannes eindigde (nl. bij Kedar, nr. 2254, begin). Hij heeft geheel die streek van Arabië tot in Indië onderwezen en ook de onderdanen en oude reisgezellen van de H. Driekoningen, die nog leefden, gedoopt (Sair was gestorven).

Jezus gaat terug naar Kedar.

1509.

27 oktober. –

De Heer was hedenmorgen nog in Edon. Hij moest buiten het huis komen om het volk te onderwijzen, zo groot was de toeloop. Hij bracht hier vele dingen in orde. Een paar verloofden, die

⁷⁹⁹ Één genezen op de voorbede der H. Maagd.

Bij die gelegenheid heeft Jezus op de voorbede der H. Maagd een kind van 9 jaren genezen, zie fasc. 15, nr. 550. Dit is 15 maanden geleden. Dus kan een negenjarig kind van toen nu geen 16 of 18 jaar oud zijn. Of het moest zijn dat Jezus toen ook één der drie jongelingen genas, waarvan de zienster geen melding gemaakt zou hebben.

Twee van de drie, Silas en Hermes zijn bekend als leden van het kollege der 72 leerlingen en helpers der apostelen.

⁸⁰⁰ Ook Taddeüs heeft in die streken veel gearbeid en gedoopt (nrs. 1518, 1526). Op een reis door dit gewest doopten beiden samen volgens de nrs. 2290, 2275, 1603, 1605.

Ook de traditie laat Tomas het geloof verkondigen en dopen ondermeer in Perzië, het oorspronkelijke vaderland der H. Driekoningen, indien men het in gans zijn uitgestrektheid neemt. Het is bekend dat Tomas ook de apostel van Indië is.

wilden trouwen, waren van vaderlijke zijde bloedverwanten en zij raadpleegden Hem daarover.

Hij verklaarde hun uit Mozes dat hun huwelijk tegen de Wet zou zijn en Hij leerde ook in het algemeen over het huwelijk.

Beide beloofden elkander kuis te blijven. *Daar Jezus hier nu over het huwelijk leerde,* werd Hem verteld dat hier in de nabijheid een dorp bestond, waar de mensen hoegenaamd geen inzicht in de huwelijkswetten meer hadden en dat daar een man nu reeds de 7 zusters van zijn eerste vrouw na elkander had gehuwd. Men vertelde dit aan Jezus met droefheid en *de Heer besloot er zich heen te begeven.*

Ook hier waren op de bruiloft 2 bijzondere mannen uit de stad. De één had bij zijn vrouw geen kinderen, maar had er verscheidene bekomen bij de vrouw van die andere man, die Eliud heette en die deze kinderen voor de zijne hield. De eerste, de echtbreker, werd gedurende Jezus' lering onder de maaltijd door een grote angst overvallen. Ook tussen deze 2 families vereffende Jezus later (nrs. 1514-1515) de zaak.

Hij legde hun de huwelijkswet uit; Hij bracht de schuldige tot boetvaardigheid en de verongelijkte tot vergevingsgezindheid en verzoening. Nog meer andere gevallen wist Jezus in orde te brengen.

Daarna trokken vele van deze mensen met Hem naar Kedar terug om daar de sabbat te vieren. In Kedar dat maar een paar uren van hier verwijderd ligt, was bij de synagoge een openlucht-bidplaats in een tuin, waarin een klein altaar en lampen op hoge kroonkandelaars stonden. Tussen de plaats van de mannen en der vrouwen was een scheidshaag. De priesters ruimden de Heer graag hun plaats in; *Hij hield dan ook in hun plaats de lering en het openlijk gebed.* Hier bleven zij tot wel tien uur onder de sterrenhemel en Jezus begaf zich daarna naar de synagoge.

1510.

28 oktober; Sabbat. –

Heden gaf Jezus de ganse dag onderricht in de school (synagoge of bijgebouw) te Kedar. Zij ondervroegen Hem van alle zijden nopens twijfelachtige punten van de Wet, vooral inzake huwelijk en echtscheiding. Ook kwam hier weer ter sprake het dorp, waar een man 7 zusters na elkander gehuwd had (zonder twijfel zonder dat de voorgaande gestorven was), en over dit geval hielden de mensen er zeer verschillende meningen op na.

's Avonds keerde de Heer terug tot zijn eerste waard bij de poort, en na weer *in de tuin bij de synagoge onderwezen te hebben*, gebruikte Hij wat spijs.

29 oktober. –

Jezus leraarde 's morgens weer in de synagoge over het huwelijk. Ook kwamen een paar gescheiden echtgenoten tot Hem, die Hij weer verenigde.

Het waren 2 partijen:

- de man met zijn verwanten en
- de vrouw met de hare⁸⁰¹.

De Heer sprak eerst met elke partij afzonderlijk; daarna traden zij tezamen, reikten elkaar de handen en de Heer zegende hen. Ik geloof dat die

⁸⁰¹ Twee partijen. – Een toestand die heden nog voorkomt, zowel hier als in het Oosten.

Een oostenkenner schreef in 't H. L., 4e jaargang, blz. 4-5: "Is één der echtgenoten verongelikt, zendt b.v. de man zijn vrouw weg zonder een geldige reden, dan nemen de verwanten van de vrouw het op voor haar. Zo ontstaan er vaak langdurige veten, of, indien de echtgenoten tot verschillende stammen behoren, soms een jarenlange oorlog."

echtgenoten uit dat dorp waren, waar de inwoners er zulke verkeerde opvattingen op nahielden betreffende het huwelijk.

Nadat Jezus zijn lering hier geëindigd had, vertelden die goede, eenvoudige mensen Hem ook een geschiedenis, die hun door hun voorvaders overgeleverd was en zij ondervroegen Hem daarover. Helaas! al wat ik er nog van weet is, dat daarin sprake was van 2 vrouwen, van een schijnheilige, kinderloze weduwe en van een vrouw met man en kinderen, en hoe een profeet door zijn raad, hulp en leiding de schijnheilige, zelfzuchtige tot een beter leven bracht. Ook de naam van de profeet ben ik vergeten; *Jezus verklaarde hun iets daarover*. Hij nam weer de maaltijd bij zijn waard bij de poort. Na de maaltijd leidden zijn 3 gezellen de 2 oude echtgenoten, die Hij genezen had, naar hun woning terug.

Jezus werd vervolgens naar een hoger gelegen wijk van de stad geleid, in een huis waarin jonge echtgenoten woonden, die kinderen hadden. *Hij hield daar een onderrichting, legde de kinderen de handen op* en nam ook deel aan het avondmaal. Het is een zeldzaam geval dat ik Hem tweemaal per dag zie eten. Ook hier aten de vrouwen mee aan dezelfde tafel, doch aan het benedeneinde gezeten.

’s Avonds kwamen de 3 leerlingen terug.
Hij sliep deze nacht in dit huis.

1511.

30 oktober. –

De stad aan deze zijde van de rivier, waar Jezus nu verblijft, bestaat uit groepen huizen, die op de terrassen om een steile hoogte gebouwd zijn. Men moet dikwijls vele trappen beklimmen, die in de rots gehouwen zijn. Het huis waar Jezus laatst was, ligt ook zo in de hoogte. De wijk aan gene zijde, die niet eenzelfde stad met deze wijk schijnt te vormen, ligt op een heuvel en is meer effen. De Heer is er nog niet geweest.

Deze avond zag ik de Heer naar het noorden wandelen, waar het land meer effen ligt. Bij Hem waren vele mensen, ook verwanten van de bruid, wier bruiloft Hij bijgewoond heeft (nr. 1504) en nog andere uit haar geboorteplaats. Waar ik hen zag schijnt het een plaats van ophoud voor herders te zijn.

Er zijn daar verscheidene open afdaken (schuren, loodsen), ook huizen, omringd van doornhagen, met houten omtuiningen en met lange rijen van met elkaar verbonden bomen. Dit ganse gebouwencomplex of omsloten dorp is met een traliehek aan de in- en uitgang gesloten. Nochtans schijnen de mensen hier niet te wonen. Ik zag hen daar ingaan met de avond. Onder een afdak aten zij vruchten, vijgen, wijndruiven, dadels en zwarte bessen. Zij waren daar nog, toen de sterren reeds aan de hemel blonken.⁸⁰²

Het was een zeer schone nacht (maan is in eerste kwartier). Het was warm en de dauwdruppels pinkelden in het sterrenlicht. Een eind van hier ligt de kleine stad, waar de mensen zo weinig van de huwelijks wetten afwisten.

Jezus 14 dagen te Sikar-Kedar. – Beslecht huwelijksgeschillen.

1512.

31 oktober. –

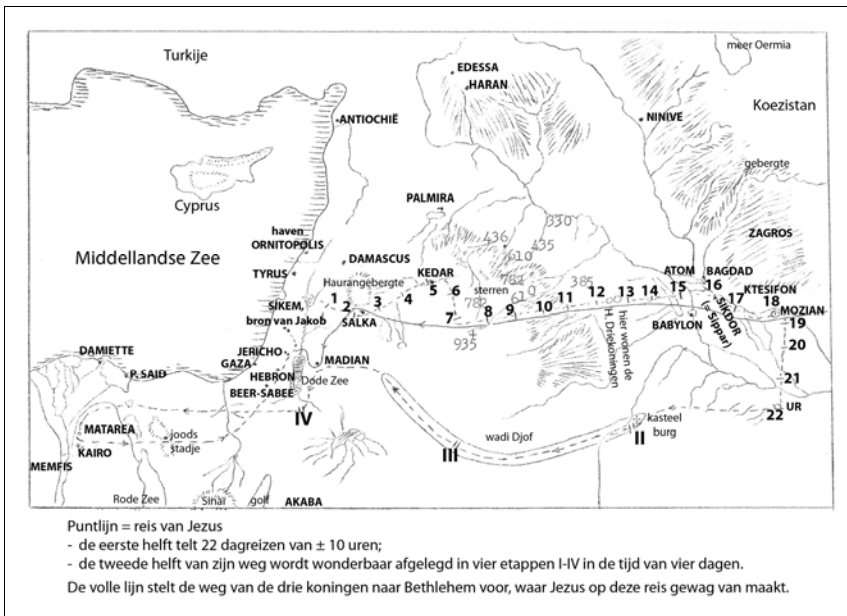
Jezus doorliep heden met zijn gezelschap onvermoeid de streek en kwam pas 's avonds aan een kleine stad, die ten noorden van Kedar op de helling van een berg gelegen is. De meesten van zijn

⁸⁰² Wat K. hierboven beschreef is wat de Arabieren noemen 'doear', een kampement, "een vrij grote ruimte, omringd door een ondoordringbare levende cactushaag of lage stenen muur, waarop dikke bussen van stekelige acaciatakken gezet worden, die door elkaar gevlochten zijn. In de ruimte wordt het vee in veiligheid gebracht en daar omheen zijn in een ovale kring de tenten opgericht." (D.B. Haseroth & Arabe, 833).

gezelschap zijn in het gewest in alle richtingen naar hun woningen teruggekeerd. De 3 jongelingen waren bij Hem en Hij werd door lieden die Hem tegemoet kwamen, geleid in een stad, die een naam als Sikar draagt.

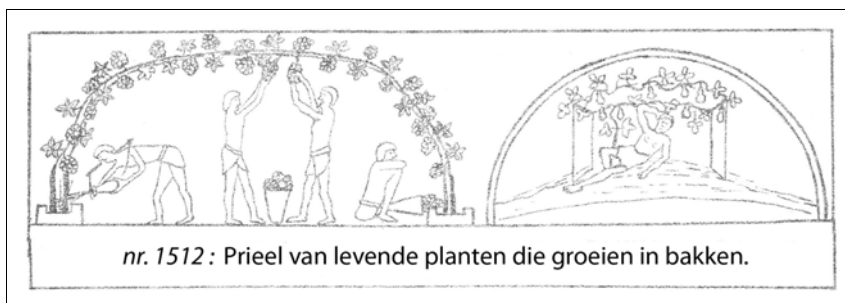
Nota van Brentano.

Om misverstand te voorkomen, wordt die stad hier Sikar-Kedar genoemd.

Zij leidden Jezus in het openbaar feesthuis, dat goed geleeek op het feesthuis te Kana in Galilea. Hier waren vele mensen verzameld en een soort van feest was aan de gang. Een paar jonge echtgenoten hadden schielijk hun ouders door de dood verloren en de mensen die het lijk naar het graf vergezeld hadden, werden nu op een luisterrijke maaltijd vergast. (Zulk een maaltijd na een begrafenis voor de deelnemers aan de rouwplechtigheid was gebruikelijk).

Het feesthuis had een voorhof dat met een hek afgesloten was en waarin een zeer sierlijke, kunstig geleide en gevlochten loofhut ingericht was. In de 4 hoeken van het voorhof stonden nl. ruwe steenblokken, die tot kuipen uitgehold en met water gevuld waren. Hieruit stegen de knoestige stengels van slingerplanten omhoog om zich aan palen in de hoogte te verheffen en dan langs bogen tot het middelpunt van het voorhof te lopen en zich met elkander te verenigen op de top van een behouwen, gemarmerde zuil.

Deze was met mooi snijwerk versierd en steunde de bogen waarlangs het groen tot de top oplom. De zuil scheen niet van steen, doch verplaatsbaar te zijn. De ranken groeiden niet in de vaten, ze waren er slechts in geplaatst maar ze bleven evenals riet, geheel fris en onverwelkt. Dit was zeer mooi, gelijk ook de overige versieringen, b.v. de bloemenkransen in het huis⁸⁰³.

⁸⁰³ De hier bedoelde plant is de 'kawoerde' of 'koerge' of 'kalebas', met rode, doch vooral witte bloemen.

Een interessant woord, dat wij hier niet moeten herhalen, zegden wij er over in fasc. 26, nr. 1440, voetnoot 779.

De uitlopers of ranken, vooral van het soort met witte bloemen, kunnen een lengte van 25 m bereiken. Vandaar dat ze geschikt zijn voor het maken van priëlen, lovergangen, en het overlomeren van binnenhoven, zoals wij het hier zien. Zulke benuttingen en versieringen werden veelvuldig aangewend.

1513.

De Heer des huizes ontving de Heer in de aangrenzende open zuilengang, die op het voorhof uitzicht had, en hij verzocht Hem, alsook zijn leerlingen, te willen gaan zitten, en hij waste hun de voeten in een bekken dat men aanbracht. Vervolgens bood hij hun ter verversing wat brood en drank aan. Hierna gingen zij in een andere zaal, waar een maaltijd bereid was. Men wilde dat Jezus de ereplaats innam, *doch Hij weigerde dit. Hij wilde integendeel aan tafel dienen en Hij bood daarop aan alle gasten het brood, de vruchten en de grote honingraten aan. Ook vulde Hij uit de kruiken de bekers.*

Ik zag, terwijl het vocht stroomde, dat er 3verschillende dranken op tafel waren: een groen sap, een gele drank en een gans witte vloeistof. *Tot aanknopingspunt van zijn onderricht nam Jezus de tafeldienst, het dienen van anderen en alles wat zich voordeed,* maar ik weet niet meer alles te herhalen.

Ik geloof dat men in dit huis geslapen heeft; het scheen slechts als feesthuis dienst te doen. Hier is het de stad, waarvan men tijdens de bruiloft te Edon aan de Heer gesproken heeft, waar zovele mensen de huwelijks wetten miskenden en in ongeoorloofde betrekkingen leefden.

1514.

De man bij wie Jezus zijn intrek genomen had, heette Eliud; hij had de bruiloft te Edon bijgewoond. Het was dezelfde – en Jezus

Primitieve afbeeldingen zien wij b.v. in D.B. Pressoir.

Overlommeringen verkreeg men ook door het leiden van druivenranken, zoals de figuur hiervoor (in nr. 1512) het voorstelt. Men ziet er ook op hoe de wijnstok of tak in een kuip geplaatst is. Rechts van die figuur ziet men de primitieve voorstelling van Jonas onder zo'n tent of hut.

In het feesthuis te Sikar-Kedar stond een kuip in de 4 hoeken van het binnenhof, dat door de opstijgende ranken geheel overwelfd was.

wist dit – wiens vrouw al haar kinderen in echtbreuk had ontvangen en die hij voor de zijne hield.

Eliud was zonder zijn vrouw naar die bruiloft gekomen en was nog vóór Jezus naar zijn woonplaats teruggekeerd. Hij had daar grote smart gevonden, want de ouders van zijn vrouw waren beide opeens van verdriet gestorven; zij hadden de zwangerschap van hun dochter bemerkt en wisten dat het niet van hun schoonzoon kon zijn, want deze had een tijdelijke belofte van onthouding gedaan en was daarenboven afwezig geweest in de tijd waarin de ontvangenis plaats had moeten hebben. Deze goede echtgenoten hadden elkaar in hun smart jammerend omarmd en waren zo van verdriet gestorven. Bij zijn thuiskomst vernam Eliud hun dood, zonder er de oorzaak van te kennen, want hij vermoedde de trouweloosheid van zijn vrouw in de verste verte niet.

De Heer vond bij zijn aankomst in de stad de mensen op het begrafenisfeest (van die echtgenoten) in een openbaar feesthuis; de vrouw was er niet bij aanwezig. Alle deelnemers droegen lange rouwklederen en zwarte gordels; enigen hadden banden van stoffe (soort manipels) om de arm; andere hadden dergelijke banden ook om het hoofd. Bij zulke plechtigheden werden ook gebeden gestort en een toespraak gehouden door iemand die in het midden trad en eerst voorbad. *Deze taak vervulde hier Jezus. Hij sprak over de dood als straf voor de zonden, over de zuivere en onzuivere geboorten en kwam telkens terug tot de gelijkenis van de wijnstok.*

Na het feest ging Jezus met Eliud mee naar zijn huis; de 3 leerlingen liet Hij bij andere mensen herbergen. Eliud bracht Jezus bij zijn vrouw, en daar de Heer haar in grote droefheid vond, *wilde Hij haar afzonderlijk spreken* en Eliud verliet hen.

Nu zag ik Jezus tot haar spreken en zag ik ook dat zij weldra haar misdaden bekende; zij viel onder het storten van vele tranen aan Jezus' voeten neer. Eindelijk zegende

Jezus haar, verliet ze en Eliud leidde Hem naar zijn slaapkamer.

Hier hoorde ik de Heer nog ernstige en zielroerende woorden tot Eliud spreken, en wanneer deze Hem verlaten had, zag ik Hem bidden en ter ruste gaan.

1515.

1 november. –

Heden zag ik Eliud in de vroege morgen met een wasbekken en een groene tak binnentreden in de kamer van Jezus, die nog op zijn legerstede op zijn arm geleund lag. Maar aanstonds stond Hij op. Eliud waste Hem de voeten en droogde die met zijn klederen af. *Hierop verzocht Jezus hem dat hij Hem naar zijn eigen slaapkamer zou leiden, waar Hij hem ook de voeten wilde wassen.* Maar de man wilde in Jezus' zelfvernedering niet toestemmen, doch Jezus drong aan en zei hem in volle ernst dat Hij dit zo wilde, dat hij toestemmen moest, indien hij niet wilde dat Hij aanstonds zijn huis verliet. Hij mocht dit niet weigeren, indien hij Hem als aanhanger wilde volgen (cfr. Joa. 13, 8).

Eliud bracht Hem dus in zijn kamer en bood Hem water in een bekken aan. Jezus vatte hem bij zijn beide handen, zag hem liefdevol in het aangezicht aan en sprak hem van de voetwassing, en kwam dan op zijn droevig lot, hem zeggend dat buiten zijn weten zijn kinderen in echtbreuk ontvangen waren, dat zijn vrouw opnieuw zwanger was, maar berouw had en hij haar dit moest vergeven. Onthutst wierp de man zich wenend op zijn aangezicht en jammerend van smart wendde hij zich op de vloer heen en weer. Maar Jezus keerde zich van hem af met zijn rug naar hem en bad. Na een wijle, als de eerste smart

wat bedaard was, *keerde Jezus zich weer tot hem, hief hem op, troostte hem en waste hem de voeten.*

Dit bracht zijn gemoed tot rust en *Jezus beval hem nu zijn vrouw te roepen; zij naderde gesluierd.*

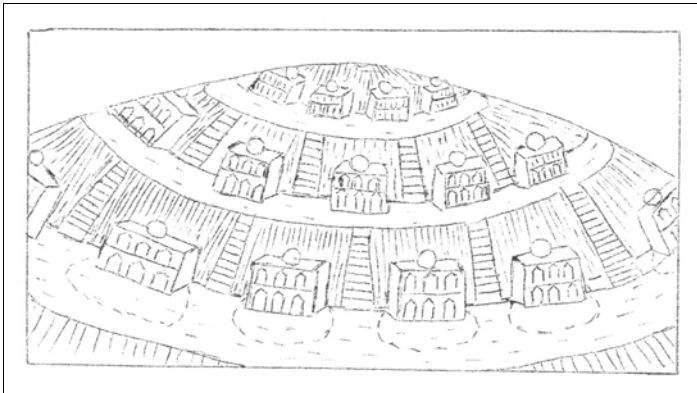
Jezus nam haar hand, legde die in de hand van Eliud, zegende en bemoedigde hen beide en hief de sluier van de vrouw op. Nu zegde Hij hun heen te gaan en de kinderen tot Hem te zenden.

Deze kwamen en Hij sprak tot hen, zegende ze en leidde ze uit de kamer tot hun ouders.

De echtgenoten bleven voortaan getrouw bij elkaar en beiden beloofden de onthouding.

1516.

Ik zag de Heer nog heden tot de mensen, weinige uitgezonderd, in hun huizen gaan en *hun opvattingen betreffende de huwelijkswetten rechtzetten. Ik zag de Heer van huis tot huis met de bewoners de toestand van hun ziel bespreken en zo hun hart en genegenheid winnen.*

Nabij deze kleine stad staan lange rijen van bijenhuisjes op de berg. Op de helling zijn brede, effen terrassen aangelegd en op

deze terrassen tegen de bergrand heeft men een groot getal vierhoekige bijenstallen aangebouwd. Deze huisjes zijn zowat 7 voet hoog, van boven plat en met bollen versierd en bekroond. In ieder zulke stal staan meerdere rijen bijenkorven boven mekaar. Deze korven zijn boven niet rond, maar spits als een schuin dak en aan de voorkant kan men ze geheel openen. De gehele (elke) bijenstal is met een fijn hek gesloten; dit is gevlochten uit fijn riet. Tussen deze bijenstallen of huisjes voeren trappen naar terrassen, waarop struiken groeien, die aan lat- of spalierwerk opgebonden zijn; ze dragen bessen en witte bloesems. Vervolgens stijgt men verderop naar een hoger staande rij van bijenhuisjes.

Jesus leert in gelijkenissen over het huwelijk.

1517.

2 november. –

Om 4 uur in de namiddag zag ik Jezus onder de loofhut van het feesthuis de aanwezigen *onderrichten en parabelen vertellen*. Hij stond even hoger dan zijn talrijke toehoorders. De vrouwen stonden op de achtergrond en ik vreesde dat zij niet alles verstonden. *Aan de Heer hadden deze mensen gevraagd van waar Hij kwam en zijn antwoorden waren steeds in parabelen ingekleed en zij geloofden alles eenvoudig* (namen alles naar de letter).

Zo kwamen hier vele mensen die met schulden beladen waren en Jezus vertelde hun de parabel van een koningszoon, die gekomen was om alle schulden te betalen.

Zo iets namen zij in de letterlijke zin op en waren vol blijdschap.

Toen verhaalde Hij de parabel van een schuldeiser, die zijn schuldenaar kwijtschelding schonk, maar hoe deze laatste integendeel een schuldenaar om een geringe schuld voor het gerecht daagde (Mt. 18, 23-35).

Hij zei hun nog dat zijn Vader Hem een wijngaard toevertrouwd had, die Hij moest verzorgen en snoeien, en waarin Hij arbeiders moest zenden, en dat dit de reden van zijn komst was. Hij moest een groot getal nutteloze, overtollige (schadelijke) leeglopers (Farizeeën en schriftgeleerden) uit zijn dienst ontslaan en buitengooien, net als de overtollige ranken, die zijzelf uit luiheid en onverstand verwaarloosden af te snijden.

Vervolgens toonde Hij aan hoe noodzakelijk het was de wijngaard te snoeien. Hij sprak van de vele overtollige bladeren en ranken en van (als een gevolg daarvan) de weinige goede druiventrossen.

Dit overdadig hout en groen was het zinnebeeld van de schadelijke elementen, zei Jezus, die door de zonde in de mens gebracht zijn, maar door de versterving en zelfverloochening afgesneden en uitgeroeid kunnen worden en dit ook moeten, indien men wil dat de wijnstok vruchten draagt.

Zo paste Hij dit tenslotte toe op het huwelijk, op de huwelijkswetten en op het matig gebruik ervan door zelfbeheersing. "Dikwijls," sprak Hij, "zinkt de door begeerlijkheid en geslachtsdrift meegesleepte mens, dieper dan een redeloos dier; het is dus nodig dat hij zichzelf beperkingen oplegt om goede vruchten te dragen." Dan sprak Hij weer van de wijngaard en zei hun dat zijzelf hier ook er één moesten planten.

Nu antwoordden zij Hem in hun eenvoudigheid dat de grond daarvoor hier niet goed was.

Maar Hij antwoordde hun dat zij de wijngaard moesten planten waar hun bijenkorven stonden, dat die grond daar er zeer goed voor geschikt was. En

naar aanleiding van die plaats verhaalde Hij hun een parabel van bijen.

Zij verklaarden zich bereid om in zijn dienst, indien hij wilde, in de wijngaard te werken, die Hij zou planten, *maar Hij antwoordde hun dat Hij nu zijn reis moest voortzetten, de schulden betalen en de ware wijnstok laten persen tot een wijn des levens, opdat ook anderen de wijn zouden leren bouwen en bereiden.*

1518.

Toen waren zij in hun eenvoudigheid zeer bedroefd, omdat Hij verder wilde en zij smeekten Hem toch te willen blijven. *Hierop antwoordde Hij dat, indien zij aan Hem geloofden, Hij hun iemand zou zenden, die hen allen tot arbeiders in de wijngaard zou maken.*

Ik zag dat deze stad later in de vervolging geheel uitweek en dat ze door Taddëüs christen is geworden (cfr. nr. 1508, voetnoot 800 en later: nrs. 2290, enz.).

Deze mensen wisten niet wie Jezus was. *Hij deed geen aanhalingen of verhalen uit de profeten en geen wonderen*, maar zij waren kinderlijk eenvoudig, hoewel in de zeden verwilderd en ontaard.

Oogslag op Jezus' vrienden. – Lering over het huwelijk.

Lazarus en de vrienden van Jezus komen in de nacht heimelijk bij elkaar.

Judas praat dikwijls roemzuchtig zijn mond voorbij, wanneer hij met de Farizeeën spreekt. Maria is niet zelden bij hem en zij vermaant hem; hij is gierig en afgunstig. Maria vermaande hem onder tranen.

3 november. –

Ik zag de Heer nogmaals bij verscheidene inwoners. *Hij bracht 2 echtgenoten die sedert lang gescheiden leefden, weerom tezamen, legde hun handen in elkaar en zegende ze.*

Hij was ook bij de man, die op het punt stond de zevende zuster te huwen en legde hem uit, waarom dit ongeoorloofd was.

Hierop leraarde Jezus weer openlijk over de wijngaard, het hakken, mesten en snoeien er van, en over meer andere wijngaardwerken, en dit op een wonderbaar diepzinnige, onderrichtende wijze met betrekking tot het huwelijk, de voortplanting en ook met betrekking tot de stammen, de geslachten, de rassen der mensen en tot de erfzonde.

Ik hoorde en vernam gedurende deze lering veel van de eerste mensengeslachten.

Ook hier vernam ik vele wonderbaar eenvoudige en tevens diepzinnige waarheden betreffende **het geheim van het huwelijk**. *Deze waarheden kleepte Hij weer in in gelijkenissen van de wijngaard.*

Merkwaardig vond ik deze verklaringen van de Heer: "Waar het huwelijk zijn doel, nl. de voortbrenging van reine, gave mensen met aanleg voor het goede, niet bereikt, daar is de schuld alleen aan de zijde van de vrouw.

- *Zij kan slechts lijden en dulden en dit moet zij ook; zij is het vat, dat ontvangt, behoedt en vormt;*
- *zij kan door arbeid in haar ziel, (door loutering van haar gesteldheid, gevoelens, neigingen, gebreken) alles in zichzelf en in haar vrucht goedmaken (en van kwaad bevrijden).*

- Zij kweekt de vrucht in haar lichaam op;
- zij kan het boze, de kwade kiemen in de vrucht uitroeien door arbeid in haar eigen ziel en in haar lichaam; geheel haar gedrag strekt tot schade of heil voor het kind.

In het huwelijk is het er dus niet om te doen de lust na te jagen, maar de strijd aan te pakken, de versterving te beoefenen, zorgvuldig op zichzelf te waken en smartelijk te baren.

Maar een gedurig bestrijden van de eigen lust, van de zonde en begeerlijkheid, is een smartelijk baren, doch juist zulk een strijd en overwinning vormt ook het kind tot een overwinnaar.”

Dit alles werd met zeer diepzinnige en toch eenvoudige woorden gezegd en ik voor mij was ten diepste overtuigd van de waarheid en het belang van Jezus' leer.

“Man en vrouw, zo luidde het verder, zijn één lichaam, maar

- *de vrouw is het vat dat ontvangt, en*
- *zij moet lijden en dulden en verzoenen;*
- *zij kan en moet alles goed, rein en heilig maken, het boze vernietigen en uitschakelen;*
- *zij mag het zingenot en de wellust niet najagen, maar moet de uitwissing van de erfschuld en de rechtvaardigmaking van de ziel beogen door haar lijden en gebed.”*

1520.

Jezus verkondigde nog zeer veel andere en duidelijke waarheden nopens het huwelijk en ik was zo overweldigd door de echtheid, de klaarblijkelijkheid en de noodzakelijkheid van deze leer, dat ik hevig en ongeduldig hij mezelf dacht:

“Ach! waarom wordt dit niet opgeschreven? Waarom is hier geen leerling die dit opschrijft, zodat het aan alle mensen bekend kan worden?”

Want gedurende het hele visioen trad ik op in het tafereel als een aanwezige toehoorder; ik ging heen en weer gelijk de overigen, trad naderbij en weer weg gelijk zij.

Terwijl deze gedachten en dit vurig verlangen mij geheel vervulden, wendde zich mijn hemelse Bruidgom tot mij met deze woorden: *“Ik breng de liefde in de harten voort (Ich wirke die Liebe). Ik bearbeit de wijngaard, overal waar hij vruchten draagt, waar mijn arbeid gedijt.”*

Was dit opgeschreven, het zou, gelijk veel van wat geschreven is, vernietigd, verijdeld of verkeerd uitgelegd of in elk geval niet nagekomen worden.

Dit en zeer veel andere waarheden, die niet geschreven staan, hebben meer vruchten voortgebracht dan het geschrevene. Niet omdat een wet geschreven is, wordt hij onderhouden. Alles staat geschreven in hen, die geloven, hopen en beminnen⁸⁰⁴.

De wijze waarop Jezus dit alles leert, en hoe alles telkens weer in parabelen overgaat, en hoe de natuur van de wijnstam alles bewijst wat Hij over het huwelijk leert en hoe de natuur (het wezen) van het huwelijk alles illustreert

⁸⁰⁴ Alles staat geschreven in hen ... – Rechtschappen mensen voelen de waarheid aan; zij hebben het geloofsinstinct, de *sensus catholicus*, de katholieke zin, die Augustinus in zijn moeder Monika bewonderde.

Wat de grote kerkleeraar na jarenlang tasten kon formuleren, dit namen zijn (gelovende, hopende, beminnende) mensen zonder formules aan; zij bevroedden het uit kracht van hun geloof, hoop en liefde.

Hierop steunend, hieraan onwrikbaar vasthoudend, hadden zij de schriftuur niet nodig, tenzij om anderen te onderwijzen.

Zo leven er velen uit deze drie: **het geloof, de hoop, de liefde**, ook in de woestijn en zonder boeken (naar Augustinus de zielzorger, blz. 471-472).

wat Hij van de wijngaardstam zegt, is verrukkelijk schoon, overtuigend en onweerlegbaar.

Zijn toehoorders ondervroegen Hem zeer eenvoudig.

Dikwijls biedt één van hen Hem zijn akker aan tot het planten van een wijngaard en *Jezus antwoordt dan dat hij die akker eerst moet voorbereiden. Hoe langer Hij spreekt, hoe meer het zinnebeeld de zaak, die onderwezen wordt, verduidelijkt.*

Hier zegde Katarina ook: “Sedert verscheidene dagen wordt ik inwendig voortdurend aangepord om een mij bekend onrecht in een huwelijk door vermaning te doen ophouden. Ik zal met mijn geestelijk leidsman daarover moeten spreken. Ik moet deze nacht in mijn wijngaard ook weer moeizaam arbeiden en de ranken tegen de winterkoude beschermen.”

Een huwelijk.

1521.

In de namiddag woonde de Heer een trouw bij in de synagoge; het waren jonge mensen; zij waren arm en woonden in het huis van de moeder der bruid. Hier was de jongen, die een verwant van dit huisgezin en een volslagen wees was, met zijn bruid van kindsbeen af opgevoed; zij waren beide gans onschuldig en *de Heer legde een grote goedheid jegens hen aan de dag.*

Ik zag de stoet naar de synagoge gaan. Voorop gingen versierde, op fluiten spelende kinderen van 6 jaar, met kransen op het hoofd, en na hen jonge, in het wit geklede meisjes met korfjes, waaruit zij bloemen strooiden. Tenslotte volgden jongelingen, die op harpen, triangels en andere vreemdsoortige instrumenten speelden.

De bruidegom was bijna als een priester gekleed.

Bruidegom en bruid hadden ieder hun opleiders, die bij de trouw hun handen op hun schouderen legden. De trouw geschiedde door een joodse priester in een zaal vóór de synagoge en onder de blote hemel, daar het luik in het dak van de zaal geopend werd. Hierbij was Jezus tegenwoordig.

Als de sterren reeds aan de hemel verschenen, vierden zij de sabbat(-opening) in de synagoge en vastten tot de avond van de sabbat, waarna de bruiloft in het feesthuis gevierd werd.

1522.

4 november; Sabbat. –

De Heer vertelde hier vele parabelen, zoals van de verloren zoon (Lk. 15) en van de menigvuldige woningen in het huis van zijn Vader (cfr. Joa. 14, 2), met het oog op de bruidegom, die geen eigen huis had en in dat van zijn schoonmoeder moest wonen.

Hij zei hem ook dat hij, in afwachting dat hij een woning in het huis van zijn Vader zou bekomen, in een tent nabij de wijngaard moest gaan wonen, die Hij op de bijenberg bij de stad moest aanleggen.

Jezus handelde nog lang over het huwelijk en zei in zijn uiteenzetting ondermeer:

- *“Indien de ouders niet heilig zijn, dan verzamelen zij niet in het huwelijk, maar verstrooien;*
- *het huwelijk is dan geen voortzetting van, noch een bijdrage tot heiligheid, maar een voortplanting van de zonde.*
- *Maar, indien de echtgenoten heilig leven en het huwelijk met zijn plichten als een staat van boetvaardigheid beschouwen, plichtgetrouw leven en hun kinderen tot de zaligheid grootbrengen, dan verrichten zij opbouwend en verzamelend*

werk. (Zij schenken aan de Kerk, het Godsrijk op aarde goede burgers en aan de hemel nieuwe gelukzaligen en redden hun eigen ziel)."

Jezus zei ook nog dat Hijzelf de Bruidegom was van een bruid in wie alle verzamelden herboren zouden worden. Hij sprak van de Bruiloft te Kana in Galilea en van de verandering van het water in wijn. Al wat Hij van zichzelf vertelde, zegde Hij als van een derde persoon, zoals van die man in Galilea, die Hij zeer goed kende en die zo onrechtvaardig vervolgd werd en ook werkelijk omgebracht zou worden.

De mensen aanhoorden en geloofden dit alles zeer kinderlijk en de parabelen die zij letterlijk geloofden, toonden hun tevens de waarheid aan. De bruidegom scheen een school- (of synagoge-) leraar te zijn, want Jezus zei hem dat hij moest onderwijzen, niet gelijk de Farizeeën, die lasten oplegden, welke zijzelf niet wilden dragen, doch door zijn voorbeeld. Jezus sprak heden ook over Ismaël, want Kedar en deze plaatsen zijn, geloof ik, door nakomelingen van Ismaël bewoond. Ik meen dat het hier het gewest van Hagar is. (In zover namelijk dat er hier nakomelingen van haar wonen, cfr. nr. 1491, laatste alinea).

De meeste mensen zijn hier herders; zij achten zich voor geringer dan de bewoners van Judea, want zij spreken over de Joden nooit anders dan over hoogstaande mensen en een uitverkoren volk; zij leven nog helemaal op de oude wijze.

Een groot kuddenbezitter heeft doorgaans een groot huis, dat soms ook wel door een gracht omringd is; in de nabijheid staan de huizen van zijn onderherders en zijn weiden strekken zich eveneens in de omstreken uit. Hij heeft een eigen bron op zijn domein (cfr. fasc. 16, nr. 644, voetnoot 299). Hieraan mogen alleen zijn eigen kudden drinken of somtijds ook de kudden van een buurman, indien zij met elkander over de baan kunnen. Hier

liggen vele eigendommen verstrooid, maar de stad zelf is maar klein.

Jezus legt een wijngaard aan.

1523.

5 november. –

Jezus bewoog de andere inwoners van de stad om voor de nieuwe echtgenoten een licht huis, een tentgebouw bij de bijenberg op te trekken en er ook een wijngaard aan te leggen.

Ieder vriend in de stad maakte een stuk wand voor de tent; die stukken bestonden uit licht vlechtwerk, dat met vellen overtrokken en met kleverige stof of hars overstreken werd. De mensen vervaardigden die losse stukken thuis en brachten ze dan ter plaats (waar men ze nog slechts samen te voegen had). Iedereen verrichtte zijn aandeel, meer of minder naar zijn vermogen; zij gaven elkander ook al wat zij daartoe nodig hadden en aan de nieuwgetrouwden de onmisbare eerst nodige huisraad.

De Heer toonde aan hoe alles voltooid en in elkaar gezet moest worden, en zij waren verwonderd te zien hoe Hem het bouwbedrijf niet vreemd was.

Op de bruiloft had Hij hun ook geleerd de hoogste plaatsen door de ouderlingen en armen te laten innemen. En nu ging Hij met hen naar het veld om hun goede en geschikte plaatsen voor de wijngaard aan te wijzen. Het was op een kleine voorheuvel van de bijenberg en achter het huis moest de wijngaard op de opstijgende helling geplant worden. Jezus vestigde dit nieuwe gezin op deze plaats. Hij schonk hun deze woning en plantte zelf hun wijngaard aan.

1524.

6 november. –

Heden begon één van de eerste feesten, die God de Israëlieten geboden had, ik meen het Nieuwe-Maan-feest.

Het werd 's avonds in de synagoge gevierd. Daarna kwamen allen met Jezus in het feesthuis tezamen.

Toen Hij tot de inwoners gezegd had, dat zij voor de jonge echtgenoten een huis moesten bouwen, hadden velen – en Jezus wist dit – gedacht en onder elkander ook gezegd: “Heeft Hij misschien zelf geen huis? Weet Hij wellicht niet waarheen en zou Hij bij deze mensen willen meewonen?”

Daarom zegde Jezus hun duidelijk dat Hij hier niet zou blijven, dat Hij hierbeneden geen woning wilde, dat zijn Koninkrijk eerst zou komen, dat Hij de wijngaard van zijn Vader moest planten en met zijn bloed begieten op de Kalvarieberg.

“Gij verstaat dit nog niet,” vervolgde Hij, “maar gij zult het verstaan, wanneer Ik de wijngaard begoten zal hebben. Dan zal Ik terugkeren uit een donker land en mijn gezanten zullen u komen roepen; dan zult gij Mij volgen en de stad verlaten.

Maar wanneer Ik de 3^e maal kom, dan zal Ik allen die mijn wijngaard trouw bebouwd hebben, in het Rijk van mijn Vader binnenleiden.

Uw verblijf zal hier niet lang meer duren, daarom moet het huisje maar licht en niet stevig zijn, een tent die vlug afgebroken kan worden.”

1525.

Jezus onderrichtte hen ook nog lang over de onderlinge liefde en zei dat zij allen als aan mekaar geankerd moesten zijn, opdat de storm van de wereld

hen niet uiteendrijven en de eenzame weggerukten niet vernietigen zou.

Ook sprak Hij in parabelen van het zorgvuldig bebouwen van de wijngaard, over de onnodige schadelijke ranken, het snoeien van de takken, de matigheid in het huwelijk, enz.

De gelijkenissen op de nieuwgetrouwden toepassend, sprak Hij voornamelijk over de liefde en haar reinheid, opdat ze reine telgen zou kunnen voortbrengen.

Hij zei dat Hij hier nog alleen de wijngaard voor de nieuwe echtgenoten wilde aanleggen, hun de wijngaardranken wilde leren planten, en dan zou Hij afscheid van hen nemen om de wijngaard van zijn Vader te gaan bebouwen.

Dit alles leerde Hij hun zo eenvoudig en toch zo kunstzinnig, dat zij meer en meer zijn bedoeling en de waarheid begonnen te vermoeden en toch in de eenvoud van hun opvattingen bleven.

Hij leerde hen in gans het leven en de hele natuur een verborgen heilige wet ontdekken, die door de zonde misvormd was.

Deze onderrichting duurde tot laat in de nacht, en toen Jezus zich nu wilde verwijderen, hielden zij Hem tegen, omarmden Hem en riepen al smekend: "Maak ons dit alles toch verstaanbaar!"

Hij antwoordde hun dat zij moesten beginnen met zijn leer in de praktijk te brengen en dat Hij hun dan iemand zou zenden, die hen duidelijker zou onderrichten.

1526.

Bij deze bijeenkomst werd een kleine maaltijd gehouden, waarbij zij allemaal uit één beker dronken. Maar Jezus ging (tussen 6 en 7 november) bij een paar oude arme echtgenoten in een klein huisje herbergen; zij hadden er Hem dringend om verzocht.

De jonge man, voor wie de Heer hier een huis liet bouwen, heette bijna gelijk Jedidja, maar ik zou zijn naam nog eens moeten horen (om er zeker van te zijn); ik heb immers zo vele namen gehoord en ben er dus niet geheel zeker van.

Later viel het haar opeens in dat hij Salatiël heette.

De bruid, naar ik hoorde, heette: kleine bruine, of, kleine fijne. Zij werden later met de meeste andere inwoners door Tadeüs gedoopt. Ook de evangelist Markus was in dit gewest.

Een aantal jaren na de Hemelvaart van Christus trok Salatiël met zijn vrouw en 3 volwassen zonen naar Efeze. Hier zag ik hem bij de goudsmid Demetrius, die tegen Paulus eens een vervolging op touw gezet had (Hand. 19, 23-40), maar zich naderhand bekeerd had. Demetrius heeft aan Salatiël veel over Paulus en zijn bekeringsgeschiedenis verteld. Paulus was toen niet meer te Efeze. Salatiël, zijn 3 zonen en Demetrius trokken hem achterna, maar de vrouw van Salatiël bleef te Efeze in een huis, waarin nog vele landgenoten van haar hun intrek bij haar namen en bij haar bleven wonen. De meeste Joden trokken uit Efeze weg. Salatiël met zijn 3 zonen, de goudsmid Demetrius en (zijn broer?) Cajus en ook Silas waren allemaal op het schip; toen Paulus schipbreuk leed bij Malta; zij geraakten met hem behouden op het eiland (Hand. 27).

In zijn kerker te Rome duidde Paulus aan de 3 zonen van Salatiël nog plaatsen aan, waar zij moesten arbeiden.

7-8 november. –

Op deze dagen zijn, om een niet aangeduide reden, geen mededelingen.

1527.

9 november. –

Ik zag onze Heer in het huis van de ouders van de bruid.

Hij leerde nog veel over het huwelijk en de reine liefde, waardoor reine, gave, heilige kinderen voortgebracht worden.

Voorts over het overwoekerende in de mens, dat beteugeld en gesnoeid moet worden om geen hout in plaats van vruchten voort te brengen.

Hij ging daarna met de mannen in het veld en zij moesten Hem ranken brengen. Hij wilde hun de ranken leren planten.

De voor het huis bestemde oppervlakte was afgebakend en dit deel van de berg (dat voor de wijngaard bestemd was) effen gemaakt en reeds van het nodige spalierwerk voorzien.

Zij zeiden tot de Heer dat alle druiven die hier in het gewest groeiden, bitter waren.

Hij antwoordde hun: "Het is omdat ze van een onedele soort, van een slechte stam afkomstig zijn, omdat ze ongesnoeid, onbeteugeld overtollige ranken uitschieten en niet met zorg er gezuiverd en gesnoeid van worden; daarom oogst gij slechts de schijn van wijn en niet zijn zoete, goede hoedanigheid, maar de wijngaard die ik nu zal planten, zal zoete vruchten voortbrengen."

Naar aanleiding hiervan kwam Jezus nogmaals terug op het huwelijk, dat slechts goede en zoete vruchten kan voortbrengen, als het gekenmerkt is door de zelfbeheersing van de echtgenoten, door zelfoverwinning, zelfbeteugeling, onthouding en

matigheid en gepaard gaat met arbeid, smarten en zorgen.

Zij brachten Hem grote bundels ranken, waarvan Hij er slechts 5 uitzocht. Hijzelf hakte de grond open en plantte die op een zekere afstand van mekaar bij het opgetimmerde spalierwerk en Hij toonde hun hoe ze kruiswijs opgebonden moesten worden.

Ondertussen leerde Hij voortdurend over het huwelijk. Alles wat door natuur en mensenhand aan de wijngaard gedaan wordt, paste Hij toe op de voortplanting en de geestelijke vruchten (door het huwelijk).

Hierna begaven zij zich naar de synagoge, waar Jezus opnieuw veel in parabelen over het huwelijk leerde. Hij sprak over de grote bedorvenheid van de mens in het domein van de voortplanting. Hij zei dat vele dieren, met name de olifanten, inzake kuisheid en onthouding edeler waren dan ontelbare mensen⁸⁰⁵.

⁸⁰⁵ Kuiser dan vele mensen. – Dit zou eigenlijk van alle dieren gezegd kunnen worden, daar alleen hun natuur en geen boze wil hen aandrijft, maar het is speciaal waar voor de olifant, die zich over de voortplantingsdaad schijnt te schamen voor de mens; hij vermenigvuldigt zich niet meer, eenmaal dat hij tot huisdier getamd is. “*L éléfant ne multiplie pas en état de domesticité.*” (Géogr. univ. I, 503).

In zijn natuurgeschiedenis beweert Plinius: “Wonderlijk is bij de olifanten het schaamtegevoel; eerbaarheidshalve paart de olifantsman met het -wif slechts in het verborgen.”

(Volksmening door Jezus aangewend, die nu ontkend wordt; cfr. pelikaanlegende fasc. 17, nr. 723, voetnoot 354.

De pelikaan houdt zich op aan de randen van wateren, beken, moerassen, is schuw en moeilijk te benaderen en te observeren. Vandaar dat uit gebrek aan nauwkeurige waarneming en kennis de mening ingang vond en lange tijd geheerst heeft, dat hij, wanneer hij geen voedsel voor zijn jongen vond, zijn eigen borst openreet en ze voedde met zijn vlees en hartenbloed).

Niet ver van dit gewest waren vele olifanten.

Zij vroegen Hem of ook Noë (Noach) geen wijngaard geplant en zich niet zat gedronken had (Gen. 9, 20).

Jezus legde hun deze geschiedenis uit en sprak van de roes of bedwelming, als van een groot gevaar van zonde bij het genieten van wijn en in het huwelijk. Groot is het gevaar, hetzij de bedwelming van de wijn, hetzij ze van hartstocht voortkomt. Door de roes wordt de zonde voortgebracht en door de ene ergernis de andere.

Jezus herhaalde nogmaals dat Hij hen welhaast moest verlaten, dat Hij op de Kalvarieberg de wijngaard moest planten en begieten, maar dat Hij hun een gezant zou zenden, die hen in alles inwijden en hen in de wijngaard van zijn Vader binnenvoeren zou.

10 november. –

Jezus heeft in deze stad geen eigenlijk groot wonder gedaan. Hij heeft alleen nu en dan *door het gebed en het opleggen der handen enige ongemakken en kleine ziekten, zoals hoofdpijn, koorts en onpasselijkheden genezen.*

De vrijdagavond ging Hij in de synagoge *om bij de sabbatopening te leren.*

1528.

11 november; Sabbat. –

Ook de volgende dag op de sabbat leerde Jezus in de synagoge en sprak er nog lang over het Rijk van zijn Vader en de vele woningen erin.

Zij vroegen Hem waarom Hij uit dat Rijk niets had meegebracht en een zo eenvoudige kleding droeg?

Hij antwoordde hun dat zijn Rijk voorbehouden was voor hen die Hem navolgden. Zij die het wilden ontvangen, moesten het verdienen (en Hem dus in zijn armoede en onthechting, door zijn eenvoudige kleding verbeeld) trouw navolgen. Ook was Hij hier op aarde een vreemdeling (die geen prachtklederen, maar reisklederen droeg) die arbeiders voor zijn wijngaard kwam zoeken en roepen. (Het was evenmin nodig iets uit zijn Rijk mee te brengen, daar Hij in het geloof gediend wilde worden.)

Hij zei ook waarom Hij het huis van de bruidegom zo licht wilde hebben, namelijk omdat de aarde niet de verblijfplaats van zijn volgelingen was en dat zij er met hun hart niet aan mochten hangen.

“Waarom,” vroeg Hij, “wilt gij voor uw lichaam een sterk huis bouwen, daar het toch zelf een wankel huis is? Gij moet dus dit huis uwer zielen reinigen en het als een tempel eerbiedigen en heiligen (cfr. I Kor. 3, 16-17). Gij moogt het niet onteren noch ten nadele van de ziel overlasten, het niet vertroetelen noch verwekelijken.” Met dergelijke woorden kwam Hij weer op het huis van zijn Vader.

Jesus sprak ook over de Messias en de tekenen waaraan men Hem zou kunnen herkennen (cfr. Jes. 35, 5; 61, 1).

Hij zei dat Hij afstammen zou van een roemrijk geslacht, doch uit zeer eenvoudige en deugdzame ouders geboren zou worden en dat Hij, te oordelen naar de tekenen, reeds verschenen was (cfr. Mt. 1, 2-4),

dat zij naar Hem moesten luisteren, zijn lering volgen en zich aan Hem vastklampen.

Verder leerde Hij lang over de liefde tot de evenmens en over het goede voorbeeld (dat een vorm van naastenliefde is).

Hij zei tot de bruidegom Salatiël dat hij zijn huis nooit op slot moest doen, het open laten en onvoorwaardelijk zijn vertrouwen stellen op hetgeen Hij hem gezegd had en een godvruchtig leven leiden. Zo zou God zijn huis wel bewaren en beletten dat hem iets ontvreemd werd.

De mensen hadden reeds veel voor het nieuwe huis vervaardigd. Salatiël kreeg veel meer dan hij nodig had.

Jezus leerde nu tegen de zelfzucht en zei dat men voor God en voor de naaste tot alle hulp bereid moest zijn.

De mensen waren hier zeer eenvoudig en van alle onderricht verstoken.

1529.

12 november. –

Jezus werd hier met de mensen meer en meer vertrouwelijk.

Ook heden sprak Hij weer veel over het huwelijk, de zelfbeheersing en het maathouden, in een parabel van de zaaier. Wanneer een zaaier te veel zaad uitstrooit, zal hij geen volle, doch slechts ledige aren, brandstro en onkruid oogsten.

Hij ging ook tot 2 partijen, die voornemens waren in een graad van verwantschap, die het huwelijk belette, met elkander te huwen.

Jezus liet hen voor zich komen en zei dat Hij hun voornemen kende en ook wist dat zij zulks deden met het oog op tijdelijk bezit, maar dat zulk een huwelijk door de Wet verboden was.

Zij waren zeer verschrikt, omdat Hij hun gedachten en plannen kende, want niemand had er Hem iets over gezegd; zij zagen bereidwillig van hun voornemen af. Ook hier was een wederzijdse voetwassing; zij wasten Jezus de voeten *en Hij de hunne*; de bruid droogde Jezus' voeten af met het uiteinde van haar sluier of het bovendeeel van haar mantel.

Deze beide personen hielden Jezus voor meer dan een profeet, *wegens hetgeen Hij hun gezegd en geleerd had*; zij bekeerden zich en volgden zijn raad op. *Hij legde hun de bestaansreden van deze huwelijkswet uit*, maar nu ben ik die vergeten.

Jezus ging vervolgens verder het veld in, naar een huis waar een stiefmoeder woonde, die vol begeerlijkheid was voor haar stiefzoon en hem gaarne had gehuwd. De zoon was sedert lang ongerust over die verregaande, overdreven vriendelijkheid en genegenheid, maar de eigenlijke motieven ervan bleven hem vooralsnog onbekend.

De Heer, aan wie de voeten ook hier gewassen werden, maakte aan de zoon het gevaar bekend, waarin hij verkeerde en beval hem te vluchten en aan het huis van Salatiël te gaan werken.

Dit deed die jongen zeer gehoorzaan en wederkerig waste de Heer hem de voeten.

De stiefmoeder die *door de Heer over haar zondige begeerten en plannen berispt werd*, was woedend; zij deed

geen boetvaardigheid en is later hoe langer hoe dieper gezonken, maar ik weet er geen verdere omstandigheden meer van.

1530.

13 november. –

Heden leerde Jezus weer over het huwelijk en het onmatig gebruik ervan.

Hij maakte gewag van David, die door de wellust, welke hij in zichzelf door zelfoverwinning en boetvaardigheid had moeten beteugelen en uitroeien, in zo grote zonden gevallen en derhalve ook in de uiterste ellende gezonken was (II Sam. 11, 1-17). “Door de versterving,” sprak Jezus, “gaat niets verloren, maar wel door de verkwisting der onmatigheid.”

2 Samuël 11 **David en Batseba**

1. In het daaropvolgende jaar, ten tijde, dat de koningen plegen ten strijde te trekken, zond David Joab uit en zijn knechten met hem, benevens geheel Israël, en zij vernietigden de Ammonieten en sloegen het beleg voor Rabba, maar David bleef in Jeruzalem.
2. Op zekere avond stond David van zijn rustbed op en wandelde op het dak van het paleis, en hij zag van het dak af een vrouw, bezig zich te baden; en die vrouw was zeer schoon van uiterlijk.
3. Toen liet David naar die vrouw vragen en men zeide: Wel, dat is Batseba, de dochter van Eliam, de vrouw van de Hethiet Uriah.
4. Daarop zond David boden om haar te halen. Zij kwam tot hem, en hij lag bij haar – zij had zich van haar onreinheid gezuiverd –; daarna keerde zij terug naar haar huis.
5. En de vrouw werd zwanger en liet David weten: Ik ben zwanger.
6. Toen zond David een boodschap tot Joab: Zend de Hethiet Uriah tot mij. En Joab zond Uriah naar David.
7. Toen Uriah bij hem kwam, vroeg David naar de welstand van Joab en van het volk en naar de stand van de oorlog.
8. Daarop zeide David tot Uriah: Ga naar uw huis en was uw voeten. Toen Uriah heenging uit het paleis, werd hem een geschenk van de koning nagebracht.
9. Maar Uriah legde zich te ruste bij de ingang van het paleis bij al de knechten van zijn heer en ging niet naar zijn huis.
10. Men deelde David mee: Uriah is niet naar zijn huis gegaan. Toen zeide David tot Uriah: Zijt gij niet van de reis gekomen? Waarom zijt gij niet naar uw huis gegaan?
11. Maar Uriah sprak tot David: De ark en Israël en Juda vertoeven in tenten en mijn heer Joab en de knechten van mijn heer zijn in het veld gelegerd; zou ik dan naar mijn huis gaan om te eten en te drinken en bij mijn vrouw te liggen? Zo waar gij leeft en zo waar uw ziel leeft, dat zal ik niet doen!

12. David zeide tot Uria: Blijf ook vandaag hier, dan zal ik u morgen laten gaan. En Uria bleef in Jeruzalem die dag en de volgende dag.
13. Toen riep David hem tot zich om in zijn tegenwoordigheid te eten en te drinken, en hij maakte hem dronken. Hij echter ging des avonds heen om op zijn slaapplaats bij de knechten van zijn heer zich te ruste te leggen. En naar zijn huis ging hij niet.
14. Toen schreef David de volgende morgen een brief aan Joab en verzond die door Uria.
15. En hij schreef in die brief: Plaats Uria in het heetst van de strijd; trekt u dan van hem terug, opdat hij getroffen worde en sneuvele.
16. Bij de belegering van de stad zette Joab toen Uria op een plaats, waarvan hij wist, dat daar geoefende strijders stonden.
17. Toen de mannen der stad een uitval deden en met Joab streden, vielen er enigen van het krijgsvolk, van de knechten van David; ook de Hethiet Uria sneuvelde.

Uit: NBG-vertaling 1951

Sprekend over Mozes, legde Hij hun uit waarom de zuster van Mozes gestraft werd.

Hij sprak ook nog over de Verbondsark en over hetgeen erin lag, eer ze door de Rode Zee werd gedragen⁸⁰⁶.

De mensen waren hier zeer onwetend, maar de Heer beantwoordde al hun vragen. Hun voorouders moeten, zo mij dunkt, een speciale betrekking tot de Verbondsark gehad hebben. Immers zij vroegen aan de Heer waar het HEILIGE (voorwerp, of de ZEGEN, nrs. 26-27) uit de Ark heen gekomen was?

Hij antwoordde hun dat de mensen zoveel daarvan bekomen hadden, dat het nu in hen was overgegaan. "Reeds daaruit," besloot Hij, "dat er in de Ark niets

⁸⁰⁶ De Ark. – Reeds vóór de Uittocht hadden de Israëlieten in Egypte een eredienst, met de hoofdvoorwerpen die ervoor nodig waren. Vele gebruiken en voorwerpen waren aan de Egyptenaren ontleend, en zo ook een Ark. Dit was geen Ark des Verbonds, aangezien het verbond nog niet gesloten was.

In nr. 2029 spreekt K.E. van een relikwiekist en in nr. 1332, waarin zij de doortocht verhaalt, van een kist zonder meer.

Volgens nr. 2029 en Ex. 13, 18-19 lagen er de beenderen van de aartsvader Jozef in en volgens K.E., nr. 26 ook 'de zegen'. Deze was eerst geheel in de Ark, later gedeeltelijk, tot de rest in Joakim was overgegaan (nr. 27).

meer van aanwezig is noch overblijft, valt met zekerheid te besluiten dat de Messias reeds op de wereld is.”

Vele van deze landelijke mensen hier geloofden dat de Messias met de onschuldige kinderen omgekomen was.

Opwekking van een dode.

1531.

Ongeveer een uur ten oosten van de stad lag het eigendom van een rijke kuddebezitter; zijn woning was met een gracht omringd. Deze rijkaard was kortelings op de akker, niet ver van zijn huis, haastig gestorven. Zijn dood had zijn vrouw en kinderen in de grootste droefheid gedompeld. Zijn lijk was reeds tot de begrafenis bereid en de familie zond nu een bode naar de stad tot de Heer en de anderen, om hen tot de begrafenis uit te nodigen.

Jezus ging met de 3 jongelingen, met Salatiël en diens vrouw en met nog verscheidene vrouwen, allemaal gesluierd, en met meerdere mannen 's namiddags erheen. Zij vormden een groep van wel 30 personen. Het lijk stond reeds in een grote lovergang, die van boven open was, nabij het huis voor de begrafenis gereed. Deze man was tot straf voor zijn zonden met een schielijke dood gestraft. Enige herders die hij verdrukte, hadden het gewest verlaten; hij had zich dan veel van hun goed toegeëigend en was kort daarop op dezelfde ingepalmde grond een subiete dood gestorven.

In zijn lijkrede over de afgestorvene zei Jezus, terwijl allen het lijk omringden, ondermeer het volgende: “Wat baat het hem nu dat hij dit lichaam, dit huis, dat hij nu toch heeft moeten verlaten, met zoveel zorg behandeld en gediend heeft? Hij heeft zijn ziel, ter wille van het lichaam, in schulden gebracht, hoewel

het die zorg en die schulden niet betaald heeft en nooit zal kunnen betalen, enz.”

De vrouw had groot verdriet en zei: “De Koning van de Joden uit Nazareth kan de doden opwekken! ach! was Hij maar hier!”

“Ja,” antwoordde Jezus, “de Koning van de Joden kan dit, maar men vervolgt Hem daarom en men smeedt reeds moordplannen, hoewel Hij de Schenker van het leven is. Men herkent Hem niet!”

Hierop antwoordden de aanwezigen: “Was Hij bij ons, wij zouden Hem wel herkennen.”

Hierop stelde Jezus hen op de proef. Hij sprak hun over het geloof en zei dat, indien zij maar wilden, en geloofden, en deden wat Hij hun leerde, de Koning van de Joden ook hen zou helpen, enz.

En nu zonderde Hij de familie van de dode en Salatiël en diens vrouw van de overige aanwezigen af, die Hij wegzond en *Hij sprak met de vrouw, met de dochter en de zoon van de dode.*

De vrouw had Hem vroeger, nog eer de anderen zich verwijderd hadden, in hun bijzijn gezegd: “Heer, Gij spreekt als zijt Gijzelf de Koning van de Joden!” Maar *Hij had haar teken gedaan te zwijgen.*

Wanneer nu de anderen, die Hij voor nog te zwak erkende, weg waren, *zegde Hij tot de geblevenen dat, indien zij zijn leer geloven en Hem volgen en het geheim bewaren wilden, de dode zou herleven, want dat zijn ziel ongevonnist nog op de onrechtvaardig verworven grond, waar ze uit het lichaam was gescheiden, haar oordeel afwachtte.*

Gemeend beloofden zij gehoorzaamheid en geheimhouding en Jezus ging nu enige stappen met hen op de akker, waar de man schielijk gestorven was.

1532.

Ik zag in een gezicht ook de toestand van zijn ziel na de dood.

Ik zag haar boven de plaats van zijn dood in een kring of sfeer, waarin haar al haar zonden en aardse begeerlijkheden met hun noodlottige gevolgen verschenen.

Met hun wroeging en verwijten verteerden ze de ziel.

Deze zag ook alle straffen, waarin ze gedompeld moest worden, en zij bekwam in deze toestand een blik op het lijden, waardoor Jezus voor de zonden zou voldoen.

Als ze nu, van rouw verteerd, op het punt stond haar straffen te moeten ondergaan, bad Jezus en riep haar met de naam Nazor - zo heette immers de overleden kuddebezitter - in haar lichaam terug.

Nu sprak Jezus tot de aanwezigen: "Als wij terugkeren zal Nazor overeind zitten en leven."

Ik had ondertussen gezien dat de ziel op het woord van Jezus naar haar lichaam zweefde en kleiner werd en in de mond verdween, waarop het lichaam zich in een zittende houding in de kist oprichtte.

Ik heb altijd de menselijke ziel als op het hart zien zitten en van daar vele draden (versta dit niet te stoffelijk) naar het hoofd zien gaan⁸⁰⁷.

⁸⁰⁷ Op het hart zien zitten. – Dit woord, zoals boven in de tekst 'draden' mogen wij niet te stoffelijk verstaan, hoewel er van het lichaam sprake is, want de ziel is de forma van het lichaam en er niet van gescheiden.

Katarina's zien vindt een bevestiging in deze woorden van de H. Hildegardis, aangehaald door Schmöger in zijn *Vie d'A.C.E.*, II, 277:

“In het voldoende gevormd lichaam neemt de ziel bezit van het hart, bereikt de hersenen en dringt door in alle lichaamsdelen ...; ze neemt bezit van het hart, deelt hieraan, zoals aan de ledematen, hun krachten mee, en het hart, als centrum en grondslag van het lichaam, bestuurt het geheel ...;

de ziel houdt zich in de hoek van het huis, d.i. in de burcht van het hart, zoals een mens in een hoek van zijn huis, dat hij van daar uit, geheel in het oog kan houden en in al zijn delen besturen.”

“In het hart – nu komt Schmöger aan het woord – zit de wortel, het begin van alle goed en verdienstelijk werk. Dáár hoort de gelovige christen de uitnodiging, de aandrijving en beweging tot ieder goed werk; de ingevingen ontstaan in het hart.

In het hart woont de H. Geest en stort Hij zijn gaven uit, die zich verspreiden in de gehele inwendige mens. Van het hart gaat de liefde uit, die in de H. Geest en in zijn genade de ledematen van het mystieke lichaam van Jezus Christus onderling verenigt ...

Wat de mens waard is, wat hij doet of kan in het oog van God, ligt in de gesteldheid van zijn hart, d.i. in zijn rechtgeaardheid, zijn goede wil, zijn liefde.

- In haar hart vernam onze zienster de indrukken en mededelingen van God, van haar Engel of de heiligen, het door haar Engel gebrachte bevel van haar biechtvader (*im Gehorsam*) in de extase, de noodkreten van beproefden, en de angsten van zieltogenden aan wie zij hulp moest brengen, het beroep dat men bij God op haar gebeden deed ...
- In haar hart hadden de goddeloosheden, die zij herstellen moest, hun weerklink.
- In haar hart werd zij de eerste impuls tot elke beschouwing of extase gewaar ... enz.
- Vandaar dat al haar verdienstelijke daden hun uitgangspunt hadden in het hart dat de woonplaats is van de H. Geest in de mens.
- Ook was haar hart het altaar waarop haar levensoffer in het vuur van de liefde en het lijden verteerde.” (*Vie d'A.C.E.* II, 273, enz.)

De rol van het hart moet zeker groot zijn, aangezien Christus ons zijn Hart toont als het zinnebeeld van zijn godmenschelijke liefde tot ons.

Wanneer Jezus met zijn gezellen nu thuis gekomen was, zagen zij Nazor in de lijkdoeken gehuld en met nog gebonden handen in de kist overeind zitten. Zijn vrouw ontbond hem de handen en maakte de windsels los.

Na uit de kist gestegen te zijn, viel hij voor Jezus neer en wilde zijn knieën omhelzen, *maar de Heer week van hem achteruit en zei dat Hij zich moest reinigen en wassen en zich in zijn kamer verborgen houden en vóór zijn afscheid uit dit gewest aan niemand van zijn opwekking mocht spreken.*

De vrouw van de man bracht nu deze in een verborgen hoek van het huis; hij reinigde zich en kleeedde zich weer aan als een levende. Jezus, de 3 leerlingen en Salatiël met zijn vrouw namen een kleine maaltijd in het huis en sliepen er. De kist werd in de grafkelder ondergebracht.

De Heer onderrichtte hier de aanwezigen tot laat in de nacht.

Twintig dagen voor abbé Lamberts dood, die nakend scheen, sprak K. Emmerick: **“Ik zie zijn ziel als een kleine menselijke lichtfiguur boven zijn hart; ik zie hoe zij uit het lichaam schijnt te willen gaan; het is of zij zich van iets wat haar omgeeft of vasthoudt, schijnt te willen ontdoen. Het is of wegen zich voor haar openen, of het lichaam zich losmaakt van haar als een nevel die openscheurt. Ik zie de ziel alsof zij niet langer wil blijven, maar dan begint een worsteling in tegenovergestelde zin; het lichaam omklemt nauwer de ziel en houdt haar om zeggens weer gevangen.”** (Vie, III, 494).

K.'s gezegde kan ook anders bevestigd worden: hevige aandoeningen hebben hun centrale en felste weerslag op het hart.

Bij de dood trekt de ziel zich naar het hart samen en verlaat de verste ledematen het eerst en gaat van het hart door de mond uit het lichaam. Het zien sterven van enige mensen heeft mij in deze mening bevestigd. Vandaar ook de volksuitdrukking: “zijn laatste adem uitblazen, de geest geven.” Ook volgt dit uit de rol van het hart in de liefde en het geestelijk leven; een van liefde brandend hart vermag veel.

1533.

14 november. –

‘s Morgens ging de Heer tot de opgewekte Nazor, waste hem de voeten en *vermaande hem om in de toekomst meer zorg voor zijn ziel dan voor zijn lichaam te hebben en van het onrechtvaardig goed restitutie te doen.*

Daarna liet Hij diens kinderen tot Zich komen en sprak hun van de barmhartigheid die God hun vader bewezen had, vermaande hen tot de vreze Gods, zegende en bracht hen bij hun ouders.

Hij leidde ook de moeder tot de vader, en, terwijl Hij haar aan hem overgaf, *wees Hij erop dat de man op aarde was teruggekeerd om strenger, beter en wetsgetrouwer met de vrouw samen te leven.*

Jesus leerde heden nog veel over het huwelijk en steeds in parabelen en beeldspraak van de wijngaard en het zaad.

Hij wendde zich daarbij in het bijzonder tot de jonge echtgenoten en sprak tot Salatiël: *“Gij hebt u laten bewegen door de lichamelijke schoonheid van uw vrouw.*

Maar bedenk eens, hoe heerlijk moet dan een ziel niet zijn, daar God zijn Zoon op de aarde zendt, om ten koste en door de slachtoffering van zijn schoon lichaam de zielen te redden! Maar wie het lichaam dient, verwaarloost de ziel. De schoonheid ontsteekt de lust en de begeerlijkheid en deze bederft de ziel door oververzadiging. Deze onmatige bevrediging is het rankende slingerkruid, dat de tarwe en de wijnranken verstikt en bederft.”

Op deze wijze kleepte Hij weermom zijn vermaning in in beelden, ontleend aan de wijn- en graanbouw. *En Hij vermaande hen om 2 bepaalde rankende slingerkruiden ver van hun akker en wijnberg te houden.*

Jezus zei hun ook nog dat Hij op de sabbat te Kedar (op 18 november) in de school een preek wilde houden, en zij daar zouden vernemen hoe en door welke navolging zij zijn Rijk deelachtig moesten worden.

Hij zou zondag aanstaande dit gewest verlaten en oostwaarts verder door Arabië trekken.

Zij vroegen Hem hierop waarom Hij naar de heidenen wilde gaan, die de sterren vereerden.

Maar Hij antwoordde dat Hij daar vrienden had, die een ster gevolgd waren om Hem bij zijn geboorte te groeten. Hij wilde nu op zijn beurt ook hen opzoeken en uitnodigen om naar de wijngaard en het Rijk van zijn Vader te komen en om voor hen de wegen te banen (naar zijn Rijk).

Hij bleef nog de volgende nacht in dit huis.

15 november. –

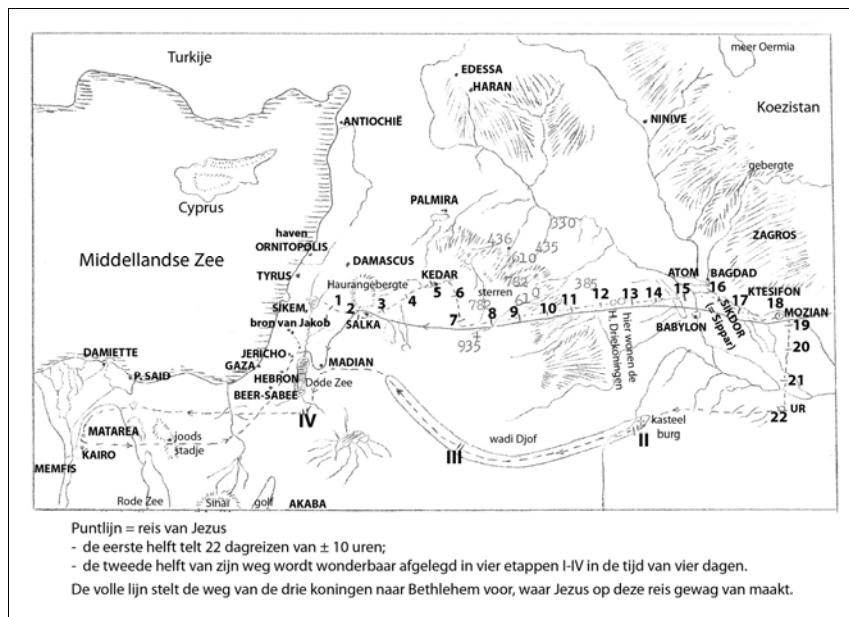
Op heden woensdag zijn geen mededelingen. Reden is niet opgegeven.

Terug in Kedar leert Jezus over het huwelijk en de verlossing.

1534.

Donderdag, 16 november. –

Hedennacht van woensdag (15 november) op donderdag (16 november) reisde ik naar Kedar, waar Jezus heden (de 16^e) is.

Ik ontmoette op mijn weg een jongeling van 14 tot 16 jaren, wiens ouders ziek te bed lagen en die daar in de omstreken overall rondging om te vernemen wat Jezus op al die verschillende plaatsen gedaan en gezegd had. Nu ging hij naar Kedar ten sabbat om er Jezus te horen, die met een massa mensen, wel ten getale van vijftig, daar teruggekomen was. Ik weet slechts nog dat ik met die jongeling gesproken heb, maar ik heb niet onthouden wat ik hem zegde.

Door verandering van naam heeft hij later de naam Titus gekregen en hij is een leerling van Paulus geworden. Ik zag hem zo duidelijk, omdat de relikwieën van de martelaar Fidelis, die een verwant van hem was, in mijn nabijheid waren. Van Fidelis heb ik vele namen en gebeurtenissen uit het gewest vernomen.

Ten tijde van Jezus was Fidelis nog niet geboren, maar reeds woonden er hier van zijn voorouders; zijn overgrootvader was dezelfde man, die tezamen met zijn vrouw op 25 oktober bij Edon door Jezus genezen werd. Hij heette Benjamin en stamde in rechte lijn van Rut (Sara ?; zie nr. 1535, voetnoot 809) af.

Ook Markus (de evangelist) was met deze familie bekend, maar zijn geboorteplaats lag dichterbij Judea. Ook Silas kende deze mensen.

Te Kedar waren verbazend vele mensen; het was een drukte en gedrang, zo groot als op Pinksterendag te Koesfeld.

(Doel van deze toeloop te Koesfeld was de verering van het wonderdadig kruisbeeld, waarmee men de 12 km lange kruisweg van Koesfeld ging. Dit geschiedde aanvankelijk op Pinkstermaandag, later op Pinksterdinsdag. Zie toevoegsel in deel II van Authentiek Christendom, Leven van A.K.E.).

Ik zag Jezus in het openbaar vele zieken genezen; hier en daar genas Hij hen, door tot hen, waar zij lagen, slechts deze woorden te richten: "Sta op en volg Mij!" En aanstonds stonden zij op en waren gezond.

De verwondering en verbazing konden niet groter zijn; ze waren zo groot en de menigte zo geestdriftig dat, indien Jezus zich niet verwijderd had, een losbarsting van vreugde in het hele land zou hebben plaatsgehad.

Jezus richtte tot die mensen nog een vermaning, en riep hen op tot een avondbijeenkomst in de synagoge.

De opgewekte Nazor en zijn vrouw waren hier niet. Nazor was door zijn opwekking, door het berouw, de schrik en de

ontsteltenis, welke zijn ziel uit de andere wereld in het lichaam had meegebracht, weer ernstig ziek geworden.

De Heer had ook de toestand van zijn ziel aan zijn vrouw bekend gemaakt.

1535.

17 november. –

Vanmiddag zag ik Jezus met Salatiël en zijn vrouw in een huis te Kedar.

Jezus kwam in zijn gesprek nogmaals terug op het onderwerp van de huwelijke staat. Ditmaal daalden zijn onderrichtingen af tot in bijzonderheden. Hij hield dit jeugdige paar bijzondere, persoonlijke richtlijnen en bepaalde voorwaarden voor, die zij nakomen moesten, indien zij een vruchtbare wijngaardstam wilden worden.

Zij moesten zich rein houden van begeerlijkheden (overtollige wellust), en wanneer zij voor de huwelijksdaad samenkwamen, moesten zij een zuivere bedoeling hebben; zij moesten een mening vormen door te bedenken waarom zij dit deden. Indien zij zich door louter zinnenlust lieten geleiden, zouden zij ook slechts de bittere vruchten van de boze begeerlijkheid voortbrengen.

Hij waarschuwde hen tegen overmaat en overdaad in alle dingen, vooral tegen dronkenschap door wijn, en Hij spoorde hen aan tot het gebed en de versterving.

Ook sprak Hij over Noach en de dronkenschap.

De bruid moest een rein vat zijn. Hij gebood haar de afzondering in haar ziekten en radicale onthouding na de ontvangenis⁸⁰⁸.

Hij sprak van het wederzijds vertrouwen en van de gehoorzaamheid der vrouw.

De man mag niet zwijgen (weigeren), indien zij vraagt om de schuld. Hij moet haar eren en sparen als een zwak vat. Hij mocht geen wantrouwen hebben, als hij haar met een ander zag spreken, en ook zij mocht niet naijverig zijn, maar zij moesten toch vermijden elkander onnodig ergernis te geven. Zij mochten geen bemoeier, geen derde, geen overdrager tussen elkander dulden, en hun huizaken en alles met liefde onder elkander afhandelen.

Hij sprak zeer streng tegen de bevrediging van de begeerlijkheid louter om zich te voldoen.

Hij schilderde het huwelijk en de voltrekking of het gebruik ervan in de gevallen mens af als een handeling, die bij deugdzame echtgenoten moet samengaan met gevoelens van schaamte, berouw, boetvaardigheid en zelfvernederings.

⁸⁰⁸ In het Duits luidt deze zinsnede: "Die Braut solle ein reines Gefäss sein; Er gebot ihr Absonderung in ihren Krankheiten und strenge gänzliche Enthaltung nach der Empfängnis."

Sommige vertalers hebben gearzeld deze uitspraak over te nemen, of ze zelfs veranderd, b.v. in: "La pureté est le plus bel apanage de la femme, elle doit donc mettre tous ses soins à la conserver."

Jezus, menen zij, zou een te strenge huwelijksmoraal voorhouden. Maar het is duidelijk dat Jezus hier, zelfs indien zijn woorden juist zijn weergegeven, geen algemeen verplichtende wet afkondigt; het is een raad, gegeven aan twee tot hoger volmaaktheid geroepen mensen. Beiden moesten hoogstaande mensen en de man zelfs een leerling van Paulus worden.

Zij moesten (voor het huwelijksgebruik) niet samenkomen zonder gebed en overwinning (zonder eerst gebeden, hun gevoelens en verlangens gelouterd en hun goede intentie gevormd te hebben), en vervolgens moesten zij de vruchten aan God aanbevelen en overlaten.

Hij zei tot de vrouw dat zij een deugdzame Abigail moest worden. Hij wees hun ook nog een geschikt gewest aan voor tarweteelt. Om hun wijngaard moesten zij een omtuining maken; deze omtuining waren de raadgevingen, die zij nu van Hem ontvingen (en die zij moesten nakomen).

Op de vooravond van de sabbat sprak Jezus met de bestuurder van de synagoge, die ook Nazor heette en een verwant van de opgewekte Nazor was.

Hun gesprek liep over Tobias, van wie zij nakomelingen waren. Hij sprak over de goddelijke leiding in Tobias' leven.

Ik heb daarbij, in bijvisioenen de levensgeschiedenis van Tobias uitvoerig gezien, maar ben ze weer vergeten.

De nakomelingen van Tobias en van Rut onderscheidden zich hier opvallend van Ismaëls nakomelingen door hun goedheid, ordelijkheid, en zachtmoedigheid. (We nemen aan dat hier niet moet staan RUT, maar SARA, de vrouw van Tobias⁸⁰⁹).

⁸⁰⁹ Hier noemt Katarina in één adem Tobias en Rut en karakteriseert er de hoofdeigenschappen van hun nakomelingen. Ze zijn goed, geregeld en zacht van aard.

De H. Schrift roemt hun zelfbeheersing en huwelijkskuisheid. Al die deugden passen overigens goed bij mekaar.

1536.

18 november; Sabbat. –

De Heer hield gedurende de gehele sabbat een grote leerrede, waarin Hij over de wijngaard sprak, over een wal en omheining er omheen, over de tarweakker, brood en wijn, over de Verbondsark en een Maagd en over het tarwegraantje dat Hijzelf was en dat in de aarde begraven moest worden om er weer levend uit op te staan (cfr. Joa. 12, 24-25).

Zij begrepen echter niet wat Hij hiermee bedoelde.

Daarna zei Hij dat zij Hem moesten volgen, niet op deze korte reis, maar op de lange weg, die bij het oordeel zou eindigen. Hij sprak over de verrijzenis van de doden en over het laatste oordeel: zij moesten waken (cfr. Mk. 13, 33-37; Lk. 12, 35-38).

Hij verhaalde hun de parabel van de luie knechten en zei dat het oordeel de mensen zou verrassen als een nachtelijke dief: elk uur kon de dood hen overvallen (Mt. 24, 42-51). Zij, de Ismaëlieten die de knechten waren, moesten dus trouw waken.

Vervolgens sprak Hij van Melchisedek, die een voorafbeelding van Hem was geweest, hij had brood

In het gewest Kedar constateert Jezus dat de huwelijkswetten vergeten en vertreden worden. Hij maant daarom de mensen aan tot heiligheid in de beleving van het huwelijk en we mogen derhalve veronderstellen dat Hij hun Tobias en diens vrouw tot voorbeeld stelt.

Op grond hiervan mogen wij vermoeden dat K. hier Sara had moeten zeggen in plaats van Rut. Is dit juist, dan ligt het ook voor de hand dat in nr. 1534, had moeten staan Sara. Ze worden in tegenstelling geplaatst met Ismaël en zijn nakomelingen, waarvan er hier ook wonen, zie nr. 1522 en nr. 1535, laatste alinea.

en wĳn geofferd, maar nu was dit offer vlees en bloed geworden in Hem.

Tenslotte verklaarde Hĳ dat HIJ de Verlosser was.

Deze verrassende verklaring wekte in vele toehoorders de vrees op; andere werden aandachtiger, vuriger en begeriger.

Hĳ spoorde hen vooral aan tot de onderlinge liefde, tot medelijden, tot oprechte deelneming in elkanders wel en wee, als ledematen van hetzelfde lichaam (cfr. Kol. 3, 15; Rom. 12, 4-5).

Dit zijn de hoofdpunten, die ik uit zijn lering nog onthouden heb.

Doch alles wat Jezus tot nog toe hier leerde, vormde een samenhangend geheel; het was een eenvoudige, bevattelijke uiteenzetting, geïllustreerd met beelden uit de natuur,

- *van de mysteriën van de zondeval,*
- *van de voortplanting en de verspreiding van de mensen en*
- *van Gods genadevolle schikkingen en zijn leiding van het uitverkoren volk met tot einddoel de ontvangst van de Heiland uit een Maagd, en de wedergeboorte der mensen in Hem uit de tijdelijke dood tot het eeuwige leven.*

Bijvisioen: mededeling van de zegen aan Abraham door een engel.

1537.

Gedurende de voorgaande uiteenzetting van de Heer, in beeldspraak van de wijnstok en de tarwe, zag ik tot opheldering van zijn leer vele voorafbeeldingen uit het Oud Testament terug, die ik reeds lang vergeten was.

Ik zag het offer van Abraham, toen hij voor het eerst in het Land van Belofte kwam, en hoe hij daarbij beenderen van Adam op het altaar opstelde. Ik zag een engel hem iets brengen als een drank. Abraham nuttigde ervan en mij dunkt, doch ik weet dit niet zeker, dat hij ook een weinig ervan op het altaar goot, waarop het offer aanstonds vuur vatte; ik hoorde de engel ook iets zeggen, als bracht hij hem datgene, wat Adam door zijn val verloren had; het leek me een dikke vloeistof te zijn. (Over dit heilig voorwerp, geheimzinnige ZEGEN, zie fasc. 1, nrs. 25, 26, 27 en voetnoten 53, 54, 55, 56).

Op hetzelfde ogenblik zag ik een ander tafereel: uit de navel van Abraham schoot een dikke, kronkelend opstijgende wijngaardstam omhoog; onder deze wijnstok stond een grimmige vogel, die een arend of een uil scheen te zijn, met omhoog geheven kop en opengesperde bek. Het was alsof hij de vrucht van de wijnstok wilde verslinden. Onder deze vogel stond een springende eenhoorn, die zijn kop met de hoorn naar de bek van de vogel stak, als om de wijngaardstam te verdedigen.

Boven de eenhoorn rondom de stam zag ik 3 harten, dan een tak van de wijnstam ter rechterzijde met een grote druiventros; dan, boven de wijngaardstam zag ik een aangezicht, boven dit aangezicht een kroon, boven deze kroon een bol en op die bol een kruis.

Als ik later de engelen bij Abraham zag, die hem de geboorte van Isaäk aankondigden (Gen. 18, 1-15), zag ik dat één van hen hem

een heilig voorwerp in de boezem schoof; het was een week, geestachtig lichaam en nu zag ik hetzelfde (voormelde) beeld weer uit Abrahams lichaam te voorschijn stijgen. Maar ik zag dat tegenover de druiventros fijne lichtstralen verschenen en een soort van knoop vormden, waaruit een bos tarwearen groeide. Tussen de aren zag ik verscheidene aangezichten en het scheen dat 2 daarvan in elkander vloeiden.

19 november = 1 Kislew; Nieuwe Maan. –

20 november. –

Op 19 en 20 november is niets aangetekend over het leven van Jezus.

Jezus zet zijn reis voort en komt bij sterrendienaars.

1538.

21 november. –

Ik ging hedennacht de kruisweg in het hedendaagse Jeruzalem; de oude (authentieke) kruisweg is totaal onder het puin bedolven en door gebouwen versperd (*ganz verschüttet und verbaut*). Nochtans kon ik dwars door alle muren gaan en ik zag ondertussen Jezus' gehele lijden.

Vandaar betrad ik de weg die Jezus gevolgd had, en toen ik bij de laatst vervloekte vijgenboom gekomen was, voelde ik mij verplaatst in de tijd van Jezus' 33^e jaar.

Ik sloeg dezelfde weg in, waarlangs Jezus naar Kedar gegaan was en daar kwam ik bij Hem. Juist zag ik Hem Kedar verlaten. Hij was van verscheidene vrienden vergezeld en ging met de 3 jongelingen over de rivier door de heidenstad naar de woestijn. Toen zij door de heidenstad gingen, was daar juist een feest aan de gang. Ik hoorde een groot gewoel en gejoel en ik zag rookwolken; de heidenen offerden vóór een tempel. Deze

heidenen waren de Joden van de overzijde zeer vijandig gezind; nochtans waren velen van hen op de laatste sabbat (18 november) in Kedar geweest, hadden Jezus gezien en zijn onderricht van op een afstand gehoord. Ook kwamen verscheidene heidenen na Jezus' afreis de Joden vriendelijk ondervragen nopens de onderrichtingen en wonderen van Jezus.

1539.

Jezus werd een goed eind ver vergezeld door een twintigtal man, onder wie Salatiël, de jongeling Titus, Eliud, de man van de echtbreekster, en Nazor de synagoge-overste waren. Hun weg liep eerst naar het oosten en dan naar het zuiden in de vlakke tussen 2 gebergten. De grond was afwisselend heidegrond of bedekt met geel of wit zand of ook nog met witte steentjes. Eindelijk kwamen zij in de nabijheid van een groene, meer open plaats (soort oase). Aan haar rand stonden tussen palmbomen een grote tent en verscheidene kleine tenten. *Hier nam Jezus afscheid van de Kedarenen*, die Hem uitgeleide gedaan hadden en die, na zijn zegen ontvangen te hebben, weer huiswaarts keerden; het was toen in de namiddag.

Jezus ging nog een eind verder tot de tentenstad van de sterrendienaren. Het was al nader bij de avond, toen Hij bij een grote, mooie bron kwam, die met een lage wal omgeven was en in een kleine diepte lag; bij de bron was een schepvat. De Heer dronk en ging naast de bron neerzitten; de jongelingen wasten Hem de voeten en Hij de hunne; dit was een kinderlijk eenvoudig en zielroerend tafereel.

In deze vlakke stonden schone palmbomen; men zag er uitgestrekte weiden en groepen tenten, die wijd uit elkaar verspreid stonden. Ook zag men een toren of trappiramide boven het landschap uitsteken; ze was tamelijk groot; doch niet hoger dan een gewone dorpskerk. Hier en daar kwamen enige mensen te voorschijn en zagen van verre, als verwonderd en schuchter, naar Jezus die naderde, doch zij bleven allen op een afstand.

1540.

Niet ver van de bron stond het grootste tenthuis; het had verscheidene spitsen en bestond uit vele grote samenhangende kamers, die door met tapijten behangen traliewanden verbonden waren. (*Durch gespannte und gegitterte Wände ... Alle diese Räume waren ganz mit Teppichen verhängt*).

Boven was het gebouw met huiden bedekt en over het algemeen schoon, kunstvol en vernuftig vervaardigd.

Uit dit tentkasteel kwamen 5 mannen Jezus met takken tegemoet; elk droeg in de hand een verschillend soort van tak, waaraan ook een andere vrucht hing;

- de ene droeg een tak met gele bladeren of vruchten,
- de andere een met rode bessen,
- een derde een palmtak,
- de vierde een wijngaardrank met bladeren en een druiventros eraan, het overige ben ik vergeten.

Zij droegen een wollen rokje, dat van de gordel tot de knieën reikte en aan de zijden open was; om het bovenlijf tot op de hartegroef hadden zij een wijde jak aan met ruime plooiën; de mouwen ervan reikten tot de helft van de bovenarm; die jak was van zeer lichte, bijna doorzichtige wollen stoffe. Van de harteput tot de gordel waren zij naakt; het waren witte mensen; zij hadden zwarte, gekrulde, korte baarden; hun lang hoofdhaar hing in lokken; hun hoofd was met een muts bedekt, die rondom omneer hing en boven als gedraaid was.

Zij naderden vriendelijk tot Jezus en zijn gezellen, groetten hen en nodigden ze uit om in de tent te komen, terwijl zij hun de takken overreikten; aan Jezus gaven zij de wijngaardtak; degene die Jezus ontving en leidde, droeg ook zulk een tak. In een kamer in de tent moesten zij op een kussen op een soort van bank plaats nemen. Het kussen was van voren met kwasten versierd; zij boden hun hier ook iets als voorgerecht te eten aan; ik meen dat het vruchten waren; de Heer zegde niet veel tot hen.

1541.

Vervolgens leidden zij hun gasten door een gang van de tent, waarop vele slaapvertrekken uitkwamen; deze waren van elkaar gescheiden en voorzien van verheven bedden en kussens. Daarna kwamen zij in een zaal van de tent, die een eetzaal was. In het midden was de tent geschraagd door een zuil, die zeer mooi en kleurrijk versierd was met allerlei loof- en vruchtkransen, wijngaardranken, druiven en koppen. (Hier hebben wij zeer waarschijnlijk te doen met een siermotief, waarover reeds gesproken is in fasc. 1, nr. 28, voetnoot 58).

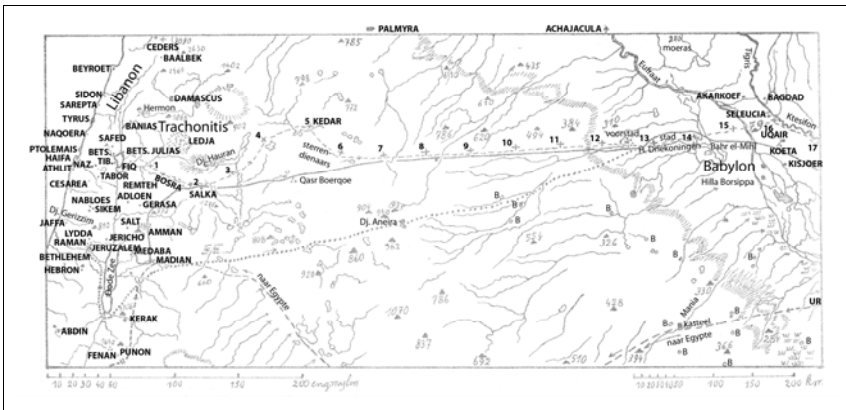
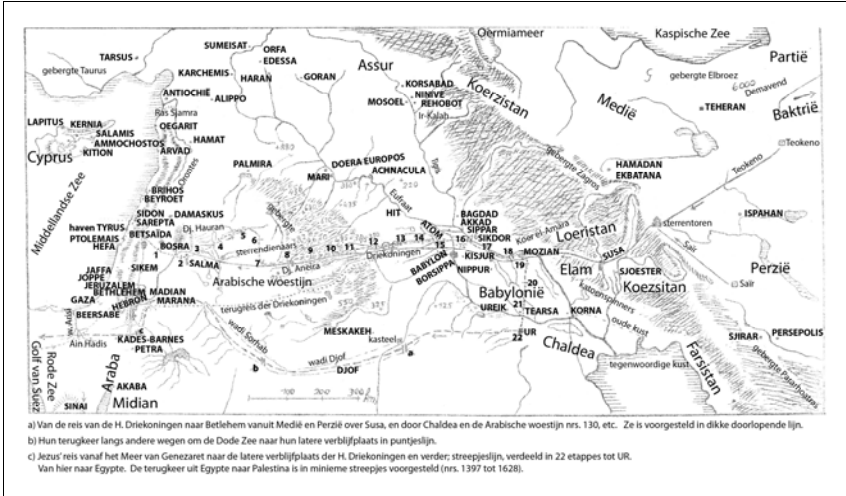
Dit alles was er in zulke natuurlijke kleuren op geschilderd en zo trouw weergegeven, dat ik aanvankelijk niet wist of dit alles echt, dan wel geschilderd en nagebootst was.

In deze zaal plaatsten de 5 gastheren een ovaal tafeltje, zo hoog als een voetbankje (cfr. fasc. 14, nr. 495, voetnoot 236). Samengeklapt zag het eruit als een dunne plank. Men vouwde deze open en een voet werd eruit geschoven, die zich tot pikkels verdeelde. Zij spreidden een bont tapijt uit, waarop vele kleine mannenfiguren, zoals zij, afgebeeld waren. Op de tafel plaatsten zij bekers en ander gerei dat zij uit een andere kamer van de tent gehaald hadden. Al deze kamers waren met tapijtbehangsels gemaakt; men kon ze (de kamers, het binnenste) niet zien. (Tapijten bedekten de traliewanden).

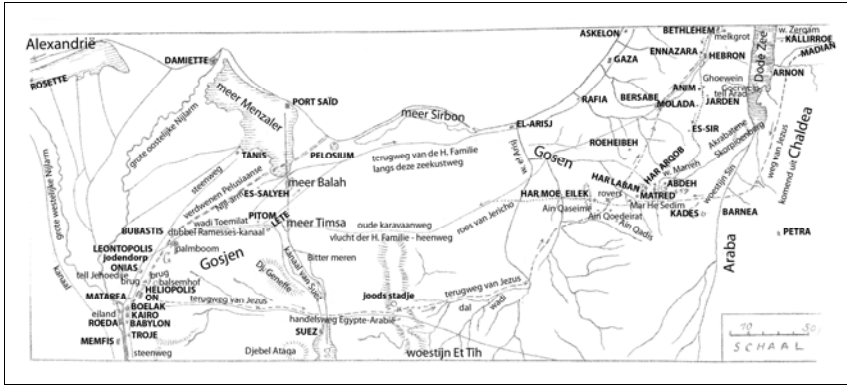
Jezus en zijn leerlingen gingen op het tapijt rond de tafel neerliggen. De mannen brachten brood of liever koeken, waarop in het midden kerven aangebracht waren, ook allerhande vruchten en ook honing. Zijzelf zaten met de gekruiste benen onder zich op ronde, toeklapbare voetbankjes, en tussen hun voeten stond of lag op een paal een kleine schijf, waarop zij een schotel plaatsten. Zij bedienden beurtelings hun gasten, maar buiten de tent hadden zij dienaren die de spijzen bereidden. Ik zag hen ook in een andere tent vogelen halen, die in een keuken aan het spit gebraden werden. De keuken was een haard in een soort aarden hut, waaruit de rook langs boven buiten trok; ze was van binnen bemuurd. Die opgediende vogelen waren wonderlijk toebereid; men had er, ik weet niet hoe, al de pluimen weer opgestoken, zodat ze er als levend uit zagen.

Na de maaltijd leidden zij hun gasten naar hun slaapkamer en *de Heer vroeg hen om water*. Wanneer zij Hem dit gebracht hadden, wasten de leerlingen Hem de voeten en *Hij waste de hunne*. Deze lieden vroegen Jezus verwonderd naar de reden daarvan, en Hij zegde hun iets. *Het scheen mij dat Hij hen onderrichtte en hun de reden te kennen gaf, en zij dachten goed te handelen met dit na te volgen*.

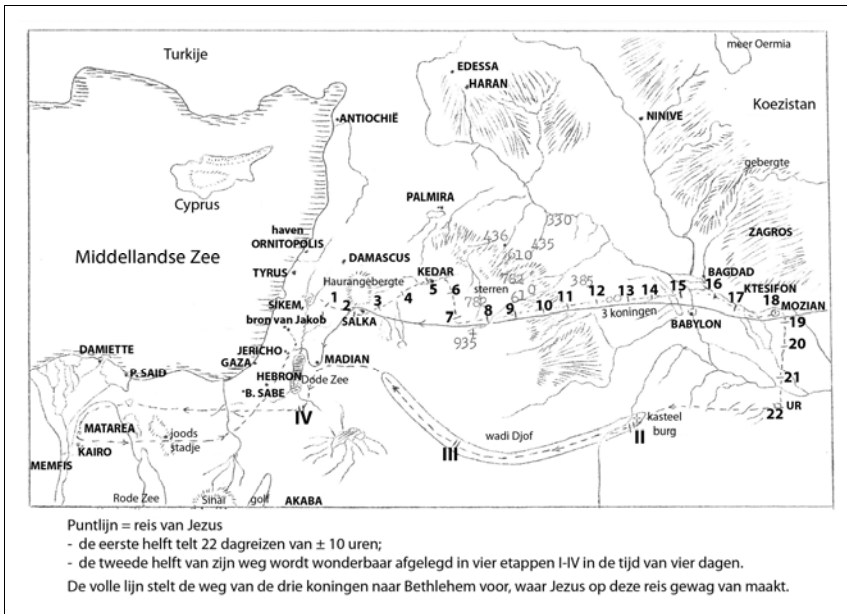
Kaarten met meer details, waarop ook deze reis van Jezus naar Chaldea uitgestippeld is, vindt men in het Leven der H. Maagd, in de geschiedenis der H. Driekoningen, fasc. 6, nr. 142 en nr. 153.

Jezus' verdere reis tot in Egypte en terugreis naar Palestina, zie hiervoor fasc. 7, nr. 177.

Op onderstaand kaartje is de reis in haar geheel uitgestippeld om een klaarder overzicht te geven.

Nachtelijke sterrendienst gedurende Jezus' slaap.

1542.

Nadat de Heer en de leerlingen zich neergelegd hadden, gingen de 5 mannen, nu in mantels gehuld, uit de tent.

Hun mantels waren van achteren langer dan van voren en er hing van achteren, vanaf de hals, ook een brede lap op neer.

(Wellicht een rugschild, zoals op de koorkappen vroeger bij ons in liturgische plechtigheden).

Het was reeds nacht en zij gingen naar een tempel, die gebouwd was in de vorm van een grote vierhoekige piramide, doch niet van steen, maar van louter licht materiaal, namelijk van hout en, waarschijnlijk, van huiden. Van buiten liepen trappen naar boven. Deze tempel lag in een diepte; haar hellingen stegen terrasvormig omhoog; deze terrassen waren van zitplaatsen voorzien en hadden rondom muren die tot borstwering dienden. Deze kringen waren op verscheidene plaatsen doorsneden door toegangen tot de verschillende afdelingen en deze toegangen zelf waren met lichte, sierlijke hekken gesloten.

Reeds waren wel meerdere honderden mensen binnen deze kring rondom de tempel. De vrouwen stonden achteraan, de jonge dochters nog verder en de kinderen het verst. Op de trappen van de tempelpiramide stonden hier en daar bollen; ze waren verlicht en maakten de indruk van echte hemellichamen; ze flikkerden echt als sterren; ik weet niet hoe dit ingericht was, ze stonden gerangschikt zoals zekere gesternten.

Binnen was de tempel ledig en kon zeer vele mensen bevatten. In het midden stond een hoge zuil, van welke weer balken naar de wanden liepen⁸¹⁰.

⁸¹⁰ In het midden een zuil. – Ter vergelijking: "Te Ispahan heeft een metzjid of moskee in het midden een dikke zuil, waarop veertig balken tezamen

komen, steunen en het dak schragen.” (Dapper, Perzië, 27). Dus nog dezelfde bouwtrant.

Sterrenverering. – Lang vóór Mohammed beoefenden de Arabieren en andere oosterlingen de sterrendienst. In zon en maan zagen zij de 2 hoogste oppergoden, in de sterren ondergeschikte goden. De vereerders van de hemellichamen werden Sabeeën, d.i. sterrendienaars, -aanbidders genoemd.

Er zal een woord over gezegd worden verder in een korte uitweiding over het Mazdeïsme (zie nr. 1572, voetnoot 816).

Hier oefenen deze vereerders hun dienst uit in een tempel met de vorm van een trappiramide. Zulk een piramide kon tot 7 verdiepingen hebben. Van vele trappiramiden bestaan nog overblijfselen.

Wij lezen b.v. in Larousse, Persepolis: “8 km ten noorden van deze stad liggen de ruïnes van 2 tempels van vuuraanbidders; ze hebben de vorm van afgeknotte piramiden.” Elke hogere verdieping springt achteruit en heeft dus een kleiner grondvlak dan de voorgaande. (De voorstelling in fasc. 11, nr. 319 kan er een idee van geven; zie tevens in dit nr. 1542).

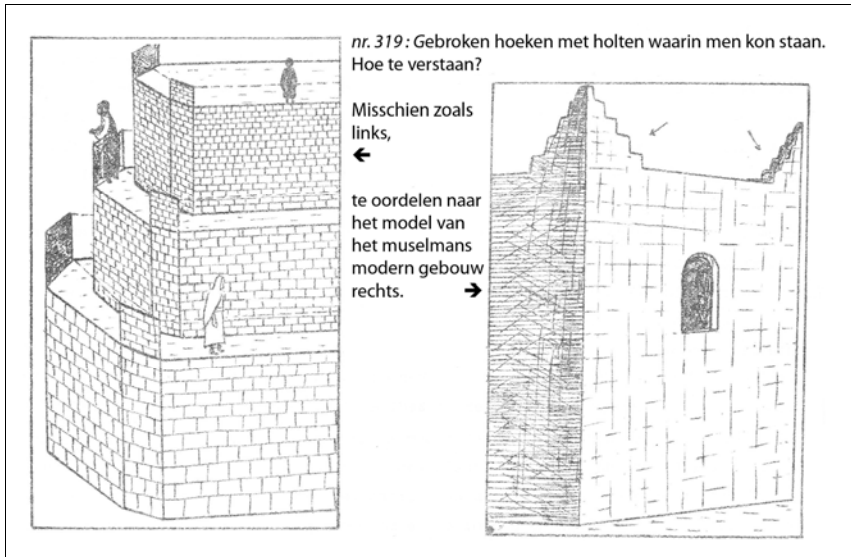
De oudste piramiden van Egypte zijn trappiramiden (te Sakkarah en Medjidoen).

In Chaldea en Assyrië liggen nog de resten van terrasvormige torens, die op de oude beeldfriezen van die volken uitgebeeld zijn; ze waren gebouwd op een vierhoekig grondplan. Elke zijde was 150 à 200 is lang.

De oudste torens bestonden uit 2 of 3, later ook op 7 trapsgewijze op elkaar gebouwde terrassen en de hoogste verdieping was een gebouw dat tevens tot tempel en observatorium ingericht was. De toren van Khorsabad ten noorden van Ninive, bestond uit 7 verdiepingen.

De onderste 4 zijn gans overgebleven. Zulke torens hadden ook een ruime omheining, zoals men het nog kan nagaan aan de noord- en oostkant van de torens van Babylon en Borsippa. Het plein rond de toren van Ninive was ommuurd. Hier bereikte men de terrassen van de torenbouw niet met trappen, zoals te Ur, maar een langzaam stijgende weg slingerde zich langs de terrassen heen naar het hoogste gebouw, de troon van de godheid. Ieder terras had een verschillende kleur. Deze toren is tot halverhoogte bewaard (cfr. 't H. L. 16^e jg. 47).

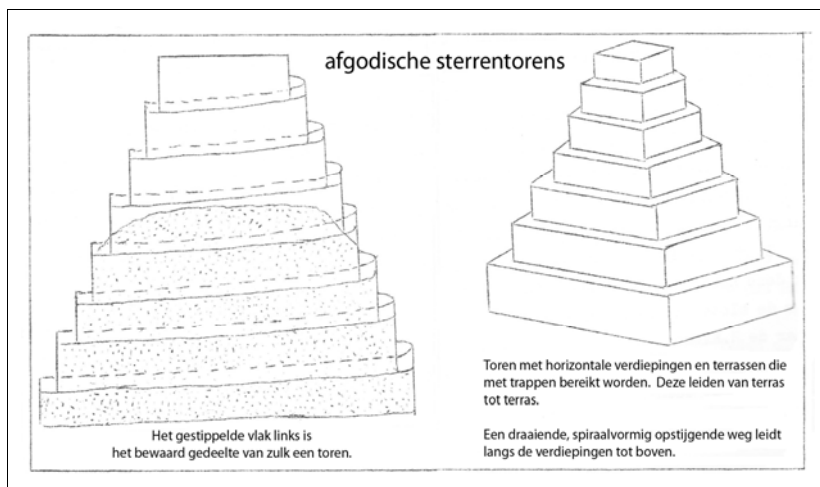
“Alle tempeltorens van Chaldea en Babylonië waren op dezelfde wijze ontworpen: een serie uitgestrekte, bijna vierkante terrassen, het één boven het ander oprijzend, terwijl ieder hoger terras kleiner werd dan dat eronder. Het heiligdom van de Godheid was op het bovenste terras en reusachtige hellende wegen leidden vanaf de begane effen grond naar boven. De terrassen waren schel gekleurd, de lagere zwart, de bovenste rood en

Op deze balken waren vele lichten aangebracht tot in het hoogste van de piramide en door deze lichten werden de bollen van buiten verlicht. Maar binnen heerste een zonderling halflicht, een schemering gelijk maneschijn, en het was alsof men in een hemel vol sterren keek, met de maan in de hoogste top en de zon in het midden.

het heiligdom in het blauw met een dak van verguld metaal.” (Langs Bijbelse wegen, blz. 99-100).

Bij de sterrendienaars voorbij Kedar was het tempelgebouw niet zo geweldig; het was ook lager, zegt K. dan dat bij de H. Driekoningen, het had misschien maar een paar verdiepingen, maar de binnenruimte schijnt echt aanzienlijk geweest te zijn, de inrichting kunstig en ruim ook het vergaderplein er omheen. Het geheel was indrukwekkend.

1543.

Dit alles was buitengewoon kunstig en natuurgetrouw gemaakt en het verwekte een huiverige indruk, want beneden in de tempel was het schemerdonker en rondom de (midden) zuil stonden 3 afgodsbeelden aangeleund.

- Het één was als een mens met een soort vogelkop; het had een grote, kromme snavel en ik zag dat zij er allerlei offerspijzen, vogelen en dergelijke dingen in staken, die onder het lijf er weer uitvielen.
- Het tweede beeld had een kop bijna gelijk van een os en het zat daar als een ineengehurkt mens; zij legden het vogelen van de grootte van een klein kind in de armen; het had ook gaten in het lijf, waarin vuur was, en er stond daar ook een offertafel, waarop zij dieren slachtten en aan stukken sneden, en deze werden verbrand. De rook ging als door een buis in de grond, of ondergronds uit de tempel.
- In de tempel was geen vlam zichtbaar, maar de afschuwelijke beelden, waarvan het derde een vreselijk ontuchtig

vrouwenbeeld was, zag men in de duisternis rood en afzichtelijk gloeien.

Het talrijke volk er omheen zong op een wonderlijke wijze: nu één stem alleen, dan weer een groot koor, en zulks met zeer weemoedige tonen, die dan opeens hevig losbarstten⁸¹¹. Zij schreeuwden vooral geweldig en gezamenlijk, wanneer de maan en andere sterren opgingen. Ik geloof dat deze afgodendienst tot zonsopgang duurde.

Blik op de Kedarenen.

Ik verwijderde mij van dit tafereel en ik kwam door de heidenstad bij Kedar. Ik zag dat degenen die Jezus uitgeleide gedaan hadden, juist thuiskwamen en dat hun vrienden en verwanten hen tegemoet gingen. Ik zag ook dat de heidenen hen weerhielden en hen vriendelijk en benieuwd om inlichtingen vroegen over de Profet, die zulke grote dingen bij hen gedaan had. Ik zag de ondervragers ook verbluft staan over alles wat zij hoorden, en ik zag hoe zij, die vroeger vijanden van hun joodse burens waren, hun

⁸¹¹ Weemoedig gezang. – Ook het gezang van de H. Driekoningen heeft K. weemoedig, eentonig genoemd; nu zingen ze hoog, dan laag, langzaam, indrukwekkend (cfr. nrs. 136, 140, 1563). Zulke zangwijzen bestaan nog in het Oosten.

Van de kerkelijke psalmodie der orthodoxen las ik dat ze in de hoogste mate eentonig is.

In zijn boek 'Voyage' schreef De Tesson: "De zang van onze Arabische gidsen is weemoedig, hoewel niet zwaar; het is al wat men zich somber en monotoon kan voorstellen. Misschien willen zij door dat ritmelooz, zonderling gezang het gevoel strelen van hun kamelen, die in dat soort melodie hun genoegen schijnen te nemen." (blz. 75).

Een Oostenkenner spreekt van het melancholische gezang der H. Driekoningen, van het eentonig gezang der bedoeïenen onder de tent ('t H. L. 2^e jg. 61; 2^e jg. 69).

Eentonig is volgens een vrouw uit Mostaganem de zang der Arabieren in Noord-Afrika (cfr. fasc. 5, nr. 136, voetnoot 310).

nu gunstig gezind werden en besloten hen in het vervolg te bezoeken en betrekkingen met hen te onderhouden. Bij Jezus' laatste sabbatlering (18 november) waren velen van hen aan de overkant reeds tegenwoordig geweest.

Deze heidenen hadden een andere afgodendienst, ruwer en gruwelijker dan die welke ik deze nacht gezien heb: zij maakten vele beelden en offerden ook hier en daar onder de blote hemel. Ik reisde nu altijd afwaarts en kwam eindelijk in het gewest (de Krim?) waar de H. Klemens stierf.

(De mededeling die K. hier over hem deed, heeft Brentano verwerkt in een levensschets van die beroemde paus. Bemerkt dat het overmorgen zijn feest is, dat toen in het bisdom Münster wellicht een paar dagen eerder viel?).

1544.

22 november. –

Vanmorgen zag ik Jezus aanstalten maken om deze mensen te verlaten.

Hij gaf hun toch nog enkele onderrichtingen. Op hun vraag wie Hij was en waarheen Hij zich begaf, sprak Hij hun van het Rijk van zijn Vader en verklaarde deze reis ondernomen te hebben om zijn vrienden te bezoeken, die Hem bij zijn geboorte begroet hadden, en dat Hij van daar de speelmakkers uit zijn kinderjaren in Egypte wilde opzoeken en tot navolging roepen, omdat Hij binnenkort tot zijn Vader moest terugkeren.

Hij sprak hun ook over hun afgodendienst, waarbij zij zich zulk een ijdele moeite gaven en zo vele offers slachtten. Zij moesten, zei Jezus, de Vader aanbidden, die dat alles geschapen heeft, en de offers niet geven aan beelden, die zijzelf hadden gemaakt

en die levenloos waren; het was beter die offers aan hun arme broeders te geven.

De woningen van de vrouwen van die mensen staan op een aanzienlijke afstand van de tenten der mannen.

Ieder van deze had een hele hoop vrouwen in een tent; zij hadden lange klederen aan en waren versierd met allerhande oorjuwelen en hun hoofdtooi was een hoge muts.

Jezus prees de afzondering van hun vrouwen, dit kon niet anders dan goed zijn, maar Hij brandmerkte hun veelwĳverĳ en vermaande hen om maar één vrouw te hebben en deze niet als slavĳn, doch als gezellĳn te behandelen, als gezellĳn die toch onderdanĳheid verschuldĳgd was.

Hij scheen hun bij zulke onderrichtingen zo liefdevol en bovenaards toe, dat zij Hem smeekten bij hen te willen blijven; zij wilden er een oude wijze priester bijroepen, maar *Jezus wees hun verzoek af.*

1545.

Zij brachten nu oude schriften die zij nasloegen en onderzochten. Dit waren geen rollen, maar dikke bladen als boombast, waarin allerlei kromme trekken ingekerfd waren. Deze bladen zagen er bijna uit gelijk dik leder. Zij baden de Heer dringend bij hen te blijven en hen verder te onderrichten. *Maar Hij antwoordde hun dat zij Hem zouden volgen, nadat Hij tot zijn Vader zou zijn weergekeerd en dat Hij hen dan zou laten roepen.*

Alvorens te vertrekken, schreef de Heer hun met een spitse stok 5 leden uit zijn afstamming op de stenen vloer van de tent. Het schenen me slechts 4 of 5 kromme enkelvoudige lettertekens te zijn, waaronder men een 'M' herkende; ze waren diep in de steen gegraveerd. De mensen bewonderden die woorden

aanstonds ten zeerste, bewezen er grote eer aan en maakten later een altaar met deze steen.

Nu zie ik die steen te Rome in de kerk van de H. Petrus in een hoek ingemetseld. Ook deze steen zullen de vijanden van de Kerk niet weg kunnen krijgen.

Jezus gedoogde niet dat zij Hem uitgeleide deden en wandelde met zijn leerlingen zuidwaarts, tussen de wijd verspreide tenten door, voorbij de afgodentoren of tempel.

Daar zegde Hij hun hoe liefdevol die heidenen Hem ontvangen hadden, hoewel Hij hun geen dienst bewezen had, en hoe snood daarentegen de hardnekkige, ondankbare Joden Hem vervolgd hadden, ofschoon Hij hen met ontelbare weldaden overladen had.

Jezus stapte de gehele weg met zijn gezellen zeer vlug voort. Ik weet niet meer waar Hij herbergde. Mij dunkt dat Hij nog enige dagen zal moeten gaan en dat Hij nog wel 50 mijlen af te leggen heeft, alvorens het land van de H. Driekoningen te bereiken.

23 november. –

Geen mededelingen over Jezus' handelingen, maar over de H. Paus Klemens. Zie nr. 1543, laatste alinea.

Over hem deelde K. heden waarschijnlijk bijzonderheden mee en Jezus zal heel de dag, 23 november hebben gereisd.

1546.

24 november. –

De vrijdagavond, kort vóór de sabbat, zag ik Jezus in de nabijheid van enige herderstenten aankomen en met zijn gezellen aan een

bron gaan neerzitten. Zijn gezellen wasten Hem daar de voeten en Hij de hunne.

Dan begon Hij met hen door gebed en onderrichting de sabbat te vieren, opdat ook hier in de vreemde het verwijt van de Joden niet waar zou zijn, dat Hij de sabbat niet heiligde.

Hij sliep deze nacht met de 3 jongelingen onder de blote hemel bij de bron. Dit waren hier geen vastwonende herders en ook hadden zij geen vrouwen bij zich; zij hadden hier slechts een tentenverblijf op hun ver afgelegen weiland.

1547.

25 november; Sabbat. –

Heden kwamen de herders rondom Jezus staan om Hem te aanhoren. *Hij vroeg hun of zij niets van de vreemdelingen vernomen hadden, die vóór 33 jaren door een ster naar Judea geleid werden om aan de nieuwgeboren Koning van de Joden hun hulde te bewijzen.*

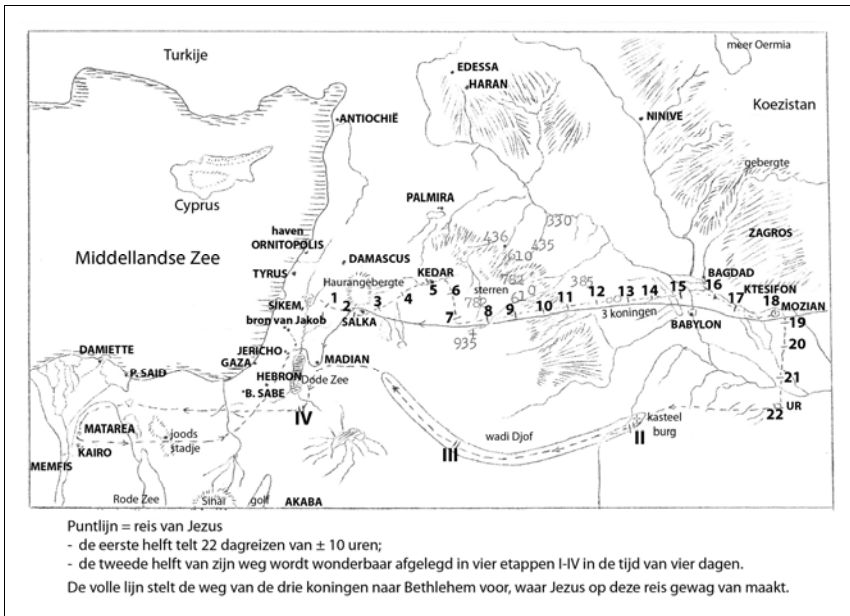
(Na zijn omweg over Kedar is Jezus op de grote heerweg gekomen, die door de H. Driekoningen gevolgd werd, zie kaart in nr. 1541).

Zij antwoordden: “Ja, zeker!”

En de Heer verklaarde hun dat Hij die Koning van de Joden was en Hij nu op reis was om hun een tegenbezoek te brengen.

Zij ondervonden een kinderlijke vreugd en vatten een oprechte liefde tot Hem op. Op een met palmen omringde plaats maakten zij van graszoden een schone verheven zitplaats met trappen. Dit werk liep vlot van stapel; zij sneden de graszoden met lange stenen of benen messen af, zodat de leertroon spoedig vaardig was. Jezus ging er plaats op nemen en *Hij onderrichtte zijn eenvoudige toehoorders in zeer mooie parabelen, en*

deze mensen, wel een veertigtal, luisterden zeer kinderlijk toe en baden allen met Hem mee.

‘s Avonds braken zij een tent af en bouwden die met een andere tot een grote zaal aaneen, en richtten daarin voor allen een maaltijd aan van vruchten, van kamelinnemelk en van een tot ballen samengeknede brij.

Toen de Heer de spijzen zegende, vroegen zij Hem waarom? En nadat Hij het hun verklaard had, wilden zij dat Hij ook hun spijzen zegende en Hij willigde hun verlangen in.

Zij wensten ook dat Hij hun gezegende spijzen naliet, en wanneer zij zachte spijzen, die niet bewaren konden, aanbrachten, *begeerde Hij meer duurzame, langer bewaarbare vruchten die zij Hem ook brachten.* De witte ballen die Hij nu zegende, waren van rijst. *Hij zegde hun dat zij,*

wanneer zij daarvan aten, er telkens verse rijst mee moesten mengen en dat deze spijs niet zou bederven noch de zegen verliezen.

De Koningen weten reeds door dromen dat Jezus tot hen komt.

Een wonderbare bol.

1548.

26 november. –

Ik zag de Heer weer op de graszoden troon een lering doen. Hij sprak over de schepping van de wereld, de val in de zonde en over de belofte van verlossing en herstelling. Hij vroeg hun of zij geen Belofte hadden?

Maar zij wisten slechts het een en ander van Abraham en ook van David, maar alles was met fabelen vermengd; zij waren zeer eenvoudig, net als schoolkinderen, en wie iets wist, zei het aanstonds rechtuit.

*Toen de Heer hun onschuld en onwetendheid zag, liet Hij een groot wonder geschieden. Ik weet niet meer juist wat Hij toen zei, maar het was als **greep Hij met zijn rechterhand uit een zonnestraal een kleine bol, die nu aan een lichtstraal uit het midden van zijn rechterhand neerhing.***

Die bol werd vervolgens groter, alsof men erin was, en alles was daarin te zien.

1549.

Die goede herders en de leerlingen zagen er alles in, gelijk de Heer het hun verklaarde. Zij stonden zeer verbluft en ontsteld om Hem heen.

Ik voor mij zag de hele H. Drievuldigheid in de bol, en terwijl ik de Zoon erin zag, zag ik Jezus niet meer, maar ik zag een engel

naast de bol zweven. Eens lag de bol op Jezus hand en deze scheen mij ook eenmaal de bol zelf te zijn.

In de bol zag men ontelbare beelden, die zich uit mekaar ontwikkelden en ik hoorde iets van het getal 360 of 365, zoals het getal dagen in het jaar, waarvan ook iets in de beelden van de bol bevat was.

Jezus leerde hun ook een kort gebed aan, waarin iets uit het Onze Vader voorkwam, en Hij gaf hun 3 intenties op, waarmee zij het afwisselend moesten bidden:

- *het was de dankbaarheid voor de schepping,*
- *de dankbaarheid voor de Verlossing en*
- *een derde punt was, geloof ik, voor de zielen in het vagevuur of verrijzenis of hemelvaart, neen (het was) het laatste oordeel.*
(oder Himmelfahrt, nein, jüngstes Gericht.).

(Een vertaler vertaalt: het was zeker niet voor het laatste oordeel.

Dat nochtans **het laatste oordeel bedoeld is** schijnt te blijken uit de 3 grote waarheden die verder uitdrukkelijk genoemd worden; hierover wilde Jezus hen onderrichten).

1550.

In deze bol was een ganse, zich uit elkaar ontvouwende geschiedenis van de schepping, van de zondeval en van de Verlossing te zien.

Ook zag men er in alle middelen waarmee men aan de Verlossing deelachtig kon worden.

Ik heb het daar, gelijk mijn eenvoudige medetoeschouwers verstaan, maar nu kan ik het niet meer zeggen.

Ik zag in de bol hoe alles met de H. Drieuldigheid door stralen samenhang en er zich uit ontwikkelde; een gedeelte echter zag ik er van losgerukt.

De Heer gaf hun door het verschijnen van de bol die uit zijn hand kwam, een idee van de schepping; door diens hangen aan een draad of lichtstraal het begrip van de afhankelijkheid der gevallen wereld van God en het begrip van de Verlossing (die zij van God moesten bekomen), door het vatten in de hand het begrip van het oordeel.

Voorts onderrichtte Hij hen over het jaar met zijn dagen als beelden van deze geschiedenis der schepping, en over de godsdienstigheid, de verering van God door heilige oefeningen en door arbeid, waarmee die dagen vervuld moeten zijn.

Deze herders waren naakter dan de sterrendienaren, waarvan hiervóór sprake was.

Nadat de Heer zijn uiteenzetting gesloten had, verdween de bol zoals hij gekomen was, en de mensen, verschrikt door het zicht van hun diepe ellende en ontsteld bij de gedachte van de goddelijke waardigheid van hun gast, werden zeer treurig en vielen met de 3 jongelingen op hun aangezicht ter aarde neer.

Ook Jezus werd treurig en wierp zich met zijn aangezicht op de graszoden troon neer. De leerlingen wilden Hem oprichten, en toen Hij zich van de grond verhief en ook de herders zich nu verhieven en, schuchter rondom Hem staande, Hem vroegen waarom Hij zo treurig was, *antwoordde Hij dat Hij treuren wilde met de treurenden* (cfr. Rom. 12, 15; cfr. Joa. 11, 33-36).

1551.

Vervolgens deed Hij een hyacint afbreken, die daar in het wilde groeide, maar veel groter en schoner dan bij ons, en Hij vroeg hun of zij de eigenschap van deze bloem kenden? "Wanneer de hemel, zegde Hij, betrokken is, trekt ze zich ineen en treurt en haar

kleuren verbleken, en zo is nu ook over mijn zoon een wolk gekomen.”

Hij noemde hun nu menige wonderbare eigenschap van deze bloem en haar betekenis (cfr. fasc. 12, nr. 385, voetnoot 142), maar met nog zoveel andere dingen, ben ik ook dit vergeten. Ik hoorde ook een wonderlijke, vreemde naam van de bloem, die ik deze morgen nog wist, en toen werd mij meteen gezegd, dat het de hyacint was.

Jezus vroeg hen ook wat voor een godsdienst zij hadden, hoewel Hij het goed wist, want Hij was als een goed leraar, die met de kinderen kinderlijk en eenvoudig is.

Toen brachten zij Hem al hun afgoden bij. Het waren verscheidene dieren, zeer natuurgetrouw nagebootst, schapen, kamelen en ezels; ze waren fatsoenlijk met een huid overtrokken; behalve dit, schenen ze van metaal, en wat uiterst belachelijk aandeed, al hun afgoden waren door dieren van het vrouwelijk geslacht afgebeeld en deze hadden voor uiers lange zakken met rieten tepels of buisjes. Deze zakken goten zij vol melk en molken ze op hun feestdagen, aten de gestolde melk en dansten en sprongen dan rond hun afgoden.

Iedereen plaatste ook het schoonste en gaafste van zijn vee in afzonderlijke stallen, en dit voedden en kweekten zij op als heilig.

Naar het model van deze heilige dieren vervaardigden zij hun afgodsbeelden en goten er van hun melk in. Wanneer zij dan een feestdag of goddelijke dienst hadden, brachten zij al die beelden onder sierlijke tenten bij elkaar en er was dan een boerenkermis, een gejoel en een drukte als op een jaarmarkt. Ook de vrouwen en kinderen waren er dan bij, en er werd gemolken en gegeten, gedronken en gezongen en gedanst en de dierlijke afgodsbeelden aanbeden.

Zij vierden niet de sabbat, maar de volgende dag, de zondag. (Heden is het dus hun rust- of feestdag).

Terwijl zij dit aan Jezus vertelden en Hem hun dierenbeelden lieten zien, zag ik, naar aanleiding van hun verhaal, zulk een feest.

1552.

De Heer wees er hun op welk een ellendige karikatuur van de ware godsdienst hun godsdienst en godsverering was en Hij vestigde vergelijkenderwijze hun aandacht erop, dat HIJ het reine dier van de kudde was, het Lam, waaruit alle voedsel, alle heil en geluk gemolken moesten worden en buiten Wie nergens zaligheid te vinden was.

Hij zei hun ook dat zij deze dieren afschaffen moesten, hun heilige levende dieren weer met de kuddes moesten mengen en hun afgodsbeelden, in zover er iets van waarde aan was, aan de armen uitdelen; dat zij altaren moesten oprichten en daarop wierook branden en offeren om de almachtige Schepper, de hemelse Vader te aanbidden en te danken; dat zij om de Verlossing moesten bidden en alles met hun arme broeders moesten delen, want in de naburige woestijn woonden mensen, die volstrekt niets, zelfs geen woontenten hadden. Wat zij van de dieren niet konden eten, moesten zij als een offerande verbranden, en zo ook het overschot van hun brood, waarvoor zij geen armen konden vinden. Zij moesten de asse daarvan op onvruchtbare plaatsen strooien, die Hij hun aanwees, om de zegen er over neer te trekken. De reden van deze handeling verklaarde Hij hun.

Jezus kwam nogmaals terug op de Koningen die Hem bezocht hadden, en zij zeiden: "Ja, wij hebben gehoord dat zij, 33 jaar geleden, op reis gegaan zijn om de Verlosser te zoeken en wij hadden gehoopt dat zij ons, bij hun terugkeer, alle geluk en zegen zouden aanbrengen, maar na hun terugkeer hervormden zij,

naar wij hoorden, hun godsdienst, maar verder hebben wij er niets meer van vernomen.”

1553.

27 november. –

Jezus bleef ook nog heden, maandag, bij deze herders, ging met hen rond naar hun verscheidene kudden en hutten, en *onderrichtte hen over alles, ook over verscheidene kruiden. Hij beloofde hun ook welhaast iemand te zullen zenden om hen verder te onderrichten.*

Hij zei hun dat Hij gekomen was voor allen in het algemeen en voor elke mens in het bijzonder, die naar Hem verlangde, en geenszins voor de Joden alleen, gelijk zij in hun ootmoedigheid meenden.

Vooral de 3 jongelingen waren getroffen geworden door het volstrekt nieuwe wonder met de bol. Zij stonden in een gans andere verhouding tot de Heer dan de apostelen; zij waren afhankelijk, stil, kinderlijk dienend en zij hadden niets daarin mee te spreken gelijk de apostelen. Dezen hadden een ambt en zij waren maar arme, dienstverrichtende leerjongens.

De herders hier gingen beurtelings naar huis tot hun vrouwen; zij hadden achting voor de onthouding en dit door oude overleveringen of verhalen (*und zwar durch Sagen*) over Abraham; zij stonden zelfs aan hun kudden niet toe zich naar lust te vermengen.

Jezus reist naar de tentenstad van de H. Driekoningen.

1554.

28 november. –

Op dinsdag reisde de Heer verder naar het land van de H. Driekoningen. Een twaalftal herders van hier vergezelden hem. Enige van hen schenen daar wat te maken of een belasting te betalen te hebben; zij droegen korven met vogelen mee. Deze reis was zeer eenzaam; op de ganse lange weg kwamen zij aan geen woning voorbij en toch was de weg duidelijk getrokken en liep niet in de woestijn verloren. Over aanzienlijke afstanden was de weg met bomen afgezet, die een eetbare vrucht van de grootte van een vijg droegen. Hier en daar groeiden verschillende soorten van bessen.

Op sommige rustpunten van de weg⁸¹², waar een dagreis aangeduid was, bevond zich telkens een toegedekte bron, omgeven door bomen, waarvan de takken boven door een ring samengetrokken en -gehouden werden en door elkaar groeiden, terwijl andere rondom neerhangende takken een loofhut of groene koepel vormden (waarschijnlijk een boom, zoals er een vermeld is in fasc. 24, nr. 1228, voetnoot 652). Op die rustpunten waren ook geschikte plaatsen om vuur aan te maken, en waren er afdaken om er de nacht onder door te brengen.

⁸¹² Wat K. hier een rustplaats noemt, is een oosterse herberg in haar meest primitieve vorm. "Sommige herbergen zijn niets méér dan rustplaatsen in de nabijheid van een bron aan de gewone weg." (Dubois, 54).

Volgens Dapper (1680) zijn er bronnen in alle oorden van de Arabische woestijn, waarvan hedendaags de plaats aan de Arabieren alleen bekend is.

Dezelfde zegt nog: "Om hun land ontoegankelijk en voor henzelf veiliger te maken hebben de Arabieren, ter plaats waar eertijds putten of bronnen dicht bij elkander waren, alles bedorven en verwoest en slechts enige, wijd uit elkaar gelegen putten behouden, die zij op iedere dagreis weten te vinden." (Arab. 101).

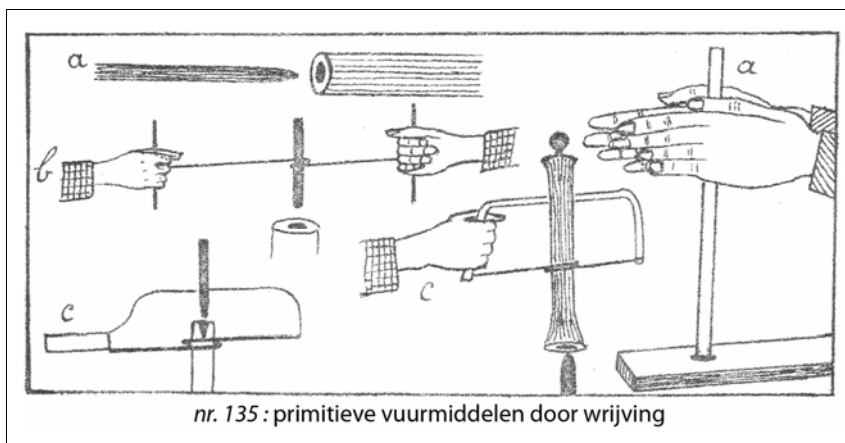
's Middags, als de hitte het hoogst was, rustten zij gewoonlijk bij zulke bronnen en aten vruchten. Daarna wasten de Heer en de jongelingen telkens elkanders voeten. *Door de andere medereizigers liet Jezus zich niet aanraken.*

De leerlingen waren nu eens, ten gevolge van zijn grote meegaandheid, zeer vertrouwelijk met Hem, maar dan weer bliken zij (wegens de geheimzinnigheid van Jezus' persoon) schuw en vreesachtig zijwaarts naar Hem toe, en wisselden dan een blik met elkander. Dit geschiedde, wanneer zij over zijn wonderen en zijn Godheid (welke zij vermoedden) nadachten.

Ik zag ook dikwijls dat Jezus voor hen verdwenen scheen te zijn. *Hij leerde en sprak met hen over alles, waartoe de weg aanleiding gaf* (cfr. fasc. 11, nr. 301, voetnoot 95).

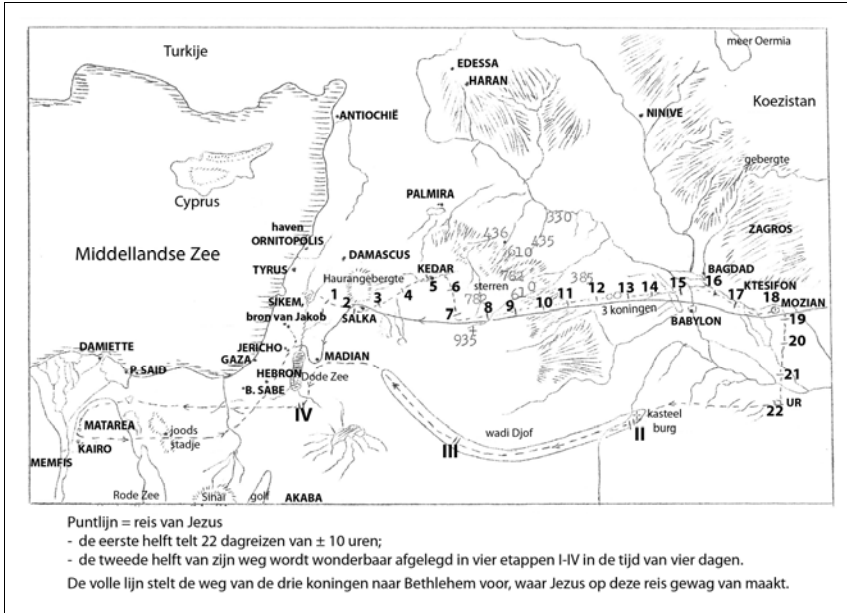
1555.

Zij stapten door, ook gedurende een deel van de nacht. De jongelingen maakten dan vuur door middel van 2 stukken hout, die zij vlug in elkander ronddraaiden (cfr. fasc. 5, nr. 135).

Ook hadden zij een soort van stoklantaarn bij zich, die boven open was en met een klein licht een grote, roodachtige schijn

verspreide. Ik weet niet waaruit hij bestond. Ik heb ook in de nacht wilde dieren verschuwd op de loop zien gaan. De weg liep meermalen over hoge, doch niet steil, maar zacht opstijgende bergen (zie hoogtegetallen op kaartje, nr. 1541).

29 november. –

Ik zag eens op een veld of vlakte vele notenbomen in rijen, en enige mensen die de afgevallen noten in zakken verzamelden; het scheen toch maar een naogsting te zijn. Ik zag ook bomen waaraan geen bladeren meer waren, maar nog vruchten hingen. Ik zag ook perziken op heuvelen en dunne, in rijen geplante bomen, en ook een boom, bijna gelijk een laurierboom bij ons. Menigmaal was de rustplaats in bossen van grote jeneverbomen, met een stam wel zo dik als een sterke mansarm. Boven waren ze dicht in elkaar gegroeid, maar binnen (onder de kruin) waren ze zorgvuldig (tot een sierlijke loofhut) uitgesnoeid; ze vormden een zeer aangename rustplaats.

Het grootste gedeelte van de weg liep toch door witte zandwoestijnen; dan volgden plaatsen of stroken van witte kleine stenen; andere streken waren bedekt met kleine stenen, zo glad als vogeleieren; nog andere gewesten lagen vol zwarte stenen, gelijk scherven van kleine gebroken potten, of stukken van holle kruiken. Verscheidene van die stukken hadden zelfs welgevormde gaten, die als handvatsels of oren waren; ook kwamen de landlieden hier de bruikbaarste opzoeken voor schalen, schotels en kommen.

(Voor al deze gegevens en bijzonderheden wijzen wij terug naar de beschrijving van het gewest en gebergte met de stroken gladde stenen, potscherven met handvatsels, enz. in fasc. 6, nr. 141, voetnoot 316. Jezus trekt hier door dezelfde bergstreek waar de H. Driekoningen ook doorgekomen zijn.)

Op de laatste berg lagen louter grauwe stenen. Op de overzijde afdalend (zie ons kaartje met het gebergte, nr. 1541), kwamen zij bij de voet van de berg aan een hoge dichte haag van bomen, waarachter een snel vlietend water om een bebouwde grond vloeiende. (Van het gebergte dalen vele beken en rivieren af, maar welke hier is bedoeld, is natuurlijk onmogelijk te zeggen). Zij vonden daar een aan de oever vastgehecht vlot van boomstammen en bindwischen en daarop staken zij de rivier over.

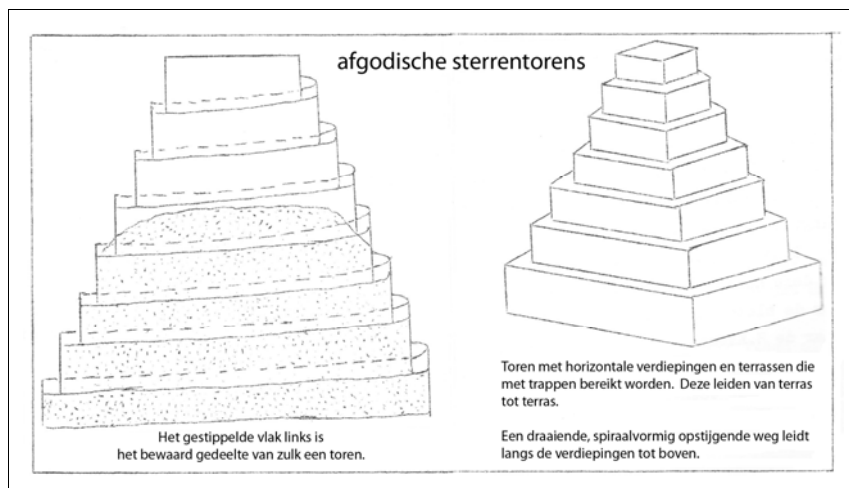
Aankomst in de voorwijk van de tentenstad.

1556.

30 november. –

Ik zag hen over de vlakte in de richting van verscheidene hutten (moshutten) gaan, die van hout gevlochten en met mos belegd of gedekt waren; ze hadden spitse daken en de slaapvertrekken lagen rondom de middenkamer (in het rond in de kamer tegen de wanden). Ik zag daarin zitplaatsen en legersteden van mos. De mensen waren hier meer gekleed; zij waren daarenboven gehuld in mantels die er als (bedde-)dekens uit zagen. Ik zag in die

hutten ook vrouwen die kookten. Meer in de verte voorbij die hutten zag ik tentgebouwen, doch veel groter en steviger dan alle voorgaande; ze hadden een stenen fundament en bestonden uit verscheidene verdiepingen. Van buiten liepen er ook trappen rond (zie tekening en beschrijving, nr. 1542, voetnoot 810).

Tussen de eerste moshutten door zag ik de Heer gaan, toen deze morgen om 5 uur mijn visioen eindigde. Hij ging daar ook aan een bron zitten en de leerlingen wasten Hem de voeten. Men leidde Hem in een huis dat voor vreemdelingen ingericht en bestemd was. De lieden waren hier zeer goed. De mannen die Jezus vergezeld hadden, keerden weer huiswaarts en ontvingen spijs voor de reis.

Dit gewest van moswoningen is zeer uitgestrekt. Ontelbare dergelijke woningen liggen tussen velden, weiden en tuinen verspreid. Hier (in de laagvlakte) kan men de grote tentpaleizen niet zien; ze liggen op een nog aanzienlijke afstand van hier (nl. 2 uren verder, nr. 1559, begin). Maar men kon ze zien, toen men van de bergen afdaalde.

Het gewest is buitengewoon aangenaam en vruchtbaar. Op de heuvelen ziet men vele hagen van dat soort balsemstruiken, waaruit een kostbaar sap uit de takken druipt, nadat men er insnijdingen in gemaakt heeft; het wordt opgevangen in die komvormige stenen schalen die daar in de woestijn gevonden worden.

Ik zag ook prachtige tarwevelden met halmen zo dik als riet; ook wijngaarden. Ik zag rozen en bloembollen, zo dik als het hoofd van een kind, en in het algemeen zeer grote bloemen. Kleine, klare, snelvlietende en ruisende beken zijn daar met zorgvuldig geleide en tot lovergang gevormde hagen overwelfd. Men verzamelt de bloemen van die hagen, terwijl de bloesems die in het water gevallen zijn, hier en daar op de best geschikte plaatsen in netten opgevangen en dan bewaard worden. Op de plaatsen waar deze bloemen opgevist worden, houdt men de toegang tot die haaggewelven gesloten. Ik weet nu niet waartoe die bloesems eigenlijk moeten dienen.

(Waarschijnlijk hebben wij hier te doen met Henna of de Cyprusplant of struik, die veel op het eiland Cyprus voorkomt en waarover een woord gezegd is in fasc. 25, nr. 1297, voetnoot 701; over balsem vindt men iets in fasc. 2, nr. 60, voetnoot 126).

De mensen hier brachten en toonden aan de Heer alle vruchten die zij hadden.

1558.

*Hij sprak met hen over die mannen welke eertijds de ster gevolgd waren, en zij antwoordden dat die hoofdmannen, die voortijds op een grote afstand van elkander woonden, hier, na hun terugkomst een hoge bidpiramide hadden gebouwd en een tentenstad er omheen en dat zij er samen waren blijven wonen*⁸¹³.

⁸¹³ Op deze plaats hebben wij de volgende zinsnede weggelaten: "Zij hadden zich op deze plaats gevestigd, waar de ster hun het eerst verschenen WAS en hen allen tezamen had gebracht."

Zij hadden ook de zekerheid bekomen, vertelden de mensen nog, dat de Messias hen eenmaal zou komen bezoeken en dat zijzelf, nadat Hij weer vertrokken zou zijn, deze stad weer zouden verlaten.

- “Mensor”, zegden zij, “leeft nog en is gezond.
- Teokeno kan van zwakheid en ouderdom niet meer gaan.
- Saïr is vóór enige jaren overleden; zijn lichaam dat in een grafpiramide begraven ligt, is tot op heden onbedorven. Op de verjaardag van zijn dood bezoekt men zijn graf; men opent dan met grote plechtigheid de grafkelder en de graven en bewijst eer en hulde aan de lijken, waarbij zelfs een bestendig vuur onderhouden wordt.”

Hierop informeerden zij bij Jezus naar degenen die deel uitgemaakt hadden van de stoet der H. Driekoningen en in de vreemde in het beloofde Land achtergebleven waren.

Het antwoord, van Jezus kon de zienster niet geven noch op het ogenblik haar verhaal voortzetten, daar hevige pijnen haar in zulk een staat van uitputting hadden gebracht, dat zij scheen te zullen sterven.

Op 1 december hernam zij haar verhaal.

1559.

Vrijdag, 1 december. –

Deze mensen hier zonden een bode naar de tentenstad van Mensor, de oudste nog levende koning; de stad lag een paar uren van hier verwijderd; zij meldden dat zij geloofden dat een afgezant van de koning der Joden bij hen aangekomen was.

‘s Avonds, met het aanbreken van de sabbat, *vroeg Jezus voor zich en de leerlingen een eenzame hut*, en aangezien

Dit is klaarblijkelijk onjuist, want hier is men nog ver van de Eufraat, terwijl de ster hen tot de tocht uitnodigde in Iran, het hoogland, niet enkel ver over de Eufraat, maar zelfs ver over de Tigris.

men hier geen lampen van joods model had, bereidden zijzelf een lamp voor het vieren van de sabbat.

2 december; Sabbat. –

Jezus heeft de sabbat met zijn 3 leerlingen tot de zaterdagavond hier in afzondering gevierd.

Ik heb ook gezien dat uit de stad van de koning 7 mannen tot Hem kwamen om Hem te verwelkomen. Ik zag deze mannen in lange, witte, goud-bestikte mantels, die van achteren langer waren dan van voren, en met om het hoofd een witte, met goud bestikte soort van tulband. Aan hun wrong- of bolmuts zag ik ondermeer bevestigd een blinkende knop, en daaraan een lange, rechte, niet gekrulde vederbos vastgemaakt. Deze bos hing als een roede of staart zijwaarts gebogen neer.

Zij nodigden Jezus en zijn leerlingen uit naar hun stad en ik zag ook dat zij geboden een betere verblijfplaats voor de Heer ledig te maken. Die mensen brachten dan een plaats in orde, die vol lag met allerhande vruchten, en zij baden Hem langer bij hen te willen blijven. Ook hoorde ik de Heer in de zaal van deze woning een *leerrede houden en iets zeggen over goedwillige heidenen en over dezulken, die niet geleerd en toch deugdzaam van harte waren.*

In de stad van de koningen beschouwde ik ook de toebereidselen die zij troffen om de Heer te ontvangen. Zij bonden bomen tezamen en maakten zegebogen en hingen er allerlei sieraden, stoffen, bloemen en vruchten aan.

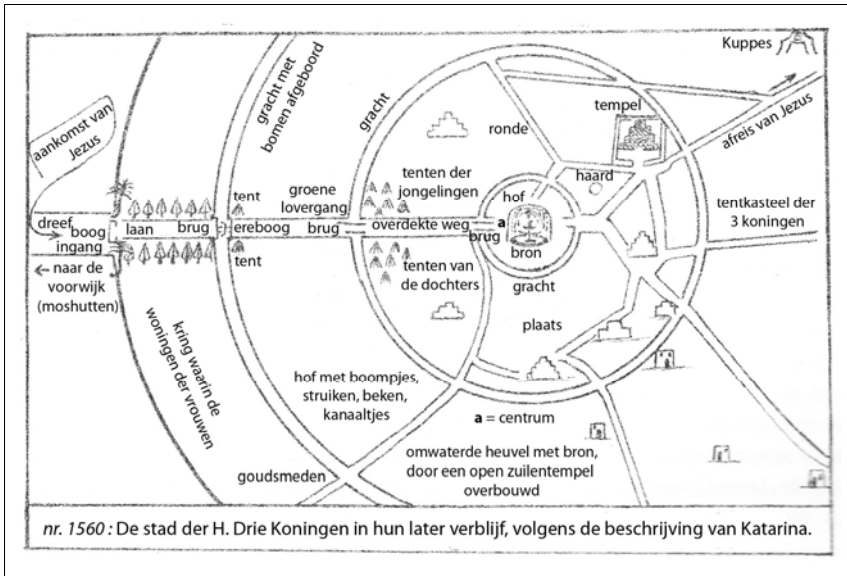
Jezus naar het tentkasteel van koning Mensor afgehaald.

1560.

Zondag, 3 december. –

Ik zag zo vele en verscheiden bijzonderheden, dat ik ze niet meer in volgorde kan verhalen; ik zal er ook veel van vergeten.

Zohaast zij in de tentenstad de tijding van Jezus' aankomst vernamen, zag ik bij de koningen velerhande toebereidselen treffen om de Heer te ontvangen.

Bij deze gelegenheid bezichtigde ik de stad; ze is onbeschrijfelijk aangenaam, sierlijk en comfortabel; ze lijkt meer op een lustplaats, een soort buitenverblijf, dan op een stad. De hoofdtenn lijkt op een kasteel; ze heeft van onder een stenen grondslag en (onmiddellijk) op die grondslag een verdieping geheel van doorzichtige traliewanden. Daarboven zijn dan de woonkamers van het tentkasteel, dat meerdere verdiepingen heeft. Rondom het

grote gebouw lopen overdekte trappengangen (*Treppengänge*). Nog andere zulke tentgebouwen, de ene groter de andere kleiner, liggen in de omtrek en ze zijn allemaal met elkaar verbonden door wegen, die met veelkleurige stenen geplaveid zijn. Daarin zijn op sierlijke wijze allerlei patronen en figuren uitgebeeld, zoals sterren en bloemen. Al deze nette, sierlijke wegen lopen tussen groene grasperken en tuinen, waarvan de regelmatige bedden begroeid zijn met bloemen en fijne boompjes, die kleine bladertjes hebben, zoals de myrten en de laurierboompjes; en verder met allerlei struiken, die bessen dragen of specerijen voortbrengen.

1561.

In het midden van zulk een plaats is een prachtige springbron, die meerdere opzetstukken of opzetsels (*Aufsätze*) hoog is. (De bron bestaat in de hoogte uit meerdere op elkaar gezette delen, nl. bekken). Men kan ze ver in het rond zeer sierlijk in vele stralen laten spuiten. De bron ontspringt onder een gebouw, dat met een open zuilengang omringd is en hierin staan banken als zitplaatsen. Achter deze bron komt men bij de tempel; deze is voorafgegaan door een voorhof, dat met een zuilengang omringd is. (Niet alleen voorafgegaan, maar ook omringd, zoals te Jeruzalem en bij de sterrendienaars, gelijk het verder zal blijken). Die gangen zijn aan de ene kant open en vertonen aan de andere kant de toegangen tot bijzondere graven. Hier bevinden zich ook deze van de reeds overleden koningen.

De tempel zelf is een vierhoekige piramide, doch niet zo plat als die, welke ik het eerst op deze reis gezien heb. Ook hier lopen trappen met leuning RONDOM de piramide naar boven en de top is doorzichtig uitgewerkt. (Dit schijnt te betekenen: het boventerras is omgeven door een leuning van doorzichtig traliewerk)⁸¹⁴.

⁸¹⁴ Trappen lopen rondom de piramide naar boven. – Men kan dit verstaan als gezegd van horizontale gangen, die rond iedere verdieping lopen, gelijk

Ik bemerkte ook een tenthuis, waarin aan de ene kant jongelingen, en afgescheiden aan de andere kant jonge dochters waren.

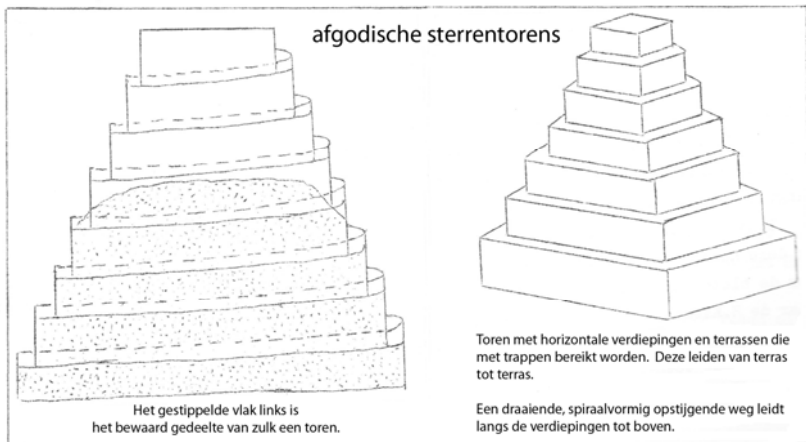
Ik geloof dat zij *daar onderricht ontvingen*.

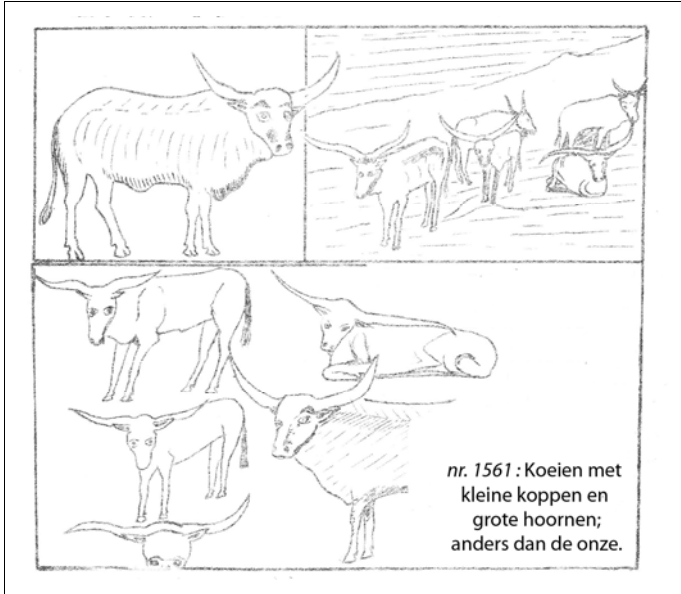
De eigenlijke woningen van alle vrouwen liggen buiten deze kring; zij wonen gezamenlijk in hun apart vrouwenverblijf.

Het is niet te beschrijven hoe sierlijk, hoe groen en hoe zuiver hier alles aangelegd en ingericht is, van welk een vlijt, opgewektheid en kinderlijke geest dit alles getuigt. Overal zijn mooie tuinen met rustbanken en ik zag ook een groot doorzichtig huis, van onder tot boven vol vogelen. Verder op een grote afstand zag ik velerhande tenten en hutten, waarin arbeiders van verschillende bedrijven, ja, ook smeden woonden. Ook zag ik stallen en grote weiden vol kudden; het waren kamelen, ezels en grote schapen met fijne wol (cfr. fasc. 5, nr. 131, voetnoot 295), ook koeien anders dan de onze, nl. met grote hoornen en kleine koppen.

bij de sterrendienaars, zoals ook rond de verdiepingen van de synagoge te Gilgal of van het huis van Jozef te Bethlehem.

Toch schijnt de uitdrukking meer te wijzen op een langzaam opstijgende gang die spiraalvormig rondom het gebouw naar boven loopt, waarbij niet telkens een trap nodig is die van verdieping naar verdieping voert. Voor deze 2 soorten van piramiden en hun trappen, zie nr. 1542, voetnoot 810 (tekening & tekst).

1562.

Ook heb ik hier alleen heuvels gezien, geen bergen, want hier zijn slechts lage zachte heuvels; ze schijnen mij niet veel hoger dan bij ons de grafheuvels van de oude heidenen. Rondom is een tentdoek gespannen en ook kleine tenten staan er omheen. Daar zag ik lange buizen die in de aarde geboord werden; een boor met een handgreep stak in de buis; hiermee boorden de arbeiders in de grond en wanneer zij de buis dan uit de aarde trokken en er goud, waarnaar zij zochten, in ontdekten, dan groeven zij van ter zijde in de heuvel tot bij die plaats en ontgonnen er het goud. Ik heb nog veel meer gezien, maar helaas! ik kan dit alles niet meer ordelijk verhalen.

Ik zag nu dat zij het bericht van de aankomst van de Heer ontvangen hadden; zij hielden Hem voor een gezant van de Verlosser en aanstonds waren allen in de weer om Hem zo luisterrijk te ontvangen, als kwam de Koning van de Joden zelf tot hen. Zij waren vol vreugd en ernst.

Ik zag de koning met de overige hoofdmannen en priesters zich beraden en allerlei aanstalten maken voor een feestelijke ontvangst; men legde klederen gereed tot geschenken, men reinigde en versierde de wegen; men bond bomen met de toppen tot zegebogen samen, men verzamelde bloemen tot kransen en verrichtte meer dergelijke werken.

1563.

Ik zag tezelfdertijd enerzijds de Heer met de jongelingen en de 7 gezanten de weg naar het tentkasteel inslaan, en anderzijds de oude koning Mensor dit kasteel verlaten. De laatste reed op een mooi versierde kameel, die aan beide zijden kasten droeg; aan weerskanten liep een gevolg van een twintigtal oudere en jongere mannen, van wie er verscheidene in de stoet naar Bethlehem meegereisd waren. De koninklijke stoet trok op dezelfde weg de Heer tegemoet onder het zingen van een plechtige, weemoedige melodie, die ik hen ook in de nacht op hun tocht naar Bethlehem had horen zingen (cfr. nr. 1543, voetnoot 811).

Deze koning was de oudste van de 3 die aan het Kindje Jezus offeranden gebracht hadden; hij was van een bruinachtige gelaatskleur en droeg op het hoofd een hoge ronde muts, die met een witte wrong of holband omgeven was. Hij droeg een witte, met goud geborduurde mantel, die van achteren een lange sleep had (cfr. tekeningen in fasc. 5, nrs. 134 en 135, voetnoot 309).

Aan het hoofd van de stoet droeg een man een lange staf voor hem uit met uitgetand bovineinde, waaraan iets gehecht was, dat als een vleugel fladderend breed uiteen hing. Dit riep de gedachte aan een paardenstaart op, maar het was een ereteken (zinnebeeldig teken of symbool?) gelijk onze vlaggen. Deze stoet kwam in een dreef tussen schone weiden, waarop hier en daar zachte, witte mostapijten, gelijk dikke pels als uitgespreid lagen.

Ongeveer halverwege hield de stoet stil bij een boom, waaronder een bron was, die met een mooie, groene, gesnoeide loofhut, als een tempeltje, omringd was. Hier steeg de oude koning van zijn kameel af en bleef wachten op de Heer, die hij zag naderen.

1564.

De 7 gezanten die de Heer afgehaald hadden, waren loopboden van wie de Heer zich bediende om boodschappen te sturen. Één van hen liep Jezus vooruit en wees de koning op zijn aankomst. Nu nam men uit de kasten van de kameel verscheidene prachtige, witte, met goud geborduurde kledingstukken, en ook gouden drinkbekers, borden en schalen met vruchten, en men zette dit alles bij de bron op een tapijt neer.

Toen de Heer nu naderde, ging de van ouderdom gebogen grijsaard, door 2 mannen geleid, met nog een derde die zijn sleep droeg, de Heer met grote ootmoedigheid tegemoet. Hij hield in de hand een lange staf, die met goud versierd was en boven met een scepter eindigde. Nauwelijks had hij Jezus gezien of hij bekwam een inwendige vermaning, een beweging of ontroering, zoals bij de kribbe, waar hij ook het eerst op zijn knieën was gevallen. Hij reikte Jezus zijn staf over en wierp zich voor Hem neer, Jezus bood hem de hand en hief hem op.

Nu bracht men aan de ouderling de geschenken; hij nam de prachtige gewaden op zijn handen en bood ze de hoge gasten aan. *Jezus aanvaardde die en overhandigde ze aan de jongelingen en deze lieten ze weer op de kameel leggen. De Heer nam die geschenken wel aan, maar Hij wilde er zich niet mee bekleden. De koning schonk Hem ook de kameel, maar met een vriendelijk dankwoord weigerde Jezus dit aanbod.*

1565.

Nu traden zij in de loofhut die de bron omgaf en de koning reikte de Heer een teug fris water toe, waarin hij een sap (balsem) uit een klein flesje had laten druipen. Voorts bood hij Hem vruchten op kleine schalen aan. Hij was onbeschrijfelijk ootmoedig en vriendelijk als een kind. Hij vroeg naar de Koning van de Joden, want hij hield Jezus voor diens gezant en kon zich geen rekenschap geven van zijn sterke, inwendige ontroering.

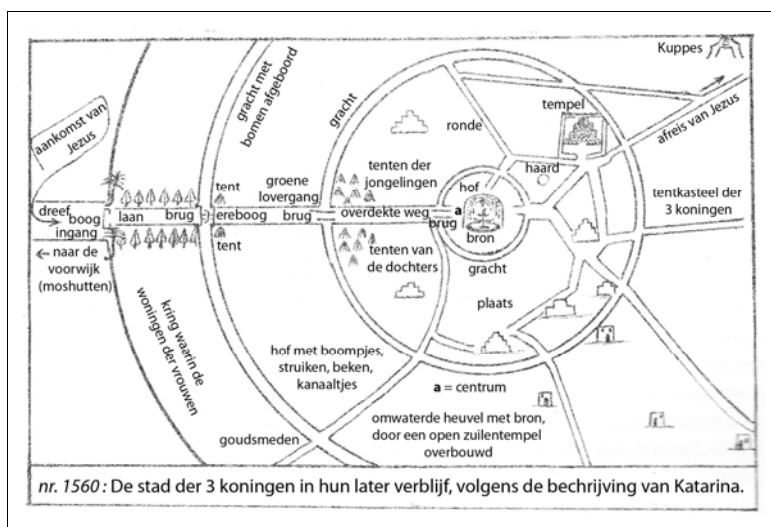
Ik ben hun gesprek vergeten; ik zag ook dat de anderen met de jongelingen spraken, en dat zij Eremenzear, die later Hermes genoemd werd, omhelsden en van vreugde tranen stortten, want zij vernamen van hem dat hij een zoon was van die medereizigers, die na het bezoek aan het Kindje Jezus daar in het land gebleven waren. Later hoorde ik dat hij een nakomeling van Ketura en van Abraham was.

Nadat zij hier een weinig vertoefd hadden, wilden zij dat Jezus op de kameel zou gaan zitten, maar *dit wilde Hij niet toegeven* en de grijze koning moest hem weer bestijgen.

Jezus en de leerlingen gingen aan het hoofd van de stoet. Na zowat een uur bereikte deze de eigenlijke omheining van het woongebied. Deze omheining bestond uit open gespannen witte doekbanen, die als ringmuren dienst deden en van dit punt links en rechts kringvormig voortliepen.

(Van hier voort is de beschrijving van de stad der koningen meer gedetailleerd en om zo te zeggen meer ordelijk.

Om ze gemakkelijker te kunnen volgen, plaatsen wij hier nogmaals de tekening van nr. 1560.)

Aan de ingang kwam een schaar van feestelijk uitgedoste jonkvrouwen de stoet tegemoet; zij gingen twee en twee met tussen zich korven vol bloemen, waarmee zij de grond voor de Heer zo dicht bestrooiden, dat de ganse weg ermee bedekt was. Aan de ingang waren bomen (met hun top) tot een ereboog samengetrokken. De weg leidde door een lange laan van bomen. De jonkvrouwen hadden witte, zeer wijde broeken⁸¹⁵, en onder de voeten sandalen met scherpe (opgaande) tippen. Zij droegen nog een bovenkleed, dat van voren open en van achteren wat langer was. Om het hoofd hadden zij witte banden en aan de armen, alsook om hun hals en borst vele kleine kransen van krulachtige stoffe, van bloemen en wol en glanzende pluimpjes. Hun kleding was zeer zedig, het lichaam volkomen gedekt, maar zij droegen geen sluiers.

1566.

Eenmaal deze lommerrijke dreef voorbij, waarvan de bomen hun takken boven verenigden, kwam de stoet aan een gracht of beek, die in boogvorm rond een park vloeiende. Er lag een brug over, die met een tent overbouwd was. Door een vijftal priesters werd Jezus onder een prachtig versierde ereboog ontvangen. Zij droegen lange witte mantels met lange slepen, die achter hen gedragen werden. Ik zag op hun kleed vele snoeren en aan hun

⁸¹⁵ Droegen broeken. – Nu zou deze bijzonderheid geen verwondering meer baren. Vele jaren geleden was dit anders. Vandaar dat ik toen meende bij dit gezegde best het volgende aan te tekenen: “De Arabische volkswrouwen hebben voor kleding een hemd en een broek.” (Géogr. univ. V, 130).

“Een mode die in het mohammedaanse Oosten algemeen gevolgd wordt, noodzaakt de Perzische vrouw een ENORM WIJDE broek te dragen, die bovendien met katoen of watte gevoerd is.” (Géogr. Univ. V, 155, 156).

“De vrouwen dragen in Perzië broeken en hemden naar de wijze van de mannen.” (Dapper, Perzië, 105-106).

“In Mesopotamië dragen zij boven de broek nog een wijde rok.” (Dapper, Mesopotamië, blz. 78).

Nog een 10-tal andere getuigenissen zouden kunnen worden aangehaald.

rechterarm een lange band (of soort manipel)⁸¹⁶, die van draden of van pels gemaakt scheen te zijn en tot op de grond neerhing. Zij hadden getande kronen op het hoofd (misschien zó te verstaan:

en op het voorhoofd een hartvormig schildje, waaruit nog een spits uitstak.

Twee droegen tussen zich in de handen een gouden vuurpot, en de anderen droegen op stelen gouden wierookvaten in de vorm van kleine scheepjes, waaruit zij de wierook op het vuur wierpen. Zodra zij nabij Jezus kwamen, werd hun sleep niet meer opgehouden, maar men bond hem op hun rug in een strik op.

Jezus trok rustig, gelijk op Palmzondag, tussen al deze eerbewijzen door. De gehele weg door het park liep in een groene lovergang, die ter zijde open was; dit lustpark was groot; naar de buitenkant toe stonden hoge bomen, maar naar binnen toe, fijne, kleine sierboompjes. Vele kanalen en beken besproeiden deze grootse tuin; deze was in vele driehoekige kleine perken verdeeld door paden die met kleine stenen sierlijk ingelegd waren. Op die perken groeiden allerlei mooie kruiden en bloemen.

1567.

Alle bomen en struiken van het park waren gesnoeid en geleid in vormen die een grote verscheidenheid vertoonden. Ik zag er zelfs die mensen en dieren nabootsten. Ook waren er vele overschaduwde rustbanken en priëlen in. De lovergang die ter zijde open was en het park doorsneed, was met kleine, veelkleurige steentjes ingelegd, die sterren en andere figuren voorstelden. Ook deze tuin eindigde bij een beek, die ook weer

⁸¹⁶ Manipel. – (Latijn: manipulus) is een strookvormige doek die tijdens het celebreren van de Mis aan de linkerarm wordt gedragen.

Symboliek: De manipel staat, als voormalige zweetdoek, in de christelijke symboliek voor de last van het werk in de wijngaard van de Heer. Tevens herinnert hij aan de ontberingen die Jezus Christus moest lijden tijdens zijn aardse leven.

de richting van een boog volgde en waarover eveneens een met een tent overbouwde brug geslagen was. Voorbij deze brug liepen links en rechts boogvormig vierhoekige lage tenten, waarin de jongelingen woonden. De weg liep overdekt naar het middenpunt van de grote ronde plaats, die het centrum van de gehele ronde stad of nederzetting was, en daartegenover stond de grote koninklijke tent.

In het midden van de ronde plaats lag een heuvelvormig eiland, geheel tot een tuin ingericht en geheel met water omgeven. Op deze heuvel of eiland was een fontein, waarboven een soort tempel stond, die rondom open was en bestond uit een dak van huden op slanke zuilen.

Toen de Heer zijn intrek over de brug op de ronde plaats deed (hier stonden de tenten van de mannelijke en vrouwelijke jeugd) ontvingen de jongelingen Hem met de muziek van fluiten en kleine trommels. Zij waren zonderling gekleed en ik geloof dat zij een soort lijfwacht waren, want ik zag er ook zulke met korte zwaarden als hakmessen op en neer gaan en de wacht houden. Hun kleding ziet er op de ene zijde anders uit dan op de andere. Op hun ene zijde hebben zij weinig opvallends, terwijl aan hun andere zijde allerlei voorwerpen hangen, onder meer iets gelijk een halve maan; men ziet duidelijk een aangezicht daarin uitgesneden; zij dragen mutsen met van boven een vederbeugel.

1568.

Nadat de koning van zijn kameel afgestegen was, brachten zij het dier weg, en de koning leidde Jezus en de leerlingen naar de bron op het kleine eiland. Het is een springbron die onder een open tempeltje staat; ze heeft meerdere springkringen boven elkander met vele buizen, (d.i. rondom zijn op verschillende hoogten spuitopeningen). Ook is ze van helblinkend metaal. Wanneer men rondom de tappen uit alle buizen trekt, spuit het water rijkelijk in het rond en het loopt door vele groeven of kanaaltjes tussen kleine groene hagen de heuvel af naar de beek die hem omringt. Rondom de bron staan zitplaatsen en banken. Hier liet

de koning zijn gasten een weinig vertoeven en ondertussen wassen de jongelingen de voeten van de Heer en Hij de hunne.

Ik meen dat ook deze mensen Hem die dienst wilden bewijzen, maar ik weet niet meer of Jezus het gedoogde. Van deze plaats gingen zij over een brug nogmaals door een met tentdoek overdekte gang op de andere zijde van de grote Ronde Plaats, in het tentkasteel van de koning.

1569.

Dit tentkasteel is een groot gebouw van verscheidene verdiepingen hoog; beneden is het eerst een stenen grondslag, en hierop een uit traliewerk bestaande (beneden-) verdieping, waarin allerhande boompjes en planten staan, zodat men onder het gebouw door kan zien. Van buiten lopen overdekte trappen en gaanderijen rondom het kasteel omhoog tot helemaal boven. Hier en daar ziet men vensteropeningen, maar niet regelmatig geplaatst (wat eigen is aan het oosten, speciaal aan Chaldea).

(Voor de trappen die tot de hoogste verdieping leiden, zie nr. 1561, voetnoot 814). Het dak van het tentkasteel heeft vele puntgeveltjes, en men ziet er vaantjes, sterren en manen op pinnen.

Zij brachten Jezus in een grote zaal die rond, of liever achthoekig door spandoek afgesloten was. In het midden stond een steunzuil, waaromheen ronde schijven boven mekaar bevestigd waren, waarop allerhande gerei geplaatst werd. Om deze zuil stond ook een ronde, lage tafel, waarop een maaltijd in een prachtig servies opgediend was.

Terwijl allen nog recht stonden, *richtte Jezus het woord tot hen*. De maaltijd was zeer sierlijk toeberaid; vele kleine kruiden lagen in borden zo geschikt dat ze tuintjes verbeeldden. Dit en het gouden tafelgerei met de vele versieringen herinnerden mij aan de prachtige gouden schotels met blauwe randen op de hemelse tafelen.

Op de tafel stonden vele soorten van mooie vruchten, ondermeer een grote, geribde gele vrucht met veel groen aan het kroontje. Ook gebraden vogelen waren opgediend, kleine gouden bekers, schone drinkvaten, kleine broden en lekkere honigraten.

De wanden (traliewanden) van de tent waren behangen met veelkleurige tapijten, waarop men allerhande bloemen en beelden en ook kinderfiguren zag, die een vocht in een beker goten. Ook de bodem was zacht van de tapijten waarmee hij belegd was.

(Wij bevinden ons hier in de doorzichtige benedenverdieping, waarvan de traliewanden met hangtapijten dichtgemaakt zijn; dit is het verblijf van Teokeno, die hier niet genoemd is, maar toch de ontvangst bijwoont, zoals wij verder uit K.'s mond zullen vernemen).

Toen ik dit alles zag, was ik met mijn leidsman buiten de tent, en toen ik de honigraten bemerkte, kwamen opeens uit de verte, waar een bijenkorf stond, een zwerm grote bijen op mijn voorschoot gevlogen; zij deden mij geen kwaad, maar bedekten mijn voorschoot tot de borst, zodat hij er geheel zwart van zag.

Ik begon ze weg te slaan, maar dan zegde mijn gids: "Waarom die bijen verjagen, ze brengen je de allerbeste honing." Ze vlogen weer weg en mijn voorschoot was met de heerlijkste honing bedekt. Ik ontwaakte uit mijn visioen, maar wat er van de honing geworden is, kan ik niet zeggen.

(verklaring:

de honing verzinnebeeldt de zoete, voedzame, gezonde, genezende spijs die Katarina door haar visioenen en door het verhaal ervan voor de zielen verzamelt, maar bij wie deze spijs terecht komt en wie er van geniet, is haar onbekend).

De geschiedenis van de ster.

1570.

4 december. –

De mededelingen van heden en van de 2 volgende dagen zijn niet duidelijk uit mekaar gehouden; ze zijn bevat in de nrs. 1570 tot 1575. De 2 volgende datums hebben wij tussen haakjes zelf aangebracht.

De oude koning en de anderen vertelden de ganse geschiedenis van de ster en hoe zij ze ontdekt hadden. Hun stam bewaarde de overlevering van een oude belofte van zulk een ster.

Zij hadden haar (en een verschijning in de ster; fasc. 2, nr. 40, voetnoot 65 en nr. 48) de eerste maal gezien 15 jaren vóór de geboorte van Christus en daarna om de 5 jaren opnieuw; zij hadden telkens zekere beelden in de ster gezien, beelden die op Jezus betrekking hadden, gelijk men zo in een ster allerlei verschijnselen waarneemt.

Op de vraag van de Pelgrim (=Brentano) of zij wel in een ster iets dergelijks gezien had, antwoordde zij: “O ja! men ziet daarin tuinen, huizen, bomen, allerlei voorvallen en veranderingen. Als kind heb ik zo iets zeer dikwijls gezien, wanneer ik op het veld in de nacht, ook in de winter bad; en geen andere gedachte kwam daarbij in mij op, dan dat ook alle andere mensen dat zagen.”

Ik heb alle beelden welke de koningen waargenomen hebben, geweten (cfr. fasc. 5, nr. 139), maar naderhand weer vergeten.

Het eerste beeld dat zij bij de Ontvangenis van Maria (fasc. 2, nr. 40, voetnoot 65), 15 jaren vóór Christus' geboorte zagen, was een maagd met in de ene hand een scepter en in de andere een weegschaal, waarop een druiventros en een koornaar lagen.

In de laatste 5 jaren zagen zij deze beelden vaak veranderen; uiteindelijk zagen zij daarin het Kind in de kribbe en Jozef en Maria ernaast, ja, zelfs lettertekens en woorden, ondermeer geloof ik, ook de naam Judea.

Zij hadden iets van de Verlossing begrepen en ook dat Jezus nog tot hen zou komen. Niet alleen zij zagen dit. Ook de andere sterrendienaars, bij wie de Heer op deze reis het eerst is geweest, hadden de ster gezien, maar waren ze niet gevolgd en daarom verder van de zaligheid verwijderd gebleven. Ik meen dat zij ook een berg zagen (Kalvarië) en een mensengestalte die een kruis droeg.

1571.

Toen zij op Kerstnacht het Jezuskind in de ster zagen en de vermaning ontvingen, zonden zij boden tot elkander en maakten zich op voor de reis om aan het nieuwgeboren Kind hun hulde te brengen. De ster was hun nader en nader gekomen en had zich dan, vóór hen uit, voortbewogen. Zij waren dan hier in het gewest tezamen gekomen. (Zelfde vergissing als boven, nr. 1558 alsook voetnoot 813).

Zij hadden vroeger ver uit elkaar gewoond, maar wanneer zij bij Bethlehem in de droom de vermaning kregen om niet naar Herodes, maar langs een andere weg naar hun land terug te keren, werd hun meteen gezegd dat zij op deze plaats tezamen moesten komen en daar blijven totdat zij de Koning van de Joden naar een ander land zouden volgen.

Zij vroegen Jezus nu ook waarom zij vóór Jeruzalem de ster uit het zicht verloren hadden?

Jezus antwoordde: "Omdat uw geloof beproefd moest worden en tevens omdat de ster niet boven Jeruzalem mocht voorbijkomen."

De zienster sprak deze laatste woorden schalks lachend als antwoord op de klacht van de Pelgrim, die zijn spijt erover uitdrukte dat zij zo vele gewichtige dingen, zoals de beelden in de sterren, onachtzaam vergeten had.

De Heer maakt zich bekend.

1572.

(5 december ?). –

Ik zag ook dat de Heer in de tent een lering deed en hun eindelijk openbaarde dat Hij niet de gezant van Jezus, maar Jezus zelf was, en dat zij, wenend van ontroering, zich ten gronde wierpen. Vooral weende de oude

koning Mensor overvloedig; zij konden hun eerbied en liefde niet matigen, noch wisten zij hoe er uitdrukking aan te geven. Zij konden volstrekt niet begrijpen dat Hij tot hen was gekomen.

Maar Jezus verklaarde dat Hij zowel voor de heidenen als voor de Joden, ja, dat Hij voor allen gekomen was, die in Hem geloofden.

Zij meenden dat het uur gekomen was om hun land te verlaten en zij wilden Hem aanstonds naar Judea volgen.

Maar Hij zei hun dat zijn Rijk niet van deze wereld was en, (daar Hij veel zou moeten lijden en ook sterven), dat zij in hun geloof geërgerd en beproefd zouden worden, indien zij gedwongen waren te zien hoe hij door de Joden veracht en mishandeld zou worden.

Dit konden zij moeilijk begrijpen. Ook vroegen zij Hem eens hoe het toch kwam dat het zo vele boze mensen goed ging, terwijl ontelbare deugdzame mensen zoveel lijden en tegenspoed te verduren kregen?

Jezus antwoordde dat zij, die hier op aarde van goederen en genot verzadigd waren, daarvan rekenschap zouden moeten afleggen, dat het leven op aarde een boetetijd was, enz.

Zij wisten ook iets over Abraham en David, en toen Jezus hun zijn afstamming bekend maakte, brachten zij oude boeken aan en zochten daarin of zij geen verwantschap met die stam hadden. Die boeken waren tafeltjes die men zigzag uit elkaar kon leggen, zoals staalkaarten. Deze mensen waren kinderlijk naïef en tot alles bereid. Zo wisten zij dat aan Abraham de besnijdenis opgelegd was, en ook hiertoe bereid vroegen zij de Heer of Hij hun aanraade zich aan deze wet te onderwerpen.

Jezus verklaarde hun dat dit voortaan onnodig was, dat zij hun lusten reeds besneden hadden en ze edelmoedig verder zouden besnijden. Onder de leerrede die Jezus hierover hield, kreeg ik ook een duidelijke kennis van dit geheim, die ik, helaas! weer vergeten ben.

Zij wisten ook wat van Melchisedek en van zijn offerande van brood en wijn, en zij zeiden tot de Heer dat ook zij een offerande op die wijze hadden, namelijk van kleine broden en een groen sap⁸¹⁷.

⁸¹⁷ Hier hebben wij een eerste trek die eigen is aan het **Mazdeïsme**, de godsdienst van de Perzen, die door deze stammen beoefend werd.

De groene drank is hetgeen door hen 'haoma' genoemd werd.

Haoma = godendrank; roesdrank van oude Perzen.

Oosters Haoma of Hauma, in de Oud-iraanse mythologie een vergoddelijkte plant uit het sap waarvan een drankje met verdovende werking wordt getrokken dat bij het offeren wordt gedronken.

Deze godheid heerst over alle geneeskrachtige planten en schenkt de onsterfelijkheid. Hij wordt gelijkgesteld met de vedische Soma.

In de loop van dit verhaal van Jezus' reis zullen wij nog meerdere bijzonderheden aantreffen die aan het Mazdeïsme eigen zijn.

Daarom menen wij goed te doen met hier een samenvatting van deze godsdienst te plaatsen.

Mazdeïsme. –

De godsdienst van Perzië, Medië en aangrenzende landen, Baktrië, Partië, Hyrkanië, en Iran wordt ook Zoroastrisme genoemd, naar Zoroaster, die de verbreider geweest is van die godsdienst.

'Zoroaster' betekent 'Glanster' naam die door K. gewoonlijk gebruikt wordt.

Het Mazdeïsme is een verheven hervorming van de oude natuurgodsdienst van de Perzen.

'Mazdao' betekent 'alwetend'. Deze term werd toegevoegd aan 'Ahura', naam van de oppergod, waardoor men bekwam 'Ahura-mazda'.

Door samentrekking van de laatste naam bekomt men de bekende naam **Ormuzd**.

Het Mazdeïsme bloeide in Perzië tot de komst van de Muzelmannen in de 7^e eeuw. In de buurt van de stad Firusjabad in de provincie Farsistan, hoofdprovincie van Perzië, ziet men nog de ruïnes van een Mazdeïstentempel en ten noorden van Persepolis vindt men de resten van 2 zulke tempels, dezelfde die reeds vermeld zijn in nr. 1542, voetnoot 810.

Door de Mohammedanen vervolgd, slonken de Mazdeïsten in Perzië tot een betrekkelijk klein aantal; velen weken uit naar het buitenland. Nog heden bestaat er een aanzienlijke groep Farsi (Perzen) te Bombay in Indië. In totaal bestaan er nog 5000 à 6000.

Zij vereren en onderhouden nog steeds het goddelijk vuur, zoals het geschiedde ten tijde van Cyrus en Darius, die nooit op reis of ten oorlog trokken zonder op hun heilige wagens zilveren altaren mee te voeren, waarop het altijd-brandend vuur onderhouden werd.

Driemaal daags doen zij hun gebed tot de enige God, Schepper van alle dingen, die onzichtbaar, alwetend en almachtig is.

Tegenover de grote God (**Ormuzd**), bron en begin van alle goed, stellen zij **Ariman**, de god van het kwaad en vijand van de ware God.

Beide zijn onophoudelijk in strijd met elkaar. Zo zijn er in de gehele natuur en in ieder mens goede en kwade elementen.

Naar het voorbeeld van Ormuzd, de grote God, moet de mens worstelen voor het goede tegen het kwade. Hij moet binnentreden in het rijk van goedheid en reinheid waarover Ormuzd heerst, door erkenning van diens oppermacht, door onderwerping aan diens wil en deze onderwerping komt tot uiting in reinheid van zeden, in de onderhouding van de zedelijke en liturgische plichten.

De mens moet leugen en dwaling verafschuwen en zich ten dienste stellen van waarheid en goedheid, van rechtvaardigheid en trouw, van vredelievendheid en barmhartigheid.

Dringend wordt aanbevolen liefde voor de arbeid, eerbied voor het gezin, voor de ouders, voor vrouw en kind.

De veelwijverij wordt aangemoedigd met het oog op een talrijk kroost. Premies werden uitgelooft aan gezinnen met het grootst aantal kinderen.

Goede dieren moet men liefhebben en beschermen, kwade vervolgen en verdelgen.

De eredienst werd uitgeoefend door een priesterkaste ('Magi' of 'Wijzen') in offer en ritueel gebed, hetzij in open lucht op heuvels, hetzij in tempels, paleizen, woningen, waar altaren voor de hoofdgod en de ondergeschikte

goden of geesten werden opgericht: de verering van het vuur is een hoofdelement in die godsdienst.

Zij offeren brood en vlees, later ook boter en melk, vruchten en reukwerken, dieren, water en wijn en een zekere drank 'HAOMA' (zie hiervoor) genaamd, zoals de plant waaruit het vocht geperst werd; dit heilig vocht verdreef, naar men meende, de dood en schonk het leven.

(Onze K. sprak er reeds van en bij het nuttigen werden deze woorden uitgesproken: "Wie mij eet en deugdzaam is, zal alle zaligheden hebben," nr. 1572, voorlaatste alinea).

Hoewel essentieel verheven, wordt deze natuurgodsdienst toch ontwijfd door wichelarij en toverpraktijken, bijgelovige ceremoniën en bezweringen van de kwade machten om de noodlottige invloed van Ariman te bestrijden.

Ormuzd baden zij aan onder de gedaante van de zon en van vuur. De maan en sterren vereerden zij als ondergeschikte wezens of engelen of onder de naam van engelen.

Één van die ondergeschikte goden was **Mitras**. Vóór de hervorming van Zoroaster (geboren in 660 vóór Chr.), die voorgaf te handelen op openbaringen, was hij met Ormuzd de voornaamste god, maar werd door Zoroaster verlaagd tot tweederangsgod. Later steeg hij weer in aanzien.

Zijn eredienst verspreidde zich in het Westen en drong door tot de verste uiteinden van het Romeinse rijk. Verscheidene keizers, zoals Aurelianus en Diokletianus begunstigen zijn verering, omdat zij een oorlogsgod in hem zagen, een beschermer van hun strijdende legermacht. Met Konstantijn begon het verval van zijn verering.

Een andere goede ondergeschikte godheid of godin was **Anahid** (Anahitis, Anahita, Anat). De verering van Anat gaat terug tot de eerste tijden van de Semieten. Van Anat is er bij K. sprake in het verdere nr. 1607, hoewel zij hier die godin 'Alfa' noemt, d.i. 'begin van alles'.

Dit begrip stemt overeen met de betekenis van het semietische woord voor vrouw: Anat. Van deze is bij K. misschien ook sprake in nr. 1600.

Het is ook waarschijnlijk dezelfde Perzische godin, die in II Makk. 1, 13-16 Nana genoemd wordt. Onder voorwendsel haar te huwen trok Antiochus III naar Perzië om de schatten uit haar tempel te (of bij) Persepolis weg te roven.

De Mazdeïsten begroeven of verbrandden hun doden niet, maar bewaarden ze boven de grond in ommuurde plaatsen. (Dit zien wij ook weer bij K. Zie bij haar ook de nrs. 1572, 1574, 1575, 1577, 1597, 1607, 1608).

Zij spraken daarbij een formule uit, ongeveer van deze inhoud:
“Wie mij eet en deugdzaam is, zal alle gelukzaligheden hebben.”

Jezus zei hun iets daarover en dat de offerande van Melchisedek een voorafbeelding was van het allerheiligste offer, en dat Hijzelf dit offer was. Hij deed hen hierbij opmerken dat hun ceremonieën en vormen wel een herinnering aan de waarheid behielden, maar allemaal door vermenging met dwaling en duïsternis bedorven waren.

Eens zag ik – ik weet niet meer of het in de nacht vóór Jezus' aankomst, of in de daarop volgende nacht was – dat alle wegen in een wijde omtrek om het tentkasteel verlicht waren. Op palen stonden doorzichtige bollen, waarin licht was, en op elke bol was een kroontje aangebracht, dat schitterde als een ster. Terzelfder tijd zag ik dan vele mensen in en om de tempel verzameld, maar ikzelf was er niet in.

Jezus bezoekt de tempel der koningen.

1573.

(6 december ?). –

Bij Jezus' eerste bezoek aan de tempel was het dag. De priesters gingen Hem plechtig in het tentkasteel afhalen; zij hadden hoger mutsen op dan de eerste keer; van hun ene schouder hingen snoeren met vele zilveren schilden af, en van hun andere arm hingen weer zulke lange manipels (zie nr. 1566, voetnoot 816)

In de ogen der Mohammedanen zijn de Mazdeïsten 'Gebren', d.i. 'heidenen'. De beschrijving van het Mazdeïsme vindt men in de oude Perzische Avesta-boeken, oorspronkelijk geschreven in het Zend, later overgezet in het Sanskrit, in het Perzisch en tenslotte ook in Westerse talen.

Handschriften uit de 13^e eeuw na Chr. zijn bewaard bij de Farsi's van Bombay, Surate, Barodo (Indië) en bij de oude rechtgelovige Mazdeïsten in Perzië, waar er nog 6.000 overblijven (althans tot vóór kort).

neer. De hele weg was met doek overspannen en nu gingen zij barvoets. Ik zag in de omgeving van de tempel hier en daar vrouwen zitten, die nieuwsgierig schenen om de Heer te zien. Zij beschutten zich tegen de zon met kleine, op stokken staande schermdaken. In de verte stonden zij voor de Heer op en bogen tot tegen de aarde.

Aan de ene zijde van het tentkasteel, ook in de wijder kring rond de bron, stond de tempel. Dit gebouw was een vierhoekige piramide, maar niet zo hoog als het tentkasteel. Ze had beneden een loodrechte verdieping en rondom liepen onoverdekte trappen naar boven. De top was doorzichtig. (Torens, tempels met trappen, zie nr. 1542, voetnoot 810).

1574.

Deze piramide stond in een voorhof, dat met een overdekte gang omringd was. Aan zijn gesloten (bemuurde) zijde leidden ingangen onder de aarde tot de grafkelders van de afgestorven koningen. In het midden van de tempel stond een zuil, en van deze liepen ook hier balken naar de 4 wanden. Boven in de hoogte hing een rad, waaraan vele figuren, zoals sterren en bollen bevestigd waren. Van dit rad maakten zij gebruik in hun godsdienstplechtigheden.

Zij toonden aan Jezus een reproductie van de kribbe, zoals zij ze hier uitgebeeld en tentoongesteld hadden na hun terugkeer van Bethlehem, en gelijk zij ze in de ster gezien hadden. De hele voorstelling was van goud en met stervormige goudplaten omringd. Het gouden Kindje zat in een kribbe, zoals die van Bethlehem, op een rood kleedje; het hield de handjes op de borst gekruist en was van de voeten tot de borst ingebusseld; zij hadden zelfs het hooi daarbij afgebeeld en achter het hoofd van het Kindje was een wit kransje te zien. Buiten dit hadden zij geen beeld in de tempel. Van welke stoffe het kransje was weet ik niet meer; zij lieten Jezus dit beeldje zien.

Aan een wand hing een zeer lange rol of tafel neer, die hun H. Schrift was. Wat men daarop zag, waren meestal figuren.

Zij hadden ook een klein altaar tussen de zuil en het kribbebeeld en ter zijde waren er gaten in. Zij hadden ook een sprengborstel of kwispel en ook water dat zij, gelijk wij het wijwater, rondsprenkelden.

Ik zag ook een gewijde tak bij hen, waarmee zij in hun plechtigheden ceremoniën uitvoerden; ook kleine ronde broden, een kelk, en, zo ik meen, ook offervlees op een schotel.

Dit alles toonden zij aan Jezus, *die hen over alles beter inlichtte, hun redenen weerlegde en hun moeilijkheden oploste.*

1575.

Zij brachten Jezus ook in de graven van de afgestorven koning Saïr en van zijn familie. Dit waren verscheidene mooie kelders, die hun ingang hadden in de overdekte gang, die rondom het voorhof van de tempelpiramide liep. Die graven waren als rustbedden in de wand. De lijken lagen in lange witte klederen en er hingen schone behangsels van de graflegers neer.

Ik zag hun halfbedekte aangezichten en hun gans blote handen, die wit waren als sneeuw. Ik weet niet of het alleen de beenderen waren, dan wel of deze nog met de gans verdorde huid overtrokken waren, want ik zag op de handen diepe groeven. In die grafkelder deed alles aangenaam aan en in elke ruimte stond ook een zetel.

Bij dit bezoek brachten de priesters vuur mee in de kelder en bewierookten de graven. Allen weenden, doch overvloedigst koning Mensor, die schreide als een kind.

Jezus naderde tot het lijk en sprak over de dood. Me dunkt dat Hij de handen van de lijken heeft aangeraakt en gezegend, maar ik ben er niet volkomen zeker van.

(De volgende regels tot het einde van de paragraaf vertelde de zienster bij een andere gelegenheid:)

Wanneer de apostel Tomas, 3 jaren na de Hemelvaart van Christus, hier doopte, heeft hij het aangezicht van de koning Saïr, die toen al 12 jaren dood was, met gewijd water gewassen, nadat Hij er een soort wit masker van had afgenomen. Saïr was de

bruinste geweest en zijn lijk was nog geheel met de huid overdekt, terwijl de andere lijken bleekgeworden geraamten waren⁸¹⁸.

Jezus bezoekt koning Teokeno.

1576.

7 december. –

Ik heb vergeten het volgende te vertellen.

Toen Mensor Jezus na de plechtige ontvangst in het tentkasteel leidde, bracht hij Hem aanstonds bij de 2^e nog levende koning, met name Teokeno, die van ouderdom en zwakheid niet meer kon gaan. Hij was van gelaatskleur de witste van de 3 en woonde beneden in de onderste, doorzichtige tralieverdieping van het kasteel. Hij lag daar op een rustbed van kussens.

De boompjes die ik daar beneden gezien had, dienden hem tot tuintje daar hij niet meer buitenkwam. Alles wat ik reeds verteld heb als geschied in het tentkasteel, had plaats in zijn tegenwoordigheid.

Jezus bezoekt hem dagelijks met Mensor.

⁸¹⁸ Dit wassen met water door Tomas, vermoedelijk verricht met een bovennatuurlijke bedoeling, had misschien ten doel op de overleden koning

- sommige vruchten van het doopsel toe te passen,
- het merkteken van het doopsel in de ziel te prenten,
- verdiende straffen kwijt te schelden,
- kortom de leer van Jezus toe te passen, welke Hij had uiteengezet over het dopen van doden op het eiland Cyprus (zie fasc. 26, nr. 1328, voetnoot 719).

Dat Tomas de koningen na Christus' dood heeft bezocht, wordt bevestigd door de kerkelijke traditie.

Wij lezen hierover in Pet. Boll. T. I, blz. 158 een heerlijke bladzijde, geheel in overeenstemming met onze K.

Eens vertelde hij dat, toen zij als naar gewoonte vóór de deur van het graf van de afgestorven koning Saïr een tak in de grond gestoken hadden, een duif daarop kwam zitten, die nog dikwijls teruggekeerd is en die ook een hoge ouderdom bereikt heeft.

Hij vroeg Jezus wat dit toch te betekenen kon hebben?

Jezus vroeg hem hierop hoe het geloof van Saïr geweest was?

De oude koning antwoordde: “Heer, gelijk het mijne. Sedert wij de koning van de Joden bezocht en vereerd hebben, heeft hij altijd, tot zijn dood toe, bij al zijn denken en doen verlangd dat niets van hem in zijn gedachten, woorden, werken, in zijn handel en wandel zijn zou, wat niet met de wil van de Koning van de Joden overeenstemde.”

Jezus verklaarde hem hierop dat de duif op de tak betekende dat hij het doopsel van begeerte had ontvangen.

Ook ik heb die duif daar zien zitten⁸¹⁹.

Het heilig vuur.

1577.

Ik zag tussen de tempel en de bron een put in de aarde, waarin bestendig vuur onderhouden wordt. (Zie de uitweiding over het Mazdeïsme, nr. 1572, voetnoot 817). Het gloeide wit met zachte

⁸¹⁹ Nota van Brentano. – Bij het opschrift van voorgaande paragraaf plaatst Brentano de nota: Dit is later verhaald ter aanvulling.

De zienster vertelde Jezus' bezoek aan de koningen in de advent van 1820. Doch in die tijd beschouwde zij ook de gebeurtenissen die op de advent betrekking hadden. Die overvloed van beschouwingen schaadde de volgorde en volledigheid van haar mededelingen, en vandaar de aanvulling van haar verhalen met menige bijzonderheid, in later dagen.

vlam, die niet boven de rand van de kuil uitsloeg. Ik zag er geen hout in liggen; de priesters goten er iets in uit holle buizen; ik geloof dat het zulke stukken waren, waarmee zij het goud smelten en die men uit de aarde groef. Het vuur was dikwijls toegedekt met een half-bolvormig metalen deksel, waarop een figuur met een vaantje in de hand afgebeeld was.

Ik heb hen ook goud zien smelten, niet ver van de mijnen; zij brandden daarvoor geen hout; zij groeven bruine en gele stukken van ongeveer een halve arm lang uit de aarde, lieten het vloeiende metaal in lange goten lopen en vervaardigden zo staven.

Het vuur en het metaal waren door elkander (het vuur omringde het metaal dat tussen de kolen lag), en van buiten was alles (nl. de oven) rondom gesloten. (*Das Feuer war mit dem Metal durcheinander und auswendig Alles drum herum zu*).

Bij de stam behoorden ook vele goudsmeden en andere arbeiders, die in de uiterste omkring in kleine tenten woonden.

Vijf wegen liepen uit verschillende richtingen naar het centrum van de stad; naar andere zijden toe liggen meerdere heuvelen die goud bevatten. Zij vinden het goud in brokkelige stukjes, als van geroosterde broodkoeken, die zij smelten, en ook in kleine korreltjes en brokjes, die zij in kastjes bewaren; zij boren met de boor van boven in de heuvel en wanneer zij er goud in ontdekken, graven zij van ter zijde gangen in de heuvel.

1578.

Ik zag ook de vrouwen afgezonderd in een uiterste omkring in tenten wonen; ik zag ze bij het gemeenschappelijk werk in groot getal zitten aan weerskanten van lange banen wit doek, dat als lijnwaad uitgespannen was, en waarop zij allerlei bloemen borduurden. Zij naaiden met lange, kromme, witte naalden, die er als visgraten uitzagen, en zij arbeidden met velen gezamenlijk aan hetzelfde werk. Het waren tapijten gelijk die welke ik rondom aan de wanden van de benedenverdieping van tenten gezien had.

Ik zag heden ook dat de Heer hun tot patroon een lam uittekende, dat een vaantje op de schouder had en op een stapel schrifttafels lag, waaraan 7 zegels hingen. Hij tekende het op een plaat en zei hun dat zij zulk een beeld moesten laten vervaardigen en het aan de zuil tegenover de kribbe opstellen, en ik zag dat zij die opgave onmiddellijk ten uitvoer brachten.

Alleen bij zijn aankomst heb ik Jezus met de heidenen zien eten en ook dan nog slechts wat brood en enige vruchten. Om te drinken gaf men Hem een beker, waaruit nog niemand had gedronken. (Buiten dit geval at Jezus steeds met de 3 jongelingen.

De Wet verbood vriendschappelijke omgang met de heidenen. In samen-eten komt zulke omgang het duidelijkst tot uiting).

Driedaags feest.

1579.

8 december. –

Heden was het bij de koningen, volgens de gebruiken van hun godsdienst, de eerste dag van een driedaags feest.

Hierbij heb ik het een en ander vernomen over hun godsdienst.

In deze nacht, 15 jaren vóór Christus' geboorte, hadden zij de ster voor de eerste maal gezien, en het beeld erin erkend van een Maagd, die in de ene hand een scepter hield en in de andere een weegschaal droeg; in het ene bekken van de schaal lag een mooie tarweaar en in het ander een druiventros.

Daarom vierden zij sedert hun terugkeer van Bethlehem, te beginnen met heden, een driedaags feest ter eer van Jezus, Maria en Jozef. Ook voor de laatste koesterden zij een grote verering, omdat hij hen met zoveel liefde ontvangen had.

Zij waren echter zo ootmoedig dat zij meenden wel te doen met uit eerbied voor hun hoge Gast, hun gebruikelijke godsdienstoefeningen niet te houden, en zo verzochten zij Hem hen dezer dagen liever te onderrichten.

Maar Jezus zei hun dat zij hun feest toch maar zouden houden, om de mensen, die niet anders onderricht waren, (en dit feest misschien als verplichtend beschouwden), niet te ergeren.

Bij die gelegenheid zag ik vele bijzonderheden uit hun godsdienst. Zij hadden 3 beelden van dieren, die evenwel niet in, maar rond de tempel stonden; het waren:

- een draak met een grote muil,
- een hond met een dikke kop, en

- een vogel met lange hals en lange poten, bijna gelijk een ooievaar, met dit verschil dat hij een ietwat gekromde snavel had.

Ik geloof niet dat zij deze beelden als goden aanbaden; ik hoorde dat die beelden slechts dienden om zekere waarheden aanschouwelijk voor te stellen.

Zo verbeeldde

- de draak de boze, zondige natuur, die men moest versterven, onderdrukken.
- De hond, die ook betrekking had op een ster (of gesternte) stelden zij voor als een beeld van getrouwheid, dankbaarheid en waakzaamheid.
- Bij de vogel wekten zij hun toehoorders op tot liefde jegens de ouders⁸²⁰.

⁸²⁰ Hoe juist Katarina alles gezien heeft, mag blijken uit de volgende aantekening, die ook kan dienen als aanvulling van onze uitweiding over het Mazdeïsme (zie nr. 1572, voetnoot 817).

Bij de oude Perzen verzinnebeeldt **de draak** het beginsel van het kwaad, want, naar hun voorstelling, deed het boze beginsel zijn intrede in de wereld in de gestalte van een draak. De wereld echter was geschapen door het beginsel van het goede.

Wel werd de draak Ariman door het goede beginsel Ormuzd en de legerscharen van zijn hemelse goede geesten overwonnen, maar het boze principe, dat niet volkomen vernietigd werd, bleef voortbestaan in het hemelruim in zekere sterren en kometen, en op aarde in hitte en koude, in storm en droogte, ziekte en wanschapenheid, ondeugd en zonde, roofdieren en schadelijke insecten.

De hond genoot een hoge verering. In het boek 'Vendidad' zegt Ahuramazda tot Zaratustra: "De hond heb ik geschapen met zijn eigen klederen en schoenen, met een sterk reukorgaan en scherpe tanden, zeer verknocht aan de mens, maar agressief en bijtend jegens de vijanden, tot bescherming van de kudden."

De vogel. Wat de hond onder de viervoetige dieren is, dit is de haan onder de vogelen. Hij verheft elke dag met de morgen zijn stem en roept: "Staat

1580.

Ik kan niet zeggen hoe dit eigenlijk ineenzat, noch of het altijd zo geweest was. Nog veel andere zinvolle lessen werden daaraan vastgeknoopt, die ik daar zeer goed verstond, maar nu niet meer nauwkeurig kan weergeven. Dit echter weet ik nog dat het niet zo boos was als de afgodendienst; hun onderricht was vrij van gruwel, integendeel, was vol wijsheid, nederigheid en beschouwing van de wonderwerken van God.

Die beelden waren niet van goud, maar donkerder en als van de brandstof die zij bij het smelten gebruikten, of van de afval die na de smelting van het goud overbleef.

- Onder het beeld van de draak las ik 5 letters: AASCC of ASCAS, ik weet het niet meer juist.
- De hond heette Sur;
- de naam van de vogel is mij ontgaan.

De 4 priesters gaven onderricht op 4 verschillende plaatsen rondom de tempel; op die 4 plaatsen werden

- de MANNEN,
- de VROUWEN,
- de jonge DOCHTERS en

op, gij mensen! looft de verheven heilige reinheid; jaagt de Daeva, de boze geesten van Ariman op de vlucht!"

De vogel verzinnebeeldt de deugden en ook de goede geesten van Ormuzd, die zijn gevleugelde snelboden genoemd worden. In de latere Avesta-tekst wordt gezegd: "De machtige beschermengelen van de gelovigen dalen op hun vleugelen tot de goede vorsten van het land af, juist als een mooi gevleekte vogel en zijn voor hen een hulp in offensief en defensief, in aanval en verweer tegen de leugens en bedriegerijen van de boze geesten."

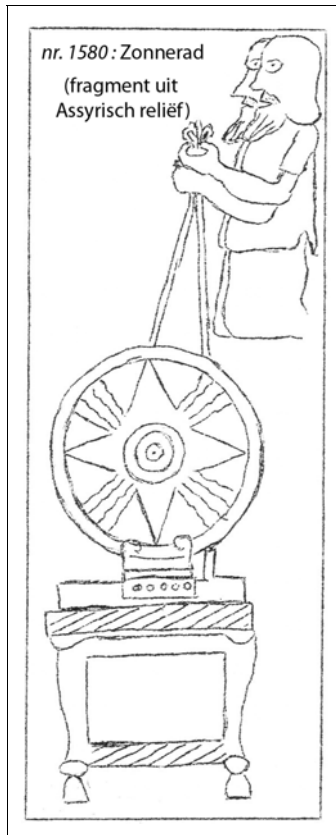
Koning Cyrus en de Achemieden voerden in hun schild de adelaar (Simurg), die in de heldendichten van de Perzen aan Ahuramazda (Ormuzd) toegewijd was.

De hoofdplicht van alle Ormuzd-dienaren was: de boze geesten in de natuur en in eigen ziel te verdelen.

- de JONGELINGEN afzonderlijk onderwezen.

Zo zag ik dat de priesters de muil van de draak openden en dan zegden: “Indien hij leefde, zo afschuwelijk en verschrikkelijk, en ons wilde verslinden, wie zou ons kunnen helpen dan de almachtige God alleen?” God noemden zij met een speciale naam.

Voorts zag ik dat zij het rad, hetwelk ik kort geleden op een zuil boven in de tempel zag hangen, neerlieten en op het altaar in een spoor plaatsten en dat een priester het draaide.

Het waren verscheidene hoepels (van verschillende grootte) in elkaar en er hingen holle, gouden, glanzende bollen aan, die onder het draaien rinkelden. Ik vernam dat het de loop van de sterren moest betekenen en zij zongen daarbij: “Wat zou er gebeuren, indien God de sterren niet draaide?”

1581.

Zij offerden nu aan het kleine gouden Christuskind in de kribbe wierook. Het scheen mij ook dat zij kleine gebeenten verbrandden.

*Ook zei Jezus hun dat zij voortaan de dierenbeelden moesten afschaffen en het volk onderrichten over de **barmhartigheid**, en over de **naastenliefde** en de **Verlossing**, dat zij voor het overige God in de schepping en in alle schepselen moesten bewonderen, Hem dankzeggen en Hem alleen aanbidden.*

’s Avonds, met het begin van de sabbat, zonderde Jezus zich met de 3 leerlingen tot het gebed af.

Deze avond van 8 december zonk de zienster, ten gevolge van haar wrede ziekten waarvoor zij haar moeizaam naaiwerk ten bate van arme zieken niet wilde onderbreken, uitgeput ineen.

Haar hals en handen gloeiden van de koorts en op de koop toe leed zij hevige hoofdpijn. Na enige minuten strekte zij de hand uit, als om iets te grijpen, dat haar toegereikt werd, wendde zich dan ter zijde en sprak, half ontwakend: “Zodra ik mij tot hem wendde, was hij verdwenen; één van de koningen bracht mij een bundeltje mirre om mijn hoofd zeer te verlichten.”

Hierop deed zij nog de volgende onsamenhangende mededelingen over de H. Driekoningen.

1582.

De nog gezonde oude koning met geelbruine kleur heet Mensor; hij heeft bij de kribbe het goud geofferd. Hij bezit vele mooie kastjes vol goudkorrels en brokkelingen; hij was rein en trouw als louter goud. Hij heeft in de grot als eerste geknield.

Ik meen dat hij, toen zij, 3 jaren na Christus' Hemelvaart, door Tomas gedoopt werden en verdeeld in meerdere groepen wegtrokken, nog priester geworden is. Zij verhuisden naar Kreta en woonden niet ver van Saturninus' geboorteplaats, waar ook Dionysius de Areopagiet en Karpus geweest zijn⁸²¹.

⁸²¹ Een verblijf van Dionysius op het eiland Kreta is ons uit de geschiedenis niet bekend. Geboortig van Athene trok hij naar Egypte om er zijn wetenschappelijke opvoeding te voltooien. Daar was hij getuige van de zonsverduistering op het ogenblik van Jezus' dood.

Hij kwam sterk onder de indruk en sprak dit bekende woord: "Ofwel de Schepper van de natuur ondergaat lijden, of het gehele wereldgebouw stort ineen en keert terug in zijn oorspronkelijke chaos."

Kort daarna, na voltooiing van zijn studiën keerde hij naar Athene terug.

Een korte levensschets van Karpus zal K. later geven in nr. 2317.

Saturninus' geboorteplaats is Patras, stad op de Westkust van Griekenland, vlak ten noorden van Kreta, dus, mag men zeggen in een (betrekkelijke) nabijheid van het eiland.

Er wordt gezegd dat een verblijf van Dionysius op het eiland Kreta ons uit de geschiedenis niet bekend is. Wel is uit de christelijke Oudheid een brief bekend aan een monnik Demofiel, waarin Dionysius veel vertelt over zijn ontmoeting met Karpus op Kreta. Hierbij moet echter worden aangestipt dat vele geleerden de authenticiteit van deze brief niet meer aanvaarden; hij zou uit een veel later tijdperk zijn, (nl. ± anno 500), evenals de andere geschriften van pseudo-Dionysius Areopagiet.

Hieruit volgt nochtans niet de onjuistheid van K.'s mededelingen over de ECHTE Dionysius en Karpus op Kreta.

Al meer dan eens is ons gebleken dat ook in apokriefe geschriften belangrijke gegevens en betrouwbare tradities kunnen bewaard zijn, b.v. deze over Maria's lichamelijke opneming ten Hemel.

Aan de ene zijde ligt de wijde zee, aan de andere zijde strekken zich schone velden uit, waarop dan woest (binnen-)land volgt. Velen woonden ook verstrooid en anderen gingen met de apostelen als leerlingen mee.

De H. Driekoningen waren van 3 stammen (en afkomstig uit Perzië, Chaldea en Medië).

- De ene stam was van Abrahams vrouw Keturah.
- De tweede stam kwam voort van mensen die het gouden kalf aanbeden en zich van Mozes en Aäron afgescheiden hadden, toen Mozes in gramschap de wettafelen verbrak;
- de derde stam is afkomstig van Job; ik geloof dat Mensor tot de laatste stam behoort. Job leefde vóór het gebruik van de besnijdenis en lang vóór Abraham (fasc. 17, nr. 664, voetnoot 311). Hij was een rechtvaardig man en een voorafbeelding van de Kerk. Zijn geschiedenis is historisch gedeeltelijk anders dan ze beschreven is en gedeeltelijk ook zinnebeeldig, doch ook in deze betekenis en vorm is ze door de H. Geest ingegeven.

Hier noemde de zienster verscheidene trekken uit het leven van Job, die zij zeer treffend op de lotgevallen van de H. Kerk toepaste, b.v. zijn zitten op de vuilnisbelt; een betekenis hebben de vrienden en dochters van Job.

Het beest 'Leviatan' beduidt ook, zoals de draak, het boze, de zonde, de duivel.

**Elke zonde heeft haar beeld in een dier;
zelfs de kleinste dagelijkse zonden worden door een vreselijk
dier verzinnebeeld; ik voor mij zie het dikwijls op of bij de
personen zitten, die ze bedrijven, of ik zie ze zich aan hun
klederen vasthechten.**

Ook op mijzelf zie ik dikwijls zulke afschuwelijke insecten.

(Voor kwaad of zonde verzinnebeeld door walgelijke dieren of insecten, zie fasc. 10, nr. 294, voetnoot 90b).

Sabbatviering. – Bekering van een afgodendienares.

1583.

9 december; Sabbat. –

Ik zag Jezus zich op vrijdagavond in een aparte kamer van het tentkasteel met de 3 jongelingen afzonderen om de sabbat te vieren. Zij hadden lange klederen bij zich, bijna als lijkgewaden, die zij aantrokken, verder een gordel met lettertekens en over de borst een riem gekruist als een stoel. Zij bereidden zelf een klein altaar of gebedstafel, met een rood en wit kleedje bedekt.

Op de tafel stond een lamp, die zij ook zelf bereid hadden, en ook een vaas met olie, waaruit de vlam van 7 wieken kwam.

Jezus stond in het midden, een leerling rechts, de tweede links, en de derde achter Hem en zo baden zij. Het verwonderde mij dat zij niemand van de heidenen daarbij lieten tegenwoordig zijn (cfr. nr. 1600, begin).

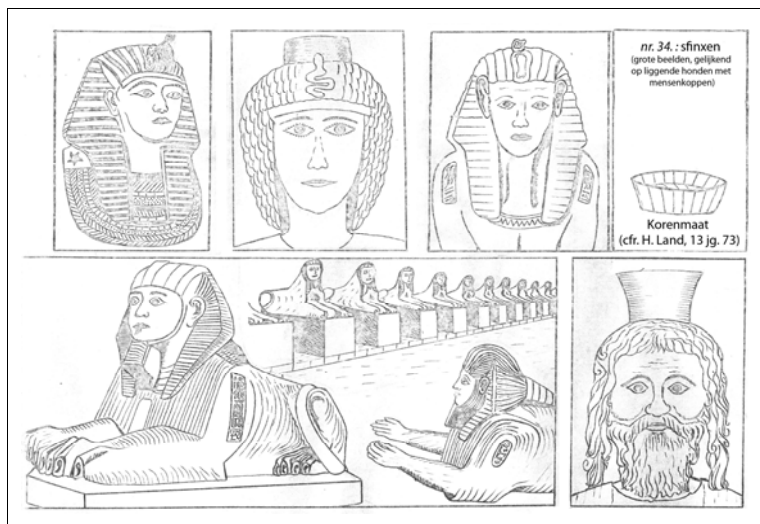
Inmiddels onderrichtten de heidense priesters de gehele dag het volk in de omkring van de tempel bij de dierenbeelden, de mannen, de vrouwen, de jongelingen en dochters. Ieder van deze klassen van personen zat in een eigen ronde plaats die trapvormig ingericht en met zitbanken omgeven was. (De plaats was waarschijnlijk halfronde of amfitheatervormig).

Op het einde van de sabbat (9 december) kwam Jezus tot hen en ik was toen getuige van een eigenaardig voorval. Het drakenbeeld stond in de kring van de vrouwen. Deze waren zeer verschillend gekleed. Vele, vooral de jonge dochters hadden lange, geheel witte broeken aan en bij het aankomen en weggaan droegen zij allemaal mantels, van achteren langer dan van voren. De vrouwen hadden de kleinere kinderen bij zich en deze hadden geen andere kleren aan dan een band stoffe om het onderlijf. Andere vrouwen droegen zeer eenvoudig onder een lange mantel een schortrok. Dit schenen mij de vrouwen uit de geringste stand te zijn.

1584.

Enige echter waren zeer vreemd gekleed en schenen uit de hoogste stand te zijn. Tot dezen behoort de vrouw van wie ik nu wil gaan vertellen. Het was een dikke, sterke vrouw van ongeveer 30 jaar; zij kwam aan met een lange mantel om, maar legde die af alvorens neer te gaan zitten. Zij had een stijf gevouwen (in stijve plooiën neerhangend) rokje om de lendenen dat kwam tot aan de knieën. Haar benen waren bloot, doch ombonden met snoeren, die kruisten en waaraan haar sandalen vastgehecht waren. Het bovenlijf tot aan de hals was bedekt met een sierlijke, nauwsluitende jak en met vele schitterende kettinkjes en kleinodiën. Van de schouders tot op de helft van de bovenarm hingen lappen als open, halve mouwen neer; om het overige deel van de armen waren, zoals om de benen, snoeren en armbanden (cfr. fasc. 15, nr. 541, voetnoot 259).

Om het hoofd was een muts van louter krulachtige en pluimachtige kranen gewonden. Deze was nauwsluitend, daalde neer tot op de ogen en omsloot wangen en kin, terwijl boven, midden op het hoofd, een hoge wrong van voren naar achteren liep.

(Dus een hoofdbedekking, zoals er ook in Egypte gebruikelijk waren, gelijk men ziet op vele sfinxen, cfr. fasc. 2, nr. 34).

Men zag de gevlochten en versierde haren dwars door de muts. De oren waren zichtbaar en er hingen ook van deze vele, lange en kostbare kettinkjes neer tot op de borst, waarop zij nog andere zulke kettinkjes hangen had.

Eer de priesters een aanvang maakten met hun onderricht, gingen vele van de opgekomen vrouwen zich voor het drakenbeeld neerwerpen en de grond kussen, en de vrouw van wie ik spreek, deed dit met een opvallende godsvrucht en vurigheid.

Maar Jezus trad in het midden van de kring en vroeg haar: "Waarom doe je dit?"

En ik zag dat zij, sprekend van de verering van haar god, antwoordde dat zij elke morgen vóór zonsopgang door hem gewekt werd, dat zij dan opstond, zich naast haar bed neerwierp en in de richting van dit drakenbeeld op haar aangezicht ter aarde liggend, hem aanbad. Gedurende haar uiteenzetting zag ik in een bijvisioen hoe zij dit deed.

1585.

Jezus sprak nu tot haar: "Waarom werp je je voor de satan neer. Je geloof is door satan in bezit genomen. Het is waar dat je gewekt wordt, maar door wie? Niet de duivel moet je wekken, maar je goede engel; zie maar wie je aanbidt!"

Op hetzelfde ogenblik stond naast de vrouw een slank, voschtig, ros spook, met een scherp, schrikinboezemend aangezicht, vreselijk grijnzend, zodat zij ontsteld achteruit deinsde, want het dier was zo voor haar als voor alle andere aanwezigen zichtbaar.

Op die boze geest wijzend, sprak Jezus: "Deze heeft je gewekt, maar weet dat elke mens ook een goede engel

heeft, werp je neer voor deze en volg zijn raadgevingen op!”

Nu zagen allen een glansrijke zachte gestalte naast de vrouw en deze wierp zich onthutst ervoor op de grond. Ik zag de goede engel achter haar staan, terwijl de satan nog naast haar stond, maar nu week de satan achteruit en de goede engel trad vóór haar; vervolgens ging de vrouw zeer ontsteld naar haar plaats terug.

Ik heb ook haar naam geweten; zij is later een heilige martelares geworden, die wij nog vereren. Ik zal haar naam nog wel eenmaal horen. (De zienster noemde haar later KUPPES).

Ik heb gezien dat zij, 3 jaren na Christus' hemelvaart, door Tomas onder de naam Serena gedoopt, en later onder die naam gemarteld en gedood is geworden.

De Heer sprak nog lang en deed vervolgens een lering bij het beeld van de vogel (die de liefde voor de ouders verzinnebeeldde). Hieromheen stonden de meisjes en de jongens. Hij vermaande hen tot de behoorlijke maat in hun liefde tot mensen en dieren.

Inderdaad, hier waren mensen die hun ouders bijna aanbaden, terwijl andere meer liefde aan de dieren dan aan de mensen bewezen.

(Deze overmatige liefde voor ouders en dieren wordt begunstigd door de beginselen van het Mazdeïsme, zoals we zagen).

Grote leerrede. – Wijding van brood en wijn, symbool der H. Eucharistie.

1586.

10 december; 3^e dag van het feest. –

Jezus wilde heden de priesters en de koningen in de tempel onderwijzen, en zo ook al het volk er omheen. Opdat nu ook de oude, bedlegerige Teokeno Hem zou kunnen horen, begaf Jezus zich met Mensor tot hem en beval hem op te staan en mee te gaan. Hij hief hem bij de hand op en de gelovige Teokeno richtte zich op en kon gaan. Jezus leidde hem in de tempel; hij bleef voortaan van zijn zwakheid bevrijd; zijn huidskleur was minder bruin dan die der andere koningen.

Jezus liet alle deuren van de tempelpiramide open zetten, zodat ook alle lieden die buiten er omheen stonden, Hem konden zien en horen. *Hij leerde nu eens in de tempel en dan weer buiten voor de mannen en vrouwen, jongelingen en meisjes en kinderen.*

Hij verhaalde hun vele parabelen, die Hij ook aan de Joden verteld had. De toehoorders mochten Hem in de rede vallen, Hem onderbreken en ondervragen; Hij had hun dit geboden. Menigmaal beval Hij ook aan een toehoorder zijn twijfel voor allen luid uit te spreken, want Hij kende ieders gedachten.

Zo vroegen zij Hem ondermeer waarom Hij hier geen doden opwekte en geen genezingen deed, dat de Koning van de Joden dit wel gedaan had? Ik weet niet meer alles wat Hij hierop antwoordde, maar uit zijn antwoord heb ik onthouden *dat Hij dit bij de heidenen niet deed, maar dat de mannen die Hij hun zou zenden, vele wonderen bij hen zouden verrichten*(cfr. Joa. 14, 12).

Hij sprak hun ook van een afwassing door de doop; zijn gezanten zouden hen hierover nader onderrichten en hun de grote genade van het doopsel meedelen, maar Hij wilde dat zij, in afwachting, Hem op zijn woord geloofden.

Hierna onderrichtte Jezus de priesters en koningen afzonderlijk. (Vermoedelijk omdat de massa nog niet bereid is op de harde waarheden, die Hij tot de vooraanstaanden van de stad wilde richten). Hij zei hun dat alles wat in hun godsdienstleer waarachtig scheen, louter ijdele vormen waren, vervuld met de satan en bijgevolg leugens; want, waar de goede engel wijkt, treedt de satan in zijn plaats en bederft de heilige oefening en eredienst, die hij in bezit neemt en tot zijn doel doet strekken.

Zij hadden oudtijds alles vereerd, waarmee zij ook maar een gedachte aan een kracht konden verbinden. Sedert hun terugkeer van Bethlehem hadden zij vele dwalingen verzaakt, doch nog vele ervan overgehouden.

Hij zei hun dat zij ook de dierenbeelden moesten afschaffen; zij moesten ze smelten en Hij wees hun de mensen aan, aan wie zij de waarde er van tot ondersteuning moesten geven.

Hij zei dat al wat zij (op godsdienstig gebied) wisten en deden, niets was; zij moesten zonder de beelden de liefde en de barmhartigheid voorhouden en beoefenen en de hemelse Vader danken, omdat Hij (door Hem) hen zo barmhartig tot de kennis van de waarheid geroepen had.

Ook beloofde Hij nogmaals dat Hij hun iemand zou zenden om hen verder te onderrichten.

1587.

Het sterrenrad moesten zij eveneens wegdoen; dit rad was ongeveer zo groot als een wagenwiel van middelbare grootte. Het had 7 velgen, waaraan hoger en lager verscheidene bollen, die stralen hadden, vast waren. (Door velgen zijn waarschijnlijk hoepels bedoeld van telkens mindere grootte).

Het middenpunt of de naaf was een betrekkelijk grote bol, die de aarde verbeeldde. Aan de omtrek of buitenvelg (buitenste, grootste hoepel) waren 12 sterren, waarin 12 verscheidene beelden, rijk en glinsterend, ingezet waren.

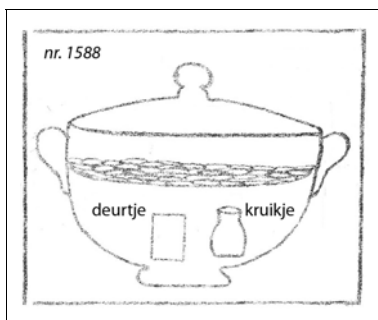
Één van die beelden was dit van een maagd met schitterende ogen en mond; ook op haar voorhoofd droeg zij edelgesteenten.

Ik zag onder die beelden ook dat van een dier met iets zeer vonkelends in de bek. Ik heb toch niet alles goed kunnen zien, omdat het rad voortdurend rondgedraaid werd.

Ik bemerkte ook dat niet altijd alle beelden tegelijk zichtbaar waren, maar dat zij er soms enige van bedekten.

Jezus liet hun ook gewijd brood en gewijde wijn na en Hijzelf wijdde hun dit.

De priesters moesten broodjes bakken, die als kleine koeken zeer wit en dun waren. Ik zag ook een kruikje dat een rood vocht – ik weet niet of het wijn of balsem was – bevatte.

Zij moesten voor de Heer een vaas aanbrengen, waarin alles (brood en wijn) bewaard moest worden.

Jezus plaatste dit alles op het klein offeraltaar, bad en zegende alle mensen in het rond en hierna legde Hij zijn handen op de schouders van de 4 priesters en van de koningen Mensor en Teokeno.

Zij moesten daarbij vóór Hem neerknielen en hun handen op de borst gekruist houden, en Hij bad over hen.

Hij zegende daarna het brood en het vocht en zei dat zij het op Kerstnacht voor de eerste maal moesten gebruiken en daarna driemaal in het jaar of om de 3 maanden; dit weet ik niet meer juist.

Kort geleden wist ik nog de zegenformule, welke Jezus daarover uitsprak, maar ook deze ben ik nu vergeten.

Zij vroegen Hem nog wat zij doen moesten, als de broodjes te weinig talrijk zouden geworden zijn?

Hij zei hun dat zij de stukken altijd kleiner en kleiner moesten verdelen. Hijzelf maakte er een snede of kerf in en wel in de vorm van een kruis.

Hij leerde hun ook de wijze aan waarop zij het moesten vernieuwen. Hij zei hun de woorden en toonde hun de wijze (het gebaar en de vorm) van de zegen.

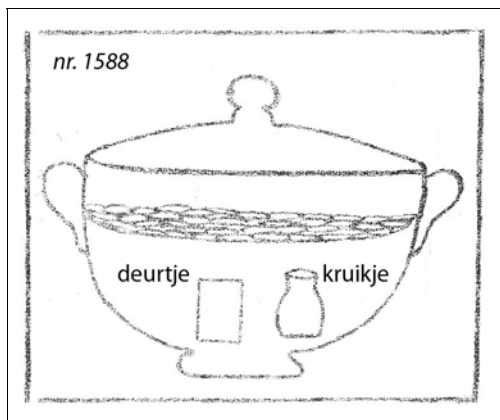
1588.

Reeds vroeger hadden zij de Heer omtrent het offer van Melchisedek ondervraagd, van wie zij het één en ander wisten en over wie Hij onlangs ook reeds gesproken had.

Hij deelde hun ook bijzonderheden over zijn lijden en over het laatste Avondmaal (met de H. Sacramentsinstelling) mee.

Dit brood dat Hij voor hen gewijd had moest een offerbrood en een figuur of voorafbeelding van het laatste Avondmaal zijn.

Het werd heden nog niet gebruikt, zij mochten het eerst in de Kerstnacht gebruiken.

De vaas (waarin het bewaard moest worden) had de vorm van een grote mortier en een deksel met een knop.

Hij was in 2 vakken ingedeeld;

- in het bovenste lag het brood,
- in het onderste stond achter een deurtje het kruikje met de rode vloeistof; hij had 2 oren.

Hij deed door zijn vorm denken aan de kelk van het laatste avondmaal; nochtans had hij geen voet.

De Heer gaf hun de vorm ervan op en dit model moesten zij aan een goudsmid ter uitvoering toevertrouwen. Van buiten had hij de zilverglans en -kleur van kwikzilver; van binnen was hij geel.

Ik heb hier maar één grote maaltijd gezien, te weten bij Jezus' aankomst, waarbij Hij ook parabelen van maaltijden

verhaalde en verklaarde. Menigmaal zag ik Hem hele dagen lang de mensen onderrichten en slechts zelden een stuk brood gebruiken.

In de avond van 10 december was de zienster nauwelijks in extase vervoerd, of de Pelgrim vroeg haar naar de naam van de bekeerde afgodendienares.

Zij antwoordde: “Wacht!” En te oordelen naar haar bewegingen, begaf zij er zich heen. Maar enige ogenblikken later vervolgde zij: “Nu is zij hier niet meer. *Jezus spreekt alleen voor de priesters*; de vrouwen zijn daar niet; zij houden zich altijd op een afstand, maar ik zal haar naam nog wel te weten komen. *Jezus preekt over de verblindheid van de heidenen.*”

Jezus onderricht en zegent kinderen.

1589.

11 december. –

Heden, midden op de dag, zag ik het hele volk in en om de tempel verzameld en Jezus onderrichtte het.

Nu ging Hij eruit en dan weer erin en liet de ene groep na de andere vóór zich treden.

Hij had ook de vrouwen en kinderen laten komen, en Hij toonde hun aan hoe zij de kinderen moesten opvoeden en leren bidden. Toen zag ik hier voor de eerste maal vele kinderen samen. De knapjes hadden voor kleding alleen een doek om het middenlijf en de meisjes hadden kleine manteltjes om.

Ik zag hier ook de vrouw terug, welke de Heer over haar afgodsverering berispt had; het was een voorname vrouw en haar echtgenoot, een grote, dikke man, was (in dienst) bij koning Mensor; zij had wel tien kinderen bij zich, waarvan geen enkel nog geheel klein was. Ik kan niet denken dat ze allemaal van haar

waren. Jezus zegende de meeste van die kinderen, terwijl Hij hun de hand op de schouder legde, niet op het hoofd, zoals in Judea.

In de tempel sprak Hij ook over zijn zending in het algemeen en over zijn aanstaande einde in het bijzonder.

Hij zei ook

- dat de Joden niet wisten dat Hij hier was,
- dat Hij zich van jongelingen had laten vergezellen, die geen ergernis namen uit hetgeen zij zagen en hoorden en volgzaam waren als kinderen,
- dat de Joden Hem gedood zouden hebben, indien Hij hen niet ontweken was, dat Hij hen was komen bezoeken, omdat ook zijzelf vroeger tot Hem gekomen waren, omdat zij trouw geloofd, gehoopt en bemind hadden.

Hij vermaande al zijn toehoorders God er voor te bedanken, dat Hij hen in de afgoderij niet volkomen blind had laten worden, dat zij trouw en vast moesten geloven en edelmoedig nakomen hetgeen Hij hun had voorgehouden.

Als ik me niet vergis, sprak Hij hun ook van de tijd van zijn terugkeer tot zijn hemelse Vader, en Hij bepaalde het tijdstip waarop zijn gezanten tot hen zouden komen.

1590.

Hij zei hun ook nog dat Hij nu naar Egypte wilde gaan, waar Hij als kind met zijn Moeder was geweest, en ook daár nog mensen wilde bezoeken, die Hem in zijn kindsheid erkend hadden. Daar zou Hij zich

niet openlijk bekend maken, omdat daar Joden leefden, die Hem zouden kunnen doen gevangen nemen en uitleveren, maar dat zijn tijd nog niet gekomen was.

Zij konden zijn menselijke voorzorg en omzichtigheid niet begrijpen en zij vroegen zich af, hoe men Hem zo iets zou kunnen aandoen, aangezien Hij toch God was.

Maar Hij antwoordde hun dat Hij tevens mens was, dat de Vader Hem gezonden had om de verstrooiden terug te brengen, dat Hij als mens kon lijden en vervolgd worden en dat Hij, als zijn uur gekomen was, zich ook werkelijk zou laten gevangen nemen en mishandelen. Ook omdat Hij mens was, kon Hij zo gemeenzaam met hen omgaan.

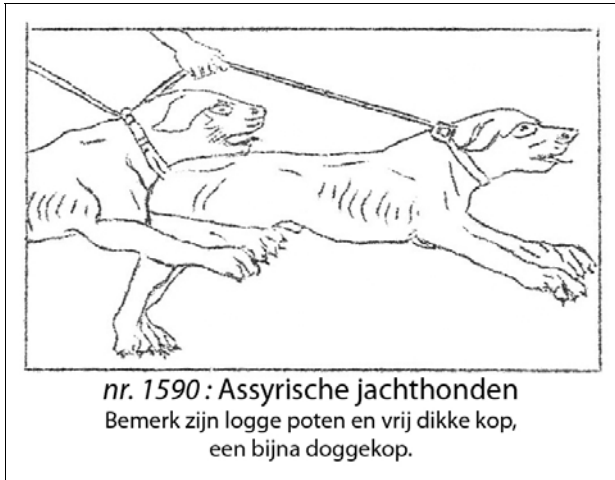
Hij vermaande hen andermaal om van alle afgoderij (en schijn van afgoderij) af te zien en elkander te beminnen.

Naar aanleiding van wat Hij hun over zijn lijden zegde, raakte Hij het onderwerp van het ware medelijden aan en zei hun nogmaals dat zij voor de dieren zulk geen overdreven zorg moesten hebben, dat zij deze liefde moesten schenken aan de evenmens en ze aan de dag leggen in de zorg voor zijn ziel en zijn lichaam. Indien zij geen behoeftigen in hun midden hadden, dan moesten zij die elders opzoeken en ook voor alle behoeftige broeders bidden.

Hij verklaarde ook hier dat Hij het beschouwde als gedaan aan zichzelf, wat zij voor behoeftige broeders deden. Overigens mochten zij de dieren evenmin wreed behandelen.

Zij hadden hier hele tenten vol zieke dieren van alle aard, die zij daar met grote zorg in bedjes verpleegden. In het bijzonder

hadden zij een grote liefde voor de honden, waarvan er hier vele grote met dikke koppen waren (nr. 1579, voetnoot 820)⁸²².

Aankomst van een vreemd stamhoofd.

1591.

Jezus had reeds zeer lang het volk onderricht, toen ik een karavaan van kamelen aan zag komen. De stoet hield stil op enige afstand, doch een oude, vreemde stamaanvoerder steeg van zijn kameel af en kwam nader. Hij was vergezeld van een oude, trouwe dienaar, wie hij veel genegenheid en hoogachting toedroeg. Zij bleven op enige afstand staan, maar ik zag dat niemand zich om hen bekommerde, zolang Jezus zijn toespraak niet besloten had en met de 3 leerlingen naar de tent gegaan was, om enige spijs te nuttigen.

⁸²² Over de Assyrische jachthonden lezen wij in D. B., Chien, c. 700: "Ze zijn het voorwerp van de grootste zorgen; ze worden het jaar door met uitgelezen spijsen gevoed, in de winter warm en lang gekleed en altijd met voorliefde bejegend, omdat ze deelnemen aan 's mensen grootst genoegen: de drijfjacht."

Toen werd die koning ontvangen en een tent hem toegewezen. Doch hij ging met zijn oude dienaar tot de priesters en verklaarde hun dat hij niet geloven kon dat Jezus de beloofde Koning van de Joden was, want de Joden, wist hij te zeggen, hebben een koffer (Verbondsark) en daarin is het dat hun God verblijft.

Niemand mag tot Hem (in het Heilige der Heiligen) naderen en bijgevolg is het onzin te menen dat deze de God van de Joden is, enz. Ook zijn oude dienaar kwam met enige ongerijmdheden voor de dag; ze betroffen Maria, doch misten alle grond en berustten op misverstand. Nochtans waren dit 2 rechtschapen mensen.

Ook dit stamhoofd had de ster gezien, maar was haar niet gevolgd. Hij had de mond vol over zijn goden, die hij hoog roemde, omdat zij zo goed voor hem waren en hem alle voorspoed bezorgden. Zo vertelde hij een geval van een oorlog, die hij zeer onlangs had gehad en waarin zijn goden hem geholpen en hem de overwinning geschonken hadden. In die oorlog had zijn dienaar hem een zeker bericht gebracht, maar helaas! de nadere omstandigheden ben ik vergeten.

1592.

Deze koning was witter van gelaatskleur dan Mensor; zijn kleding was korter en de tulband om zijn hoofd niet zo groot of dik. Hij was zeer gehecht aan zijn goden en voerde ook één daarvan met zich mee op een kameel. Die god had rondom vele armen en vele gaten, waarin men offers kon schuiven. De man had vrouwen en wel dertig personen bij zich.

Die hoofdman was persoonlijk eenvoudig, en de oude man die hij bij zich had, was hem boven alles dierbaar, ja, hij vereerde hem als een profeet. Hij moest een soort ziener (*Gucker*) zijn, want hij had de koning tot deze reis bewogen om hem nu de hoogste boven alle goden te tonen, doch Jezus scheen aan zijn verwachting niet te beantwoorden. *Wat de Heer over het medelijden en de liefdadigheid gezegd had*, beviel hem ten zeerste, want

hijzelf was zeer menslievend en verklaarde dat hij het voor de grootste misdaad hield meer zorg te hebben voor de dieren dan voor de mensen en de laatste voor de eerste te vergeten.

Daarna werd voor hem een maaltijd bereid, waarbij Jezus niet tegenwoordig was. Ook heb ik Jezus, in zover ik het mij herinner, niet met hem zien spreken.

Ik zag de Heer 's avonds en in de nacht nog in en rond de tempel het volk onderrichten. Overal brandden lichten, maar van binnen was de tempel buitengewoon hel verlicht. Alle bewoners van het gewest, oud en jong, zowel van het mannelijk als van het vrouwelijk geslacht, waren er verzameld. De afgodsbeelden hadden zij op het eerste bevel van Jezus aanstonds van kant gemaakt.

Nu bemerkte ik nog iets in de tempel, wat ik tot dusver nog niet gezien had, misschien omdat ik er 's nachts nog niet in geweest was. Boven in de kap zag men een helder verlichte sterrenhemel, en daartussen in het bovenste van de tempel aangebracht en vastgemaakt een menigte kleine tuintjes, vijvertjes en boompjes, die met lichtjes bezet waren. Dit alles blonk indrukwekkend, het was buitengewoon vernuftig ineengezet, doch het is mij geheel onmogelijk te zeggen hoe dat alles vervaardigd was.

Jezus verlaat de Driekoningenstad en gaat naar Atom.

1593.

12 december. –

Reeds vóór dag zag ik de Heer deze mensen verlaten; de lampen brandden nog; zij hadden Hem een uitgeleide bereid, even plechtig en luisterrijk als de inhaling, maar Hij had ze niet aangenomen en zelfs aanvaardde Hij geen kameel. De jongelingen namen slechts wat brood aan en in flessen wat drank.

De oude Mensor smeekte Jezus nog dat Hij bij hen zou blijven; hij bood Hem zijn ganse bezitting aan, waarvan hij te zijnen gunste afstand wilde doen. Hij legde een kroon die hij anders boven zijn hoofdbedekking droeg, voor de voeten van Jezus, en middelerwijl (= inmiddels, intussen, ondertussen) weende de oude man als een kind; de tranen rolden als parelen over zijn geelbruine wangen, alle mensen weenden dat ze snikten.

Jezus verliet de stad aan de kant waar de tempel stond en kwam dan voorbij de tent van de bekeerde afgodendienares; het was een zeer grote en opvallend prachtige tent. Die vrouw en alle kinderen liepen de Heer tegemoet; zij wilde de kinderen weerhouden, maar *Jezus trok ze tot zich, liefkoosde ze en sprak met de vrouw*, die wenend zich plat op de grond neerwierp.

Ik zag Mensor, de priesters en vele anderen Jezus uitgeleide doen; zij gingen beurtelings twee en twee naast Hem; na enige tijd stonden de 2 hun plaats aan de volgende af.

Jezus en de leerlingen hadden gaanstokken aanvaard.

De schatten van Mensor lagen onder zijn tent, in een onderaardse, met tralies afgesloten plaats, als in een kelder. Zijn goud, daar verborgen, bestond in staven, klompen en hopen kleine korrels. Ook stonden daar kastjes.

Mensor is een nakomeling van Job (zoals we reeds vernamen), die ook zo geelbruin was. Deze kleur is niet zo bruin als het bruin van de bewoners der Ganges-streek; het is een zeer mooi glanzend bruin.

Judit in Afrika heeft eveneens zulk een bruine kleur; ze is daarbij onbeschrijfelijk schoon en heeft een majestatisch voorkomen; zij draagt vaak een kroontje op het hoofd⁸²³.

1594.

Ik ben deze nacht in het eerste nachtverblijf van Jezus geweest na zijn afreis uit de tentenstad van de koningen. Tot daar kon het wel een reis van 12 uren zijn. Ik zag Hem in een kampeerplaats van herders, die nog tot het rechtsgebied van Mensor behoorde. Hij en zijn leerlingen sliepen op verschillende bedden in een ronde tent; de bedden waren met verplaatsbare schotten van elkaar gescheiden.

Ik heb Jezus en de leerlingen slechts bij de verwelcoming met deze heidenen zien eten, en dan nog enkel wat brood, kruiden en vruchten. Om te drinken kregen zij een nieuwe beker. Daarna aten zij alleen.

Het brood bestond hier uit platte, langwerpige ovaalvormige koeken, die zij kruiswijs sneden. Het werd op grote platen gebakken. De vormen van het brood (of koeken) waren in de plaat ingedrukt en deze werd onder het bakken met een andere plaat toegedekt. Het vuur was van onder en van boven⁸²⁴.

⁸²³ De Indiërs aan de Ganges zijn niet alle gelijk getint. Een ras heeft een gele, een ander ras een olijfbruine kleur. K. zal deze laatste op het oog hebben.

Voor Judit, zie fasc. 17, nr. 710, voetnoot 344.

⁸²⁴ Het vuur onder en boven het brood. – Er bestaan natuurlijk meerdere wijzen om brood te bakken.

De reeds vaak geciteerde vrouw uit Mostaganem beschreef een wijze van bakken op platen als volgt: "Men verwarmt een aarden kom (of plaat) door er vuur onder te maken. Men legt de deegkoeken in de verwarmde kom, legt

Ik keerde nu naar de stad van Mensor terug en deze met de anderen die Jezus uitgeleide gedaan hadden, trof ik aan nog onderweg. Zij reden nu op de kamelen die zij mee geleid hadden, terwijl zij Jezus te voet vergezelden. Bij hun thuiskomst was het al donker.

Ik zag de bekeerde heidin vóór haar tent staan; ik zag als een kroon boven haar hoofd, en de letters ‘KUPPES’ erbij. Dit was haar heidense naam. Zij heeft bij de doop, door Tomas haar toegediend, de naam Serena bekomen en is ene van de eerste martelaressen geworden; zij wordt nog onder de naam Serena vereerd. Ook haar kinderen zag ik op bedden rondom de kamer tegen de wanden liggen slapen.

Toen Jezus’ uitgeleiders hier weer aankwamen, stak men overal de lampen aan, en al het volk begaf zich in en rond de tempel; zij baden vurig geknield en met het aangezicht ter aarde gebogen⁸²⁵.

er een plaat op en trekt vuur of gloeiende as erover. Na de nodige tijd is het brood mals gebakken.”

Deze methode is ook beschreven in ‘t H. Land, 8^e jaargang, 39.

⁸²⁵ Over de gebedshoudingen in het Oosten en bij de Mohammedanen staat reeds een korte nota in fasc. 1, nr. 9, voetnoot 21.

Hierboven plaatsen wij een kleine figuur genomen uit ‘t H. Land, 1e jaargang, blz. 46. Door K. zal wel deze houding hier bedoeld zijn; hoewel men ook

1595.

De heidense koning die gisteren daar aangekomen was, heette ‘ACICUS’ of ‘AAICUS’.

(Zij kon het woord niet uitspreken en noemde de letters één voor één, gelijk bij ‘KUPPES’, en meende dat de Latijnse hoofdletters Griekse letters waren).

De oude dienaar en vriend van die koning was een sterrenlezer. Hij was als een profeet gekleed, had een lang gewaad aan en een gordel met vele knopen; hij had een tulband op, waarvan rondom vele witte strikken en knopen, die van boomwol schenen, afhingen. Hij had een lange baard; hun gelaatskleur was witter; zij wilden hier een tijdlang vertoeven; hun vrouwen en ander gevolg hadden verder achteruit in de vrouwententen (van de Driekoningenstad) hun intrek genomen; zij kwamen van 2 dagreizen ver.

Ik heb Jezus niet met hen zien spreken, maar ik heb Hem horen zeggen dat ook zij nog verlicht zullen worden, en ik heb Hem de barmhartigheid van die koning jegens de mensen horen prijzen.

De naam van hun land en zeer vele vreemde namen, die ik hier hoorde, ben ik vergeten. Ik hoorde ook namen als ‘Ormuzd’ en ‘Zorasdat’ (‘Zoroaster’, ‘Ahura-Mazdao’).

geheel uitgestrekt op de grond kan liggen, maar dan is men niet meer geknield.

Ik vergat ook de naam van de dikke echtgenoot van Kuppes; hij was een zoon van de broer van Mensor en was als jongeling ook mee naar Bethlehem gereisd. Hij en zijn vrouw Kuppes waren eveneens geelbruin en nakomelingen van Job.

Ik zag gisteren ook de begraafplaats van deze mensen. Het is een heuvel met spelonken, gelegen achter de goudmijnen. Ik zag daar het lijk van een kind in een huisje zonder dak tentoon liggen (zie nr. 1572, voetnoot 816, laatste deel). Ik zag dat deze mensen zeer zorgvuldig acht geven op het paren van de dieren (wichelarij, een schaduwzijde van het Mazdeïsme; zie eveneens nr. 1572, voetnoot 816, midden); ik zag dat zij de paren in reine omheinde diepten (*Gruben*) plaatsten, en deze met wanden van tentdoek afspanden. De zieke dieren liggen hier in een grote tent, en hebben volgens hun soort afgescheiden stallen, met gangen doorsneden. Het zijn meest jonge meisjes en kinderen die deze dieren oppassen.

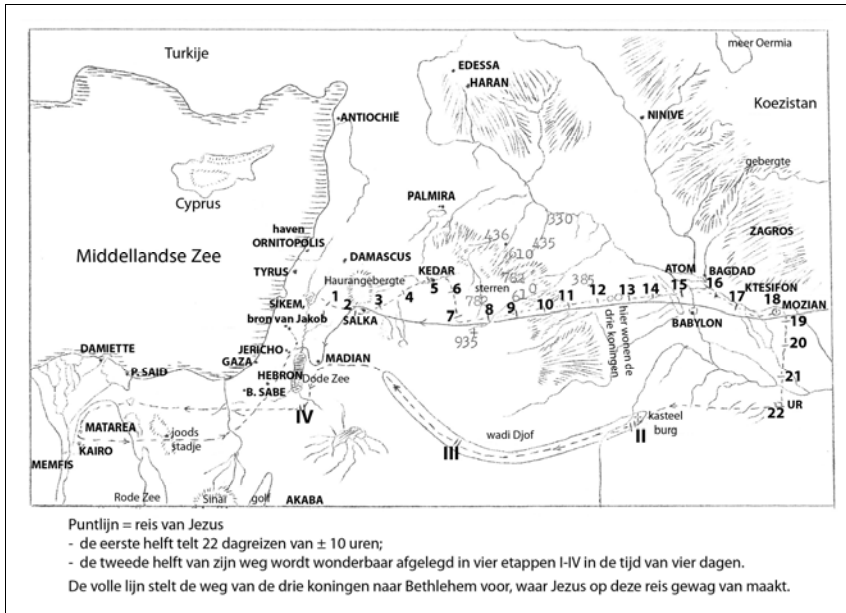
Gisteren hoorde ik koning Mensor verklaren en afkondigen dat al wie niet naar de wetten van Jezus leven wil en zijn leer niet aanvaardt, zijn gebied moest verlaten. Mensor is niet de bruinste van de 3 stamgeslachten, die Jezus bezochten; hij is van de middelkleur (tussen lichtbruin, Teokeno, en donkerbruin, Saïr). Nochtans waren ook hier mensen, die van een donkerder, bruiner kleur waren.

Wel is het hier de hoofdstad, waar de tempel en begraafplaats van de 3 koningstammen zijn, maar een paar uren in de omtrek zijn nog 4 tentkampen; maar hun bewoners hielden zich doorgaans hier op.

1596.

13 december. –

Jezus was gisteren met de 3 leerlingen oostwaarts gereisd. (Zie kaartje in nr. 1541; tussen de 12^e en 13^e dagreis wonen de H. Driekoningen; Atom ligt op de 15^e rustplaats nabij de Eufraat).

Ik zag Hem in de tent van de verblijfplaats van herders slapen. Deze morgen verliet Hij de plaats, eer de bewoners wakker en op waren, en ik zag dat Hij, gekomen aan een water dat te breed was om er door te waden, meer naar het noorden opwaarts reisde.

Hier ging Hij erover en kwam met de avond bij ronde mos- en aardhutten aan. Hij ging tot een onoverdekte bron, die met een wal omgeven was. Jezus trad hier zonder ontvangst (onopgemerkt) in een loofhut en sliep er. Dit was een open, doorzichtige, van levend groen gevlochten hut, die met graszoden bedekt was; ze had een spits dak, en er omheen was ook nog een omheining van netwerk om de wilde dieren weg te houden. Ik schatte de lengte van de afgelegde weg op 7 uren.

Het gewest is hier zeer vruchtbaar. Ik zag zeer schone velden, die met rijen dikke, lommerrijke bomen afgezet waren; en ik zag in de hoeken, waar de rijen bomen samenliepen, woningen staan, die

geen tenten waren, gelijk bij Mensor, maar meestal ronde, gevlochten hutten.

In het midden van het gewest staat een groot langwerpige (ovaal) gebouw, met een dak dat eerst schuin en dan, boven, plat is (gemengd dak), zodat men erboven op tussen de 2 leuning van het dakterras wandelen kan. Op die leuning of balustrade stonden allerhande beelden, die door buizen naar de hemel keken. Het terrein rondom dit gebouw was door aftuiningen in meerdere ruimten ingedeeld.

De inwoners van dit gewest waren van kleur als bruingebrand door de zon, maar niet zo fijn bruin in de huid gekleurd als Mensor. Hun kleding geleek treffend op die van de eerste sterrendienaars, bij wie Jezus kwam op deze reis.

De vrouwen dragen witte broeken en zijn in mantels gehuld. De mensen schijnen wevers van beroep te zijn; zij hebben over een grote lengte doeken en draden van boom tot boom gespannen en velen arbeiden gelijktijdig en gezamenlijk daaraan.

Vele van de bomen die langs de velden staan en veel andere zijn sierlijk gesnoeid en in hun takken zijn ook zitplaatsen gemaakt.

De priesters van hier zag ik in lange, witte gewaden die van boven tot beneden met veelkleurige linten zigzag bezet waren.

(Misschien zo:).

Rond het lichaam hadden zij een brede gordel, waarvan één eind neerhing; de gordel was met blinkende gesteenten en letters versierd. Van hun ene schouder hingen riemen met schilden neer. De mensen hadden hier een korte, kromme hoorn aan zich hangen.

Vóór de tempel is een heilige, gesloten bron en ook een vuurbekken, maar dat niet onmiddellijk op de aarde staat, want men kan er onder doorzien. Ziedaar ongeveer wat ik me nog van de natuur van dit gewest herinner.

Jezus te Atom.

1597.

14 december. –

Ik zag de Heer en de jongelingen in de hut in het rond tegen de wanden slapen. Ik zag verscheidene personen de hut naderen en bij het bemerken van de Heer en de leerlingen door eerbied en schroom aangegrepen worden, naar buiten lopen en zich op hun aangezicht ter aarde werpen. Waarom zij zo schrokken en zo met eerbied en vrees doordrongen schenen, kan ik nu niet zeggen. Ik geloof dat zij aan zijn kleding vermoedden dat Hij een Jood was, van wie zij er hier gene kenden.

De leerlingen stonden op en schenen Jezus te wekken, die zich nu oprichtte. Hij haalde de gordel, die Hij 's nachts altijd losmaakte (cfr. fasc. 10, nr.245, voetnoot 59), rond zijn wijde tuniek toe en hing zijn mantel om, waarmee Hij zich in de slaap gedekt had. Op de weg hielden zij hun mantels niet omgeslagen, maar zij droegen hem opgerold als een reispak of op hun rug geworpen. De leerlingen brachten Hem nu water en wasten Hem de voeten; daarna ging Hij met hen in een hoek en zij deden een kort gebed. Al die tijd bleven die mensen daar buiten op hun aangezicht liggen. Jezus ging nu buiten tot hen en zei dat zij geen schrik voor Hem moesten hebben. Nog andere mensen kwamen tot Hem en zij gingen met Hem naar de tempel.

Boven op de tempel stond een priester met een verrekijker omhoog te zien. *Jezus riep tot hem* en hij kwam naar beneden en ik zag dat iemand uit de tempel kwam en Jezus een tak bracht (de verwelkomingstak), die Hij overnam. Hij overhandigde die aan Eremenzear; deze gaf hem aan Silas en Silas aan Eliud en deze aan Eremenzear terug. De laatste bracht hem nu in de tempel, waarin Jezus en de anderen hem volgden.

1598.

Hier stond een klein rond altaar en daarop een kelk zonder voet, als een mortier, waarin als een gele brij was. Hier stak

Eremenzear de tak in; dit was een droge ofwel een kunstmatige tak; hij had bladeren aan beide zijden en *ik meen dat Jezus gezegd heeft dat hij groen zou worden.*

Ik zag in deze tempel verscheidene beelden, maar ze waren bedekt met een foedraal of kokervormig omhulsel van zeer lichte en stijve stoffe als papier. De mensen brachten verscheidene onderdelen van een leerstoel aan, die zij in een minimum van tijd ineenzetten; men ging er met een paar trappen op. Jezus betrad hem en begon hen te onderrichten, terwijl Hij hen als kinderen over alles ondervroeg. Intussentijd waren ook vrouwen binnen de omheining gekomen; meer weet ik er nu niet van.

De hoofdman van deze nederzetting is van Mensor afhankelijk; hij is de zoon van zijn broer, maar hij kon moeilijk over de weg met hem; het is een geschiedenis gelijk die van Abraham met Lot (Gen. 13, 5-12). Hij heeft zijn weiden met hem gedeeld, maar deze hier is na de komst van Jezus veel inschikkelijker, beter, ja, zeer goed geworden.

Overdag zag ik menigmaal loopboden van Mensor naar hier komen en weerom vertrekken. Het waren dezelfde die de aankomst van Jezus hier hadden gemeld, en dit was de reden, die ik toen niet wist, waarom zij zich zo vol schroom en eerbied vóór de hut, waarin Hij sliep, woensdag laatst, ter aarde hadden neergeworpen. De bode was tegen de morgen bij hen aangekomen en had hun gezegd dat Jezus bij hen was en dat Hij, zonder dat zij het wisten, de nacht bij hen reeds had doorgebracht. Het was nog in de eerste morgenschemering, toen zij naderden. Ik zag dat de sterren aan de hemel nog zichtbaar waren.

De hoofdman, een zeer aanzienlijk persoon, was bij die mensen en droeg de vredetak. De preekstoel die zij voor Jezus oprichtten, bevond zich buiten de tempel bij de omheiningen. De tempel werd in zijn gehele lengte opengezet. Rondom waren daar aarden kringen als schansen opgeworpen, waarachter zich vele mensen verzamelden en behoorden. De vrouwen stonden het verst

verwijderd en mij docht dat zij niet veel van Jezus woorden konden verstaan.

1599.

Jezus sprak een woord over de tak die Hij bij de verwelkoming ontvangen had, en Hij voorspelde dat die tak, wanneer Hij afscheid van hen nam, tot bewijs van de waarheid van zijn leer, groen zou worden.

Ik weet niet of zijn woorden letterlijk of figuurlijk te verstaan waren. Ook deze lieden waren kinderlijk eenvoudig en namen alles geredelijk aan.

Ik herinner mij voor het ogenblik niets meer ervan, tenzij *dat Jezus hen het grootste gedeelte van de dag onderrichtte* en daarna, de eerste nacht (tussen 14 en 15 december) in het huis van de bestuurder van het district herbergde.

Dit huis was rond en had verscheidene verdiepingen. De trappen waren buiten en liepen rond het gebouw naar boven.

(De uitdrukking ‘liepen rond het gebouw naar boven’, doet denken aan een spiraalvormige ononderbroken opstijging).

Boven de deur van het huis zag ik een ovaalvormig schild van geel metaal, waarop de naam stond: AZARIA VAN ATOM.

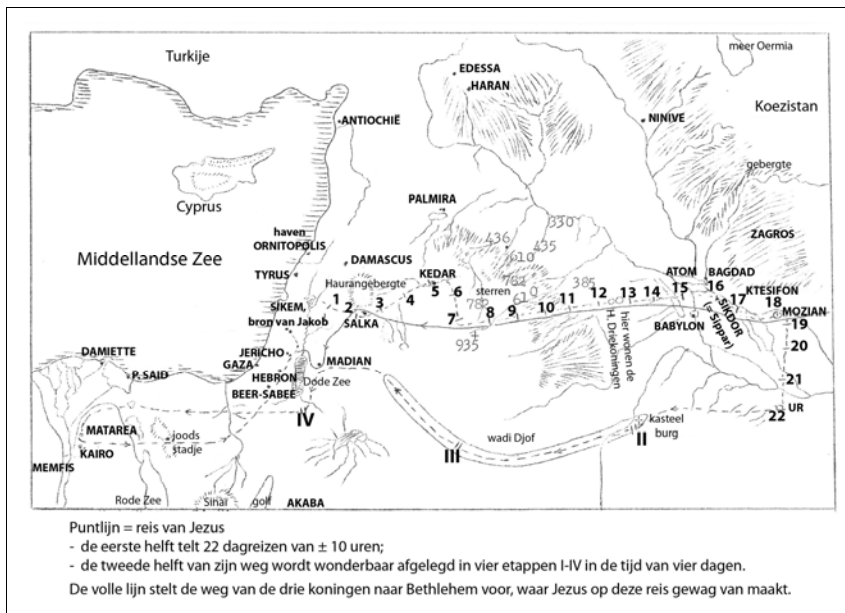
De zienster spelde meerdere malen de naam letter na letter; aanvankelijk twijfelde zij tussen ‘Azeria’ en ‘Azerita’ en tenslotte bleef zij bij ‘Azaria’.

Wat de tweede naam betreft, eerst zegde zij ‘Atomicus’ en hield zich tenslotte aan ‘Atom’, verzekerd: “Zó heet de plaats!”

Zij wist niet of het schild werkelijk boven de deur hing, dan of het haar slechts getoond werd opdat zij de naam zou kennen⁸²⁶.

⁸²⁶ Wij mogen aannemen dat het schild werkelijk boven de ingang hing, en dit op grond van het volgende: Hilarion Thans bemerkte bij zijn bezoek aan Pompeji dat de huizen uit Christus’ tijd geen nummer hadden.

De naam 'KUPPES' had Katarina eveneens gezien boven de tent van deze vrouw, terwijl deze in het deurgat stond. Boven het hoofd van Kuppes prijkte een kroontje, misschien het teken van haar koninklijke afkomst of toekomstig martelaarschap.

Zo bevindt Jezus zich nu te Atom, aan het einde van de 15^e dagreis, nabij de Eufraat.

Op de deur schilderde men een eigennaam of die van de huisbaas. Zo werd hem het huis van Diomedes getoond (Vertellen, III, 179).